

A. ZÁKLADNÉ ÚDAJE	3
I. Základné údaje o obstarávateľovi	3
1. Označenie.....	3
2. Sídlo.....	3
3. Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje oprávneného zástupcu obstarávateľa, osoby s odbornou spôsobilosťou na obstarávanie územnoplánovacích podkladov a územnoplánovacej dokumentácie obcami a samosprávnymi krajmi (§ 2a stavebného zákona), od ktorej možno dostať relevantné informácie o územnoplánovacej dokumentácii a miesto na konzultácie.....	3
II. Základné údaje o územnoplánovacej dokumentácii.....	3
1. Názov :	3
2. Územie (kraj, okres, obec, katastrálne územie, parcelné číslo).....	3
3. Dotknuté obce	3
4. Dotknuté orgány	3
5. Schvaľujúci orgán.....	4
6. Vyjadrenie o vplyvoch územnoplánovacej dokumentácie presahujúcich štátne hranice.....	4
B. ÚDAJE O PRIAMÝCH VPLYVOCH ÚZEMNOPLÁNOVACEJ DOKUMENTÁCIE NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA.....	4
I. Údaje o vstupoch.....	4
1. Pôda záber pôdy celkom, z toho zastavané územie (ha, poľnohospodárska pôda, lesné pozemky, bonita), z toho dočasný a trvalý záber.	4
2. Voda, z toho voda pitná, úžitková, zdroj vody (verejný vodovod, povrchový zdroj, iný), odkanalizovanie.....	7
3. Suroviny druh, spôsob získavania.....	13
4. Energetické zdroje druh, spotreba.	13
5. Nároky na dopravu a inú infraštruktúru	19
II. Údaje o výstupoch.....	25
1. Ovzdušie hlavné zdroje znečistenia ovzdušia (stacionárne, mobilné), kvalitatívna a kvantitatívna charakteristika emisií, spôsob zachytávania emisií, spôsob merania emisií.	25
2. Voda celkové množstvo, druh a kvalitatívne ukazovatele vypúšťaných odpadových vôd, miesto vypúšťania (recipient, verejná kanalizácia, čistiareň odpadových vôd), zdroj vzniku odpadových vôd, spôsob nakladania.....	27
4. Hluk a vibrácie (zdroje, intenzita).	29
5. Žiarenie a iné fyzikálne polia (tepelné, magnetické a iné - zdroj a intenzita).....	29
6. Doplňujúce údaje (napr. významné terénne úpravy a zásahy do krajiny).	30
C. KOMPLEXNÁ CHARAKTERISTIKA A HODNOTENIE VPLYVOV NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA	30
I. Vymedzenie hraníc dotknutého územia.....	30
II. Charakteristika súčasného stavu životného prostredia dotknutého územia podľa stupňa územnoplánovacej dokumentácie.....	30
1. Horninové prostredie inžiniersko-geologické vlastnosti, geodynamické javy (napr. zosuvy, seizmicita, erózia a iné), ložiská nerastných surovín, geomorfologické pomery (napr. sklon, členitosť), stav znečistenia horninového prostredia.	30
2. Klimatické pomery zrážky (napr. priemerný ročný úhrn a časový priebeh), teplota (napr. priemerná ročná a časový priebeh), veternosť (napr. smer a sila prevládajúcich vetrov).	32
3. Ovzdušie stav znečistenia ovzdušia.....	33
4. Vodné pomery povrchové vody (napr. vodné toky, vodné plochy), podzemné vody vrátane geotermálnych, minerálnych, pramene a pramenné oblasti vrátane termálnych a minerálnych prameňov (výdatnosť, kvalita, chemické zloženie), vodohospodársky chránené územia, stupeň znečistenia podzemných a povrchových vôd.....	34
5. Pôdne pomery kultúra, pôdny typ, pôdny druh a bonita, stupeň náchylnosti na mechanickú a chemickú degradáciu, kvalita a stupeň znečistenia pôd.	36
6. Fauna, flóra kvalitatívna a kvantitatívna charakteristika, chránené vzácne a ohrozené druhy a biotopy, významné migračné koridory živočíchov.....	36

7. Krajina štruktúra, typ, scenéria, stabilita, ochrana.	38
8. Chránené územia, chránené stromy a ochranné pásma podľa osobitných predpisov [napr. národné parky, chránené krajinné oblasti, navrhované chránené vtáčie územia, územia európskeho významu, súvislá európska sústava chránených území (Natura 2000), chránené vodohospodárske oblasti, územný systém ekologickej stability (miestny, regionálny, nadregionálny).	39
9. Obyvateľstvo demografické údaje (napr. počet dotknutých obyvateľov, veková štruktúra, zdravotný stav, zamestnanosť, vzdelanie), sídla, aktivity (poľnohospodárstvo, priemysel, lesné hospodárstvo, služby, rekreácia a cestovný ruch), infraštruktúra (doprava, produktovody, telekomunikácie, odpady a nakladanie s odpadmi).	43
10. Kultúrne a historické pamiatky a pozoruhodnosti, archeologické náleziská.	83
11. Paleontologické náleziská a významné geologické lokality (napr. skalné výtvory, krasové územia a ďalšie).	85
12. Iné zdroje znečistenia (hlukové pomery, vibrácie, žiarenie).	85
13. Zhodnotenie súčasných environmentálnych problémov.	87
III. Hodnotenie predpokladaných vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie vrátane zdravia a odhad ich významnosti (predpokladané vplyvy priame, nepriame, sekundárne, kumulatívne, synergické, krátkodobé, dočasné, dlhodobé a trvalé) podľa stupňa územnoplánovacej dokumentácie.	87
1. Vplyvy na obyvateľstvo počet obyvateľov dotknutých vplyvmi navrhovanej činnosti v dotknutých obciach, zdravotné riziká, sociálne a ekonomické dôsledky a súvislosti, narušenie pohody a kvality života, prijateľnosť činnosti pre dotknuté obce (napr. podľa názorových stanovísk a pripomienok dotknutých obcí, sociologického prieskumu medzi obyvateľmi dotknutých obcí), iné vplyvy.	88
2. Vplyvy na horninové prostredie, nerastné suroviny, geodynamické javy a geomorfologické pomery.	88
3. Vplyvy na klimatické pomery.	88
4. Vplyvy na ovzdušie (napr. množstvo a koncentrácia emisií a imisií).	88
5. Vplyvy na vodné pomery (napr. kvalitu, režimy, odtokové pomery, zásoby).	89
6. Vplyvy na pôdu (napr. spôsob využívania, kontaminácia, pôdna erózia).	89
7. Vplyvy na faunu, flóru a ich biotopy (napr. chránené, vzácne, ohrozené druhy a ich biotopy, migračné koridory živočíchov, zdravotný stav vegetácie a živočíšstva atď.).	89
8. Vplyvy na krajinu štruktúru a využívanie krajiny, scenériu krajiny.	90
9. Vplyvy na chránené územia a ochranné pásma [napr. navrhované chránené vtáčie územia, územia európskeho významu, súvislá európska sústava chránených území (Natura 2000), národné parky, chránené krajinné oblasti, chránené vodohospodárske oblasti], na územný systém ekologickej stability.	90
10. Vplyvy na kultúrne a historické pamiatky, vplyvy na archeologické náleziská.	91
11. Vplyvy na paleontologické náleziská a významné geologické lokality.	91
12. Iné vplyvy.	91
13. Komplexné posúdenie očakávaných vplyvov z hľadiska ich významnosti a ich porovnanie s platnými právnymi predpismi.	91
IV. Navrhované opatrenia na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov na životné prostredie a zdravie.	92
V. Porovnanie variantov (vrátane porovnania s nulovým variantom)	99
1. Tvorba súboru kritérií a určenie ich dôležitosti na výber optimálneho variantu.	99
2. Porovnanie variantov.	100
VI. Metódy použité v procese hodnotenia vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie a zdravie a spôsob a zdroje získavania údajov o súčasnom stave životného prostredia a zdravia	100
VII. Nedostatky a neurčitosti v poznatkoch, ktoré sa vyskytli pri vypracúvaní správy o hodnotení.	100
VIII. Všeobecne záverečné zhrnutie	101
IX. Zoznam riešiteľov a organizácií, ktoré sa na vypracovaní správy o hodnotení podieľali, ich podpis (pečiatka)	101
X. Zoznam doplňujúcich analytických správ a štúdií, ktoré sú k dispozícii u navrhovateľa a ktoré boli podkladom na vypracovanie správy o hodnotení.	101
XI. Dátum a potvrdenie správnosti a úplnosti údajov podpisom (pečiatkou) oprávneného zástupcu navrhovateľa	102

A. ZÁKLADNÉ ÚDAJE

I. Základné údaje o obstarávateľovi

1. Označenie.

Mesto Nováky, Identifikačné číslo: 00318 361

2. Sídlo

Mesto Nováky, Mestský úrad Nováky, Námestie SNP 349/10, 972 71 Nováky

3. Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje oprávneného zástupcu obstarávateľa, osoby s odbornou spôsobilosťou na obstarávanie územnoplánovacích podkladov a územnoplánovacej dokumentácie obcami a samosprávnymi krajmi (§ 2a stavebného zákona), od ktorej možno dostať relevantné informácie o územnoplánovacej dokumentácii a miesto na konzultácie.

Ing. Branislav Adamec, primátor mesta, č. tel. +421 46 5121511, mobil + 421 940 642 635, e-mail primator@novaky.sk

Ing. arch. Milan Chmura, Novackého 11, 971 01 Prievidza č.tel. 0903 018 721, milanchmura990@gmail.com

II. Základné údaje o územnoplánovacej dokumentácii

1. Názov :

Koncept územného plánu mesta Nováky

2. Územie (kraj, okres, obec, katastrálne územie, parcelné číslo).

Kraj : Trenčiansky
Okres : Prievidza
Mesto : Nováky
Katastrálne územie: Nováky v celom rozsahu

3. Dotknuté obce

1. Obec Nitrianske Sučany , 242, 972 21 Nitrianske Sučany
2. Obec Diviacka Nová Ves, 1, 972 24 Diviacka Nová Ves
3. Obec Opatovce nad Nitrou, 393, 972 02 Opatovce nad Nitrou
4. Obec Koš, Víťazstva 791/41, 972 41 Koš
5. Obec Lehota pod Vtáčnikom, Nám . SNP 33/1, 972 42 Lehota pod Vtáčnikom
6. Obec Kamenec pod Vtáčnikom, Dolnokamenčianska 1/57, 972 44 Kamenec pod Vtáčnikom
7. Obec Zemianske Kostofany, 4. Apríla 60/28, 972 43 Zemianske Kostofany

4. Dotknuté orgány

1. Ministerstvo dopravy a výstavby SR, Námestie slobody 6, 811 06 Bratislava
2. Ministerstvo zdravotníctva SR, inšpektorát kúpeľov a žriediel, Limbová 2, 837 52 Bratislava
3. Ministerstvo životného prostredia SR, odbor štátnej geologickej správy sekcia geológie a prírodných zdrojov, Štúrovo nábrežie 1, 812 35 Bratislava
4. Trenčiansky samosprávny kraj, Odbor regionálneho rozvoja, K dolnej stanici 7282/20A, 911 01 Trenčín
5. Trenčiansky samosprávny kraj, Odbor investícií, životného prostredia a vnútornej prevádzky, odd. investícií, životného prostredia a územného plánovania, K dolnej stanici 7282/20A, 911 01 Trenčín,
6. Trenčiansky samosprávny kraj, Odbor dopravy, K dolnej stanici 7282/20A, 911 01 Trenčín
7. Trenčiansky samosprávny kraj, Odd. ÚP a ŽP, Hviezdoslavova 1, 911 50 Trenčín,
8. Okresný úrad Trenčín, Hviezdoslavova 3, 911 49 Trenčín
9. Okresný úrad Trenčín, odbor výstavby a bytovej politiky, Hviezdoslavova 3, 911 01 Trenčín
10. Okresný úrad Trenčín, odbor starostlivosti o životné prostredie, Hviezdoslavova 3, 911 49 Trenčín
11. Okresný úrad Trenčín, odbor opravných prostriedkov, referát pôdohospodárstva, Nám. sv. Anny č. 7, 911 01 Trenčín,
12. Okresný úrad Trenčín, odbor opravných prostriedkov, referát lesný, Hviezdoslavova 3, 911 01 Trenčín
13. Okresný úrad Trenčín, odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií, Hviezdoslavova 3, 911 49 Trenčín,
14. Krajský pamiatkový úrad Trenčín, Hviezdoslavova 3, 911 01 Trenčín
15. Okresný úrad Prievidza, odbor starostlivosti o životné prostredie, ŠVS, G. Švéniho 3H, 971 01 Prievidza,
16. Okresný úrad Prievidza, odbor starostlivosti o životné prostredie, OPK, G. Švéniho 3H, 971 01 Prievidza
17. Okresný úrad Prievidza, odbor starostlivosti o životné prostredie, OH, G. Švéniho 3H, 971 01 Prievidza

18. Okresný úrad Prievidza, odbor starostlivosti o životné prostredie, ŠSOO, G. Švéniho 3H, 971 01 Prievidza,
19. Okresný úrad Prievidza, odbor starostlivosti o životné prostredie, EIA, G. Švéniho 3H, 971 01 Prievidza,
20. Okresný úrad Prievidza, odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií, G. Švéniho 3H, 971 73 Prievidza,
21. Okresný úrad Prievidza, odbor krízového riadenia, G. Švéniho 3H, 971 73 Prievidza
22. Okresný úrad Prievidza, pozemkový a lesný odbor, referát pozemkový, G. Švéniho 3H, 971 01 Prievidza,
23. Okresný úrad Prievidza, pozemkový a lesný odbor, referát ochrany lesov, G. Švéniho 3H, 971 01 Prievidza
24. Regionálny úrad verejného zdravotníctva Prievidza, Nemocničná 8, 972 01 Bojnice
25. Regionálna veterinárna a potravinová správa Prievidza, Mariánska 6, 971 01 Prievidza
26. Okresné riaditeľstvo hasičského a záchranného zboru, Vápenická 4, 971 01 Prievidza

5. Schvaľujúci orgán.

Mestské zastupiteľstvo mesta Nováky.

6. Vyjadrenie o vplyvoch územnoplánovacej dokumentácie presahujúcich štátne hranice.

K vplyvom na životné prostredie presahujúce štátne hranice nedôjde.

B. ÚDAJE O PRIAMÝCH VPLYVOCH ÚZEMNOPLÁNOVACEJ DOKUMENTÁCIE NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA

I. Údaje o vstupoch

1. Pôda záber pôdy celkom, z toho zastavané územie (ha, poľnohospodárska pôda, lesné pozemky, bonita), z toho dočasný a trvalý záber.

Predmetom riešenia podľa platnej legislatívy a metodického usmernenia je udelenie súhlasu s perspektívnym použitím poľnohospodárskej pôdy na iné ako poľnohospodárske účely v zmysle § 13 zákona č. 220/2004 Z.z. o ochrane poľnohospodárskej pôdy. V riešenom území sú chránené plochy poľnohospodárskej pôdy s kódmi BPEJ 0202002 a 0206002.

Predpokladané využitie poľnohospodárskej pôdy na nepoľnohospodárske účely - Variant I.

Číslo lokality záberu	Katastrálne územie	Rozvojová lokalita	Funkčné využitie	Výmera Loakality / cesta (ha)	Predpokladaná výmera poľnohospodárskej pôdy ÚPN M				Užívateľ poľnohospodárskej	Výbudované hydromelioračné zariadenia (ha)	Časová etapa – návrhové obdobie	
					Spolu v ha	v zastavanom území		mimo zastavaného územia				
						Kód / skupina BPEJ	Výmera v (ha)	Kód / skupina BPEJ				Výmera v (ha)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1	Nováky	1.2.1	bývanie	9,3901	7,7525	-	-	0257002/6.	7,7525	-	-	NO
2	Nováky	1.2.2	výroba	4,2547	4,1813	-	-	0257002/6.	4,1813	-	-	NO
3	Nováky	1.2.3	zeleň	2,1217	2,1217	-	-	0257002/6.	2,1217	-	-	
4	Nováky	2.1.1	bývanie	1,0569	1,0162	0257002/6.	1,0162	-	-	-	-	NO
5	Nováky	2.1.2	ZUMŠ	1,0072	0,2259	0257002/6.	0,2259	-	-	-	-	NO
6	Nováky	2.1.3	zeleň	0,8060	0,7628	0257002/6.	0,7628	-	-	-	-	NO
7	Nováky	2.2.1	bývanie	2,2062	2,2061	0257002/6.	2,2061	-	-	-	-	NO
8	Nováky	3.1.2	ZUMŠ	15,5876	15,5688	-	-	0265042/6.	15,5688	-	-	NO
9	Nováky	3.1.3	zeleň	2,7875	2,7875	-	-	0265042/6.	2,7875	-	-	NO
10	Nováky	3.2.1	výroba	4,8102	3,5921	-	-	0265042/6.	3,5921	-	2,6169	NO
11	Nováky	5.2.1	bývanie	3,4992	3,4992	0206002/3.	3,4992	-	-	-	-	NO
12	Nováky	5.2.2	bývanie	2,5333	2,4053	0206002/3.	2,4053	-	-	-	-	NO
13	Nováky	5.2.3	ZÚMŠ	1,7368	1,7368	0206002/3.	1,7368	-	-	-	-	NO
14	Nováky	5.3.1	rekreácia	0,9346	0,5508	0290262/8.	0,5508	-	-	-	-	NO
15	Nováky	5.5.1	rekreácia	4,0501	3,0597	-	-	0206002/3.	3,059662	-	-	NO
16	Nováky	6.3.1	bývanie	0,6995	0,6714	-	-	0206002/3.	0,6198	-	-	NO
						-	-	0279462/8.	0,0517	-	-	NO
17	Nováky	7.2.1	výroba	15,7611	11,5484	-	-	0265042/6.	11,5484	-	-	NO
18	Nováky	9.1.1	bývanie	2,0454	2,0046	0257002/6.	1,880599	0257002/6.	0,124011	-	-	NO
19	Nováky	8.1.1	výroba	6,6194	3,7014	0206002/3.	3,7014	-	-	-	-	NO
20	Nováky	9.1.2	bývanie	0,8714	0,8013	-	-	0257002/6.	0,8013	-	-	NO
21	Nováky	9.2.1	bývanie	10,1581	9,6867	-	-	0257002/6.	9,6867	-	-	NO
22	Nováky	9.2.2	výroba	11,0372	10,4555	-	-	0257002/6.	10,4555	-	-	NO
23	Nováky	9.3.1	bývanie	2,0848	2,0848	-	-	0257002/6.	2,0848	-	-	NO
24	Nováky	10.1.1	bývanie	1,4967	1,4255	-	-	0257002/6.	1,4255	-	-	NO
25	Nováky	10.1.2	zeleň	0,3325	0,2988	-	-	0257002/6.	0,2988	-	-	NO
26	Nováky	10.2.1	bývanie	8,4957	8,2461	0257002/6.	0,9800	0257002/6.	7,2661	-	-	NO
27	Nováky	10.2.2	bývanie	11,6732	10,6718	-	-	0257002/6.	10,6718	-	-	NO
28	Nováky	10.3.2	výroba	22,0916	21,2761	-	-	0257002/6.	2,5953	-	16,8066	NO
						-	-	0265042/6.	18,6808	-		NO
29	Nováky	10.3.3	výroba	4,2454	4,2254	-	-	0257002/6.	3,3182	-	-	NO
						-	-	0294002/8.	0,9072	-	-	NO
30	Nováky	10.3.4	výroba	2,0492	2,0491	-	-	0257002/6.	2,0491	-	-	NO
31	Nováky	11.2.1	výroba	6,0129	5,7590	-	-	0257002/6.	5,7590	-	-	NO
32	Nováky	6.5.1	bývanie	0,5756	0,1100	-	-	0265412/6.	0,1100	-	-	NO
33	Nováky	-	cesta	-	0,2940	-	-	0257002/6.	0,2940	-	-	NO
34	Nováky	-	cesta	-	0,1200	-	-	0257002/6.	0,1200	-	-	NO
35	Nováky	-	cesta	-	0,6139	0206002/3.	0,3000	0202002/2.	0,0960	-	-	NO
						-	-	0206002/3.	0,0840	-	-	NO
						-	-	0279462/8.	0,1339	-	-	NO
36	Nováky	-	cesta	-	0,8040	0257002/6.	0,2040	0257002/6.	0,6000	-	-	NO
37	Nováky	-	cesta	-	0,2280	-	-	0206002/3.	0,2280	-	-	NO
38	Nováky	-	cesta	-	1,4640	0257002/6.	0,2568	0257002/6.	1,2072	-	-	NO
39	Nováky	-	cesta	-	0,1380	-	-	0257002/6.	0,0600	-	-	NO
						-	-	0294002/8.	0,0780	-	-	NO
40	Nováky	-	cesta	-	0,1920	-	-	0265042/6.	0,0480	-	-	NO
						-	-	0257002/6.	0,1440	-	-	NO
Spolu					150,3365		19,7258		130,6106	-	19,4236	

Predpokladané využitie poľnohospodárskej pôdy na nepoľnohospodárske účely - Variant II.

Číslo lokality záberu	Katastráln e územie	Rozvojová lokalita	Funkčné využitie	Výmera Loalkality / cesta (ha)	Predpokladaná výmera poľnohospodárskej pôdy ÚPN M					Užívateľ poľnohospodárskej pôdy	Vybudované hydromelioračné zariadenia (ha)	Časová etapa – návrhové obdobie
					Spolu (ha)	v zastavanom území		mimo zastavaného územia				
						Kód / skupina BPEJ	Výmera v (ha)	Kód / skupina BPEJ	Výmera v (ha)			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1	Nováky	1.2.1	bývanie	9,3901	7,7525	-	-	0257002/6.	7,7525	-	-	NO
2	Nováky	1.2.2	šport	4,2547	4,1813	-	-	0257002/6.	4,1813	-	-	NO
3	Nováky	1.2.3	zeleň	2,1217	2,1217	-	-	0257002/6.	2,1217	-	-	NO
4	Nováky	2.1.1	bývanie	1,0569	1,0162	0257002/6.	1,0162	-	-	-	-	NO
5	Nováky	2.1.2	ZUMŠ	1,0072	0,2259	0257002/6.	0,2259	-	-	-	-	NO
6	Nováky	2.1.3	ZUMŠ	0,8060	0,7628	0257002/6.	0,7628	-	-	-	-	NO
7	Nováky	2.2.1	bývanie	2,2062	2,2061	0257002/6.	2,2061	-	-	-	-	NO
8	Nováky	3.1.2	ZFV-ZUMŠ	15,5876	15,5688	-	-	0265042/6.	15,5688	-	-	NO
9	Nováky	3.1.3	zeleň	2,7875	2,7875	-	-	0265042/6.	2,7875	-	-	NO
10	Nováky	3.2.1	výroba	4,8102	3,5921	-	-	0265042/6.	3,5921		2,6169	NO
11	Nováky	5.2.1	bývanie	3,4992	3,4992	0206002/3.	3,4992	-	-	-	-	NO
12	Nováky	5.2.2	bývanie	2,5333	2,4053	0206002/3.	2,4053	-	-	-	-	NO
13	Nováky	5.2.3	ZÚMŠ	1,7368	1,7368	0206002/3.	1,7368	-	-	-	-	NO
14	Nováky	5.3.1	rekreácia	0,9021	0,5508	0290262/8.	0,5508	-	-	-	-	NO
15	Nováky	5.5.1	rekreácia	3,9877	3,0597	-	-	0206002/3.	3,059662	-	-	NO
16	Nováky	6.3.1	bývanie	0,6995	0,6714	-	-	0206002/3.	0,6198	-	-	NO
						-	-	0279462/8.	0,0517	-	-	NO
17	Nováky	7.2.1	výroba	6,3704	3,7059	-	-	0265042/6.	3,7059	-	-	NO
18	Nováky	9.1.1	bývanie	2,0454	2,0046	0257002/6.	1,880599	0257002/6.	0,124011	-	-	NO
19	Nováky	8.1.1	výroba	6,6194	3,7014	0206002/3.	3,7014	-	-	-	-	NO
20	Nováky	9.1.2	bývanie	0,8714	0,8013	-	-	0257002/6.	0,8013	-	-	NO
21	Nováky	9.2.1	bývanie	10,1581	9,6867	-	-	0257002/6.	9,6867	-	-	NO
22	Nováky	9.2.2	výroba	10,4231	10,2773	-	-	0257002/6.	10,2773	-	-	NO
23	Nováky	9.3.1	bývanie	2,0848	2,0848	-	-	0257002/6.	2,0848	-	-	NO
24	Nováky	10.1.1	bývanie	1,4967	1,4255	-	-	0257002/6.	1,4255	-	-	NO
25	Nováky	10.1.2	zeleň	0,3324	0,2988	-	-	0257002/6.	0,2988	-	-	NO
26	Nováky	10.2.1	bývanie	8,4957	8,2461	0257002/6.	0,9800	0257002/6.	7,2661	-	-	NO
27	Nováky	10.3.2	výroba	32,2080	31,1437	-	-	0257002/6.	10,7132	-	17,1649	NO
						-	-	0265042/6.	20,4305	-		NO
28	Nováky	10.3.3	výroba	4,2454	4,2254	-	-	0257002/6.	3,3182	-	-	NO
						-	-	0294002/8.	0,9072	-	-	NO
29	Nováky	10.3.4	výroba	2,0492	2,0491	-	-	0257002/6.	2,0491	-	-	NO
30	Nováky	11.2.1	výroba	6,0129	5,7590	-	-	0257002/6.	5,7590	-	-	NO
31	Nováky	6.3.2	bývanie	3,7922	4,4287	-	-	0206002/3.	1,7669	-	-	NO
						-	-	0279462/8.	2,6618	-	-	NO
32	Nováky	7.2.2	rekreácia	9,1066	7,8729	-	-	0265042/6.	7,1286	-	-	NO
						-	-	0279462/8.	0,7443	-	-	NO
33	Nováky	9.2.3	roba dopra	1,8302	1,7953	-	-	0257002/6.	1,7953	-	1,8302	NO
34	Nováky	6.5.1	bývanie	0,5756	0,1100	-	-	0265412/6.	0,1100	-	-	NO
35	Nováky	10.3.5	doprava	0,8897	0,1900	-	-	0257002/6.	0,1900			NO
36	Nováky	9.3.4	bývanie	0,5159	0,4300	-	-	0257002/6.	0,4300			NO
37	Nováky	-	cesta	-	0,1953	-	-	0257002/6.	0,1953	-	-	NO
38	Nováky	-	cesta	-	0,2940	-	-	0257002/6.	0,2940	-	-	NO
39	Nováky	-	cesta	-	1,2024	0206002/3.	0,3000	0202002/2.	0,5424	-	-	NO
						-	-	0206002/3.	0,3600	-	-	NO
40	Nováky	-	cesta	-	0,8040	0257002/6.	0,2040	0257002/6.	0,6000	-	-	NO
41	Nováky	-	cesta	-	0,2280	-	-	0206002/3.	0,2280	-	-	NO
42	Nováky	-	cesta	-	0,1380	-	-	0257002/6.	0,0600	-	-	NO
						-	-	0294002/8.	0,0780	-	-	NO
43	Nováky	-	cesta	-	1,4640	0257002/6.	0,2568	0257002/6.	1,2072	-	-	NO
spolu					156,7002		19,7258		136,9744		21,6120	

V návrhu koncepcie riešenia územného plánu mesta Nováky dochádza k záberom lesných pozemkov pri dvoch lokalitách - FPB 6.5.1 a FPB 6.5.2.

Tabuľka č. A.2.15.4.1 - Záber lesných pozemkov - variant I.

Lokalita odnatia	Katastrálne územie	Rozvojová lokalita	Výmera lokality celkom v m ²	Predpokladaná výmera odňatia	Užívateľ	Iná informácia
				Výmera lokality v m ²		
1	2	3	4	5	6	7
1	Nováky	6.5.1	16 280	16 280	-	Plocha pohrebiska
2	Nováky	6.5.2	5 756	4 100	-	Bývanie
Spolu				20 380	-	-

Tabuľka č. A.2.15.4.2 - Záber lesných pozemkov - variant II.

Lokalita odnatia	Katastrálne územie	Rozvojová lokalita	Výmera lokality celkom v m ²	Predpokladaná výmera odňatia	Užívateľ	Iná informácia
				Výmera lokality v m ²		
1	2	3	4	5	6	7
1	Nováky	6.5.1	7 803	7 803	-	Plocha pohrebiska
2	Nováky	6.5.2	5 756	4 100	-	Bývanie
Spolu				11 903	-	-

2. Voda, z toho voda pitná, úžitková, zdroj vody (verejný vodovod, povrchový zdroj, iný), odkanalizovanie.

Pitná voda :

Mesto Nováky má vybudovaný vodovod, ktorý je v správe StVPS Prievidza. Mesto je v súčasnosti zásobované pitnou vodou zo skupinového vodovodu Nováky, ktorý zásobuje 13 obcí a ich miestne časti: Nováky, Čereňany, Horná Ves, Kostolná Ves, Zemianske Kostofany, Diviacka Nová Ves, Diviaky nad Nitricou, Kamenec pod Vtáčnikom, Bystričany, Nitrianske Rudno, Rudnianska Lehota a Radobica. Účelom skupinového vodovodu je zabezpečiť dodávku hygienicky nezávadnej vody pre mesto Nováky a ostatné obce pozdĺž skupinového vodovodu. Na verejný vodovod je pripojených 4 206 obyvateľov (100 % zásobovanie).

Na zásobovanie skupinového vodovodu Nováky pitnou vodou sa využívajú najmä pramene v Diviakoch nad Nitricou, studne v Ješkovej Vsi a pramene v Nitrianskom Rudne. V súčasnosti sa nevyužívajú studne v Nitrianskych Sučanoch (cca 35 l.s-1) a vrt Jama v Nitrianskom Rudne.

Na akumuláciu vody slúži vodojem Brezina 2 x 1000 m³ s max. hladinou na kóte 300,00 m.n.m. a min. hladinou na kóte 297,00 m.n.m., ktorý sa nachádza v severozápadnej časti na okraji intravilánu a vodojem Lelovce 1 x 50 m³ s max. hladinou na kóte 316,53 m.n.m. a min. hladinou na kóte 314,45 m.n.m. Jestvujúca sieť uličných rádoz pozostáva z profilov priemeru 80 – 350 mm. Voda z vodojemu je cez zásobné potrubie DN 350 privádzaná do rozvodnej siete v meste. Voda pre ostatné obce smerom na Oslany je privádzaná cez zásobné potrubie DN 250. Materiály vodovodných uličných rádoz tvoria predovšetkým oceľ, liatina a PVC. Potrubná sieť je veľmi poruchová, preto sa odporúča jej postupná výmena.

Návrhové obdobie (NO) – Variant I.

Bilancia nárastu potreby pitnej vody pre rozvojové zámery je uvedená v kapitole A.3 - Prílohy v tabuľke č. 7. Na základe výpočtu celkovej potreby vody pre stav a navrhované rozvojové zámery v NO sú stanovené nasledovné bilančné údaje. K návrhovému roku, oproti súčasnému stavu, sa predpokladá pri 60 % využití rozvojových lokalít nárast o cca 1377 osôb. Vo výrobe sa počíta s nárastom počtu cca 1 715 pracovných príležitostí. Zásobovanie mesta pitnou vodou bude riešené z existujúcich vodných zdrojov.

Potreba pitnej vody pre Nováky celkom - NO - Variant I. Tab. A.2.11.2.2.5.

Potreba vody	Priem denná (Q_p)		Max. denná (Q_m)	
	$m^3 \cdot d^{-1}$	$l \cdot s^{-1}$	$m^3 \cdot d^{-1}$	$l \cdot s^{-1}$
1	2	3	4	5
Stav (obyv. + vyb.)	644,8	7,46	1 031,7	11,94
Nárast (obyv. + vyb + priem.)	301,9	3,49	483,1	5,59
celkom	946,7	10,96	1 514,8	17,53

Výpočet akumuláčného priestoru :

Podľa STN 75 5302 - Vodojemy je potrebný objem rovnajúci sa min. 60 % maximálnej dennej potreby (zo 1 514,8 $m^3 \cdot d^{-1}$). Kapacita vodojemu Nováky s akumuláciou 2050 m^3 , postačuje pre rozvojové zámery a činí zabezpečenosť na 135,4 %.

V rámci rozvoja mesta Nováky podľa etapizácie výstavby navrhujeme postupne rozširovať jestvujúcu vodovodnú sieť a zároveň ju zokruhovať.

Na základe uvedených prepočtov potrieb ($Q_{max} = 17,53 \text{ l} \cdot s^{-1}$), pri návrhovom počte obyvateľov mesta k návrhovému roku vyplýva, že zdroje vody skupinového vodovodu SKV Nováky za predpokladu zachovania súčasnej minimálnej výdatnosti budú, pre predpokladaný nárast cca 1377 obyvateľov a cca 1715 zamestnancov postačujúce.

Návrhové obdobie (NO) – Variant II.

Bilancia nárastu potreby pitnej vody pre rozvojové zámery je uvedená v kapitole A.3 - Prílohy v Tab. č. 7. Na základe výpočtu celkovej potreby vody pre stav a navrhované rozvojové zámery v NO sú stanovené nasledovné bilančné údaje. K návrhovému roku sa predpokladá oproti súčasnému stavu, pri 60 % využití rozvojových lokalít nárast o cca 1437 osôb. V priemyselnej zóne sa navrhuje nárast počtu pracovných príležitostí o cca 610. Zásobovanie mesta pitnou vodou bude riešené z existujúcich vodných zdrojov.

Potreba pitnej vody pre Nováky celkom - NO - Variant II. - Tab. A.2.11.2.2.6.

Potreba vody	Priem denná (Q_p)		Max. denná (Q_m)	
	$m^3 \cdot d^{-1}$	$l \cdot s^{-1}$	$m^3 \cdot d^{-1}$	$l \cdot s^{-1}$
1	2	3	4	5
Stav (obyv. + vyb.)	644,8	7,46	1031,7	11,94
Nárast (obyv. + vyb + priem.)	327,4	3,79	523,8	6,06
celkom	972,2	11,25	1555,4	18,00

Výpočet akumuláčného priestoru :

Podľa STN 75 5302 - Vodojemy je potrebný objem rovnajúci sa min. 60 % maximálnej dennej potreby (z 1 555,4 $m^3 \cdot d^{-1}$). Kapacita vodojemu Nováky s akumuláciou 2050 m^3 , postačuje pre rozvojové zámery a činí zabezpečenosť na 131,8 %. Objem akumulácie je k roku 2040 je vyhovujúci.

Záver :

V rámci rozvoja mesta Nováky podľa etapizácie výstavby sa navrhuje postupné rozširovanie vodovodnej siete a zároveň jej zokruhovanie.

Na základe uvedených prepočtov potrieb ($Q_{max} = 18,00 \text{ l} \cdot s^{-1}$), pri počte obyvateľov mesta k návrhovému roku vyplýva, že zdroje vody skupinového vodovodu SKV Nováky za predpokladu zachovania súčasnej minimálnej výdatnosti budú, pre predpokladaný nárast cca 1370 až 1 430 obyvateľov a cca 600 až 750 zamestnancov, postačujúce.

Pre zásobovanie SKV Nováky mesta Nováky sú využívané vodné zdroje z lokalít Nitrianskeho Rudna, Ješkovej Vsi, Diviackej Novej Vsi, Diviak nad Nitricou a Nitrianskych Sučian.

Potreby vody v SKV Nováky sú pokrývané z vlastných zdrojov, ich kapacita bude v budúcnosti v dostatočnej miere pokrývať výhľadové potreby vody. Pre zabezpečenie plynulej dodávky pitnej vody je potrebné navrhnuť postupnú rekonštrukciu vodovodnej siete podľa podkladov StVPS, Prievidza.

Lokalita 11.2.1 (funkcia priemysel) sa navrhuje pokryť potreby pitnej vody zo zdrojov HBP, a.s., Baňa Nováky zdroj pitnej a úžitkovej vody pre Baňu Nováky

Výhľadové obdobie (VO) – Variant I.

Vo výhľadovom období sa predpokladá pri plnom využití rozvojových území s nárastom počtu obyvateľov o cca 245 osôb. Vo výrobe sa predpokladá nárast o cca 85 pracovných príležitostí.

Zásobovanie mesta pitnou vodou bude riešené z existujúcich vodných zdrojov.

Bilancia nárastu potreby pitnej vody pre rozvojové zámery je uvedená v prílohe v Tab. č. 8. - (výhľadové obdobie). Na základe výpočtu celkovej potreby vody pre stav a navrhované rozvojové zámery v NO a vo VO sú stanovené nasledovné bilančné údaje.

Potreba pitnej vody pre pre Nováky - celkom – VO – Variant I. - Tab. A.2.11.2.2.7.

Potreba vody	Priem denná (Q_p)		Max. denná (Q_m)	
	$m^3 \cdot d^{-1}$	$l \cdot s^{-1}$	$m^3 \cdot d^{-1}$	$l \cdot s^{-1}$
1	2	3	4	5
Stav (obyv. + vyb.)	644,8	7,46	1 031,68	11,94
Nárast NO (obyv. + vyb + priem.)	301,93	3,49	483,09	5,59
Nárast VO (obyv. + vyb + priem.)	49,93	0,58	79,89	0,92
Celkom	996,66	11,54	1594,65	18,46

Výpočet akumuláčného priestoru :

Podľa STN 75 5302 - Vodojemy je potrebný objem rovnajúci sa min. 60 % maximálnej dennej potreby (zo 1 594,65 $m^3 \cdot d^{-1}$). Kapacita vodojemu Nováky s akumuláciou 2050 m^3 , postačuje pre rozvojové zámery a činí zabezpečenosť na 128,55 %.

Výhľadové obdobie (VO) - Variant II.

Vo výhľadovom období sa predpokladá pri plnom využití rozvojových území s nárastom počtu obyvateľov o cca 241 osôb. Vo výrobe sa predpokladá nárast o cca 1 729 pracovných príležitostí. Zásobovanie mesta pitnou vodou bude riešené z existujúcich vodných zdrojov.

Bilancia nárastu potreby pitnej vody pre rozvojové zámery je uvedená v prílohe v Tab. č. 7. - (výhľadové obdobie). Na základe výpočtu celkovej potreby vody pre stav a navrhované rozvojové zámery vo „VO“ sú stanovené nasledovné bilančné údaje.

Potreba pitnej vody Nováky - celkom – VO – Variant II. - Tab. A.2.11.2.2.8.

Potreba vody	Priem denná (Q_p)		Max. denná (Q_m)	
	$m^3 \cdot d^{-1}$	$l \cdot s^{-1}$	$m^3 \cdot d^{-1}$	$l \cdot s^{-1}$
1	2	3	4	5
Stav (obyv. + vyb.)	897,2	10,38	1435,5	16,61
Nárast NO (obyv. + vyb + priem.)	327,4	3,79	523,8	6,06
Nárast VO (obyv. + vyb + priem.)	17,1	0,20	27,4	0,32
celkom	1241,7	14,37	1986,6	22,99

Výpočet akumuláčného priestoru :

Podľa STN 75 5302 - Vodojemy je potrebný objem rovnajúci sa min. 60 % maximálnej dennej potreby (zo 1 986,6 $m^3 \cdot d^{-1}$). Kapacita vodojemu Nováky s akumuláciou 2050 m^3 , postačuje pre rozvojové zámery a činí zabezpečenosť na 103,19 %.

Výpočet akumuláčného priestoru :

Pri nepretržitom rovnomernom prítoku je množstvo akumulácie potrebnej na vyrovnanie rozdielov medzi prítokom a potrebou pitnej vody vyjadrená rovnicou :

$$V = A + A_p + A_o \quad A = \text{minimálna zásoba}$$
$$A_p = \text{požiarna rezerva}$$

Ao = havarijná rezerva

$Q_m = 1986,6 \text{ m}^3 \cdot \text{deň}^{-1}$, existujúci objem vodojemu $V = 2050 \text{ m}^3$, tj. zabezpečenosť na 103,19 %.

Podľa STN 73 6650 - Vodojemy je potrebný objem rovnajúci sa min. 60% maximálnej dennej potreby.

Záver :

V rámci rozvoja mesta Nováky podľa etapizácie výstavby sa navrhuje postupne rozširovať existujúcu vodovodnú sieť a zároveň ju zokruhovať. V rámci napojenia nových lokalít bude potrebné aktuálne posúdiť kapacitné možnosti existujúceho vodovodného systému !

Na základe uvedených prepočtov potrieb ($Q_{\max} = 22,99 \text{ l} \cdot \text{s}^{-1}$), pri navrhovanom rozvoji mesta vo výhľadovom období vyplýva, že zdroje vody skupinového vodovodu SKV Nováky, za predpokladu zachovania súčasnej minimálnej výdatnosti, budú postačujúce pre predpokladaný nárast.

Pre zásobovanie mesta Nováky z SKV Nováky sú využívané vodné zdroje z lokalít v Nitrianskom Rudne, Ješkovej Vsi, Diviackej Novej Vsi, Diviakoch nad Nitricou a v Nitrianskych Sučanoch..

Potreby vody v SKV Nováky sú pokrývané z vlastných zdrojov, ich kapacita bude v budúcnosti v dostatočnej miere pokrývať výhľadové potreby vody. Pre zabezpečenie plynulej dodávky pitnej vody je potrebné navrhnuť postupnú rekonštrukciu vodovodných privádzačov a vodovodnej siete.

Napriek tomu, že akumulácia je pre rozvoj mesta Nováky dostatočná, bude potrebné uvažovať s doplnením akumulácie z dôvodu, že prívod vody je vodovodným privádzačom z pramennej oblasti Nitrianske Rudno a vodojem plní úlohu akumulačného vodojemu aj pre obce Zemianske Kostofany vrátane priemyslu, Kamenec pod Vtáčnikom, Bystričany, Čereňany a Oslany.

Mesto Nováky sa navrhuje zásobovať pitnou vodou z existujúcej vodovodnej siete (aktuálny stav k roku 2022). Pitná voda je z vodojemu privádzaná do spotrebiska gravitačným spôsobom. V rámci rozvoja, podľa etapizácie výstavby, sa navrhuje postupné rozširovanie vodovodnej siete a zároveň je podľa možnosti navrhované zokruhovanie (viď. grafickú časť). Vodovod bude smerovo sledovať existujúce a navrhované komunikácie, v rámci rozvojových lokalít vnútorná štruktúra sa určí v súlade navrhovanou urbanistickou koncepciou v následnej územnoplánovacej príprave, v rámci spracovania územnoplánovacích podkladov a nadväzujúcich ďalších stupňov projektovej prípravy. Podrobný návrh riešenia, dimenzie a ďalšie technické údaje v riešenom území sa určia v rámci podrobnejších stupňov projektovej prípravy.

Potrúbná sieť sa navrhuje rekonštruovať (zväčšiť dimenziu potrubia hlavných uličných rádo) a obnoviť s prednostným riešením hlavných privádzačov. Rozvody do nových lokalít zástavby vybudovať v dimenzii min. DN 110. V meste sa navrhuje dobudovať sieť vonkajších požiarňých hydrantov v zmysle platnej STN 73 0873 v navrhovaných lokalitách, s umiestnením v sieti vo vzdialenosti 80 až 120 m.

Pásma ochrany verejných vodovodov a verejných kanalizácií vymedzené zákonom č. 442/2002 Z. z. sú uvedené v kapitole A.2.9.1.

V metóde výpočtu podľa prílohy č. 1 Vyhlášky Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 684/2006 zo 14. novembra 2006 sa uvažovalo so špecifickou potrebou vody zníženou v rozsahu 13 % v zmysle ustanovení vyhlášky, vzhľadom na prevažujúce samostatné merania odberu v rodinných domoch.

V rámci rozvoja mesta Nováky podľa etapizácie výstavby sa navrhuje pri postupnom rozširovaní vodovodnej siete zároveň ju zokruhovať.

Vodovodný systém sa navrhuje trasovaním prevažne v súbehu s existujúcou a navrhovanou cestnou komunikačnou sieťou. Koncepcia riešenia vodovodného systému navrhovaných rozvojových lokalít - FPB, bude predmetom následného územno-technického riešenia v súlade s urbanistickým riešením v úrovni zóny na základe územnoplánovacích a územno-technických podkladov. Podrobný návrh riešenia, dimenzie a ďalšie technické údaje sú predmetom následných stupňov projektovej prípravy. V rámci projektovej prípravy navrhovaných lokalít pred napojením bude potrebné posúdiť kapacity hlavných privádzačov a existujúceho vodovodného systému.

Koncepcia riešenia odpadových a dažďových vôd

Mesto Nováky má vybudovanú jednotnú kanalizáciu. Vlastník a prevádzkovateľ kanalizácie sa dlhodobo usiluje o znížovanie prítoku dažďových vôd od producentov odpadových vôd. Verejná kanalizácia z mesta Nováky je napojená na kanalizáciu v areáli FORTISCHEM a.s.. Komunálne odpadové vody sú čistené na verejnej ČOV v areáli FORTISCHEM a.s. Nováky. Dĺžka kanalizačnej siete v Novákoch, ktorá je v správe StVPS je 11,157 km. Odpadové vody sú privádzané stokou „A“ DN 1600 mm, ktorej trasa vedie pozdĺž toku rieky Nitra cez mernú šachtu do kanalizačnej siete

FORTISCHEM a.s. a ČOV. Do stoky „A“ sú zaústené kanalizačné zberače, z ulíc pri vodnej nádrži, pod žel. stanicou a miestnu časť Lelovce. Z miestnej časti Lelovce je odpadová voda prečerpávaná do hlavnej stoky cez čerpaciu stanicu. Odpadová voda z ostatných častí mesta je privádzaná do kanalizačného zberača „B“ DN 1200 mm, ktorý následne zaúsťuje do hlavnej stoky „A“.

Parametre ČOV (údaje poskytnuté FORTISCHEM, a.s. Nováky)

Typ : mechanicko-biologická čistiareň odpadových vôd registrovaná ako verejná kanalizácia 1. kategórie
Prevádzkovateľ : FORTISCHEM, a.s. Nováky
Spôsob vypúšťania do recipientu : odpadové vody z MB ČOV sú zaústené do otvoreného kanála a spolu s ostatnými odpadovými vodami sú vypúšťané do recipientu
Recipient : rieka Nitra, vyústenie v rkm 129,7
Množstvo : Tekuté odpady v množstve 2 544 950 m³ za rok 2020

Mechanicko-biologická čistiareň odpadových vôd je registrovaná ako verejná kanalizácia 1. kategórie. Do čistiarene sú privádzané okrem podnikových OV aj komunálne OV z mesta Nováky. Spôsob čistenia delíme na 3 základné stupne: mechanický stupeň čistenia, biologický stupeň a kalové hospodárstvo. Vyčistené odpadové vody z MBČOV sú spolu s odpadovými vodami z Odkaliska 6 a otvoreného kanála vypúšťané do recipientu, rieky Nitry. Odpadové vody sú vypúšťané kontinuálne.

Subjekty, zariadenia a prevádzky nachádzajúce sa v katastrálnom území mesta Nováky, ktoré majú vybudovaný vlastný kanalizačný systém vrátane ČOV :

HBP, a.s. vlastní a prevádzkuje v katastrálnom území Nováky čističky odpadových vôd (areál Bane Nováky a areál BME, o.z.). Ich prevádzka je upravená rozhodnutiami štátnej vodnej správy.

- Baňa Nováky, o.z. má samostatný kanalizačný systém vrátane čistiarene odpadových a banských vôd.
- Banská mechanizácia a elektrifikácia o.z. má vybudovanú splaškovú kanalizáciu, ktorá vyúsťuje do biologicko-mechanickej čističky splaškových vôd BME a dažďovú kanalizáciu, do ktorej sú vyústené aj priemyselné vody, ktoré sa zachytávajú v zbernej nádrži a následne sú zaústené do potoka Lehota rkm 5,40.

Zariadenie MV SR „Sklady Trebianska“ a Vojenský útvar 5730 Nováky – nie sú napojené na verejnú kanalizáciu, majú vlastnú MB ČOV. Vyčistené vody sú vypúšťané do potoka Trebianska.

Návrh koncepcie (NO, VO) :

Na základe výpočtu potreby vody v NO a VO sa predpokladá nasledovná bilancia množstva odpadových vôd.

Tab. č. A.2.11.2.4.1. Bilancia množstva splaškových vôd - Nováky - Variant I.

Obdobie (k roku)	Priem denná (Qp)		Max. denná (Qm)	
	l.d ⁻¹	l.s ⁻¹	l.d ⁻¹	l.s ⁻¹
1	2	3	4	5
STAV (2020)	644 800,0	7,46	1 031 680,0	11,94
STAV+NO (2035)	946 728,2	10,96	1 514 765,1	17,53
STAV+NO+VO (2050)	996 657,5	11,54	1 594 651,9	18,46

Výpočet množstva splaškových vôd pre Nováky celkom – NO

Max. denná potreba vody $Q_m = 17,53 \text{ l.s}^{-1}$

Max. prietok splaškových vôd $Q_s \text{ max} = 17,53 \times 2,13 = 37,33 \text{ l.s}^{-1}$

Výpočet množstva splaškových vôd pre Nováky celkom – VO

Max. denná potreba vody $Q_m = 18,46 \text{ l.s}^{-1}$

Max. prietok splaškových vôd $Q_s \text{ max} = 18,46 \times 2,13 = 39,32 \text{ l.s}^{-1}$

Tab. č. A.2.11.2.4.1. Bilancia množstva splaškových vôd - Nováky – Variant II.

Obdobie (k roku)	Priem denná (Qp)		Max. denná (Qm)	
	I.d ⁻¹	I.s ⁻¹	I.d ⁻¹	I.s ⁻¹
1	2	3	4	5
STAV (2020)	644 800,0	7,46	1 031 680,0	11,94
STAV+NO (2035)	972 155,7	11,25	1 555 449,1	18,00
STAV+NO+VO (2050)	1 241 655,7	14,37	1 986 629,0	22,99

Výpočet množstva splaškových vôd pre Nováky celkom – NO

Max. denná potreba vody $Q_m = 18,00 \text{ l.s}^{-1}$

Max. prietok splaškových vôd $Q_s \text{ max} = 18,00 \times 2,13 = 38,34 \text{ l.s}^{-1}$

Výpočet množstva splaškových vôd pre Nováky celkom – VO

Max. denná potreba vody $Q_m = 22,99 \text{ l.s}^{-1}$

Max. prietok splaškových vôd $Q_s \text{ max} = 22,99 \times 2,13 = 48,97 \text{ l.s}^{-1}$

Zhodnotenie :

Pre dosiahnutie zlepšenia kvality životného prostredia a ekológie je potrebné v rozvojových lokalitách realizovať výstavbu kanalizačnej siete pre splaškové vody, podľa schválenej projektovej dokumentácie s čistením odpadových vôd na ČOV. Výstavbou delenej kanalizácie zamedziť vypúšťanie odpadových vôd do vodných tokov povodia rieky Nitra.

Návrh riešenia

Na odvodnenie a likvidáciu splaškových odpadových vôd navrhujeme kanalizačný systém budovaný a rozširovaný podľa etapizácie rozvoja mesta. Kanalizačná sieť pre nové lokality IBV, HBV, vybavenosti a priemyslu je navrhovaná systémom delenej kanalizácie. Komunálne odpadové vody budú naďalej čistené na ČOV NCHZ Nováky. V rámci napojenia splaškovej kanalizácie z navrhovaných rozvojových lokalít bude potrebné aktuálne posúdiť kapacitné možnosti jestvujúcej kanalizácie a zabezpečiť jej postupnú rekonštrukciu po konzultácii so StVS Prievidza.

Z lokalít 5.3.1, 5.3.2 a 5.3.3, ktoré sa nachádzajú pri vodnej nádrži budú splaškové vody gravitačne odvedené do čerpacej stanice a následne prečerpávané do stoky „A“.

Kanalizácia z lokality 11.2.1 (priemysel) sa navrhuje napojiť na jestvujúcu ČOV BME o.z. Napojenie tejto lokality je podmienené intenzifikáciou jestvujúcej ČOV dodaním technologického zariadenia.

Kanalizácia z lokality 7.2.1 sa navrhuje napojiť na jestvujúcu ČOV HBP, a.s. Baňa Nováky, o.z. Napojenie tejto lokality je podmienené intenzifikáciou jestvujúcej ČOV. Vyčistené odpadové vody budú zaústené do recipientu Lehotský potok

Pre lokalitu 9.3.2 sa navrhuje riešiť odpadové vody zachytávaním do žump a odvozom na ČOV.

Pre lokalitu 9.3.1 sa navrhuje odpadové vody odvádzať kanalizačnou prípojkou do verejnej kanalizácie na ul. Rastislavova.

Pre lokality 2.2.1, 2.1.1, 2.1.2, 2.1.3 a 2.1.5 sa navrhuje dažďové vody odvádzať prostredníctvom vsakov a splaškové vody tlakovou kanalizáciou.

Dažďové vody z cestných telies rozvojových lokalít sa navrhuje odvádzať dažďovou kanalizáciou na konci s lapačom olejov a výustným objektom do najbližšieho toku resp. terénneho rigolu.

Záver :

Na základe uvedených bilančných množstiev splaškových vôd v NO sa predpokladá, že projektovaná kapacita ČOV NCHZ Nováky bude postačujúca pre čistenie odpadových vôd mesta Nováky v súlade s koncepciou rozvoja mesta pre NO a VO, vo Variante I. aj vo Variante II., aj pre max. denné prietoky, ktoré nie sú väčšie ako 25 l.s^{-1} .

3. Surovinový druh, spôsob získavania.

V predmetnom strategickom dokumente v rámci riešeného územia sa nenavrhujú žiadna ďalšia ťažba ani využívanie surovinových zdrojov okrem ťažby hnedého uhlia, ktoré v zmysle koncepcie rozvoja sa navrhuje na ukončenie do roku 2025.

4. Energetické zdroje druh, spotreba.

Zásobovanie elektrickou energiou

Súčasný stav

Zdrojom elektrickej energie v okrese Prievidza je tepelná elektrárňa v Zemianskych Kostolnoch (ENO). Elektrická stanica v Bystričanoch rozvádza elektrinu vyrobenú v ENO diaľkovými linkami 220 kV (Križovany, Sučany, Považská Bystrica), linky 110 kV slúžia pre zásobovanie územia Hornej Nitry.

Elektrická energia vyrobená v ENO je v regióne rozvádzaná linkami 110 kV do el. staníc 110 kV, z ktorých sú zásobovacími rozvodnými linkami VN (22 kV) napojené distribučné transformačné stanice VN/NN (DTS 22/0,4/0,231 kV).

Dodávka elektrickej energie pre sídelný útvar Nováky je rozvodnou stanicou Nováky 110/22 kV s výkonom transformátorov 3x40 MVA, najmä prostredníctvom 22 kV linky č. 292 a distribučných trafostaníc 22/0,4 kV (DTS).

Linky ktorých trasa vedie záujmovým územím Nováky :

- Linka 220 kV, vzdušná č. 271, Bystričany – Sučany
- Linka 110 kV, vzdušná č. 7740, ENO – Baňa Cígeľ
- Linka 110 kV, vzdušná č. 7763, ENO – CHZ Nováky
- Linka 110 kV, vzdušná č. 7892, Bystričany – CHZ Nováky
- Linka 22 kV, vzdušná č. 292, ENO – zásobuje el. energiou mesto Nováky
- Linky 22 kV, vzdušné č. 108, 119, ENO – zásobuje el. energiou čerpaciu stanicu ENO
- Linka 22 kV, vzdušná č. 259, ENO – zásobuje el. energiou smer Diviacka Nová Ves
- Linky 22 kV, vzdušné č. 172, 136, ENO – zásobuje el. energiou smer Dolné Vestenice

Trasy vedení boli zakreslené v grafickej časti vo výkrese energetiky na základe stanoviska SSE_D a.s. a poskytnuté Ing. Martinom Ludíkom, (technik rozvoja VN/NN, Stredoslovenská distribučná, a. s. Pri Rajčianke 2927/8, 010 47 Žilina, tel.: +421 908 676 561, e-mail: martin.ludik@ssd.sk)

HBP, a.s. vlastní a prevádzkuje v katastrálnom území Nováky (extravilán aj intravilán) 22 kV VN elektrické vedenia, ktoré sú vedené zväčša nad povrchom vzdušnými vedeniami na elektrických stĺpoch. Ich prevádzka je regulovaná Úradom pre reguláciu sieťových odvetví Bratislava.

Súčasný stav - trafostanice a vedenia VN

Rozvodné vedenia VN :

Územie mesta Nováky je zásobované elektrickou energiou z rozvodných staníc 110/22 kV prevažne vzdušnými linkami VN 22 kV, ktoré napájajú distribučnú sieť trafostaníc 22/0,4/0.

Distribučné trafostanice :

V súčasnosti sa na vymedzenom území nachádzajú trafostanice murované, stĺpové a stožiarové. Nakoľko údaje o ich inštalovanom výkone nie sú k dispozícii, nie je možné ani stanoviť celkový inštalovaný výkon v transformátoroch, ani určiť, či je uvedený počet transformačných staníc 22/0,4 kV na zabezpečenie súčasného príkonu dostačujúci a nižšie uvedené údaje sú prevzaté z platného ÚPN mesta, aktualizácia 2005.

Zásobovanie vybraných odberateľov el. energie :

- **Fortischem a.s. Nováky,**
- napojenie na verejné elektrické rozvody - linky 110 kV z rozvodne Bystričany - vedenia V7738, V7739 a V7892. Záložné 22 kV napájanie z ENO vedením V114.
- ročná spotreba elektrickej energie (rok 2020) 365 690 MWh
- **BENET, s.r.o.**
- ročná spotreba elektrickej energie 18,54 MWh

- **LARF s.r.o. Nováky**, vlastná rozvodňa 6/0,4 kV s transformátorom 1000 kVA, napojená prípojkou VN z Fortischem, spotreba el. energie za rok 720 MWh
- **Hornonitrianske bane a.s., o.z. Nováky**, vlastné podružné trafostanice a rozvodne v dobývacom priestore Nováky, napojené prívodnými vzdušnými linkami č. 1337, 1336, 1335 z rozvodne 110/22/6 kV (3x transformátor 25 MVA) Baňa Cígeľ a prívodnými vzdušnými linkami č. L1, L2, L3, L4 z rozvodne 110/22 kV (transformátor 40 MVA) ENO Nováky, spotreba el. energie za rok 46 500 MWh

Návrh riešenia - bilancia potreby elektrickej energie

Bilancia nárastu potreby elektrickej energie je spracovaná pre návrhové obdobie (NO) a pre výhľadové obdobie (VO), údaje nižšie uvedených kapacitných nápočtov pre navrhované rozvojové zámery podľa bilancie potreby elektrickej energie pre rozvojové zámery uvedený v kapitole A.3. Doplňujúce údaje – príloha – tabuľka č. 8.

Potreba elektrickej energie pre navrhované rozvojové zámery t.j. pre občiansku vybavenosť, služby, priemysel a rekreáciu je prepočítaná pomerným príkonom na jednotlivé merné jednotky na základe navrhovanej podlahovej plochy, s prihliadnutím na druh a charakter zariadenia.

Potreba elektrickej energie pre bývanie t.j. bytovú výstavbu je navrhnutá podľa STN 33 2130. Maximálny súčasný príkon pre bytovú jednotku - Pb je určený stupňom elektrifikácie v priemere na veľkostnú skupinu bytov, alebo rodinných domov.

Návrh distribučných transformačných staníc pre zabezpečenie dodávky elektrickej energie vychádza z výpočtového zaťaženia nárastu potreby, hospodárnej jednotky priemerného výkonu jedného DTS 630 kVA a koeficientu prídavného zaťaženia. Distribučné TS sú navrhnuté o výkone transformátorov od 100 kVA až do 1000 kVA, podľa výpočtového zaťaženia v riešenom území vrátane rozvojových lokalít – funkčno-priestorových blokov (FPB), pre pokrytie nárastu potreby elektrickej energie. Pre zabezpečenie potrebného výkonu v sieti, pri výpadku časti transformátorov, sa výpočtové zaťaženie upravuje koeficientom prídavného zaťaženia $Z_p = 1,34$.

Bilancie potreby elektrickej energie pre VARIANT I. a VARIANT II. sú uvedené v kapitole č. 3 Doplňujúce údaje, v tabuľke č. 8.

Variant I . Celkom (NO) výpočtové zaťaženie, P_{POS} ... 13 171 kW

Variant II . Celkom (NO) výpočtové zaťaženie, P_{POS} ... 13 031 kW

Návrh trafostaníc pre VARIANT I. a VARIANT II., sa neuvádza, umiestnené sú v grafickej časti trafostanice navrhované SSD (v zmysle ich stanoviska) a posúdenie potreby zahustenia novej distribučnej trafostanice, respektíve zvyšovania transformačného výkonu existujúcich trafostaníc je výlučne na posúdení SSD, a.s. podľa skutočne požadovaného výkonu.

V koncepcii návrhu riešenia zásobovania elektrickou energiou pre funkciu občianskej vybavenosti a bývania rozvojových lokalitách sa navrhuje napojenie na existujúce trafostanice, ich rekonštrukcia alebo výmena transformátorov a umiestnenie nových distribučných transformačných staníc vrátane VN a NN rozvodov.

Pre potreby doplnenia existujúcej štruktúry zástavby funkčných území, ich intenzifikácii (napr. existujúcich plôch obytného územia, vybavenosti, výroby), sa navrhuje rekonštrukcia existujúcich transformačných staníc formou výmeny transformátorov za výkonnejšie, prestavbou na kioskové, alebo murované transformačné stanice s vyšším výkonom a z nových DTS.

Zásobovanie plynom

Zemný plyn je dôležitou časťou palivo – energetickej základne mesta Nováky. Zásobovanie plynom v území obce je riešené využívaním vybudovaných plynárenských zariadení SPP a.s. Dodávku plynu budú zabezpečovať nasledovné vybudované a navrhované plynárenské zariadenia:

Hlavným zdrojom zemného plynu pre riešené územie bol donedávna medzištátny plynovod Bratstvo z ktorého je zásobovaný VTL distribučný plynovod Nitra – Partizánske – Nováky – Prievidza DN 300, PN 2,5 MPa

Jednotlivé odberateľské skupiny obyvateľstvo, malo-odber, veľkoodber sú zásobované zemným plynom dvomi regulačnými stanicami VTL / STL

Regulačná stanica	Výkon – m ³ /h	Prevádzkový tlak – kPa
RS 1 Nováky – mesto	1200	100
RS 2 Nováky – elektráreň	3000	100

V katastrálnom území mesta Nováky sa v súčasnosti ďalej nachádza distribučná sieť prevádzkovaná SPP-D :

- VTL plynovod DN 300 PN 2,5 MPa
- VTL plynovod DN 100 PN 2,5 MPa
- VTL prípojka pre RS 1200 A. Hlinku DN 100 PN 2,5 MPa
- VTL prípojka pre RS 300 Trenčianska DN 100 PN 2,5 MPa
- STL plynovody z materiálu PE a oceľ s maximálnym prevádzkovým tlakom do 100 kPa
- NTL plynovody z materiálu PE a oceľ s maximálnym prevádzkovým tlakom do 2,1 kPa (ul. Surovova, Trenčianska 3,5,7,9,13, E. Ottu 3-24, Poľná 4)
- Stanica katódovej ochrany na p. č. 297/3 + kábel na anódu + merací kábel + anódové uzemnenie - 24 ks FeSi anód horizontálne uložených
- Elektrické prípojky

Výpočet potreby plynu

Stanovenie orientačných max. hod. potreby plynu pre rozvojové plochy jednotlivých rozvojových lokalít - FPB sa určia z tabuliek potreby tepla uvedené v doplnujúcich údajoch v kap. A.3 v prílohe č. 8. pri predpokladanej plynifikácii rozvojových lokalít, ktoré nebudú napojené na CZT v rozsahu 80% a potreby plynu pre vykurovanie, prípravu TUV, varenie a technologické účely.

Návrh koncepcie zásobovania plynom a nových plynárenských zariadení

Návrh koncepcie vychádza z predpokladu, že v návrhovom období bude v sústave DZT významnou palivovou základňou zemný plyn.

Efektívne využitie plynu sa navrhuje vo všetkých navrhovaných lokalitách, kde by centrálna zásobovanie bolo neefektívne a plynifikácia efektívna okrem lokalít, kde pre malý odber plynu bude potrebné počítať a riešiť alternatívne zdroje tepla.

Ako náhradu za zemný plyn sa odporúča využívať elektrickú energiu, LPG a obnoviteľné zdroje energií. Dodávka zemného plynu pre rozvojové lokality bude zabezpečovaná z existujúcej regulačnej stanice RS 1 - 1200 existujúcou a novou STL rozvodnou sieťou s pretlakom do 0,1 MPa s možným prechodom na 0,4 MPa.

Zásobovanie propánom a propán-butánom (LPG) ako perspektívnymi palivami pre výrobu tepla a technologické účely sa navrhuje využívať v lokalitách, kde nie je dostupný zemný plyn, alebo náklady na realizáciu rozvodov neefektívne.

Rozvoj plynifikácie mesta je potrebné riešiť a zabezpečovať komplexne s rozvojom CZT a elektrifikácie a využívaním obnoviteľných zdrojov palív a energií.

Orientačné potreby plynu pre rozvojové lokality (FPB), je možné odvodiť z potreby tepla uvedenej v kapitole A.3 Doplnujúce údaje - tabuľka č. 9.

Zásobovanie teplom

Koncepcia rozvoja mesta v oblasti tepelnej energetiky je jeden zo základných dokumentov na miestnej úrovni, ktorý v zmysle zákona č. 657/2004 Z.z. o tepelnej energetike je na úrovni miest a obcí povinný, a to v prípade, ak má obec/mesto viac ako 2 500 obyvateľov a ak na územnej jednotke pôsobí dodávateľ/výrobca/odberateľ tepla, ktorý rozpočítava množstvo dodaného tepla konečnému spotrebiteľovi. Zákon ukladá povinnosť miestnym samosprávam aktualizovať dokument v intervale aspoň raz za 5 rokov.

Účinnosťou zákona č. 657/2004 Z.z. o tepelnej energetike, sa vytvoril legislatívny rámec, z ktorého vyplýva, že zásobovanie teplom má regionálnu povahu. Spracovanie koncepcie rozvoja mesta/obce v oblasti tepelnej energetiky je záväzným strategickým dokumentom, na základe ktorého mesto/obec dostáva ucelený prehľad o tepelnej energetike na svojom území, a taktiež dostáva odporúčania na nasledujúce smerovanie tepelnej energetiky v meste/obci (s výhľadom do 5 rokov).

Koncepcia rozvoja mesta v oblasti tepelnej energetiky musí byť vypracovaná na základe metodického usmernenia Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky č. 952/2005-200 zo dňa 15. apríla 2005, ktorým sa určuje postup pre tvorbu koncepcie rozvoja obcí v oblasti tepelnej energetiky. Dokument musí byť taktiež v súlade s dlhodobou koncepciou Energetickej politiky Slovenskej republiky.

Vypracovanie koncepcie rozvoja mesta v oblasti tepelnej energetiky je vytvorenie podmienok pre systémový rozvoj sústav tepelných zariadení na území mesta/obce, s cieľom zabezpečiť spoľahlivosť

a bezpečnosť dodávky tepla, hospodárnosť pri výrobe, rozvode a spotrebe tepla na princípe trvalo udržateľného rozvoja, s dôrazom na ochranu životného prostredia.

Mesto má vypracovanú aktualizáciu koncepcie rozvoja mesta v oblasti tepelnej energetiky ktorý sa po schválení mestským zastupiteľstvom stáva súčasťou záväznej časti územnoplánovacej dokumentácie mesta. Aktualizáciu vypracovala spoločnosť NOVACO s.r.o. vo februári 2021.

Zásobovanie teplom je dôležitou časťou energetickej výrobo-zásobovacej sústavy ovplyvňujúcej územný rozvoj mesta Nováky a jeho environmentálnu hodnotu. Rozvoj zásobovania teplom mesta Nováky uskutočňovať v zmysle § 31 zákona č.657/2004 o tepelnej energetike v súlade s dlhodobou koncepciou Energetickej politiky SR.

Zásobovanie teplom v meste Nováky je riešené :

a/ sústavou centralizovaného zásobovania teplom (CZT), prevádzku sústavy centralizovaného zásobovania teplom (SCZT) tri podnikateľské subjekty:

- Odštepny závod Elektrárne Nováky, organizačná zložka Slovenských elektrární, a.s. Bratislava (ENO) je výrobcou a dodávateľom tepla pre SCZT v meste Nováky,
- Fortischem, a.s. Nováky, subjekt chemického priemyslu, výrobca a dodávateľ tepla pre SCZT v meste Nováky,
- BENET, s.r.o. prevádzkovateľ a správca tepelných zariadení SCZT v meste Nováky, prevádzkovateľ plynových kotolní pre objekty, ktoré sa nachádzajú v častiach mesta, v ktorých absentujú zariadenia na odber tepla z SCZT, respektíve boli z rôznych príčin odpojené od sústavy SCZT.

b/ sústavou decentralizovaného zásobovanie teplom /DZT/

- s blokovými a domovými zdrojmi prevažne na zemný plyn
- s lokálnymi zdrojmi tepla

Elektráreň Nováky je základný zdroj tepla pre SCZT Nováky, teplo dodáva z kombinovanej výroby elektriny a tepla (KVET), pričom zdrojom výroby tepla sú tri parné kotly s celkovým tepelným výkonom 410 MWt. Zdrojom výroby elektriny sú 4 kondenzačné turbogenerátory s odberom pary, inštalovaný elektrický výkon zdroja je 266 MWe. Generované teplo sa predovšetkým používa na výrobu elektriny, časť vyrobeného tepla sa z odberov parných turbín dodáva do zdrojovej výmenníkovej stanice a odtiaľ do primárnych rozvodov tepla, horúco-vodného tepelného napájачa TN ENO - Prievidza.

Zdroj tepla ENO - je prvá slovenská systémová elektráreň, ktorá bola uvedená do prevádzky v roku 1953. Hlavným predmetom činnosti ENO je výroba elektriny z domáceho uhlia. Elektrinu vyrába vo všeobecnom hospodárskom záujme (VHZ). Zdroj plní všetky emisné limity predpísané národnou a európskou legislatívou. Celková ročná spotreba uhlia je 1,8 mil. ton /rok, čo predstavuje 5 150 GWh/rok energie v palive. Dodávka elektriny vo VHZ je na úrovni 1 350 tis. MWh/rok a celková dodávka tepla sa pohybuje na úrovni 330 tis. MWh/rok (1200 TJ/rok). VHZ predpokladá výrobu elektriny z domáceho uhlia do roku 2023. Súčasná potreba pripojených odberateľov mesta Nováky je na úrovni do 5 500 MWh/rok (18 000 GJ/rok)

Teplo z tepelného napájачa ENO je do SCZT Nováky distribuované :

- Priamo do odberných zariadení - KOST pripojených na primárne HV rozvody - „odbočka 2“, parametre odberných zariadení pripojených na odbočku 2 vyhovujú pripojeniu na TN,
- Cez distribučnú výmenníkovú stanicu HV/HV (VSD) do tlakovo nezávislých primárnych HV rozvodov „odbočky 4“ a „odbočky 5“. Parametre odberných zariadení v odbočke 4 a 5 nevyhovujú priamemu pripojeniu na TN, odbočka č. 3 bola zrušená ako neefektívna.

V SCZT Nováky je osadených 15 tlakovo nezávislých KOST vybudovaných v rokoch 2006 - 2011, ktoré efektívne dodávajú teplo na ÚK, poprípade teplo na ÚK a teplú vodu do vykurovaných objektov. Prevádzkovateľom KOST je spoločnosť BENET, s.r.o., ktorá vykonáva ich obsluhu a údržbu.

ENO z SCZT zabezpečuje dodávku tepla pre bytové objekty sú objekty, do ktorých a v ktorých dodávateľ alebo odberateľ rozpočítava množstvo tepla konečnému spotrebiteľovi tepla, celkový počet 375 bytov, s počtom 743 obyvateľov a nebytové objekty - predovšetkým sú to dve základné školy, materská škola, stredná odborná škola, futbalový štadión, mestský úrad, kino a kúria.

Spoločnosť FORTISCHEM a.s. Nováky je dodávateľom tepla do SCZT Nováky. Hlavný predmet činnosti spoločnosti je výroba a predaj produktov chemického priemyslu. Spoločnosť je jedným z najvýznamnejších slovenských chemických podnikov, ktorý vyrába produkty anorganickej, organickej chémie, polymérov a produktov spracovania PVC. Ťažiskom je vývoz produkcie, hlavne na trhy EU. Prevažná väčšina produktov slúži ako surovina určená na ďalšie spracovanie u odberateľov. Produkciu chemických výrobkov zabezpečujú výrobné prevádzky troch závodov. Výroba bola

spustená pred viac ako 70-timi rokmi, spoločnosť od samého začiatku prekročila rámec slovenského trhu a exportuje svoje výrobky do viac ako 50 krajín. Obrázok nižšie zobrazuje podiely na odberoch tepla vyrobeného na zdroji zo zemného plynu a „neštandardných“ zdrojov energie. Dodávka tepla pre mesto Nováky je na úrovni 1,7% z celkovej dodávky zdroja. Základným odberateľom tepla je technológia spoločnosti s podielom odberu viac ako 84,1%.

Zdroj tepla FORTISCHEM a.s. - je kotolňa so strednotlakovými parnými kotlami, ktoré vyrábajú teplo na báze zemného plynu a neštandardných palív pri výrobe acetylénu a PVC, resp. odpadného tepla vznikajúceho pri prevádzke technológií. Predpokladaný podiel vyrobeného tepla na báze neštandardných palív je 65%. Teplonosným médiom je nízkotlaková a strednotlaková para, ktorá sa rozvádza primárnymi rozvodmi - parovodmi v areáli chemického kombinátu a do odovzdávacej stanice pre zásobovanie mesta. OST pre dodávku tepla do SCZT mesta Nováky má výkon 2,2 MW, dĺžka rozvodov vyvedenia tepelného výkonu je 650 m.

Fortischem a.s. zabezpečuje dodávku tepla z SCZT pre bytové objekty, a objekty, do ktorých dodávateľ alebo odberateľ rozpočítava množstvo tepla konečnému spotrebiteľovi tepla, celkový počet 227 bytov s počtom 449 obyvateľov.

V rámci transformácie regiónu Horná Nitra, dôjde k zastaveniu ťažby hnedého uhlia a jeho následné spracovanie na energetické účely. Tento krok je nutné zrealizovať do konca roku 2023. Hnedé uhlie bude nahradené menej emisnými palivami (príp. bez-emisnými), čím sa výrazne zvýši kvalita života obyvateľov, živočíchov, ale aj rastlín, miest Nováky, Prievidza, obcí Zemianske Kostolany, Lehota pod Vtáčnikom, Kamenec pod Vtáčnikom a iných priľahlých oblastí v blízkom, ale aj vzdialenejšom okolí. Dôjde najmä k poklesu produkcie oxidov síry a dusíka, ktoré vznikajú pri spaľovaní fosílnych palív, pričom hlavnými zdrojmi produkujúcimi SO₂ a NO_x sú uhoľné elektrárne. V roku 2018 sa na katastrálnom území mesta Nováky zo stredných a veľkých stacionárnych zdrojov znečisťovania ovzdušia vyprodukovalo 72 ton NO_x a 8 ton SO₂. Ak sa posudzujú stredné a veľké stacionárne zdroje znečisťovania ovzdušia aj z Elektrárne Nováky, tak produkcia znečisťujúcich látok predstavovala 2 041 ton NO_x a 1 171 ton SO₂.

Po roku 2023 majú mestá Nováky a Prievidza a obec Zemianske Kostolany, ktoré sú zásobované teplom z CZT, viacero možností vo výrobe tepla. Predpokladá sa, že v meste Prievidza bude vybudovaná nová kotolňa na zemný plyn naftový, v obci Cigeľ uvedený do prevádzky už existujúci zdroj na biomasu, s predohrevom banskými vodami a využitím solárnych kolektorov. Časť mesta Nováky v blízkosti Fortischemu môže byť zásobovaná teplom z odpadného tepla Fortischemu zo zemného plynu, a výroby tepla pri výrobe PVC a acetylénu. Zásobovanie teplom sa taktiež predpokladá zo zdroja v areáli Baňa Nováky (KGJ,

TC, s využitím OZE, a i.) + plynová kotolňa pri futbalovom štadióne. Cieľom je radikálne zníženie produkcie emisií do ovzdušia na danom území. Transformáciou regiónu Horná Nitra dôjde predovšetkým k poklesu oxidov dusíka a oxidov síry.

HBP, a.s. prostredníctvom svojej dcérskej spoločnosti - Prievidzské tepelné hospodárstvo, a.s. prevádzkuje horúcovod ENO-Prievidza, ktorým sa o.i. zásobuje teplom a TUV časť odberateľov mesta Nováky. V areáli A-B jamy v Laskári sa plánuje vybudovať nový zdroj vykurovania mesta Nováky na báze drevnej štiepky a banskej vody. Žiada o zapracovanie plánovanej trasy horúcovodu medzi A-B jamou a horúcovodom ENO-Prievidza (KN-C pare. č. 6271, 6272, 6264, 6263, 3307), ako aj plánovanej trasy c.2 horúcovodu medzi areálom priemyselnej zóny Nováky (VAŠA, s.r.o.) a areálom A-B jamy v Laskári (KN-C pare. č. 6281/1, 6283, 6281, 6280, 6287, 6289, 6298, 6275, 6273, 6274, 3228) do pripravovanej koncepcie územného plánu mesta Nováky, ako súčasť koncepcie centrálného zásobovania teplom mesta Nováky.

Návrh koncepcie zásobovania teplom

Sústava CZT

NÁVRH ROZVOJA SÚSTAV TEPELNÝCH ZARIADENÍ A BUDÚCEHO ZÁSOBOVANIA TEPLOM ÚZEMIA MESTA (v zmysle aktualizácie koncepcie rozvoja mesta v oblasti tepelnej energetiky. NOVACO s.r.o. 02.2021)

Prvé dva varianty ponúkajú riešenie zásobovania teplom pre mesto s diaľkovým zásobovaním tepla po ukončení ťažby a spaľovania uhlia v elektrárni. Tretí variant ponúka riešenie lokálnej výroby tepla v plynových, resp. kotolniach na biomasu - drevnú štiepku.

Variant 1

Čiastočná alebo úplná náhrada súčasného zdroja Kvet pre zásobovanie existujúcich SCZT pre mesto Prievidza (PTH, a.s., Prievidza), Nováky (BENET Nováky) a obec Zemianske Kostoľany.

Po rokuje plánovaná dodávka tepla 150 100 MWh pri tepelnom výkone 60,5 MW:

Priemerná dĺžka tepelného napájača Cigel' - Prievidza: 2,8 km (plynová kotolňa Prievidza 0 km; OZE Cigel' 5,6 km),

Priemerná dĺžka tepelného napájača ENO - Prievidza: 14,5 km,

Priemerná dĺžka tepelného napájača ENO - Zemianske Kostoľany: 2,5 km

Plánovaná je prevádzka existujúcej kotolne na drevné štiepky v areáli Bane Cigel' s jej doplnením o ďalšie efektívne zdroje OZE a Kvet. Zdrojom Kvet bude kogeneračná jednotka na zemný plyn naftový, ktorá bude slúžiť ako pohon tepelného čerpadla, ktoré bude celoročne využívať nízko-potencionálne teplo banských vôd ako zdroj OZE na dodávku tepla pre SCZT mesta Prievidza. Existujúce kotly na drevnú štiepku plnia v súčasnosti emisné limity podľa platnej legislatívy.

Časť mesta Nováky pri Fortischeme - odbočka č.2 TN ENO - Prievidza, bude zásobovaná zo zdroja Fortischeme. Prípojku novým potrubím DN 200 o dĺžke 300 m vybuduje spoločnosť BENET, s.r.o.. Podiel tepla bude predstavovať 44% z celkového tepla v SCZT pre mesto Nováky. Tepelný výkon v bode pripojenia odbočky č.4 TN ENO - Prievidza, pri KOST Futbalový štadión nahradí horúcovodný kotol na zemný plyn naftový s výkonom 3,0 MWt, ktorý bude v správe spoločnosti BENET, s.r.o.. Do uzla odbočky č.4 bude privedený tepelný výkon max. 2,0 MWt na báze OZE, Kvet z KGJ a TČ z Bane Nováky, a to potrubím DN 200 v dĺžke 800 m, ktorý vybudujú Hornonitrianske bane Prievidza, a.s.. Podiel tepla bude predstavovať 56% z celkového tepla v SCZT pre mesto Nováky.

Variant 2

Variantné riešenie Slovenských elektrární je založené na výstavbe nového zdroja diaľkového vykurovania v lokalite uhoľnej elektrárne v Novákoch. Navrhovaným riešením je inštalácia dvoch 8 MWt biomasových kotlov, troch 18 MWt kotlov na zemný plyn naftový, a kogeneračnej jednotky na kombinovanú výrobu tepla a energie s vratným plynovým motorom s kapacitou 1 MWt a 1 MWe. Investičný náklad je odhadovaný na 18,6 mil. EUR.

Variantným riešením Slovenských elektrární je plynová kotolňa s 3ks plynovými kotlami a biomasová kotolňa s 2ks biomasovými kotlami k výrobe tepla, ale taktiež kogeneračná jednotka pre vlastnú spotrebu elektriny.

Variant 3

V meste Nováky sa vybudujú samostatné plynové, prípadne biomasové okrskové kotolne, v ktorých budú umiestnené kotly k výrobe tepla, tak aby boli schopné pokryť v maximálnej miere dopyt po teple. Kotolne budú fungovať v bivalentnom režime, a to spôsobom predohrevu vody za pomoci solárnych panelov.

Potreba tepla

Orientačný tepelný príkon a ročná potreba tepla pre jednotlivé navrhované rozvojové lokality (FPB) v členení podľa navrhovaných rozvojových funkčných plôch pre bývanie, vybavenosť, rekreáciu a výrobu sú uvedené v kapitole A.3 Dopĺňujúce údaje tab. č. 8 pre návrhové obdobie a pre výhľadové obdobie.

Orientačné hodnoty uvedené v tab. č. 8 boli stanovené podľa platnej legislatívy v oblasti energetickej hospodárnosti budov a technických noriem pre tepelnú ochranu budov. (Zákon č.555/2005 Z.z., Zákon č. 300 / 2012 Z.z., Vyhláška MD V RR SR č.364/ 2012 Z.z., Vyhláška ÚRSO č. 328/2005 Z.z. a STN 730540-2 -2012, STN EN 15316-3-1).

V bilanciách je uvažované aj s potrebou tepla pre prípravu TUV. V potrebe tepla pre priemyselnú výrobu sa uvažovalo aj s malou určitou spotrebou tepla pre technologické účely z dôvodu neurčitosti podrobnejšieho charakteru výrobných procesov na navrhovaných rozvojových plochách.

Súčet orientačných tepelných príkonov a ročných potrieb tepla stanovených pre jednotlivé FPB nemôže vyjadrovať celkový prírastok potrieb tepla v návrhových obdobiach, pretože navrhované funkčné plochy predstavujú maximálny možný územný rozvoj riešeného územia mesta.. Reálna hodnota celkového prírastku potrieb tepla sa stanoví korekciou realizačnými koeficientmi krb (byty),krv (vybavenosť, rekreácia) a krp (priemysel). Reálna hodnota uvedených realizačných

koeficientov sa stanoví individuálne podľa známeho reálneho rozvojového programu obce. Celková orientačná hodnota realizačného koeficientu kr môže byť 0,3 až 0,5.

Záver a odporúčania :

Zásobovanie teplom je kľúčovou otázkou energetického hospodárstva mesta Nováky na ktorom sa podieľajú všetky výrobné-zásobovacie energetické sústavy (teplo, el. energia, plyn a doprava ostatných palív). Problematika spojená s jeho riešením je investične aj technicky veľmi náročná. Zásobovanie teplom ma tiež značný vplyv na životné prostredie a stupeň nečistenia prostredia.

Pri riešení problematiky rozvoja tepelnej energetiky v meste Nováky je nutné analyzovať ako výrobu tepla, jeho distribúciu, tak aj konečnú spotrebu tepla. Pre správne fungovanie tepelnej energetiky v meste, je potrebné, rešpektovať klesajúci trend spotreby (zmena klímy, realizácia racionalizačných opatrení na zariadeniach určených na spotrebu tepla, pokles odberateľov tepla, zatepľovanie a pod.) a tomu prispôbovať dimenzovanie výroby tepla a distribúcie.

Mesto Nováky aktuálne prechádza rozsiahlou rekonštrukciou rozvodov, má vysoký potenciál úspory po ich rekonštrukcií, taktiež pri výmene zariadení určených na výrobu tepla v kotolniach (či už vo vlastnej réžii alebo po dohode so strategickým partnerom, nakoľko financovanie takejto obnovy si vyžaduje rozsiahle finančné prostriedky).

V prípade budov, ktoré nie sú zásobované prostredníctvom CZT má mesto obmedzené možnosti. Opatrenia môže vykonávať len v budovách, ktoré sú v jeho majetku alebo pôsobnosti, a to modernizáciou zariadení na výrobu tepla, prípadne racionalizačnými opatreniami (zatepľovanie obvodových múrov budov, zatepľovanie striech/podláh, výmenou pôvodných otvorových konštrukcií budov za moderné a izolované s nižšou tepelnou stratou, hydraulickým vyregulovaním tepelnej sústavy, termostatickými ventilmi, ekvitermickou reguláciou, obnovou zdravotníckej, prípadne pomerovými rozdeľovačmi (ak je v budove možnosť rozpočítať teplo medzi viacerých nájomcov).

Mesto taktiež môže odporúčať využívanie OZE v objektoch, ktoré sú zásobované individuálne a nemá na tieto žiadny dosah, a to prostredníctvom dobre nastavenej komunikačnej stratégie (informovať o výzvach pre domácnosti, bytové domy, budovy verejnej a štátnej správy, podnikateľské subjekty) o možnostiach inštalácie solárnych panelov, fotovoltických článkoch, tepelných čerpadlách a pod.

Všetky opatrenia sa odporúča vykonávať na základe výsledkov odporúčaní vyplývajúceho z relevantných dokumentov, ktoré posudzujú každý objekt individuálne, napr. energetických auditov budov.

Opatrenia navrhované v koncepcii rozvoja mesta v oblasti tepelnej energetiky taktiež odporúčame primárne realizovať prostredníctvom fondov EÚ. Spracovaná koncepcia rozvoja mesta je otvorený materiál a v prípade zásadných zmien vonkajších podmienok (cena palív, elektrickej energie) je jeho modifikácia očakávaná. Navrhované opatrenia sú zvolené tak, aby sa dali vhodne kombinovať v rámci úvahy v ďalšom rozvoji mesta v oblasti tepelnej energetiky, s ich ekonomickým dopadom na vývoj ceny tepla a nákladov na zásobovanie teplom pre koncového odberateľa.

5. Nároky na dopravu a inú infraštruktúru

Nadradená dopravná sieť a širšie dopravné vzťahy

Nadradenú dopravnú sieť na riešenom území, t.j. katastrálnom území mesta tvorí tranzitná cestná a železničná dopravná infraštruktúra :

- cesta prvej triedy I/9 v trase - Bánovce nad Bebravou - Nováky - Prievidza;
- cesta prvej triedy I/64 v trase - Partizánske - Nováky - Prievidza;
- cesta tretej triedy III/1791 v trase - križ. s I/9 Nováky - Lehota pod Vtáčnikom;
- cesta tretej triedy III/1794 v trase - križ. s I/64 Nováky - žel. st. Nováky,
- železničná trať č.122 spájajúca uzlové stanice Prievidza a Lužianky

Dopravné väzby mesta Nováky v regionálnych a nadregionálnych súvislostiach sú riešené cestnou a železničnou dopravou regiónu a okresu Prievidza. Zastavaným územím, jadrom mesta v smere severojužnom vedie trasa cesty I/64, ktorá je súčasťou regionálnej cestnej siete. Okrajom zastavaného územia mesta cez zastavané územie miestnej časti Lelovce v smere východo-západnom vedie trasa cesty I/9, ktorá je súčasťou regionálnej a medzinárodnej cestnej siete. Cez riešené územie vedie trasa železničnej trate č. 122 spájajúcej uzlové stanice Prievidza a Lužianky - Nové Zámky. so železničnou stanicou.

Cesta I/9 je trasou tranzitnej dopravy v smere východo-západnom celoštátneho až medzinárodného významu, v úseku Trenčín - Bánovce - Prievidza - Handlová - Žiar nad Hronom.

Tento úsek cesty I/9 je súčasťou európskej siete E-572. Tvorí spojnicu ciest D-1 (E-50) a I/65 (E-571) a trasu strednej východo-západnej urbanizačnej osi Slovenska.

Severovýchodný tranzitný dopravný koridor tvorí trasa cesty I/64 nadregionálneho až celoštátneho významu, prechádzajúca Slovenskom v smere juh - sever Komárno - Nitra - Partizánske - Nováky - Prievidza - Nitrianske Pravno - Rajec - Žilina (D-1). Časť ťahu I/64 je súčasťou vedľajšej urbanizačnej osi Slovenska - Topoľčany - Partizánske a Prievidza - Martin.

Základ komunikačnej siete v katastrálnom území mesta Nováky tvoria prieťahy týchto ciest I. triedy č. 9 a č. 64. V intraviláne obce plnia funkciu zberných komunikácií.

Prieťah cesty I/9 v smerovo nerozdelenom profile vedie zo západu riešeným územím v dĺžke cca 29 km po križovatku s cestou I/64, od križovatky vedie v smerovo rozdelenom profile v dĺžke cca 2,5 km v peáži s cestou I/9 v smere do Prievidze po hranicu k.ú. Trasa cesty I/9 v súčasnej polohe a kategórii nevyhovuje výhľadovým potrebám intenzity dopravy a preto v zmysle KURS-u 2011 a ÚPN VÚC Trenčiansky kraj je navrhnutá jej rekonštrukcia, ktorá vychádza z potreby rýchleho spojenia okresných sídiel - Bánovce nad Bebravou, Partizánske a Prievidza s krajským sídlom v Trenčíne.

Prieťah cesty I/9 vedie zo západu územím miestnej časti Horné Lelovce. Je časťou dôležitého cestného ťahu E-50 v smere západ-východ. Od západu po mimoúrovňovú križovatku s cestou I/64 je zaradený do kategórie S 7,5/60 v extraviláne a MS 9/50 v intraviláne. Od tejto križovatky je komunikácia budovaná v kategórii MS 16,5/70 v intraviláne a S 22,5/80 v extraviláne. V niektorých úsekoch je v súčasnej dobe komunikácia kapacitne vyťažená a podiel tranzitnej dopravy tu predstavuje 60 až 78 %

V rámci koncepcie územného rozvoja Slovenska ako aj ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja v dopravnej koncepcii cestnej automobilovej komunikačnej siete sa počíta s riešením východo-západnej strednej komunikačnej osi s vybudovaním rýchlostnej komunikácie kategórie R2, na ktorú je vydané právoplatné územné rozhodnutie v trase Dolné Vestenice – Nováky po križovatku ciest I/9 a I/64. Od tejto križovatky je trasa cesty R2 v smere do Prievidze vo výhľadovom období.

Koncepcie vyplýva zároveň potreba riešenia paralelnej komunikácie bez obmedzenia prístupu, ktorú bude tvoriť pravdepodobne prevažne bývalá trasa cesty I/50 v smere na obec Koš v súčasnosti miestna komunikácia ktorej trasa vedie poddolaným územím a navrhuje sa ako zberná a zberno-obslužná, ktorá by mala prebrať funkciu paralelnej nespoplatnenej cesty až po križovanie s navrhovanou cestou I/64 v trase od križovatky s cestou R2 v smere do Opatoviec nad Nitrou a Bojníc.

Križovania na rýchlostnej ceste R2 sa navrhujú tri (3), (križovanie v Nitrickej doline s cestou I/9, križovanie pri súčasnej križovatke ciest I/9 a I/64 a prestavbou mimoúrovňovej križovatky na Lehotu pod Vtáčnikom s cestou I/64), ktoré budú zároveň slúžiť pre napojenie mesta na rýchlostnú komunikáciu využitím ciest I/9 a I/64.

Rýchlostná cesta kategórie R 2 bude smerovo rozdelená 4-pruhová komunikácia. V extraviláne v kategórii S22,5/80, po vylúčení pomalej dopravy bude spĺňať parametre rýchlostnej komunikácie R 22,5/80. V intraviláne ako mestská komunikácia funkčnej triedy A2 v kategórii MR 24,5/80 ale snahou riešenia je túto alternatívu vylúčiť a viesť trasu výlučne mimo zastavaného územia.

Prieťah cesty I/64 tvorí hlavnú komunikačnú os v zastavanom území mesta Nováky v smere sever-juh, ktorá sa napája na cestu I/50 mimoúrovňovou križovatkou. Cesta je v súčasnej dobe v zastavanom území v kategórii MZ 11,5/50. Dopravnú kostru obce určuje prieťah cesty I/64 cez riešené územie v dĺžke cca 3,1 km od juhu po križovanie s cestou I/9. Od križovania vedie v peáži s cestou I/9 v smere do Prievidze Centrum mesta je na 128,00 km staničenia tejto cesty, ktorá je v riešenom území zaradená do funkčnej triedy B1 a kategórie MZ 8,0/50 so šírkou pruhov 2 x 3,5 m.

Prieťahy ciest I. triedy, hlavne cesta I/64 vytvárajú cez zastavané územie mesta líniovú závalu, ktorú bude potrebné riešiť. V koncepcii ÚPN VÚC TK je navrhovaná obchvatová trasa cesty I/64 vo výhľadovom období v novej trase v úseku Partizánske - Nováky mimo zastavané územia obcí v súlade s pôvodnou koncepciou ÚPN SÚ Nováky. Terajšia trasa cesty I/64 cez mesto by sa stala mestskou komunikáciou, prípadne by sa zaradila do kategórie cestnej siete III. Triedy.

V súčasnosti prebieha realizácia stavby „Zvyšovanie pasívnej bezpečnosti na cestách I. triedy v ZA a TN kraji -I/9 Mníchova Lehota - hr. kraja BB“, ktorá je v jestvujúcej trase.

Návrh riešenia

V rámci koncepcie dopravného riešenia sa navrhuje koridor smerového vedenie trasy rýchlostnej cesty R2 v oblúku od križovatky s cestou I/64 smerom do Prievidze (v súčasnej trase cesty I/9

smerovo rozdelenom) rezervovaním územia vo výhľadovom období pre úpravu smerového vedenia trasy pre dosiahnutie normových podmienok riešenia trasy rýchlostnej cesty.

Koncepcie vyplýva zároveň potreba riešenia paralelnej komunikácie bez obmedzenia prístupu, ktorú bude tvoriť pravdepodobne prevažne bývalá trasa cesty I/50 v smere na obec Koš v súčasnosti miestna komunikácia ktorej trasa vedie poddolaným územím a navrhuje sa ako zberná a zberno-obslužná, ktorá by mala prebrať funkciu paralelnej nespoplatnenej cesty až po križovanie s navrhovanou cestou I/64 v trase od križovatky s cestou R2 v smere do obce Opatovce nad Nitrou a mesta Bojnice.

Navrhuje sa nová zberno-obslužná komunikácia, cesta B2 od križovatky cesty I/9 s miestnou komunikáciou (Jesenského ul.) z dôvodu vymiestnenia dopravy z Duklianskej ul. Smerujúcej do zariadení MV SR a vojenského útvaru a tiež z dôvodov odľahčujúceho alternatívneho dopravného spojenia mesta s regionálnym centrom Prievidza a Bojnice trasou na úpätí podhorského pásu Strážovských vrchov. Účelom tejto cesty má byť aj perspektívne výhľadové dopravné napojenie a využitie rezervných plôch pre rozvoj (FPB 6.2.1, 6.3.2) Predmetná cesta nadväzuje na koncepčné dopravné riešenie územného plánu obce Opatovce nad Nitrou. Trasa tejto cestnej komunikácie je riešená variantne a navrhuje sa jej zaradenie do siete ciest vyššieho (regionálneho) významu.

Koncepcia cestnej dopravy, dopravný systém mesta

Mesto Nováky je na nadradenú cestnú sieť (R2, I/9 a I/64) napojené cestami vo funkčných triedach zberných a obslužných. Cesty vedúce do mesta sa stávajú v zastavanom území (v rámci intravilánu) mestskými komunikáciami a vzťahuje sa ne STN 73 6110 - Projektovanie miestnych komunikácií. I tu je však potrebné konštatovať, že ich vedenie i šírkové usporiadanie vychádza z konfigurácie terénu a prostredia, v ktorom sa nachádzajú.

Súčasná trasa ciest I/9 a I/64 v zastavanom území mesta bude v rámci návrhu komunikačnej siete mesta plniť z väčšej časti funkciu zbernej komunikácie vo funkčnej triede B1v kategórií MZ 14/60 a spolu s cestou III/1794 k železničnej stanici vo funkčnej triede B3 v kategórií MZ 8,5/50, budú plniť funkciu základnej kostry mestského dopravného systému, na ktorý bude napojený systém obslužných komunikácií vo funkčných triedach B3, C2 a C3. Cestná komunikačná sieť bude realizovaná bez potreby smerových a sklonových úprav. Novobudované časti cestnej siete majú byť optimálne navrhnuté v súlade s normami (STN 73 6110 Projektovanie miestnych komunikácií a STN 73 61 01 Projektovanie ciest a diaľnic). V miestach križovania niektorých významných komunikácií zberných a obslužných prehodnotiť vhodnosť riešenia križovania okružnou križovatkou, čím bude zabezpečený ustálený a bezpečný tok vozidiel.

Cesta I/64 je v zastavanom území mesta vedená v intravilánovom usporiadaní s odvodnením čiastočne do dažďovej kanalizácie. V južných okrajových častiach mesta je vedená v extravilánovom usporiadaní, s odvodnením do cestnej priekopy. V miestach chodníkov do uličných vpustí resp. príslušného terénu. Komunikácia zodpovedá funkčnej triede zbernej komunikácie B1. Jednostranný chodník šírky 1,5 – 2,5 m je vybudovaný v celej dĺžke zastavaného územia v jadrovej časti mesta obojstranne. Táto cesta má v súčasnej dopravnej a sídelnej štruktúre charakter tranzitného ťahu s vysokým dopravným zaťažením a veľkým podielom nákladnej dopravy.

Cesta III. triedy sa napája na komunikáciu I. triedy v kategórii C 6,5/50, funkčnej triede B3 stykovou križovatkou, cesta je spojnicou a prístupovou komunikáciou k železničnej stanici.

Cesta I/9 v zastavanom území mesta je vedená v extravilánovom usporiadaní s odvodnením do terénu a cestnej priekopy.

Dopravnú kostru zástavby mesta dotvára prevádzková sieť miestnych komunikácií s funkciou obslužnou prístupovou vo funkčných triedach B3, C2 a C3, a účelové cesty.

Hlavnú komunikačnú sieť sídla dotvárajú miestne obslužné komunikácie - ulice Jesenského, Šimonovská, Lehotská, Svätoplukova, Pribinova, G. Košťála, A. Hlinku, M.R. Štefánika a Duklianska cesta k Vojenskému útvaru a zariadeniu MV „Sklady Trebianka“ s navrhovaným obchvatom mimo zastavané územie prepojením s obcou Opatovce nad Nitrou. Výrobné areály (BME) v severovýchodnej časti riešeného územia sprístupňuje cesta I/50 a cesta III. triedy do Lehoty pod Vtáčnikom a Podhradia. Komunikácie sú navrhnuté premenlivej šírky od 4,0 do 7,0 m. Ich kvalita je v niektorých úsekoch nevyhovujúca. Úprava obslužných komunikácií má v prevažnej miere mestskú úpravu, len v okrajových častiach sídla sú komunikácie navrhnuté bez obrubníkov.

Pre potreby územného plánu nebol vykonaný žiadny dopravný prieskum, okrem prác v teréne, pri ktorých bol zisťovaný jestvujúci stav komunikácií a dopravných zariadení, kapacity parkovísk a individuálnych garáží, preto sa pri návrhu komunikačnej siete mohli využiť len doteraz vypracované koncepcné a bilančné dokumenty.

Trasy miestnych komunikácií v okrajových polohách zástavby mesta prechádzajú do poľných ciest, ktoré sú prevažne len so štrkovou úpravou v šírke cca 3,0 až 3,5 m.

Dopravné vzťahy vo vnútri sídla a ich pridelenie na príslušnú sieť neboli snímané dopravným či iným prieskumom, na základe ktorého by bolo možné určiť veľkosť dopravnej práce, špičkové zaťaženie a ostatné dopravno-inžinierske charakteristiky súčasného stavu. Takéto údaje počas prieskumov a rozborov neboli k dispozícii. Obdobne nie je k dispozícii ani prieskum hlučnosti na hlavnom cestnom prietahu cez mesto. Dopravno-inžinierske charakteristiky a predpokladanú hlučnosť trás je možné čiastočne popísať na základe prieskumov SSC z roku 2015 a prognózovaných koeficientov rastu intenzity automobilovej dopravy.

Návrh koncepcie riešenia

Rozvoj cestnej siete miestnych obslužných a zberných komunikácií sa navrhuje sieťou systému obslužno-prístupových komunikácií vo funkčných triedach B3, C2 a C3, ktoré sú navrhované využitím existujúcej cestnej siete a navrhovaným rozšírením cestnej siete. V reálnych možnostiach územnoplánovacieho a urbanistického riešenia sa preferuje systém zokruhovania cestnej siete, v návrhovom období sa rieši v rámci rozvoja zokruhovanie Rastislavovej ul. s Lehotskou ul. v trase vedúcou popred areál HBP a.s. Baňa Nováky s napojením na Šimonovskú ul.

V rámci koncepcie rozvoja sa navrhujú aj tri dopravné napojenia mesta na výhľadovú novú obchvatovú trasu cesty I/64. Dve základné v nových trasách ciest funkčnej triedy C2 a jedna podružná v trase existujúcej nespevnenej cesty navrhovanej vo funkčnej triede C3 k FPB 9.3.3. Obchvat cesty I/64 po vybudovaní bude v území plniť hlavne funkciu zbernej komunikácie v prenesenom význame. Na tento východný obchvat sa bude možné optimálnejšie napojenie najmä výrobných území mesta a lepšie podmienky pre potenciálne využitie a sprístupnenie rozvojových území mesta.

V riešenom území v súčasnosti prevládajú a je predpoklad, že aj vo výhľade budú prevládať koncentrické vzťahy, ktorých kvantita bude závisieť od významu sídla v štruktúre osídlenia riešeného územia. V prevažnej miere pôjde o cieľovú dopravu (za prácou, do školy a za vybavenosťou) uskutočňované najvýhodnejším dopravným systémom z hľadiska cestujúceho. Všeobecný trend uprednostňovania individuálnej automobilovej dopravy pred ostatnými druhmi dopravy nebude výnimkou ani v budúcnosti.

Cestná sieť v súčasnom zastavanom území a v rámci navrhovaných funkčných území rozvojových lokalít predstavuje cestnú sieť, ktorá bola založená čiastočne bez celkovej koncepcnej prípravy, uplatňuje sa na nich princíp zaradenia do nižších funkčných tried. Odporúča sa riešiť ich vo funkčnej triede C3 a formou obytných ulíc vo funkčnej triede D1, riešením v následnej urbanistickej a dopravnej koncepcii na nižšom, podrobnejšom stupni koncepcného riešenia. Navrhuje sa zriadenie obrátisk na zaslepených komunikáciách.

Varianty riešenia :

Porovnanie variantov v rámci spracovania konceptu riešenia územného plánu. Oba varianty sú v základnej dopravnej koncepcii prakticky rovnaké, rozdiely sú len v navrhovanej miestnej cestnej komunikačnej sieti vo funkčných triedach B3, C2 a C3 vedené v existujúcom zastavanom území v okolí jadra obce.

V oboch variantoch v zastavanom území sa navrhuje homogenizovať šírkové usporiadanie komunikácií a navrhnúť prvky upokojenia v zmysle TP15/2005 a zabezpečiť bezbariérovosť verejných priestorov v zmysle TP 10/11.

Sieť obslužno-zberných komunikácií sa navrhuje doplniť obslužno-prístupovými komunikáciami vo funkčných triedach C2. V rámci navrhovaných lokalít sa odporúča riešiť komunikácie funkčnej triedy C3 a obytné ulice navrhované vo funkčnej triede D1. Navrhuje sa zriadenie obrátisk na zaslepených komunikáciách.

Hromadná autobusová doprava

Hromadná doprava osôb je v súčasnosti v Novákoch zabezpečovaná prímestskou autobusovou dopravou Slovenskou autobusovou dopravou a.s. Prievidza (SAD a.s.) a diaľkovou dopravou.

Autobusová stanica nie je vybudovaná centrálna. V rámci mesta Nováky sú navrhnuté dve autobusové zastávky – nástupište pri železničnej stanici, kde sú umiestnené odchodové státi pre prímestské aj diaľkové linky. V priestore pri NCHZ je navrhnutá zastávka s 15 odchodovými stojiskami prevažne pre prímestské linky.

Vzhľadom na plošnú rezervu areálu prevádzkarne sa navrhuje umiestnenie autobusovej stanice (AS) úpravou existujúcej plochy pri železničnej stanici s jej väzbou na okružný komunikačný systém mesta.

Na území mesta sú v súčasnosti umiestnené ešte ďalšie autobusové zastávky, pri ktorých bude potrebné prehodnotiť ich umiestnenie a upraviť ich v zmysle normy.

Prevažná časť mesta je pokrytá zastávkami v dochádzkovej vzdialenosti 400 m. Autobusové zastávky v meste sú v majetku SAD Prievidza, konkrétne sú to autobusové zastávky Horné Lelovce, Poliklinika, NAD (BYDOS s.r.o.), železničná stanica, NCHZ, Baňa Mládeže - vrátnica, Baňa Lehota - vrátnica, Baňa Dolina, BME.

Dochádzka za prácou zo a do okolitých sídiel predstavuje značnú hybnosť obyvateľstva.

Cez mesto Nováky prechádza cca 29 prímestských autobusových liniek. Momentálny polohopisný stav autobusových zastávok SAD vyhovuje, o jeho zmene v budúcnosti neuvažuje.

V oboch variantoch konceptu je navrhnutá podpora a skvalitnenie služieb hromadnej dopravy rozmiestnením nových zastávok HD vzhľadom aj na navrhované rozvojové plochy a územia navrhuje zriadenie nových zastávok pre hustejšie a lepšie pokrytie okruhu dostupnosti v súlade s grafickou časťou (výkres dopravy)

Statická doprava, parkovanie a odstavovanie vozidiel

Jestvujúce systémovo riešené plochy pre verejnú statickú dopravu v rámci zastavaného územia obce sú centrálna časť mesta na námestí SNP, pred mestským úradom, pred kultúrnym domom a pred niektorými budovami verejnej vybavenosti a súkromných firiem, parkovacie plochy pred bytovými domami a parkoviská pred areálmi HBP a.s. a FORTISCHEM a.s. Verejné parkoviská sú vyznačené vo výkrese dopravy.

Odstavovanie motorových vozidiel sa uskutočňuje na okrajoch miestnych komunikácií a na spevnených viacúčelových plochách, najmä pred niektorými objektmi občianskej vybavenosti.

Vzhľadom na súčasný vývoj je evidentný nedostatok plôch statickej dopravy v centrálnej časti mesta a pri jednotlivých zariadeniach občianskej vybavenosti, čo jednotliví prevádzkari OV riešia vyrovnaním sa provizórnym spevnením plôch pred objektmi a v zeleni pridruženého priestoru MK. Parkovacie plochy sú zatiaľ prevažne charakteru živelného, bez riadneho vymedzenia a povrchovej úpravy. Ostatné parkovacie plochy sú v rámci uličnej siete pred domami na vlastných pozemkoch, v garážach, čiastočne na širších uliciach v hlavnom dopravnom priestore. Problémom je parkovanie na úzkych obslužných prístupových komunikáciách, ktoré blokujú prejazd požiarnej a záchranej techniky.

Evidenčné údaje o počtoch parkovacích miestach a garážovaných vozidlách v meste nie sú k dispozícii. Odporúča sa obytné ulice označiť a parkovanie v uličnom koridore vyznačiť vodorovným značením.

V návrhovom období, ale aj pre výhľad bude však potrebné rezervovať dostatok plôch pre realizáciu parkovacích státi v blízkosti zdroja, resp. cieľa cesty. V rámci lokalizácie funkcie občianskej vybavenosti musí byť podmienkou riešenie dostatočných odstavných plôch v nadväznosti na existujúcu i navrhovanú verejnú sieť komunikácií, predovšetkým pred zariadeniami OV a areálmi (futbalový areál, areál základnej školy, výrobo-obslužné areály, poľnohospodársky dvor, aj hotely, penzióny, úrady, obchodné a zariadenia pre voľný čas), všade tam, kde to priestorové podmienky umožňujú, v súlade s príslušnými predpismi (vyhláškami, STN).

Pre potreby odstavovania vozidiel navrhujeme v rámci plôch s individuálnou výstavbou riešenie odstavovania a garážovania na vlastných pozemkoch rodinných domov.

V zónach s hromadnou výstavbou je potrebné riešiť odstavovanie vozidiel čiastočne na teréne a čiastočne v hromadných garážach resp. podstavovaných parkovacích plochách. Návrh parkovacích miest vychádza z potreby zabezpečenia dostatočného počtu stojísk vo forme záchytných parkovacích plôch po obvode centrálnej časti mesta a v jednotlivých okrskoch pre navrhnuté objekty vybavenosti.

V rámci rozvojových lokalít v koncepcnom riešení je potrebné zohľadniť a riešiť dostatočné odstavné a parkovacie plochy a miesta minimálne v súlade normou. Počet parkovacích miest je potrebné stanoviť podľa STN 73 6110. Parkovacie miesta musia byť navrhnuté na vlastnom pozemku. V navrhovaných lokalitách s prevažnou funkciou bývania sa odporúča regulovať počet parkovacích miest nasledovne : 2 až 3 parkovacie miesta musia byť na pozemku vlastníka rodinného domu a 1 parkovacie miesto pre návštevu na verejnom priestore.

Verejné odstavné plochy sa navrhujú v rámci rozvojových území bývania, výroby, verejných športových, športovo-rekreačných a rekreačných plôch, pohrebiska a železničnej stanice a ďalších zariadení riešiť v súlade s vyššie uvedenou STN – EN.

Pri návrhu statickej dopravy sa odporúča riešiť aj odstavné plochy pre bicykle a kolobežky s určeným minimálnym percentuálnym počtom miest z kapacity parkoviska pre motorové vozidlá, napr. parkovacie plochy pre bicykle s počtom miest rovnom minimálne 20 % kapacity parkoviska pre motorové vozidlá stanovenej pre príslušné zariadenie podľa STN 736110. (stanovisko MDaV SR)

Pešia a cyklistická doprava

Pešia doprava

Chodníky v súbehu s cestou I/64 v zastavanom území sú jednostranné (pravostranné) so šírkou 1,5 až 2,0 m. V jadre obce na námestí slobody a príhlahom území sú chodníky obojstranné. Chodníky sú upravené ako bezbariérové. V meste na niektorých úsekoch MK nie sú vybudované samostatné pešie chodníky. Chodci využívajú hlavný dopravný priestor miestnych komunikácií.

Priechody pre chodcov na ceste I. triedy nie sú dostatočné a chýba na niektorých nasvietenie asymetrickým svetidlom.

Chodníky v rámci zastavaného územia sa navrhujú pozdĺž všetkých zberných komunikácií a významných obslužných komunikácií. Cesta pre chodcov a cyklistov vedená mimo komunikácie nesmie byť užšia ako 4,25 m.

Chodníky v navrhovaných rozvojových lokalitách sa navrhujú o minimálnej voľnej šírke 1,5 m, s bezpečnostným odstupom 0,25 m od pevnej prekážky. Na zberných komunikáciách musia byť oddelené postranným deliacim pásom šírky 1-2 m, alebo musí byť zachovaný bezpečnostný odstup 0,5 m od hrany vozovky. Chodníky pozdĺž komunikácií funkčnej tried C2, C3 nemusia byť oddelené postranným deliacim pásom, ani nemusí byť zachovaný bezpečnostný odstup 0,5 m od hrany vozovky.

Cyklistická doprava

Cyklistická doprava je miestneho charakteru v rámci zástavby obce a v katastri, resp. v medzi sídelnom pohybe v rámci okresu medzi najbližšími sídlami. Pohyb cyklistov je v rámci zastavaného územia len po miestnych komunikáciách. Medzi sídlami len po cestách a účelových komunikáciách.

Cez riešené územie vedú nasledovné cyklomagistrály a cyklookruhy :

Ponitrianska cyklomagistrála

- dĺžka 149 km (marker symbol cyklotrasa bicycle red), spravuje SCK, číslo trasy 019, názvy: Prameň Nitry - Nitrianske Pravno – Bojnice – Opatovce nad Nitrou – Nováky – Kamenec pod Vtáčnikom – Bystričany – Čereňany – Oslany – Malé Uherce – Partizánske – Žabokreky nad Nitrou
- prerušenie - Výčapy, Opatovce - Veľký Cetín - Nové Zámky - Komoča, (Hornonitrianska cyklomagistrála)

Bojnický cyklookruh

- dĺžka 139 km (marker symbol cyklotrasa bicycle blue), spravuje SCK, číslo trasy 2308, webstránka, názvy: Nitrianske Pravno - Handlová - Lehota pod Vtáčnikom – Oslany.

Zlepšenie cyklistickej infraštruktúry na Hornej Nitre. K aktivitám TSK pri plnení zámeru vybudovať atraktívne cyklotrasy na území Trenčianskeho kraja patrí spracovanie štúdie realizateľnosti cyklotrasy na Hornej Nitre. Štúdia spočíva v spracovaní návrhu variantných riešení vedenia cyklotrasy, ktorá bude spájať mestá Handlová, Prievidza, Nováky, Partizánske, až po hranicu s nitrianskym samosprávnym krajom, dĺžky cca 50 km. Štúdia posudzuje smerovanie cyklotrasy z viacerých pohľadov: posúdenie navrhovaných alternatív z hľadiska územnoplánovacej dokumentácie dotknutých obcí a miest, posúdenie navrhovaných alternatív z hľadiska demografického, cieľov a zdrojov, návrh technických opatrení v posudzovaných alternatívach, posúdenie navrhovaných alternatív z hľadiska majetkovoprávných a vlastníckych vzťahov, posúdenie navrhovaných alternatív z hľadiska nárokov na financovanie. Výsledkom štúdie sú opäť viaceré varianty, z ktorých je vybraný jeden ako odporúčaný. Cyklotrasa bude mať cyklo-dopravný charakter, bude slúžiť nielen ako prepojenie turisticky významných lokalít s možnosťou športového vyžitia pre turistov, či rodiny s deťmi, ale i ako bezpečná alternatívna doprava do zamestnania pre obyvateľov regiónu Horná Nitra.

Navrhujú sa cyklistické chodníky miestneho charakteru v rámci zástavby obce a v katastri, resp. v medzi sídelnom pohybe medzi najbližšími sídlami. Tento systém dopravy je v rámci obce a medzi miestnymi časťami nevýrazný vzhľadom na vzdialenosť a podmienky. Pohyb cyklistov je v rámci zastavaného územia len po miestnych komunikáciách. Medzi sídlami je realizovaný len po cestách a účelových komunikáciách. Cyklistické trasy sú ako súčasť miestnych komunikácií a vedené účelovými a lesnými cestami z mesta do miestnych častí pre vzájomnú dostupnosť a do navrhovaných rozvojových rekreačných území a do voľnej krajiny Strážovských vrchov a Vtáčnika.

Počíta sa uplatnením cyklistických komunikácií v rámci miestnych komunikácií, ktoré sa navrhujú systémom prepojenia miestnych častí mesta a funkčných území navzájom kde je predpoklad potreby intenzívneho pohybu za prácou a bývaním.

Navrhujú sa nasledovné samostatné cyklistické trasy miestneho významu mimo zastavaného územia spájajúce aj okolité obce :

- od zastávky autobusov v miestnej časti Horné Lelovce „SZ“ smerom na k.ú. Diviacka Nová Ves cez zastavané územie pozdĺž miestnej komunikácie a ďalej v trase poľnej cesty,
- od zastávky autobusov v miestnej časti Horné Lelovce „S“ smerom pozdĺž pobrežia a hrádze rieky Handlovka na hranicu k.ú. Opatovce nad Nitrou, kde križujú regionálnu cyklotrasu,
- od futbalového štadióna smerom „JV“ po prístupovej ceste k bani Rudolf a ďalej smerom „J“ po trase poľných ciest smerom na hranicu s k.ú. Zemianske Kostolany.

Navrhuje sa vytvorenie okruhu rekreačného a kondičného integrovaného chodníka s pešou a cyklistickou dopravou v rámci okruhu v rekreačnom území s extenzívnou rekreačnou funkciou v území s prepojením na Bystričany a Čereňany a na rekreačné priestory pod Vtáčnikom.

II. Údaje o výstupoch

1. Ovzdušie hlavné zdroje znečistenia ovzdušia (stacionárne, mobilné), kvalitatívna a kvantitatívna charakteristika emisií, spôsob zachytávania emisií, spôsob merania emisií.

Sledovaná oblasť je súčasťou Hornonitrianskej kotliny. Prúdenie vzduchu je značne ovplyvnené orografiou a orientáciou kotliny. Najčastejšie sa vyskytujú vetry zo severo-severovýchodného smeru (20 %), severovýchodného smeru (12 %), severného smeru (10 %), juhovýchodného smeru (10 %), juho-juhozápadného smeru (9 %), južného smeru (5 %) a juho-západo-západného smeru (5 %). Na nevhodné podmienky pre rozptyl a prenos exhalátov poukazuje aj nízka hodnota priemernej ročnej rýchlosti vetra 2,3 m.s⁻¹. Na základe koncentračných ružíc uvedených v Správe o kvalite ovzdušia za rok 2004 (SHMÚ, 2005) je možné skonštatovať, že v roku 2004 pochádzali emisie (SO₂, NO_x, prach) rovnomerne zo všetkých smerov s miernou prevahou zo smeru juho-juhovýchodného (v prípade prachu a SO₂).

Dominantný podiel na znečistení ovzdušia v oblasti má energetika nováckeho priemyselného komplexu, menšie množstvá exhalátov emitujú zdroje chemického priemyslu a lokálne kúreniská. Veľký podiel na vysokej úrovni znečistenia v tejto oblasti má nízka kvalita palivovo-energetických zdrojov. Využívané uhlie, okrem síry, obsahuje najmä arzén. Ovzdušie v okrese Prievidza patrí medzi najznečistenejšie v celom trenčianskom kraji.

Ovzdušie je najvýraznejšie poškodenou zložkou životného prostredia. Značné emisné zaťaženie ovzdušia najmä okolitými zdrojmi zo Slovenských elektrární, Nováckych chemických závodov,

Sloveca, Hornonitrianskych baní a ďalších zapríčiňujú, že znečistené ovzdušie je potenciálnou hrozbou pre zdravie obyvateľstva.

V regióne Hornej Nitry desaťročia pôsobili a pôsobia najmä imisie a exhaláty Elektrárne Nováky (ENO) v Zemianskych Kostolnoch. ENO bola uvedená do prevádzky v roku 1953 a od tejto doby je hlavným zdrojom znečistenia na Hornej Nitre. Emisné zložky vďaka významnému zastúpeniu síry v uhlí spaľovanom v ENO (2–3 % z Hornonitrianskych baní, 5–6 % českého hnedého uhlia) sú kyslého typu, s prevahou komponentov síry, dusíka, uhlíka, prašného a popolčkového spádu, ktorý obsahuje celý rad rizikových prvkov najmä As, F, Cr, Pb, Cd, V, Zn, Ni a ďalších. K markantnému poklesu emitovaných znečistenín do ovzdušia došlo za posledných 10–15 rokov. Čas tohto poklesu možno spájať so znižovaním množstva spáleného paliva 4,4 mil. t v roku 1980, 2,5 mil. t v roku 2004. Jednoznačne však je tento pokles podmienený ekologizáciou výroby elektriny, zavedením účinných filtrov. Ako hraničné obdobie tohto poklesu možno uviesť roky 1989–90. Pokles CO, NO_x, SO₂ bol za roky 1980–2004 približne polovičný. Enormný bol však pokles tuhých znečisťujúcich látok (TZL), resp. polietavého prachu, ktoré sa rozptyľujú v ovzduší a pôsobia dráždivo na dýchacie cesty.

Emisie TZL v ENO poklesli z maxima 50 197 t v roku 1978 na 577 t v roku 2007. Jedná sa približne o 87 násobný pokles, resp. v roku 2007 emisie TZL predstavovali len 1,15 % z emisií vyprodukovaných v roku 1978. Aj keď v súčasnosti došlo k markantnému poklesu emitovaných znečisťujúcich látok do ovzdušia, kontaminácia sa nezastavila a, aj keď v podstate nižších koncentráciách, pokračuje do súčasnosti a ako stará environmentálna záťaž najmä v pôdach a sedimentoch pretrváva dodnes.

V roku 2005 boli SE a.s., Bratislava o.z., ENO Zem. Kostolany v SR najvýznamnejším znečisťovateľom ovzdušia zo 46,61% podielom v oblasti emisií SO₂ a 3. miesto im patrilo v oblasti produkcie TZL s 4,41% podielom a v oblasti NO_x s 8,18% podielom v rámci SR. Novácke chemické závody, a.s. Nováky (v konkurze) v rámci produkcie TZL s podielom 1,58% boli 5. najväčším znečisťovateľom ovzdušia v rámci SR.

Vývoj množstva emisií v regióne Hornej Nitry je obdobný situácii v SR a od roku 2005 preukazuje klesajúci trend celkových emisií NO_x, NMVOC, SO₂, NH₃, PM_{2,5}.

Emisie SO₂ majú klesajúci trend najmä vďaka zmene v používaní palív. Do roku 2000 sa znižovala spotreba hnedého a čierneho uhlia, ťažkého vykurovacieho oleja. Na zníženie emisií sa významne podieľala aj inštalácia odsírovacích zariadení na veľkých energetických zdrojoch, spaľovanie nízkosírných vykurovacích olejov a uhlia, ale aj samotné zníženie objemu výroby. Menší nárast emisií SO₂ v roku 2010 bol spôsobený zvýšenou spotrebou hnedého uhlia v Slovenských elektrárnach a.s. - Nováky, a miernym zvýšením obsahu síry v palive. K zníženiu emisií v roku 2012 došlo hlavne z dôvodu inštalácie novej odsírovacej jednotky v teplárni CM European Power Slovakia, s.r.o. Bratislava. Na poklese sa podieľali aj Slovenské elektrárne, a.s., Elektráreň Nováky, kde bol v prevádzke len jeden granulačný kotol. Výraznejší pokles emisií SO₂ z cestnej dopravy (v r. 2005 o 77 %), aj napriek nárastu spotreby pohonných látok, bol spôsobený zavedením opatrení týkajúcich sa obsahu síry v pohonných látkach (vyhláška MŽP SR č. 53/2004 Z. z.). Ďalšie zníženie emisií v roku 2013 bolo spôsobené nižším objemom spáleného hnedého uhlia v sektore domácností, ale aj znížením obsahu síry v spaľovanom uhlí v závode Nováky. Rekordne vysoká priemerná ročná teplota vzduchu v 2014 mala vplyv na spotrebu tuhých palív v domácnostiach. V roku 2015 sa emisie prechodne značne zvýšili v dôsledku vyššieho nasadzovania neekologizovaných blokov 3-4 Elektrárne Nováky, počas rozsiahlej rekonštrukcie blokov 1-2. V roku 2016 už boli emisie opäť nižšie, tento výrazný pokles emisií spôsobilo odstavenie 3. a 4. bloku Elektrárne Nováky.

Emisie oxidov dusíka (NO_x) majú klesajúci trend už od roku 1990. K poklesu emisií došlo v nadväznosti na zmeny v technológiách spaľovacích procesoch, čo malo vplyv aj na zmenu emisného faktora, ale aj znižovanie spotreby tuhých palív, zavádzanie technológií denitrifikácie na významných zdrojoch znečisťovania ovzdušia, ako aj zníženie spotreby zemného plynu a pokles výroby v dôsledku hospodárskej recesie (2009). K výraznejšiemu poklesu emisií NO_x došlo aj v doprave v dôsledku obnovy vozidlového parku osobných a nákladných vozidiel. Ďalší výrazný pokles nastal v roku 2012 so znížením objemu prepravovaného plynu v kompresorových staniciach Eustream, a.s.. V roku 2014 sa v spotrebe zemného plynu v domácnostiach prejavili rekordne vysoké teploty, čím sa zreteľne znížili aj ich emisie NO_x. O niečo nižšie boli emisie z lokálnych kúrenísk aj v roku 2017. Pokles emisií nastal aj v priemysle, odstavením blokov 3 a 4 Elektrárne Nováky.

V rámci Národného programu znižovania emisií SR (2020) boli navrhnuté opatrenia na znižovanie emisií znečisťujúcich látok. Jedným z opatrení na znižovanie emisií SO₂ a NO_x je transformácia

Elektrárne Nováky po ukončení spaľovania domáceho uhlia vo VHZ na moderné kogeneračné zariadenie. Opatrenie nadväzuje na plán postupného útlmu ťažby uhlia a transformáciu regiónu Hornej Nitry, ktorý súvisí so skrátením všeobecného hospodárskeho záujmu (VHZ) na zabezpečenie bezpečnosti dodávok elektriny. V nadväznosti na tieto procesy bude ukončená prevádzka súčasného veľkého zdroja znečisťovania spaľujúceho domáce uhlie v Elektrárni Nováky.

Predmetom transformácie je výstavba nového nízkoemisného kogeneračného zariadenia na energetické zhodnotenie odpadov, ktoré je plne v súlade s princípmi cirkulárnej ekonomiky. Pri tomto scenári dôjde z dôvodu použitia moderných technológií ku skokovej redukcii emisií na konci roku 2023. Opatrenie je posudzované aj v rámci prípravy Nízkouhlíkovej štúdie, ktorá bude východiskom pre Stratégiu nízkouhlíkoveho rozvoja Slovenskej republiky do roku 2030 s výhľadom do roku 2050 pre vybrané sektory ekonomických činností a ktorá zahŕňa rôzne scenáre vývoja (Národný program znižovania emisií SR (2020)).

Cestná doprava sa podieľa relatívne v menšom meradle na emisiách, produkuje predovšetkým emisie NO_x, CO a prchavé organické látky.

Vzhľadom na nevyhovujúcu imisnú situáciu bol prijatý v roku 2013 Krajským úradom životného prostredia v Trenčíne „Integrovaný program na zlepšenie kvality ovzdušia v oblasti riadenia kvality ovzdušia – územie okresu Prievidze“, v ktorom sú prijaté opatrenia na zlepšenie situácie.

2. Voda celkové množstvo, druh a kvalitatívne ukazovatele vypúšťaných odpadových vôd, miesto vypúšťania (recipient, verejná kanalizácia, čistiareň odpadových vôd), zdroj vzniku odpadových vôd, spôsob nakladania.

Mesto Nováky má vybudovanú jednotnú kanalizáciu. Vlastník a prevádzkovateľ kanalizácie sa dlhodobo usiluje o znižovanie prítoku dažďových vôd od producentov odpadových vôd. Verejná kanalizácia z mesta Nováky je napojená na kanalizáciu v areáli FORTISCHEM a.s.. Komunálne odpadové vody sú čistené na verejnej ČOV v areáli FORTISCHEM a.s. Nováky. Dĺžka kanalizačnej siete v Novákoch, ktorá je v správe StVPS je 11,157 km. Odpadové vody sú privádzané stokou „A“ DN 1600 mm, ktorej trasa vedie pozdĺž toku rieky Nitra cez mernú šachtu do kanalizačnej siete FORTISCHEM a.s. a ČOV. Do stoky „A“ sú zaústené kanalizačné zberače z ulíc pri vodnej nádrži, pod žel. stanicou a miestnej časti Lelovce. Z miestnej časti Lelovce je odpadová voda prečerpávaná do hlavnej stoky cez čerpaciu stanicu. Odpadová voda z ostatných častí mesta je privádzaná do kanalizačného zberača „B“ DN 1200 mm, ktorý následne je zaústený do hlavnej stoky „A“.

Parametre ČOV (údaje poskytnuté FORTISCHEM, a.s. Nováky)

Typ : mechanicko – biologická čistiareň odpadových vôd registrovaná ako verejná kanalizácia 1. kategórie
Prevádzkovateľ : FORTISCHEM, a.s. Nováky
Spôsob vypúšťania do recipientu : odpadové vody z MB ČOV sú zaústené do otvoreného kanála a spolu s ostatnými odpadovými vodami sú vypúšťané do recipientu
Recipient : rieka Nitra, vyústenie v rkm 129,7
Množstvo : Tekuté odpady v množstve 2 544 950 m³ za rok 2020

Mechanicko-biologická čistiareň odpadových vôd je registrovaná ako verejná kanalizácia 1. kategórie. Do čistiarne sú privádzané okrem podnikových OV aj komunálne OV z mesta Nováky. Spôsob čistenia delíme na 3 základné stupne: mechanický stupeň čistenia, biologický stupeň a kalové hospodárstvo. Vyčistené odpadové vody z MBČOV sú spolu s odpadovými vodami z Odkaliska 6 a otvoreného kanála vypúšťané do recipientu, rieky Nitry. Odpadové vody sú vypúšťané kontinuálne.

Subjekty, zariadenia a prevádzky nachádzajúce sa v katastrálnom území mesta Nováky, ktoré majú vybudovaný vlastný kanalizačný systém vrátane ČOV :

HBP, a.s. vlastní a prevádzkuje v katastrálnom území Nováky čističky odpadových vôd (areál Bane Nováky a areál BME, o.z.). Ich prevádzka je upravená rozhodnutiami štátnej vodnej správy.

- Baňa Nováky, o.z. má samostatný kanalizačný systém vrátane čistiarne odpadových a banských vôd.
- Banská mechanizácia a elektrifikácia o.z. má vybudovanú splaškovú kanalizáciu, ktorá vyúsťuje do mechanicko-biologickej čističky splaškových vôd BME a dažďovú kanalizáciu, do ktorej sú vyústené aj priemyselné vody, ktoré sa zachytávajú v zbernej nádrži a následne sú zaústené do potoka Lehota rkm 5,40.

Zariadenie MV SR „Sklady Trebianska“ a Vojenský útvar 5730 Nováky – nie sú napojené na verejnú kanalizáciu, majú vlastnú MB ČOV. Vyčistené vody sú vypúšťané do potoka Trebianska.

Návrh koncepcie (NO, VO) :

Na základe výpočtu potreby vody v NO a VO sa predpokladá nasledovná bilancia množstva odpadových vôd.

Tab. č. A.2.11.2.4.1. Bilancia množstva splaškových vôd - Nováky - Variant I.

Obdobie (k roku)	Priem denná (Qp)		Max. denná (Qm)	
	l.d ⁻¹	l.s ⁻¹	l.d ⁻¹	l.s ⁻¹
1	2	3	4	5
STAV (2020)	644 800,0	7,46	1 031 680,0	11,94
STAV+NO (2040)	850 110,7	9,84	1 360 177,1	15,74
STAV+NO+VO (2055)	878 870,2	10,17	1 406 192,3	16,28

Výpočet množstva splaškových vôd pre Nováky celkom – NO

Max. denná potreba vody $Q_m = 15,74 \text{ l.s}^{-1}$
 Max. prietok splaškových vôd $Q_s \text{ max} = 15,74 \times 2,13 = 33,53 \text{ l.s}^{-1}$

Výpočet množstva splaškových vôd pre Nováky celkom – VO

Max. denná potreba vody $Q_m = 16,28 \text{ l.s}^{-1}$
 Max. prietok splaškových vôd $Q_s \text{ max} = 16,28 \times 2,13 = 34,68 \text{ l.s}^{-1}$

Tab. č. A.2.11.2.4.1. Bilancia množstva splaškových vôd - Nováky – Variant II.

Obdobie (k roku)	Priem denná (Qp)		Max. denná (Qm)	
	l.d ⁻¹	l.s ⁻¹	l.d ⁻¹	l.s ⁻¹
1	2	3	4	5
STAV (2020)	644 800,0	7,46	1 031 680,0	11,94
STAV+NO (2035)	925 303,7	10,71	1 480 485,8	17,14
STAV+NO+VO (2050)	1 214 795,6	14,06	1 943 653,0	22,49

Výpočet množstva splaškových vôd pre Nováky celkom – NO

Max. denná potreba vody $Q_m = 17,14 \text{ l.s}^{-1}$
 Max. prietok splaškových vôd $Q_s \text{ max} = 17,14 \times 2,13 = 36,51 \text{ l.s}^{-1}$

Výpočet množstva splaškových vôd pre Nováky celkom – VO

Max. denná potreba vody $Q_m = 22,49 \text{ l.s}^{-1}$
 Max. prietok splaškových vôd $Q_s \text{ max} = 22,49 \times 2,13 = 47,90 \text{ l.s}^{-1}$

Zhodnotenie :

Pre dosiahnutie zlepšenia kvality životného prostredia a ekológie je potrebné v rozvojových lokalitách realizovať výstavbu kanalizačnej siete pre splaškové vody, podľa schválenej projektovej dokumentácie s čistením odpadových vôd na ČOV. Výstavbou delenej kanalizácie zamedziť vypúšťanie odpadových vôd do vodných tokov povodia rieky Nitra.

Návrh riešenia

Na odvodnenie a likvidáciu splaškových odpadových vôd navrhujeme kanalizačný systém budovaný a rozširovaný podľa etapizácie rozvoja mesta. Kanalizačná sieť pre nové lokality IBV, HBV, vybavenosti a priemyslu je navrhovaná systémom delenej kanalizácie. Komunálne odpadové vody budú naďalej čistené na ČOV NCHZ Nováky. V rámci napojenia splaškovej kanalizácie z navrhovaných rozvojových lokalít bude potrebné aktuálne posúdiť kapacitné možnosti existujúcej kanalizácie a zabezpečiť jej postupnú rekonštrukciu po konzultácii so StVPS Prievidza.

Z lokalít 5.3.1, 5.3.2 a 5.3.3, ktoré sa nachádzajú pri vodnej nádrži budú splaškové vody gravitačne odvedené do čerpacej stanice a následne prečerpávané do stoky „A“.

Kanalizácia z lokality 11.2.1 (priemysel) sa navrhuje napojiť na jestvujúcu ČOV BME o.z. Napojenie tejto lokality je podmienené intenzifikáciou jestvujúcej ČOV dodaním technologického zariadenia.

Kanalizácia z lokality 7.2.1 sa navrhuje napojiť na jestvujúcu ČOV HBP, a.s. Baňa Nováky, o.z. Napojenie tejto lokality je podmienené intenzifikáciou jestvujúcej ČOV. Vyčistené odpadové vody budú zaústené do recipientu Lehotský potok

Pre lokalitu 9.3.2 sa navrhuje riešiť odpadové vody zachytávaním do žump a odvozom na ČOV.

Pre lokalitu 9.3.1 sa navrhuje odpadové vody odvádzať kanalizačnou prípojkou do verejnej kanalizácie na ul. Rastislavova.

Pre lokality 2.2.1, 2.1.1, 2.1.2, 2.1.3 a 2.1.5 sa navrhuje dažďové vody odvádzať prostredníctvom vsakov a splaškové vody tlakovou kanalizáciou.

Dažďové vody z cestných telies rozvojových lokalít sa navrhuje odvádzať dažďovou kanalizáciou na konci s lapačom olejov a výustným objektom do najbližšieho toku resp. terénneho rigolu.

Záver :

Na základe uvedených bilančných množstiev splaškových vôd v NO sa predpokladá, že projektovaná kapacita ČOV NCHZ Nováky bude postačujúca pre čistenie odpadových vôd mesta Nováky v súlade s koncepciou rozvoja mesta pre NO a VO, vo Variante I. aj vo Variante II., aj pre max. denné prietoky, ktoré nie sú väčšie ako 25 l.s⁻¹.

4. Hluk a vibrácie (zdroje, intenzita).

Hlavným zdrojom hlukového zaťaženia je cestná doprava. Zvýšená hladina hluku je v k.ú. Nováky je najmä v okolí cesty I/9 a I/64 a v okolí železničnej dráhy. Významným zdrojom hluku sú aj haldy a odkaliská, ako aj vozidlá a mechanizmy poľnohospodárskej výroby, ktoré sú zároveň aj pôvodcami zvýšenej prašnosti v obhospodarovanom území a pri transportných presunoch po cestnej sieti v zastavanom území mesta tiež ako potenciálne zdroje vibrácií.

Priame vplyvy hluku a vibrácií na zastavané územie stav a návrh zo železničnej dopravy sa neočakávajú a nebudú vzhľadom na dostatočnú vzdialenosť dráhy od funkčných plôch zastavaného územia mesta. V prípade zámeru ŽSR modernizácie trate vo výhľadovom období so zvýšením návrhovej rýchlosti bude potrebné zo strany ŽSR posúdiť a preskúmať dopad najmä na obytnú zástavbu mesta v blízkosti železničnej trate a stanice.

Vplyv hluku a vibrácií z dopravy ciest I. triedy ako aj posúdenie hlukových pomerov v zmysle zákona je v kompetencii správcu a prevádzkovateľa komunikácie. Vzhľadom na celkový predpokladaný nárast počtu obyvateľov mesta v návrhovom období do roku 2040 sa predpokladá nárast počtu obyvateľov o cca 250 až 420 obyvateľov pri predpokladanej obľožnosti bytov 2,8 obyvateľa/b.j. a veľkosti cenovej domácnosti cca 1,0 a automobilizácii 2 : 1 sa predpokladá zvýšená intenzita dopravného zaťaženia cestnej siete vnútro-sídlnou dopravou o cca 10 až 27 % oproti súčasnému stavu. Pri celkovom predpokladanom počte priemernej hybnosti 1500 až 2000 vozidiel/deň k roku 2040 na území celého sídla pri rozložení dopravnej práce na celú sieť MK zanedbateľný.

Hluková situácia na cestnej sieti miestnych komunikácií je z hľadiska intenzity dopravy a dopravného zaťaženia zanedbateľná.

Nové stacionárne zdroje je potrebné držať pod kontrolou už od procesu EIA a vyžadovať, aby podmienky merania boli stanovené už v podmienkach územného rozhodnutia a stavebného povolenia.

Potenciálnym zdrojom hluku bude hluk počas výstavby rozvojových zón, ktorý je len časovo obmedzený a náhodilý.

Iné zdroje hluku a vibrácií sa v meste nenachádzajú a v rámci rozvoja obce nenavrhujú. Výrobné zóny stavu a návrhu sú dôsledne segregované od obytných a rekreačných území.

5. Žiarenie a iné fyzikálne polia (tepelné, magnetické a iné - zdroj a intenzita).

Rádioaktivita patrí medzi nepriaznivé geologické faktory životného prostredia. Jej prírodné zložky sa podieľajú na celkovom radiačnom zaťažení populácie viac ako dvoma tretinami. Z hľadiska ohrozenia zdravia ľudí má zvlášť škodlivé účinky rádioaktívny plyn radón a produkty jeho rádioaktívnej

premeny. Z uvedeného dôvodu je potrebné venovať dostatočnú pozornosť pri riešení územných plánov, zakladaní stavieb a pri výstavbe všeobecne.

Zdrojom radónu sú napr. tektonické zlomy, štôlne a šachty. Predstavujú predisponované kanály pre prienik radónu z horninového prostredia a častokrát aj z rudných ložísk, kde je zvýšený obsah rádioaktívnych prvkov.

V riešenom t.j. katastrálnom území Nováky je zaznamenaný prakticky v celom území výskyt stredného radónového rizika okrem časti „JV“ cípu územia na hraniciach s k.ú. Zemianske Kostolany, kde je nízke radónové riziko. (viď obrazovú prílohu č. 1 - zdroj: <http://mapserver.geology.sk>)

Vzhľadom na možnosti a metodiku spracovania územnoplánovacej dokumentácie nie je možné v tejto fáze stanoviť podrobnejšie - konkrétnejšie výstupy. Odporúča sa pre navrhované rozvojové územia a pre jednotlivé individuálne stavby a objekty pozemných stavieb určených pre pobyt ľudí, najmä dlhodobý pobyt, v rámci prieskumov pred následnou predprojektovou prípravou zabezpečiť konkrétne merania, na základe ktorých je potrebné v prípade potreby stanoviť potrebné opatrenia.

Zdroje žiarenia a fyzikálne polia iného charakteru nie sú známe v riešenom území.

6. Doplňujúce údaje (napr. významné terénne úpravy a zásahy do krajiny).

V rámci koncepcie rozvoja mesta v riešenom území sa nepredpokladajú významnejšie terénne úpravy a zásahy do krajiny okrem navrhovaných líniových javov, najmä cestnej siete ciest R2 a ciest I. triedy, mimoúrovňového križovania a trasy navrhovaného obchvatu cesty I. triedy so súčasnou trasou železničnej vlečky vo výhľadovom období (premostenie). Rozvojové funkčné územia sa navrhujú s koncepcným princípom rešpektovania t.j. zachovania a využitia konfigurácie terénu bez významnejších zásahov. Týmto zásadám zodpovedá aj drobná hmotová štruktúra navrhovanej funkčnej zástavby prevažne rodinných domov. Väčšie rozľahlejšie objekty môžu sa vyskytnúť len vo výrobnom území, ktoré sú lokalizované v rovinatom území.

C. KOMPLEXNÁ CHARAKTERISTIKA A HODNOTENIE VPLYVOV NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA

I. Vymedzenie hraníc dotknutého územia

Riešené územie je vymedzené administratívno-správnym územím mesta Nováky, t.j. obvodovou hranicou katastrálneho územia.

Katastrálne územie mesta susedí s katastrálnymi územiami obcí okresu Prievidza – Opatovce nad Nitrou, Koš, Diviacka Nová Ves, Nitrianske Sučany, Zemianske Kostolany, Kamenec pod Vtáčnikom, Lehota pod Vtáčnikom

II. Charakteristika súčasného stavu životného prostredia dotknutého územia podľa stupňa územnoplánovacej dokumentácie

1. Horninové prostredie inžiniersko-geologické vlastností, geodynamické javy (napr. zosuvy, seizmicita, erózia a iné), ložiská nerastných surovín, geomorfologické pomery (napr. sklon, členitosť), stav znečistenia horninového prostredia.

Horninové prostredie inžiniersko-geologické vlastností

Geologická stavba územia je pomerne komplikovaná v dôsledku tektonického zlomu, s neogénnou hrástovo-prepadlinovou stavbou. Zlomy s veľkou vertikálnou amplitúdou rozčleňujú celý región na niekoľko blokov. Blok severnej časti Hornonitrianskej kotliny sa delí na viacero kryh nižšieho rádu. V juhovýchodnej časti katastra Novák vystupuje vysoká kryha Pustého vrchu.

Kvartér

Kvartér záujmového územia je zastúpený fluvialnymi, proluviálnymi a deluviálnymi sedimentami.

Fluviálne sedimenty tvoria os územia, ktorá sa ťahne pozdĺž rieky Nitry a jej ľavostranných prítokov Handlovka a Lehotský potok. Povrchovú vrstvu sedimentov tvorí súvislá vrstva náplavových hĺn s mocnosťou 0,5-2,0 m. Korytovú fáciu tvoria podložné štrkopiesčité sedimenty, z vrchnej časti zahlienené. Celková mocnosť fluvialných sedimentov dosahuje 6-12 m.

Na ľavú (východnú) časť údolia Nitry nadväzujú pomerne rozsiahle vyvinuté proluviálne sedimenty vyvinuté vo forme náplavových kužeľov na ústí dolín vybiehajúcich z pohoria Vtáčnik. Jedná sa o komplex zahlienených, slabo opracovaných štrkov.

Svahové partie sú pokryté deluviálnymi sedimentami. Ich charakter závisí od podložného substrátu; na vulkanoklastikách sú vo forme hlinito-kamenitých sutí, na ílovitých sedimentoch je charakteristický výskyt zosuvných delúvií.

Neogén

Podložie kvartéru vytvárajú v celom rozsahu územia sedimenty neogénu, s rôznou genézou. V prevažnej časti územia vystupujú pod povrchom sedimenty lelovského súvrstvia, najmladšieho člena neogénnej výplne kotliny (pont). Súvrstvie má pestrý faciálny vývoj, so zastúpením ílov, pieskov a štrkov. Súvrstvie dosahuje mocnosť 200 m.

V jeho podloží vystupuje košianske súvrstvie, ktoré je vyvinuté ako hrubé súvrstvie ílov a vápnitých ílov (vrchný báden). V rámci vysokej kryhy Pustého vrchu, medzi Novákmi a Lehotou pod Vtáčnikom vystupuje tento komplex až k povrchu.

Výskyt uhlia v Nováckej kotline je viazaný na novácke súvrstvie vrchnobádenského veku, v podloží ílov košianskeho súvrstvia a v nadloží tzv. kamenského súvrstvia. Hlavný uhoľný sloj je vymedzený hranicou južný okraj obce Koš - južný okraj Prievidze - Opatovce nad Nitrou - Horné Lelovce - Nováky - severný okraj Kamenca pod Vtáčnikom - Lehota pod Vtáčnikom. Jeho hrúbka je prevažne 8-10 m.

Uvádzaná štruktúra Pustého vrchu v juhovýchodnej časti katastra Novák je budovaná vulkanoklastickými sedimentami vtáčnickej a rematskej formácie (sarmat), v ktorých sú zastúpené prevažne sedimenty pyroklastických prúdov, tufy a aglomeráty, pieskovce, zlepence a brekie s polohami pieskovcov. V izolovanej kryhe tu vystupuje aj extrúzia pyroxenicko-amfibolických andezitov.

Geodynamické javy

Z geodynamických javov majú v území prevahu svahové deformácie, pričom najrozšírenejším typom deformácií sú zosuvy a zemné prúdy. Sú viazané na súvrstvia ílov a ich delúviá. V prevahe sú zosuvy plošného tvaru, menej časté sú prúdové zosuvy. Vo východnej a západnej časti k.ú. boli na základe atlasu máp stability svahov ŠGÚDŠ (<http://apl.geology.sk/atlassd/>), identifikované zosuvy kategórií: aktívne, potenciálne a stabilizované. Graficky sú spracované v rámci KEP-u vo výkrese č. 2 „Environmentálne limity využitia územia“ a v koncepcii územného plánu vo výkresoch 2A a 2B.

Erózne procesy majú podstatne menšie rozšírenie, postihujú predovšetkým jemnozrnné deluviálne sedimenty v nadloží sedimentov neogénu.

Jedným z najvýraznejších geofaktorov ovplyvňujúcich životné prostredie územia sú antropogénne geodynamické procesy súvisiace s poddolovaním územia pri ťažbe hnedého uhlia. Po vyťažení priestoru uhoľného sloja dochádza k jeho postupnému zavalovaniu. Sprievodným javom tohto procesu sú deformácie povrchu územia (vertikálne poklesy).

Seizmicita

Podľa mapy makroseizmického ohrozenia (V. Schenk a kol. in Atlas SR) patrí posudzované územie do oblasti 6. stupňa stupnice makroseismickej intenzity MSK-64. Seizmické ohrozenie v hodnotách špičkového zrýchlenia na skalnom podloží je v rozmedzí 1,0 – 1,29 m.s⁻¹. (STN 73 0036 Seizmické zaťaženie stavebných konštrukcií)

Ložiská nerastných surovín

OBÚ v Banskej Bystrici eviduje v katastrálnom území Nováky chránené ložiskové územie (ďalej len „CHLÚ“) nováckeho uhoľného ložiska (rozhodnutie OBÚ v Prievidzi č. 1428/G/Vo/Pv/97 zo dňa 07.08.1997) a zároveň v dobývací priestor (ďalej len „DP“) Nováky I. (rozhodnutie FMPaE v Prahe č. j. 71/968/86 zo dňa 01.09.1986), ktorý bol určený pre organizáciu Hornonitrianske bane Prievidza, a.s., ul. Matice slovenskej 10, 971 01 Prievidza (ďalej len „organizácia“).

Zásoby hnedého uhlia ako vyhradeného nerastu sú súčasťou nerastného bohatstva patriaceho Slovenskej republike (článok 20 ods. Ústavy SR č. 460/1992 Zb., § 3 ods. 1 písm. b/ a § 5 ods. 3 zákona č. 44/1988 Zb.) a sú chránené prostredníctvom inštitútu chráneného ložiskového územia (ďalej len „CHLÚ“), ktoré v zmysle Banského zákona zahŕňa územie, na ktorom by stavby a zariadenia, ktoré nesúvisia s dobývaním výhradného ložiska, mohli znemožniť alebo sťažiť dobývanie výhradného ložiska. Ochrana výhradného ložiska proti znemožneniu alebo sťaženiu jeho dobývania sa zabezpečuje určením CHLÚ. V záujme ochrany nerastného bohatstva sa nesmú v CHLÚ zriaďovať stavby a zariadenia, ktoré nesúvisia s dobývaním výhradného ložiska, pokiaľ sa na to nedal súhlas podľa tohto zákona. CHLÚ Nováky, určené na ochranu výhradného ložiska hnedého uhlia bolo naposledy menené rozhodnutím Obvodného banského úradu v Prievidzi č. 1428/G/Vô/Pv/97 zo dňa 07.08.1997. CHLÚ v predmetnej lokalite bolo prvýkrát určené rozhodnutím KNV Nitra č. 0393/1957-taj-II. zo dňa 18.10.1957.

Geomorfologické pomery

Územie je podľa geomorfologických jednotiek Slovenska zaradené do podsústavy Karpaty, provincie Západné Karpaty, subprovincie vnútorné Západné Karpaty, fatransko-tatranskej oblasti, celku Hornonitrianska kotlina, podcelku Prievidzská kotlina.

Zo základných erózo-denudačných typov reliéfu v území rozlišujeme reliéf rovín a nív, typický pre nivu rieky Nitra, reliéf kotlinových pahorkatín, ktorý má v území dominantné zastúpenie až po reliéf podvrchovín a pahorkatín, ktorý je typický pre vyššie polohy (Dubina 411 m n.m.). Z pohľadu definovania základnej morfoštruktúry územia ide o územie s vrásovo-blokovou fatransko-tatranskou morfoštruktúrou, pre ktorú sú v území typické negatívne morfoštruktúry a morfoštruktúrne depresie kotlin.

Z hľadiska morfologicko-morfometrických typov reliéfu v území rozlišujeme tzv. nerozlišené roviny, typické pre nivu rieky Nitra, horizontálne a vertikálne rozčlenené roviny, typické pre severnú časť k.ú. Plošne najväčšie zastúpenie má typ pahorkatiny mierne až stredne členený. Vrch Dubina možno zaradiť do stredne členenej vrchoviny.

V zmysle regionálneho geologického členenia (Vass a kol., 1986) patrí územie do Horno-nitrianskej kotliny, ktorá predstavuje vnútrohorskú depresiu, vyplnenú sedimentami paleogénu, neogénu a kvartéru.

Súčasťou kotliny je čiastková Handlovská kotlina. Molasovú výplň kotliny tvoria morske sedimenty spodného miocénu. Hlavnou časťou výplne sú nemorské sedimenty, vulkanity a vulkanoklastiká bádenu a sarmatu, vrátane nováckych uhoľných súvrství. Kotlina je sčasti zakrytá vulkanitmi Vtáčnika a sedimentami pontského a pliocénneho veku.

2. Klimatické pomery zrážky (napr. priemerný ročný úhrn a časový priebeh), teplota (napr. priemerná ročná a časový priebeh), veternosť (napr. smer a sila prevládajúcich vetrov).

Klíma

Z hľadiska makroklimatickej klasifikácie posudzované územie leží v teplej, mierne vlhkej oblasti s miernou zimou.

Priemerná ročná teplota vzduchu sa tu pohybuje okolo 8,5°C, v závislosti od nadmorskej výšky. Trend rastu priemerných ročných teplôt vzduchu sa prejavil v posledných desaťročiach a najmä v posledných 10 rokoch. Najvýraznejší rast teploty vzduchu bol v januári až marci, v máji a v júni až auguste. V letnom období sa v Hornonitrianskej kotline vyskytuje v priemere 57 letných dní, v ktorých maximálna teplota vzduchu vystupuje na 25 °C a viac. Absolútne maximálne teploty vzduchu v predmetnom území vystúpili na 37,5 °C, minimálne teploty na -32,5 °C.

Na základe ročného chodu priemernej relatívnej vlhkosti vzduchu vyplýva, že v riešenom území je najvyššia vlhkosť vzduchu v období zimného polroka. Táto skutočnosť je spôsobená výskytom početných hmiel a nízkej oblačnosti, a to pri nízkych teplotách vzduchu. Priemerná ročná relatívna vlhkosť vzduchu je 70 %. Maximálne relatívne vlhkosti vzduchu v obdobiach s dlhšie trvajúcim hmlistým počasím sú dosahované hlavne v zimnom období (82 - 84 %).

Hornonitrianska kotlina nepatrí k oblastiam s početným výskytom hmiel. Hmly sa v danej oblasti vytvárajú predovšetkým v jesennom a zimnom období. Hmly sa v zimnom polroku vytvárajú v priemere v 3 - 7 dňoch, v jarných mesiacoch sa takmer nevyskytujú. K tvorbe hmiel dochádza najčastejšie v priebehu noci a k ich rozrušovaniu zväčša v skorých dopoludňajších hodinách. Tvorba hmiel je významne závislá od geografickej polohy územia, preto trend znižovania počtu dní s hmlou pri otepľujúcom trende atmosféry sa výraznejšie neprejavuje.

Priemerné ročné úhrny zrážok dosahujú v predmetnej oblasti do 700 mm. Najvyššie priemerné mesačné úhrny zrážok sa vyskytujú v júni a v júli, čo svedčí o vysokom výpare v najteplejších letných mesiacoch.

V riešenom území sa snehová pokrývka na zemskom povrchu udržiava v priemere od konca novembra a trvá v priemere do konca. Trvanie snehovej pokrývky je často prerušované a tak k jej trvalému výskytu dochádza v priemere v 50 dňoch. Počas tuhých zím snehová pokrývka trvá až 80 - 90 dní a počas suchých a teplých zím len 15 - 20 dní. Priemerné výšky snehovej pokrývky pri februárovom vrchole zimy dosahujú od južných k severným oblastiam 15 - 20 cm a maximálne výšky snehovej pokrývky od 50 až do 60 cm.

Z hľadiska prašnosti a rozptylových podmienok je dôležitým prvkom smer a rýchlosť vetra. Prevládajúcimi smermi vetra v riešenom území sú severné, východné a juhovýchodné. Priemerná

rýchlosť vetra na dne kotliny a na svahoch je okolo 2,4 m/s. V lete je priemerná rýchlosť vetra o málo vyššia (2,7 m/s), v zimnom období nižšia (2,6 m/s).

3. Ovzdušie stav znečistenia ovzdušia.

Ovzdušie je najvýraznejšie poškodenou zložkou životného prostredia. Značné emisné zaťaženie ovzdušia najmä okolitými zdrojmi zo Slovenských elektrární, Nováckych chemických závodov, Sloveca, Hornonitrianskych baní a ďalších zapríčiňujú, že znečistené ovzdušie je potenciálnou hrozbou pre zdravie obyvateľstva.

V regióne Hornej Nitry desaťročia pôsobili a pôsobia najmä imisie a exhaláty Elektrárne Nováky (ENO) v Zemianskych Kostolnoch. ENO bola uvedená do prevádzky v roku 1953 a od tejto doby je hlavným zdrojom znečistenia na Hornej Nitre. Emisné zložky vďaka významnému zastúpeniu síry v uhlí spaľovanom v ENO (2–3 % z Hornonitrianskych baní, 5–6 % českého hnedého uhlia) sú kyslého typu, s prevahou komponentov síry, dusíka, uhlíka, prašného a popolčekového spádu, ktorý obsahuje celý rad rizikových prvkov najmä As, F, Cr, Pb, Cd, V, Zn, Ni a ďalších. K markantnému poklesu emitovaných znečistenín do ovzdušia došlo za posledných 10–15 rokov. Čas tohto poklesu možno spájať so znižovaním množstva spáleného paliva 4,4 mil. t v roku 1980, 2,5 mil. t v roku 2004. Jednoznačne však je tento pokles podmienený ekologizáciou výroby elektriny, zavedením účinných filtrov. Ako hraničné obdobie tohto poklesu možno uviesť roky 1989–90. Pokles CO, NO_x, SO₂ bol za roky 1980–2004 približne polovičný. Enormný bol však pokles tuhých znečisťujúcich látok (TZL), resp. polietavého prachu, ktoré sú rozptyľované v ovzduší a pôsobia dráždivo na dýchacie cesty.

Emisie TZL v ENO poklesli z maxima 50 197 t v roku 1978 na 577 t v roku 2007. Jedná sa približne o 87 násobný pokles, resp. v roku 2007 emisie TZL predstavovali len 1,15 % z emisií vyprodukovaných v roku 1978. Aj keď v súčasnosti došlo k markantnému poklesu emitovaných znečisťujúcich látok do ovzdušia, kontaminácia sa nezastavila a, aj keď v podstate nižších koncentráciách, pokračuje do súčasnosti a ako stará environmentálna záťaž najmä v pôdach a sedimentoch pretrváva dodnes.

V roku 2005 boli SE a.s., Bratislava o.z., ENO Zem. Kostolany v SR najvýznamnejším znečisťovateľom ovzdušia zo 46,61% podielom v oblasti emisií SO₂ a 3. miesto im patrilo v oblasti produkcie TZL s 4,41% podielom a v oblasti NO_x s 8,18% podielom v rámci SR. Novácke chemické závody, a.s. Nováky (v konkurze) v rámci produkcie TZL s podielom 1,58% boli 5. najväčším znečisťovateľom ovzdušia v rámci SR.

Vývoj množstva emisií v regióne Hornej Nitry je obdobný situácii v SR a od roku 2005 preukazuje klesajúci trend celkových emisií NO_x, NMVOC, SO₂, NH₃, PM_{2,5}.

Emisie SO₂ majú klesajúci trend najmä vďaka zmene v používaní palív. Do roku 2000 sa znižovala spotreba hnedého a čierneho uhlia, ťažkého vykurovacieho oleja. Na znížení emisií sa významne podieľala aj inštalácia odsírovacích zariadení na veľkých energetických zdrojoch, spaľovanie nízkosírných vykurovacích olejov a uhlia, ale aj samotné zníženie objemu výroby. Menší nárast emisií SO₂ v roku 2010 bol spôsobený zvýšenou spotrebou hnedého uhlia v Slovenských elektrárnach a.s. - Nováky, a miernym zvýšením obsahu síry v palive. K zníženiu emisií v roku 2012 došlo hlavne z dôvodu inštalácie novej odsírovacej jednotky v teplárni CM European Power Slovakia, s.r.o. Bratislava. Na poklese sa podieľali aj Slovenské elektrárne, a.s., Elektrárň Nováky, kde bol v prevádzke len jeden granulačný kotol. Výraznejší pokles emisií SO₂ z cestnej dopravy (v r. 2005 o 77 %), aj napriek nárastu spotreby pohonných látok, bol spôsobený zavedením opatrení týkajúcich sa obsahu síry v pohonných látkach (vyhláška MŽP SR č. 53/2004 Z. z.). Ďalšie zníženie emisií v roku 2013 bolo spôsobené nižším objemom spáleného hnedého uhlia v sektore domácností, ale aj znížením obsahu síry v spaľovanom uhlí v závode Nováky. Rekordne vysoká priemerná ročná teplota vzduchu v 2014 mala vplyv na spotrebu tuhých palív v domácnostiach. V roku 2015 sa emisie prechodne značne zvýšili v dôsledku vyššieho nasadzovania neekologizovaných blokov 3-4 Elektrárne Nováky, počas rozsiahlej rekonštrukcie blokov 1-2. V roku 2016 už boli emisie opäť nižšie, tento výrazný prepad emisií spôsobilo odstavenie 3. a 4. bloku Elektrárne Nováky.

Emisie oxidov dusíka (NO_x) majú klesajúci trend už od roku 1990. K poklesu emisií došlo v nadväznosti na zmeny v technológiách spaľovacích procesoch, čo malo vplyv aj na zmenu emisného faktora, ale aj znižovanie spotreby tuhých palív, zavádzanie technológií denitrifikácie na významných zdrojoch znečisťovania ovzdušia, ako aj zníženie spotreby zemného plynu a pokles výroby v dôsledku hospodárskej recesie (2009). K výraznejšiemu poklesu emisií NO_x došlo aj v doprave v dôsledku obnovy vozidlového parku osobných a nákladných vozidiel. Ďalší výrazný pokles nastal v roku 2012 so znížením objemu prepravovaného plynu v kompresorových staniciach Eustream, a.s.. V roku 2014

sa v spotrebe zemného plynu v domácnostiach prejavili rekordne vysoké teploty, čím sa zreteľne znížili aj ich emisie NO_x. O niečo nižšie boli emisie z lokálnych kúrenísk aj v roku 2017. Pokles emisií nastal aj v priemysle, odstavením blokov 3 a 4 Elektrárni Nováky.

V rámci Národného programu znižovania emisií SR (2020) boli navrhnuté opatrenia na znižovanie emisií znečisťujúcich látok. Jedným z opatrení na znižovanie emisií SO₂ a NO_x je transformácia Elektrárne Nováky po ukončení spaľovania domáceho uhlia vo VHZ na moderné kogeneračné zariadenie. Opatrenie nadväzuje na plán postupného útlmu ťažby uhlia a transformáciu regiónu Hornej Nitry, ktorý súvisí so skrátením všeobecného hospodárskeho záujmu (VHZ) na zabezpečenie bezpečnosti dodávok elektriny. V nadväznosti na tieto procesy bude ukončená prevádzka súčasného veľkého zdroja znečisťovania spaľujúceho domáce uhlie v Elektrárni Nováky.

Predmetom transformácie je výstavba nového nízkoemisného kogeneračného zariadenia na energetické zhodnotenie odpadov, ktoré je plne v súlade s princípmi cirkulárnej ekonomiky. Pri tomto scenári dôjde z dôvodu použitia moderných technológií ku skokovej redukcii emisií na konci roku 2023. Opatrenie je posudzované aj v rámci prípravy Nízkouhlíkovej štúdie, ktorá bude východiskom pre Stratégiu nízkouhlíkoveho rozvoja Slovenskej republiky do roku 2030 s výhľadom do roku 2050 pre vybrané sektory ekonomických činností a ktorá zahŕňa rôzne scenáre vývoja (Národný program znižovania emisií SR (2020)).

Cestná doprava sa podieľa relatívne v menšom meradle na emisiách, produkuje predovšetkým emisie NO_x, CO a prchavé organické látky.

Vzhľadom na nevyhovujúcu imisnú situáciu bol prijatý v roku 2013 Krajským úradom životného prostredia v Trenčíne „Integrovaný program na zlepšenie kvality ovzdušia v oblasti riadenia kvality ovzdušia – územie okresu Prievidze“, v ktorom sú prijaté opatrenia na zlepšenie situácie

4. Vodné pomery povrchové vody (napr. vodné toky, vodné plochy), podzemné vody vrátane geotermálnych, minerálnych, pramene a pramenné oblasti vrátane termálnych a minerálnych prameňov (výdatnosť, kvalita, chemické zloženie), vodohospodársky chránené územia, stupeň znečistenia podzemných a povrchových vôd.

Vodné pomery povrchové vody

Z hľadiska hydrologického členenia patrí k.ú. do povodia Váhu - čiastkového povodia 4-21-11 Horná Nitra. Kostru riečnej siete v riešenom území tvorí rieka Nitra so svojimi hlavnými prítokmi, potok Lehota (ľavostranný), Lehotský potok (vlieva sa do Lehoty), Trebianka (pravostranný) a niekoľko bezmenných potokov hlavne v juhozápadnej časti k.ú. (Dubina). Dĺžka hlavného toku rieky Nitra je 168 km a priemerná šírka povodia 26,7 km. Celkový spád rieky je 673 m s pozdĺžnym sklonom 4 ‰. Rieka Nitra je zaradená v zmysle vyhlášky č. 525/2002 Z.z., ktorou sa ustanovuje zoznam vodohospodársky významných vodných tokov a vodárenských vodných tokov, medzi vodohospodársky významné vodné toky, ako vodný tok s významným odberom vody pre priemysel a poľnohospodárstvo. V roku 2008 došlo k prekládke rieky Nitra v dĺžke 1850 m na hranici k.ú. Opatovce nad Nitrou a k.ú. Nováky z dôvodu rozširovania ťažby uhlia.

Dlhodobý priemerný ročný prietok z povodia $Q_a = 22,5 \text{ l.m}^3.\text{s}^{-1}$, čomu odpovedá ročný odtok 710,3 mil. m³. Najväčší prietok $Q_{100} = 385 \text{ m}^3.\text{s}^{-1}$, najmenší pozorovaný $Q_{\min} = 0,030 \text{ m}^3.\text{s}^{-1}$. Najväčší dlhodobý mesačný prietok je v marci, najmenší v septembri.

Špecifický odtok sa na území Hornej Nitry pohybuje v rozmedzí 17,7-1,17 l.s⁻¹/km². Najväčšiu hodnotu dosahuje v oblasti nad Kľačnom, najnižšiu v povodí Dlhého kanála.

Charakteristika vývoja vodnosti . tab. A.2.12.2.1.1

Tok - profil	Plocha povodia km ²	$Q_{100} \text{ m}^3.\text{s}^{-1}$	Špecifický odtok l.s ⁻¹ km ²	$Q_a \text{ m}^3.\text{s}^{-1}$	$Q_{355d} \text{ m}^3.\text{s}^{-1}$	Koeficient $K = Q_{355d} / Q_a$
Nitra-Nováky	489,78	175	10,79	5,285	0,893	0,168

Z hľadiska prietokov a prietokových charakteristík je čiastkové povodie Nitry v porovnaní s ostatnými slovenskými povodiami mierne nadpriemerné, pričom max. priemerný odtok nastáva na jar a minimálne hodnoty dosahuje v septembri a v zimných mesiacoch.

Úprava toku rieky Nitra

V riešenom území je rieka Nitra upravená v km 120,5-127,9 na kapacitu 175 m³.s⁻¹, v km 127,9-131,0 na kapacitu 160 m³.s⁻¹, v km 131,0-133,1 – na kapacitu 150 m³.s⁻¹.

- Regulovanie odtoku technickými zariadeniami na toku rieky Nitra
- ☐ Dolná hať v Novákoch – rkm 122,25. Účelom je krátkodobá rezerva pre AN Nováky,
 - ☐ AN Nováky – vybudovaná ako bočná nádrž s priehradou v rkm 131,2. Voda sa akumuluje na krytie denných špičiek,
 - ☐ Horná hať v Novákoch sa nachádza v rkm 134,0. Jej účelom je vzdutie vody pre jej odber do akumulačnej nádrže.

Akumulačná nádrž Nováky a vodojem sú súčasťou vodohospodárskeho diela, ktoré slúži na zásobovanie priemyselného uzla Nováky úžitkovou vodou (ENO, NCHZ a iní).

Účel a využitie vodohospodárskeho diela

1. Akumulácia úžitkovej vody z toku Nitra pre priemyselné využívanie
2. Umožnenie športového rybolovu
3. Vytvorenie vodnej plochy pre rekreáciu

Náhon

Voda zo zdrže nad hornou haťou je vedená náhonom do akumulačnej nádrže.

Dĺžka náhonu: - otvorený profil 136 m
- krytý profil DN 1400, 708 m

Prívodný systém

Voda z VN Nitrianske Rudno je potrubím prepravovaná do vodojemu na Brezine. Dĺžka prívodného potrubia je 10 185 m. Trasa potrubia je zakreslená vo výkresovej dokumentácii na základe podkladov od správcu potrubia.

Vodojem a ČS

Obsah vodojemu – 5000 m³, slúži ako krátkodobá rezerva v prípade poruchy na privádzači, prípadne pri poruche na čerpacích agregátoch.

ČS slúži na čerpanie vody a riadenie celého vodného diela.

Rozvodné potrubia

Podzemné rozvody, ktoré slúžia na zásobovanie priemyselného uzla Nováky úžitkovou vodou, sa nachádzajú v okraji lokality 5.5.1, 5.5.2, 6.3.2 a 6.3.1. Trasy potrubí sú zakreslené v mapových podkladoch.

Správcom tokov je SVP, š.p. Banská Štiavnica, OZ Povodie Váhu Piešťany, závod Topoľčany. Koryto rieky Nitra je upravené do lichobežníkového tvaru. Z pohľadu kvality vody rieka Nitra je zaradená do III. triedy, pod priemyselným uzlom Nováky sa jej kvalita podstatne zhoršuje až na IV. stupeň. Toxicitu rieky spôsobuje výskyt arzénu.

Podzemné vody

Z hľadiska hydrofyzikálnych vlastností hornín, režimu podzemných vôd a ich chemizmu možno v území vyčleniť niekoľko hydrogeologických celkov:

- celok neovulkanitov
- celok neogénnej výplne kotliny
- celok kvartérnych sedimentov.

Hydrogeologický celok neovulkanitov je charakterizovaný puklinovou a medzizrnovou priepustnosťou. Vo všeobecnosti je zvodnenie prostredia neovulkanitov nízke. v celku sa vyskytujú pramene puklinové a vrstevné. Celok je charakterizovaný vysokou anizotropiou hydraulických vlastností. Vyššie zvodnenie dosahujú rigidnejšie členy (andezity, brekcie, zlepenice, pieskovce, konglomeráty). V komplexe existujú preferované zóny prúdenia podzemných vôd viazané na zóny tektonického porušenia.

Plošne najrozsiahlejším súvrstvím celku neogénnej výplne kotliny je lelovské súvrstvie. Na tomto súvrství ležia priamo fluválne a proluviálne sedimenty kvartéru, takže spolu vytvárajú jeden zvodnený celok. Podzemné vody sú viazané predovšetkým na vrstvy štrkov a pieskov. Nepriepustné vrstvy ílov spôsobujú v súvrství vznik artézskych horizontov.

Kolektor podzemných vôd kvartéru tvoria predovšetkým náplavy poriečnej nivy Nitry, Lehotského potoka a Handlovky. Reprezentované sú piesčitými až ílovitými štrkami, ktoré sú prekryté rôzne mocnou vrstvou povodňových hĺn. Podzemná voda sa nachádza v cca 3-4 m a kolíše v závislosti od hydrologických stavov v okolitých povrchových tokoch. Priepustnosť štrkov sa najčastejšie pohybuje v rozmedzí rádov koeficienta filtrácie k_f 10^{-4} - 10^{-5} m/s. Režim podzemných vôd je ovplyvňovaný stavom

v povrchových tokoch, s ktorými sú v hydraulickej spojitosti. Generálny smer prúdenia podzemných vôd je SV-JZ.

Pri klasifikácii podzemných vôd v území bola ako podklad použitá geologická mapa v mierke 1:50 000, inžinierskogeologická mapa v mierke 1:10 000 a základná hydrogeologická mapa v mierke 1:200 000. Skúmané územie je však z hľadiska analýzy hĺbky hladiny podzemnej vody pomerne problematické, keďže ide o územie, kde sa dobýva hnedé uhlie a kde sú pôvodné geologické vrstvy narušené a tým sa narušil aj sled zvodnených vrstiev.

Minerálne a termálne vody

V území sa nenachádzajú prírodné vývery minerálnych vôd. Termálne vody boli zachytené vrtmi v rámci uhoľného prieskumu v oblasti Laskára. Vrtom Š1-NB II. hĺbky 1 851 m bola vo vápencovo-dolomitickom komplexe triasu podložia kotliny, v intervale 1 677-1 851 zachytená termálna voda s výdatnosťou prelivu 26 l/s, povrchovou teplotou 66 °C, s mineralizáciou 0,93 mg/l a typom chemizmu $\text{HCO}_3\text{-SO}_4\text{-Ca-Na-Mg}$.

Do riešeného územia zasahuje ochranné pásmo II. stupňa prírodných liečivých zdrojov v Bojniciach ustanovené zákonom č. 538/2005 Z.z. V zmysle § 28 je v ochranných pásmach zakázané vykonávať všetky činnosti, ktoré by mohli negatívne ovplyvniť fyzikálne, chemické, mikrobiologické a biologické vlastnosti prírodnej liečivej vody, jej využiteľné množstvo, zdravotnú bezchybnosť alebo výdatnosť prírodného liečivého zdroja.

Vodohospodársky chránené územia

Riešené územie nie je vodohospodársky chráneným územím (hygienickej ochrany vôd)

5. Pôdne pomery kultúra, pôdny typ, pôdny druh a bonita, stupeň náchylnosti na mechanickú a chemickú degradáciu, kvalita a stupeň znečistenia pôd.

Dominantným pôdnym typom riešeného územia sú pseudogleje typické na sprašových a polygénnych hlinách, stredne ťažké až ťažké. Nachádzajú sa hlavne v severnej časti k.ú. Ďalej sú to fluvizeme typické, stredne ťažké, ktoré dominujú v juhovýchodnej časti územia. Kambizeme typické a kambizeme luvizemné na svahových hlinách, stredne ťažké až ťažké sa nachádzajú vo východnej a aj na severozápadnej časti územia. V okolí vodných tokov a podmáčaných lokalitách sa nachádzajú gleje stredne ťažké až veľmi ťažké.

Pre zalesnenú JV časť územia sú typické kambizeme modálne a kultizemné nasýtené až kyslé. Typickým pôdnym druhom prevažnej časti územia je hlinitá pôda bez skeletu až slabo skeletnatá.

Zo zákona č. 220/2004 Z.z., § 12, ods. 2, písm. b.) vyplýva v súvislosti s nepoľnohospodárskym použitím poľnohospodárskej pôdy povinnosť chrániť poľnohospodársku pôdu zaradenú podľa kódu bonitovanej pôdno-ekologickej jednotky do prvej až štvrtej kvalitatívnej skupiny uvedenej v prílohe tohto zákona. V riešenom území sú chránené plochy poľnohospodárskej pôdy s kódmi BPEJ 0202002 a 0206002.

6. Fauna, flóra kvalitatívna a kvantitatívna charakteristika, chránené vzácne a ohrozené druhy a biotopy, významné migračné koridory živočíchov.

Flóra

Súčasná vegetácia k. ú. mesta je výrazne poznačená dlhodobou ľudskou činnosťou. Prakticky celá spodná polovica je odlesnená a poľnohospodársky využívaná, z čoho veľkú časť tvorí orná pôda, menšiu časť hlavne trvalé trávne porasty a zastavané územie obce.

Lesné porasty prevládajú v západnej, a juhovýchodnej časti katastrálneho územia. Lesný pôdny fond z celkovej výmery katastrálneho územia zaberá 5,89 km², t.j. 30,57 %. Z toho 577,43 ha je zariadených ako lesné porasty. Ostatné plochy predstavujú lesné cesty, odvozné miesta, políčka pre zver a elektrovedy.

S ohľadom na podiel a kvalitu lesov v riešenom území možno skonštatovať, že sa jedná o významný prvok ekosystému riešeného územia a jednu zo základných zložiek životného prostredia poskytujúcu okrem trvalého zdroja drevnej suroviny aj tzv. celospoločenské funkcie lesa. Sem je možné zaradiť rekreačnú, zdravotnú, pôdoochrannú, vodoochrannú a v k.ú. Nováky aj veľmi významnú protiimisnú funkciu lesov.

Pre všetky funkcie lesov je nevyhnutné chrániť lesný fond, ktorý tvoria pozemky patriace do lesného pôdneho fondu (LPF) a lesné dreviny na nich. LPF tvoria pozemky trvale určené na plnenie funkcií lesov: pozemky porastené lesnými drevinami (lesné porasty), obnovované lesné porasty, lesné

škôlky a semenné plantáže, ale taktiež pozemky bez lesných porastov slúžiace lesnému hospodárstvu (lesné cesty, prieseky, políčka a lúčky pre zver a pod.).

V riešenom území sú prvky nelesnej stromovej a krovinej vegetácie (NSKV) zastúpené skupinkami stromov a kríkov, brehovými porastami a nepravidelne líniovo vysadenými stromoradiami pozdĺž komunikácií a vodných tokov.

Sú významným ekosystémom, s prevažujúcou lokalizáciou východne, severne a severozápadne od intravilánu mesta Nováky. Východne od katastrálneho územia, v nadväznosti na okraje intravilánu, tvoria ekotónové porasty spojnicu medzi intravilánom a lesnými ekosystémami. Opustené ovocné sady a záhrady sa nachádzajú severne od mesta Nováky, v miestnej časti Laskár. Severozápadne od mesta Nováky sa medzi lesnými plochami a agrocenózami nachádzajú terasovité medze s kríkovitými formáciami, s rôznym zastúpením bylinnej i stromovej etáže, včítane solitérnych stromov.

Ekotónové porasty sa v druhovej skladbe značne líšia podľa toho, či majú alebo nemajú kontakt s vodou. Preto tu nachádzame na jednej strane kríkovité porasty so solitérnym zastúpením drevín popri poľných cestách a na terasovitých medziach. Na strane druhej nachádzame úplne iné druhy vegetácie, sprevádzajúce periodické potoky, resp. lemujúce nivu periodických potôčikov.

Sídelná vegetácia je zastúpená pomerne bohatou výsadbou pestrej kríkovitej aj stromovej vegetácie. Solitérne alebo v skupinách sa tu vyskytujú smrek, breza, topole, agáty, pagaštany, vrb, čerešne a ďalšie ihličnaté aj listnaté okrasné, lesné aj ovocné dreviny. Hodnotná je aj skupina starších stromov v blízkosti kostola v centre intravilánu, ale najhodnotnejším z hľadiska biodiverzity je areál mestského parku. Sídelnú vegetáciu dopĺňajú ovocné stromy a v okolí ciest a na opustených plochách dominujú kroviny ako napr. baza čierna (*Sambucus nigra*), hloh jednosemenný (*Crataegus monogyna*), slivka trnková (*Prunus spinosa*), ruža šípová (*Rosa canina*), zob vtáčí (*Ligustrum vulgare*), ostružina (*Rubus sp.*) a pod. Z hľadiska ekostability majú malý význam a z hľadiska estetického vnímania krajiny pôsobia skôr rušivo.

Výskyt invázných druhov rastlín

Medzi negatívne javy, ktoré ohrozujú biodiverzitu územia, je treba zaradiť aj výskyt invázných druhov rastlín. V území obvodu PPÚ bol zaznamenaný výskyt 8 invázných a dvoch potenciálne invázných druhov rastlín. Z toho na 3 invázne druhy rastlín, sa vzťahuje zákonná povinnosť ich likvidácie v zmysle zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny. Výskyt krídatky japonskej (*Fallopia japonica*) bol zaznamenaný na zarastajúcej lúke pod lesom Dubina, v prieseku pod vysokým vedením a v líniivom poraste popri železničnej trati.

Netýkavka žliazkatá (*Impatiens glandulifera*) rastie v brehových porastoch rieky Nitra v severnej časti územia. Porasty zlatobyle kanadskej (*Solidago canadensis*) boli zaznamenané najčastejšie, na 6 lokalitách, napr. na rekultivovanej ploche pri bani Laskár, pozdĺž železničnej trate, kde tvoria miestami súvislé porasty a v parku bývalého kaštieľa.

Z ďalších invázných druhov boli sledované invázne druhy neofytov (I) a potenciálne invázne druhy (PI) v zmysle Cvachovej, Gojdičovej, (2002).

Sľečnica hluznatá (*Helianthus tuberosus*) tvorí súvislé líniové porasty v lokalite pozdĺž brehových porastov meandra rieky Nitra. Javorovec jaseňolistý (*Negundo aceroides*) bol determinovaný na 7 lokalitách, napr. pozdĺž železnice, v brehových porastoch Ciglianskeho kanála, na rekultivovanej ploche pri bani Laskár a v parku bývalého kaštieľa.

Potenciálne inváznym druhom red'ekvník potočníkolistý (*Erucastrum nasturtiifolium*) sa vyskytuje pozdĺž porastov trste (*Phragmites australis*) pri železnici.

Fauna - výskyt druhov

Živočíšstvo v prevažne poľnohospodársky využívanom území je silne ovplyvnené antropogénnou činnosťou. Jeho charakter je daný najmä poľnohospodárskym využitím územia a v okolí mesta aj nedostatkom súvislejších porastov drevín vhodných ako trvalé úkryty, preto tadiaľto väčšie druhy cicavcov väčšinou migrujú (príp. tu nachádzajú dočasný – sezónny úkryt). Z väčších cicavcov sa tu bežne vyskytujú jeleň lesný (*Cervus elaphus*), srnec lesný (*Capreolus capreolus*) a diviak lesný (*Sus scrofa*), relatívne vhodné podmienky má aj zajac poľný (*Lepus europaeus*). Z menších šeliem tu možno predpokladať výskyt bežných druhov ako sú: líška hrdzavá (*Vulpes vulpes*), jazvec lesný (*Meles meles*), kuny (*Martes martes* a *M. foina*) a lasice myšozravej (*Mustela nivalis*).

V lesnatej časti územia možno okrem vyššie zmienených živočíchov z významnejších alebo nápadnejších cicavcov predpokladať aspoň občasný výskyt veľkých šeliem ako je medveď hnedý (*Ursus arctos*), vlk dravý (*Canis lupus*) alebo rys ostrovid (*Lynx lynx*). Bohato sú zastúpený zástupcovia avifauny.

Významné biotopy

Biotopy európskeho a národného významu

V území bolo doteraz zaznamenaných 5 európsky významných biotopov, z toho 3 prioritné, 4 biotopy národného významu v zmysle Vyhlášky č. 24/2003 k zákonu o ochrane prírody a krajiny a 1 biotop, ktorý bol navrhovaný ako biotop národného významu (Stanová, Valachovič, 2002).

LS 1.1 Vŕbovo-topoľové nížinné lužné lesy (*prioritný biotop) sa vyskytujú predovšetkým v okolí rieky Nitry, dobre sú vyvinuté najmä v úseku kvázi prirodzeného koryta rieky na sútoku s potokom Trebianska a potokom Ťakov. K nížinným lužným lesom radíme tiež maloplošný porast v lokalite Pod Kaplnkou.

LS 1.3 Jaseňovo-jelšové podhorské lužné lesy (*prioritný biotop) sa vyskytujú v záujmovom území na viacerých lokalitách. Brehové porasty s jelšou lepkavou (*Alnus glutinosa*) lemujú potoky vo východnej časti územia pod lesom Dubina, najhodnotnejšie porasty sa vyskytujú na rozhraní lesa a poľnohospodárskej krajiny. Hodnotné porasty boli zaznamenané aj pozdĺž potoka Ťakov a pozdĺž Ciglianskeho kanála.

LS 3.3 Dubové nátržníkové lesy (*prioritný biotop) – ich výskyt je udávaný z lesných komplexov Dubina a Vŕšky ako pridružený typ karpatských dubovo-hrabových lesov. Ich výskyt sa nám nepodarilo potvrdiť.

LS 2.1 Dubovo- hrabové lesy karpatské – radíme k nim väčšinu zonálnych lesných spoločenstiev územia - lesné komplexy Dubina, Vŕšky, Hájna a Osičiny.

Významné migračné koridory živočíchov

Rieka Nitra ako hlavný hydrický migračný koridor ichtyofauny a avifauny s prilehlými brehovými porastmi v katastrálnom území. Medzi ďalšie biokoridory patria prítoky, ktoré pretekajú cez mesto. Medzi migračné koridory patria nelesná drevinová vegetácia v katastrálnom území a lesné komplexy.

7. Krajina štruktúra, typ, scenéria, stabilita, ochrana.

Krajina štruktúra, typ

Súčasná krajinná štruktúra – SKŠ (druhotná krajinná štruktúra, využitie zeme) je tvorená súborom prvkov, ktoré človek ovplyvnil, čiastočne alebo úplne pozmenil, resp. novo-vytvoril ako umelé prvky krajiny. Základné členenie SKŠ sme získali na základe analýz mapových podkladov a ich mapovaním priamo v teréne.

Jednotlivé typy krajiny sú tu zastúpené nerovnomerne. Plošne jednoznačne v juhovýchodnej časti riešeného územia dominujú lesné ekosystémy, tiež zo severu až po juhozápad sa tiahne podhorský pás lesného porastu prerušovaný ornou plochami ornej pôdy a plochami a líniovými javmi antropogénnej činnosti. V južnej, severnej, severovýchodnej a východnej časti dominuje prevažne orná pôda v malej miere s trvalo trávnatými porastami. Od severovýchodu na juhozápad a na juh od zastavaného územia mesta vedú trasy dopravných a inžinierskych sietí (VVN a VN vedenia, železničná trať, cesty I. triedy). Severne a severovýchodne od zastavaného územia mesta sú zastúpené väčšinou len na menších plochách, nelesná drevinová vegetácia, ruderalne plochy, poľné náletové lesíky, stromoradia, záhrady ovocný sad.

Medzi významné ekosystémy v riešenom území patria vodné a močiarne biotopy – hlavne rieka Nitra a močiarne biotopy severovýchodne od zastavaného územia obce aj napriek tomu, že nezaberajú veľké plochy.

Scenéria

V riešenom území sa nachádzajú územia s rozmanitou environmentálnou hodnotou. K najmenej hodnotným patria: areál poľnohospodárskeho podniku (skleníky) a výrobné a skladové podniky s neprirodzenou veľkoplošnou a priestorovou štruktúrou, intenzívne obhospodarované agroecény. Akúsi strednú úroveň dosahujú lúky s rozptýlenou zeleňou, sady a záhrady so staršími ovocnými stromami. Najhodnotnejšími územiami sú vyššie uvedené biocentrá a biokoridory. Medzi rušivo

pôsobiace krajinotvorné prvky možno zaradiť napríklad komunikačné siete, vzdušné vedenia VN a VVN, železničnú trať a cesty.

Harmonicky pôsobiace prvky v území sú lesné drevinová vegetácia, nelesná drevinová vegetácia brehové porasty, krajinná mozaika trávnych porastov, maloblokovej pôdy, záhrad, mokrade a ovocný sad. Neutrálne pôsobia v riešenom území sídelné plochy s primeranou drobnou štruktúrou, sídelná zeleň, rekreačno-oddychové plochy.

K zvýšeniu estetického vnímania krajiny by bolo vhodné doplniť výrobné a poľnohospodárske, vojenský areály o harmonické prvky a postarať sa o zdevastované časti územia.

Ochrana

V zmysle § 2 písm. o) zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov riešené územie, t.j. katastrálne územie mesta Nováky nie je súčasťou žiadnych osobitne chránených území, platí pre riešené územie prvý stupeň ochrany podľa zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov.

Dôvodom ochrany i v tomto stupni ochrany je zveľaďovanie prírody, najmä údolnej časti priestoru vo vzťahu k horským masívom a ochrane Trábeča a Vtáčnika, ich prírodných hodnôt a krajiny s rozptýleným osídlením, zabezpečenie jej optimálneho využívania so zreteľom na všestranný kultúrny, vedecký, ekonomický, vodohospodársky a zdravotno-rekreačný význam.

Predmetom ochrany sú najmä biotopy európskeho významu uvedené vyššie v kapitole 6. ako aj ďalšie významné priestory a lokality, ktoré v súčasnosti vznikajú po geomorfologických premenách vplyvom banskej činnosti na povrchu. Významným a dôležitým sú aj biokoridory a biocentrá regionálneho a miestneho významu pre miestnu faunu.

8. Chránené územia, chránené stromy a ochranné pásma podľa osobitných predpisov [napr. národné parky, chránené krajinné oblasti, navrhované chránené vtáčie územia, územia európskeho významu, súvislá európska sústava chránených území (Natura 2000), chránené vodohospodárske oblasti, územný systém ekologickej stability (miestny, regionálny, nadregionálny).

Chránené územia

Riešené územie nie je súčasťou žiadneho chráneného územia, ani územia európskeho významu. Predmetom ochrany sú biotopy európskeho významu.

Do riešeného územia nezasahuje žiadne vyhlásené príp. navrhované maloplošné ani veľkoplošné chránené územie národnej sústavy chránených území, ani žiadne lokality európskej sústavy chránených území Natura 2000, ani žiadne chránené územie podľa medzinárodných dohovorov.

Chránené stromy

V riešenom území sa nenachádza žiadny chránený strom.

Prvky ÚSES

Územný systém ekologickej stability (ÚSES)

RÚSES okresu Prievidza (SAŽP, 2019) vyčlenil v širšom území nasledovné prvky ÚSES.

Návrh regionálnych biocentier:

RBc6 Novácky les - predstavuje lesný ekosystém s okrajovými kríkovitými ekotónmi, medzi mestom Nováky a obcami Lehota pod Vtáčnikom a Kamenec pod Vtáčnikom. Bezprostredné okolie lesa tvoria agroecénózy, čo ešte zvyšuje význam zachovania lesných a kríkových porastov. Je to pomerne málo rušená lokalita v okrese, výnimkou je strelnica pre bezpečnostné zložky na okraji lesa od mesta Nováky. Z cicavcov európskeho významu sa vyskytuje mačka divá (*Felis silvestris*) a pľšík lieskový (*Muscardinus avellanarius*). Z vtákov EV tu hniezdia ďateľ prostredný (*Dendrocopos medius*), tesár čierny (*Dryocopus martius*), muchárik bieločrý (*Ficedula albicollis*) a strakoš obyčajný (*Lanius collurio*).

Návrh regionálnych biokoridorov:

RBk5 - spája regionálne biocentrá Vtáčnik, Bystričanský potok a Predné Štefankovo aj s možným pokračovaním do ďalších jednotiek siete ÚSES.

Návrh genofondových lokalít (GL):

GL16 Rieka Handlovka - po ukončení ťažby uhlia v Bani Handlová prestala byť rieka zásobovaná uhoľným prachom, čo jej životný cyklus podporilo. Na viacerých miestach, napríklad medzi Prievidzou a Veľkou Čausou, sú zachované hodnotné rôznoveké brehové porasty, čo zvyšuje biodiverzitu tohto biokoridoru. V brehových porastoch hniezdi volavka popolavá (*Ardea cinerea*), v kolmých brehoch a na niektorých mostoch hniezdi vodnár potočný (*Cinclus cinclus*). Výskyt biotopov európskeho a národného významu: : Ls2.1 – Dubovo-hrabové lesy karpatské, Ls5.1 – Bukové a jedľovo-bukové kvetnaté lesy (9130). Výskyt druhov európskeho významu, chránených a ohrozených druhov: vodnár potočný (*Cinclus cinclus*).

Lokálne prvky ÚSES – lokálne biocentrá (LBc) a lokálne biokoridory (LBk):

Boli vyčlenené v území na základe analýzy SKŠ a MÚSES mesta Nováky (2006), ktorý bol vypracovaný v rámci pozemkových úprav k.ú. Nováky vyčlenil v nasledovné existujúce a navrhované prvky ÚSES (územia, ktoré už v súčasnosti neexistujú, príp. sú súčasťou nadradenej dokumentácie RÚSES, resp. boli v kolízii s navrhovanými rozvojovými zámermi mesta boli zo zoznamu vynechané).

LBc1 - areál mestského parku v severnej časti mesta Nováky je hodnotným lokálnym biocentrom v intraviláne mesta. Drevinová vegetácia krovinovej a najmä stromovej etáže umožňuje hniezdenie dvoch desiatok chránených druhov vtákov, čo predstavuje v mestskom prostredí environmentálne hodnotný fenomén. V rámci dokumentácie RÚSES okresu Prievidza (2019) je park zaradený medzi kultúrno-historicky hodnotné formy využívania krajiny.

LBc2 - lesné komplexy v SSZ časti k.ú. na lokalitách Vrchy, Vŕšky a Vyhorenina svojou biodiverzitou vytvárajú v k.ú. Nováky lokálne biocentrum. Vyskytujú sa tu 4 európsky významné chránené druhy vtákov a viac ako 40 hniezdiacich druhov. Z európsky významných druhov je výskyt leľka lesného (*Caprimulgus europaeus*) najhodnotnejší – a to nie len pre k.ú. Nováky, ale pre celý okres Prievidza, lebo tento druh hniezdi na Hornej Nitre len na dvoch lokalitách. Úroveň biodiverzity je vysoká najmä kvôli tomu, že v lesných komplexoch nachádzame okrem strednovekých porastov (41-60 a 61-80 ročných) aj lesné porasty vo vekovej kategórii 81 – 100 rokov, pričom ich zastúpenie je viac ako 30%-né.

LBc3 – rozšírený úsek potoka Ťakov, vodná plocha s jelšovými porastami (*Alnus glutinosa*), ďalej sa vyskytuje čemcha strapcovitá (*Padus racemosa*), hrab obyčajný (*Carpinus betulus*), platan javorolistý (*Platanus acerifolia*), dub letný (*Quercus robur*), mokraď s druhmi: ostrica pobrežná (*Carex riparia*), ostrica líščia (*Carex vulpina*), sitina rozložitá (*Juncus effusus*), chrastnica trstovníkovitá (*Phalaroides arundinacea*), opustená, parkovo upravená plocha pri bývalom kaštieli s domácimi aj introdukovanými druhmi drevín napr. borovica hladká (*Pinus strobus*), sumach pálkovitý (*Rhus typhina*) a ďalšie.

LBc4 – Mokraď na Širokom. Ide o prepadnutý poddolovaný priestor, mokraď, porast s pálkou širokolistou (*Typha latifolia*), hniezdna lokalita kane močiarnej (*Circus aeruginosus*), sliepočky vodnej (*Gallinula chloropus*) a mokraďových druhov spevavcov, napr. strnádka trstovej (*Emberiza schoeniclus*), fauna obojživelníkov skokan rapotavý (*Rana ridibunda*) a skokan ostropyský (*Rana arvalis*).

LBc5 – Ráty. Rekultivovaná plocha pri bani Laskár s nelesnou drevinovou a travinno-bylinnou vegetáciou, drevinový porast je druhovo pestrý, vyskytuje sa tu javor poľný (*Acer campestre*), javor horský (*Acer pseudoplatanus*), breza previsnutá (*Betula pendula*), jablň domáca (*Malus domestica*), topoľ osikový (*Populus tremula*), dub letný (*Quercus robur*), vŕba rakytová (*Salix caprea*) a ďalšie. Okraj plochy tvorí mokraď s dominujúcou pálkou širokolistou (*Typha latifolia*) a s trstou obyčajnou (*Phragmites australis*) a potok s druhmi sitina sivá (*Juncus inflexus*), vrbica vrbolistá (*Lythrum salicaria*), chrastnica trstovníkovitá (*Phalaroides arundinacea*).

LBc6 – Rovina. Druhovo rozmanitá nelesná drevinová vegetácia s druhmi ako vŕba krehká (*Salix fragilis*), jelša lepkavá (*Alnus glutinosa*), krušina jelšová (*Frangula alnus*), orech kráľovský (*Juglans regia*), topoľ osikový (*Populus tremula*), travinno-bylinný porast s psiarkou lúčnou (*Alopecurus pratensis*), druhmi rodu stoklas (*Bromus* sp.), menšiu mokraď tvoria napr. druhy psiarka plavá (*Alopecurus aequalis*) a sitina rozložitá (*Juncus effusus*).

LBc7 – pôvodné slepé rameno Nitry pri hati. V rámci protipovodňových opatrení bolo územie upravené a v budúcnosti by bolo vhodné zrealizovať dosadbu stromovej a krovinnej vegetácie na jeho brehoch.

LBc8 – Pasienok Na háj. Zarastajúci pasienok s borovicou lesnou (*Pinus sylvestris*), dubom letným (*Quercus robur*), bršlenom európskym (*Euonymus europaeus*), v bylinnej vrstve s druhmi: ovsík vyvýšený (*Arrhenatherum elatius*), asparágus lekárske (*Asparagus officinalis*), stoklas vzpriamený

(*Bromus erectus*), ďateľinovec bylinný (*Dorycnium herbaceum*), šalvia praslenatá (*Salvia verticillata*), repík lekársky (*Agrimonium eupatorium*) a ďalšími.

LBc9 – Hájna. Porasty lesa na strmých svahoch a hlbokých výmoľoch s druhmi dub letný (*Quercus robur*), dub zimný (*Quercus petraea* agg.), dub cerový (*Quercus cerris*), hrab obyčajný (*Carpinus betulus*), borovica lesná (*Pinus sylvestris*), breza previsnutá (*Betula pendula*), čerešňa vtáčia (*Prunus avium*), lieska obyčajná (*Corylus avellana*), dráč obyčajný (*Berberis vulgaris*) s lemovým spoločenstvom s trnkou obyčajnou (*Prunus spinosa*) a ružou šíповou (*Rosa canina*). Súčasťou biocentra sú tiež vlhké lúky s rozmanitým druhovým zložením, s druhmi psiarka lúčna (*Alopecurus pratensis*), tomka voňavá (*Anthoxanthum odoratum*), repík lekársky (*Agrimonium eupatorium*), zbehovec ženevský (*Ajuga genevensis*), cesnak pažitkový (*Allium schoenoprasum*), kostrava červená (*Festuca rubra*), túžobník obyčajný (*Filipendula vulgaris*), ďalej reznáčka laločnatá (*Dactylis glomerata*), praslička roľná (*Equisetum arvense*), lipkavec syridlový (*Galium verum*) chlpaňa poľná (*Luzula campestris*) atď.

LBc10 – Osičiny. Lesné porasty na strmých juhozápadných svahoch na hranici katastrálneho územia. Typologicky patria ku karpatským dobovo-hrbovým lesom a dubovým nátržníkovým lesom. V súčasnom drevinovom zložení je zastúpená borovica lesná (*Pinus sylvestris*), dub letný (*Quercus robur*), hrab obyčajný (*Carpinus betulus*), jelša lepkavá (*Alnus glutinosa*), dub cerový (*Quercus cerris*). Významná ekostabilizačná funkcia porastov vzhľadom na príslušné stresové faktory - sedimentačná nádrž NCHZ, skládka odpadu, vzdušné vedenie vysokého napätia.

LBc11 – Dlhé hony. Mokrad, porast s trstou obyčajnou (*Phragmites australis*) a pálkou širokolistou (*Typha latifolia*), ďalej sa vyskytuje psiarka lúčna (*Alopecurus pratensis*), ostrica ostrá (*Carex acutiformis*), povoja plotná (*Calystegia sepium*), steblovka hájna (*Glyceria nemoralis*), čerkáč obyčajný (*Lysimachia vulgaris*), vrbica vrboľistá (*Lythrum salicaria*) a iné.

LBc12 – Pod kaplnkou. Remízka vrbových porastov v zamokrenej depresii s druhmi: vrba biela (*Salix alba*), vrba krehká (*Salix fragilis*), vrba popolavá (*Salix cinerea*), vrba purpurová (*Salix purpurea*), hloh jednoosemenný (*Crataegus monogyna*), svíb krvavý (*Swida sanguinea*), v bylinnej vrstve s trstou obyčajnou (*Phragmites australis*), psiarkou lúčnou (*Alopecurus pratensis*), smlzom kroviskovým (*Calamagrostis epigejos*), ostricou srstnatou (*Carex hirta*) a ďalšími.

LBk1 - lokálnym biokoridorom, je niva rieky Nitry. Najmä úseky s brehovou vegetáciou majú zásadný význam pri migrácii mnohých druhov vtákov, okrem druhov viazaných na vodu aj pre desiatky druhov spevavcov – viazaných na krovinnú a stromovú etáž vegetácie.

LBk2 – Potok Trebianka. Brehové porasty potoka Trebianka s prevažujúcou jelšou lepkavou (*Alnus glutinosa*), vrbovou krehkou (*Salix fragilis*) v krovinovom podraze s bršlenom európskym (*Euonymus europaeus*), svíbom krvavým (*Swida sanguinea*) a ďalšími. Sprievodné bylinné lemové spoločenstvá a nelesná drevinová vegetácia.

LBk3 – Potok Kamenná. Brehový porast potoka Kamenná s prevládajúcou jelšou lepkavou (*Alnus glutinosa*), ďalej je zastúpená vrba krehká (*Salix fragilis*) v krovinovom podraze, bršlen európsky (*Euonymus europaeus*), svíb krvavý (*Swida sanguinea*) a ďalšie druhy. Sprievodné bylinné lemové spoločenstvá, nelesná drevinová vegetácia na ruderalizovanej ploche. Faunu zastupuje svrčiak riečny (*Locustella fluviatilis*), trsteniarik spevavý (*Acrocephalus palustris*), ďalej druhy lesov ako napr. penica čiernohlavá (*Sylvia atricapilla*), plazy slepúch lámavý (*Anguis fragilis*), jašterica bystrá (*Lacerta agilis*) atď.

LBk4 – Cigliansky kanál. Brehový porast upraveného vodného toku s prevládajúcou jelšou lepkavou (*Alnus glutinosa*), sprievodné bylinné lemové spoločenstvá a nelesná drevinová vegetácia.

LBk5 – Kanál Lehota. Brehový porast upraveného vodného toku s prevládajúcou jelšou lepkavou (*Alnus glutinosa*), vrbovou krehkou (*Salix fragilis*), trnkou obyčajnou (*Prunus spinosa*), bazou čiernou (*Sambucus nigra*), bršlenom európskym (*Euonymus europaeus*) a ďalšími druhmi, sprievodné bylinné lemové spoločenstvá a nelesná drevinová vegetácia.

LBk6 – Dlhé hony. Brehový porast upraveného vodného toku s prevládajúcou jelšou lepkavou (*Alnus glutinosa*), vrbovou krehkou (*Salix fragilis*), vrbovou bielou (*Salix alba*), trnkou obyčajnou (*Prunus spinosa*), hlohom obyčajným (*Crataegus laevigata*), bazou čiernou (*Sambucus nigra*), a ďalšími druhmi, sprievodné bylinné lemové spoločenstvá.

LBk7 – Pod kaplnkou. Brehový porast pozdĺž vodného toku a odvodňovacieho rigolu, striedajú sa homogénne úseky s prevahou vrby bielej (*Salix alba*) a vrby krehkej (*Salix fragilis*) s úsekmi so

zmiešanou skladbou drevín - jaseň štíhly (*Fraxinus excelsior*), lipa malolistá (*Tilia cordata*), s krovinami hlohom obyčajným (*Crataegus laevigata*), rešetliakom prečisťujúcim (*Rhamnus catharticus*), vodný tok vytvára miestami malé tône s vodnou vegetáciou.

LBk8 – Od Chotára. Brehový porast vodného toku tvorený prevažne jelšou lepkavou (*Alnus glutinosa*). Ďalej je zastúpená vŕba krehká (*Salix fragilis*) a druhy krov.

LBk9 – Ekotonový biokoridor pod lesom Dubina. Pás kontaktnej plochy medzi dubovo-cerovým lesom Dubina (nRBC 6) a poľnohospodárskou krajinou, kde sa striedajú výbežky lesa s poliami a lúkami s rozptýlenou nelesnou drevinovou vegetáciou, ktorý slúži ako migračná trasa vtáctva a zveri.

LBk10 – Potok Ťakov. Potok Ťakov s brehovými porastami, v ktorých prevláda jelša lepkavá (*Alnus glutinosa*), z drevín sú ďalej zastúpené druhy čremcha strapcovitá (*Padus racemosa*), dub letný (*Quercus robur*), vŕba krehká (*Salix fragilis*). Miestami sa vyskytujú presvetlené úseky s trávno-bylinnou vegetáciou, v depesiách rastie v súvislej ploche ostrica štíhla (*Carex acuta*), miestami zanesené koryto a prerušený tok.

nLBk1 – navrhovaný lokálny biokoridor pozdĺž železnice. Čiastočne podmáčané líniové porasty krovín pozdĺž železničnej trate, miestami prerušované. Tvoria ich druhy vŕba biela (*Salix alba*), trnka obyčajná (*Prunus spinosa*), ruža šíповá (*Rosa canina*), hloh obyčajný (*Crataegus laevigata*), prímies tvorí trst' obyčajná (*Phragmites communis*), vyskytuje sa aj invázny pohánkovec japonský (*Fallopia japonica*).

Účinok biokoridorov a biocentier v krajine podporuje štruktúra plošne menej menších a užších interakčných prvkov a stromoradií. Tieto prvky majú okrem ekologickej funkcie aj protierózny a izolačný význam. V intenzívne využívannej poľnohospodárskej krajine je dôležitá aj krajinná-estetická a rekreačná funkcia takýchto prvkov.

V návrhu ÚSES boli vymedzené existujúce interakčné prvky prevažne líniového charakteru. Interakčné prvky a stromoradia sú navrhnuté popri menších potokoch a cestách (existujúcich a plánovaných), či už spevnených alebo nespevnených účelových komunikáciách na poľnohospodárskej pôde.

Ochranné lesy

Ochranné lesy sa vyhlasujú rozhodnutím orgánu štátnej správy lesného hospodárstva podľa zákona o lesoch, v súčasnosti zákon č. 326/2005 Z.z. v znení neskorších predpisov, na základe návrhu vyhotovovateľa plánu na dobu platnosti programu starostlivosti o les, v predchádzajúcom období lesného hospodárskeho plánu (LHP).

Lesy, ktorých funkčné zameranie vyplýva z prírodných podmienok. V týchto lesoch sa musí hospodáriť tak, aby plnili účel, na ktorý boli vyhlásené.

Za ochranné lesy možno vyhlásiť :

- lesy na mimoriadne nepriaznivých stanovištiach, ako sú najmä sutiny, strže, strmé svahy so súvislo vystupujúcou materskou horninou, nespevnené štrkové nánosy, rašeliniská, mokrade a inundačné územia vodných tokov,
- vysokohorské lesy pod hornou hranicou stromovej vegetácie, ktoré plnia funkciu ochrany nižšie položených lesov a pozemkov, lesy na exponovaných horských svahoch pod silným nepriaznivým klimatickým vplyvom a lesy znižujúce nebezpečenstvo lavín,
- lesy nad hornou hranicou stromovej vegetácie s prevládajúcim zastúpením kosodreviny,
- ostatné lesy s prevažujúcou funkciou ochrany pôdy.

V ochranných lesoch možno schváliť osobitný režim hospodárenia, len ak tým nedôjde k obmedzeniu a ohrozeniu účelu, na ktorý boli vyhlásené.

Plošné zastúpenie jednotlivých kategórií lesa v k.ú. Nováky

Kategória lesa	Hospodárske lesy	Ochranné lesy	Lesy osobitného určenia
Výmera v ha	587,16	9,87	-
% zastúpenie	98	2	-

(zdroj: www.nlcsk.org)

Ochranné lesy sú v subkategórii „ostatné lesy“ s prevažujúcou funkciou ochrany pôdy.

V riešenom území sa navrhuje zmena účelu funkcie lesa z hospodárskeho na les osobitného urečenia – rekreačný les (lesopark) v lokalite 5.3.2 s výmerou 17,4068 ha v oboch variantoch. Hlavnou funkciou týchto lesných porastov je slúžiť na rekreáciu obyvateľstva.

9. Obyvateľstvo demografické údaje (napr. počet dotknutých obyvateľov, veková štruktúra, zdravotný stav, zamestnanosť, vzdelanie), sídla, aktivity (poľnohospodárstvo, priemysel, lesné hospodárstvo, služby, rekreácia a cestovný ruch), infraštruktúra (doprava, produktovody, telekomunikácie, odpady a nakladanie s odpadmi).

Charakteristika vývoja počtu obyvateľov a veková štruktúra

Obec mala k sčítaniu v roku 1970 a 1931 obyvateľov v roku 1980 1969 obyvateľov.

K 1.1.2021, ku dňu sčítania ľudu, domov a bytov malo mesto 4197 obyvateľov, čo činilo 3,187 % z celkového počtu 131 693 obyvateľov okresu. Z celkového počtu obyvateľov bolo 2067 mužov (49,25 %) a 2130 žien (50,75 %).

Podľa výsledkov sčítania obyvateľov, domov a bytov (SODB 2011) k 21.5.2011 trvale bývalo v Novákoch 4 269 obyvateľov a k 31.12.2020 4174 obyvateľov, čím sa Nováky zaraďuje medzi najmenšie mestá v SR.

Aj historicky boli Nováky jedným z najmenších miest na Slovensku, začiatkom 20. storočia k sčítaniu v roku 1910 s 1 431 obyvateľmi boli Nováky jedným z najmenších miest na Slovensku.

Nárast počtu obyvateľov zaznamenávalo mesto v podstate až od začiatku 90-tych rokov 20. storočia, pričom tento nárast bol najvýraznejší v období 60-tych rokov 20. storočia. V roku 1980 pri sčítaní malo mesto 5 631 obyvateľov, čo je vlastne najviac v doterajšej histórii a to v tom čase z toho v Horných Lelovciach žilo 556 obyvateľov, pričom najvyšší počet obyvateľov Horné Lelovce dosiahli v roku 1970 a k roku 1980 v tejto miestnej časti už nastal pokles počtu obyvateľov.

Počet obyvateľov mesta klesal v podstate od roku 1980 do konca 20. storočia. K roku 2001 poklesol stav až o 1 229 obyvateľov.

O význame mesta Nováky v uplynulej nedávnej histórii 20. storočia okrem uvedených údajov zo sčítania obyvateľov hovoria aj údaje o pracovných príležitostiach, plošných záberoch, kapacitách a význame banského, energetického a chemického priemyslu.

Skutočnosťou je, že priemyselný komplex mesta spolu so Zemianskymi Kostoľanmi tvorilo hlavnú a podstatnú priemyselnú základňu celého okresu Prievidza najmä v období od 60. tich rokov až do konca 20. storočia, najmä za éry socializmu, po II. svetovej vojne.

V súčasnej dobe sa nachádza celý komplex palivovo-energetického a chemického priemyslu v kríze a recesii.

Z uvedeného pohľadu nie je mesto Nováky na Slovensku unikátne, pričom poukazuje ako úpadok hlavnej ekonomickej činnosti najmä banského ale aj energetického a chemického priemyslu spolu s ďalšími negatívnymi faktormi (poloha s výraznými územnými obmedzeniami pre rozvoj priemyslu a pod.) môže viesť k ďalšiemu poklesu významu mesta (územia).

Z pohľadu vnútorného členenia sa Nováky pôvodne členili na tri (3) mestské časti (Nováky, Horné Lelovce, Laskár) pričom územie mesta v súčasnosti tvorí už len jeden urbanistický obvod, z pôvodných obcí alebo osád zostali len miestne časti a vplyvom exploatácie územia banskou činnosťou došlo k úplnej likvidácii zástavby miestnej časti Laskár.

Miestna časť Horné Lelovce bola pôvodná obec až do roku 1991 s počtom 428 obyvateľov.

Historický vývoj počtu obyvateľov mesta Nováky (v súčasných katastrálnych hraniciach) v období 1910 až 2001 - tab. č. 2.4.1.1.1

Rok	Počet obyvateľov	Z toho v Lelovciach	Prírastok / úbytok	Vývoj v medziobdobí (Index rastu)	Absolútny vývoj od roku 1910 (index rastu)
1	2	3	4	5	6
1910	1 431	377	-	-	100,00
1921	-	-	-	-	-
1930	1 753	427	+ 132	122,50	122,50
1940	2 630	-	+ 877	161,28	183,79

1950	3 385	553	+ 755	128,71	236,55
1961	5 372	712	+ 1 987	158,70	375,40
1970	5 367	771	- 5	99,91	375,05
1980	5 631	556	+ 264	104,92	393,50
1991	4 339	428	- 1 292	77,06	303,21
2001	4 402	-	+ 63	101,45	307,62
2011	4 269	-	= 133	96,98	298,32
2021	4197	-	= 72	98,31	293,29

Mesto malo k sčítaniu v roku 1970 a 5 367 obyvateľov a v roku 1980 5 631 obyvateľov.

K 3.3.1991, ku dňu sčítania ľudu, domov a bytov malo mesto 4341 obyvateľov, čo činilo 3,133 % z celkového počtu 138 537 obyvateľov okresu. Z celkového počtu obyvateľov bolo 2150 mužov (49,53 %) a 2191 žien (50,47 %).

V meste ku dňu sčítania ľudu, domov a bytov k 26.5.2001 bývalo 4402 obyvateľov, čo predstavuje 3,134 % z celkového počtu 140 444 obyvateľov okresu. Z celkového počtu obyvateľov bolo 2155 mužov (48,96 %) a 2247 žien (51,05 %).

V meste ku dňu sčítania obyvateľov, domov a bytov k 21.05.2011 bývalo 4269 obyvateľov, čo činilo 3,096 % z celkového počtu 137 894 obyvateľov okresu. Z celkového počtu obyvateľov bolo 2105 mužov (49,31 %) a 2164 žien (50,69 %).

K 1.1.2021, ku dňu sčítania ľudu, domov a bytov malo mesto 4197 obyvateľov, čo činilo 3,187 % z celkového počtu 131 693 obyvateľov okresu. Z celkového počtu obyvateľov bolo 2067 mužov (49,25 %) a 2130 žien (50,75 %).

„Zdroj údajov: Štatistický úrad Slovenskej republiky“.

Vývoj počtu obyvateľov mesta Nováky (údaje SŠÚ z SODB), tab. č.: A.2.4.1.1.2 :

SOBD (rok/dátum)	počet obyvateľov mesta	Prírastok (+) úbytok (-)	index rastu v medziobdobí	podiel obyv. na celkovom počte obyvateľov okresu v %	Počet obyvateľov okresu Prievdza
1	2	3	4	5	6
1970	5 367	-5	99,91	4,683	114 598
1.11.1980	5 631	+ 264	104,92	4,378	128 621
3.3.1991	4 341	-1 290	77,09	3,133	138 537
26.5.2001	4 402	+61	101,41	3,134	140 444
21.5.2011	4 269	-133	96,98	3,096	137 894

Zo sledovaných údajov je v období rokov 1970 až 1980 činil podiel obyvateľov cca 4,68 až 4,38 % z celkového počtu obyvateľov okresu a v období od roku 1980 do r. 1991 nastal dramatický úbytok počtu obyvateľstva mesta celkovo až o 1290 obyvateľov čo činilo 27,87 % úbytku. Príčinou bol v období rokov 1989-91a 1991 návrat obyvateľstva na vidiek vplyvom spoločenských zmien.

Vývoj počtu obyvateľov prirodzenou menou a migráciou v obci (údaje z evidencie obce k 31.12.), tab. č. A.2.7.1.1.3 :

Mesto Nováky	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Živonarodení	41	32	32	36	41	34	25	44	30	31
Zomretí	32	42	52	57	40	45	46	44	41	65
Prírodz. prírastok	9	-10	-20	-21	1	-11	-21	0	-11	-34
Priťahovaní na tr.p.	84	77	110	114	66	97	85	99	94	76
Vysťahovaní z tr.p.	70	88	90	85	100	93	79	88	106	71
Migračné saldo	14	-11	20	29	-34	4	6	11	-12	5
Celkový prírastok	23	-21	0	8	-33	-7	-15	11	-23	-29
Trvale bývajúce obyv. k 31.12.	4 283	4 262	4 262	4 270	4 237	4 230	4 215	4 226	4 203	4 174

Zo sledovaných údajov len v rokoch 2011 a 2015 bol prirodzený prírastok priaznivý. Migračné saldo bolo okrem rokov 2012, 2015 a 2019 pozitívne.

Priemerná ročná úmrtnosť za obdobie 2011 až 2020 t.j. 10 rokov činila 46,4 osôb.

Priemerná ročný prirodzený prírastok za obdobie 2011 až 2020 t.j. 10 rokov činil 34,5 osôb.

Za sledované obdobie došlo k celkovému poklesu o 109 obyvateľov, príčinou tohto javu je záporný prirodzený prírastok, ktorý za sledované obdobie činilo pokles počtu o 118 obyvateľov a je prejavom starnutia obyvateľstva.

Veková štruktúra obyvateľstva podľa vekových skupín, tab. č. A.2.4.1.1.4 :

Veková skupina	Nováky	Prievidza	Okres PDA	SR
1	2	3	4	5
K 31.03.1991	Podiel v %			
predproduktívny vek	18,9	28,7	25,1	25,7
produktívny vek	60,7	61,3	59,2	57,3
poproduktívny vek	20,4	10,0	15,7	17,0
Index vitality	92,65	287,0	159,9	151,2
K 26.05.2001	Podiel v %			
predproduktívny vek	17,8	18,1	18,0	18,9
produktívny vek	65,4	67,0	63,6	62,3
poproduktívny vek	16,8	14,0	17,9	18,0
Index vitality	105,95	129,3	100,6	105,0
* K 21.05.2011	Podiel v %			
predproduktívny vek	12,6	11,6	13,3	15,3
* produktívny vek	70,7	75,9	72,9	72,0
* poproduktívny vek	16,6	12,5	13,8	12,7
*Index vitality	75,9	93,3	96,4	121,0

Mesto Nováky malo už k sčítaniu SODB 2011 alarmujúci index vitality hlboko po úrovňou 100. V porovnaní so Slovenskom má obec výrazne nižší podiel obyvateľstva v predproduktívnom veku a vysoký podiel obyvateľstva v poproduktívnom veku, čo znamená nepriaznivý vývoj a vysoký podiel obyvateľstva v poproduktívnom veku.

Základnou demografickou charakteristikou je index vitality populácie, ktorá je ukazovateľom vnútornej demografickej kvality a vitality obyvateľstva. Index vitality je pomer obyvateľov predproduktívneho veku a obyvateľov poproduktívneho veku x 100.

Mesto Nováky malo stav vitality obyvateľstva k roku 2001 na úrovni slovenského priemeru, vyšší ako okresný. V roku 2011 sa výrazne znížil počet obyvateľov predproduktívneho veku, čím došlo k výraznému poklesu indexu vitality až na hodnotu 75,9, čo je alarmujúcim ukazovateľom starnutia obyvateľstva aj v pomere k okresnému mestu a okresnému priemeru, pričom slovenský index vitality stúpol až na hodnotu 121.

Veková štruktúra obyvateľstva :

Vývoj vekovej štruktúry obyvateľov je vypracovaný na základe analýzy definitívnych výsledkov celoštátneho sčítania obyvateľov, domov, bytov k 03.03.1991, k 26.05.2001 a 21.05.2011.

Vývoj reprodukčného procesu je ukazovateľom vývoja vekového zloženia obyvateľstva. Vývoj bude odrazom súčasného vekového zloženia a predpokladaného vývoja prirodzených prírastkov, ktorý má celoštátne postupne klesajúcu tendenciu tak v absolútnych ako aj relatívnych hodnotách.

Podľa Projekcie vývoja obyvateľstva je tendencia vekovej štruktúry populácie v okresnom priemere klesajúca a jej priemet je zohľadnený aj vo vývoji vekového zloženia obyvateľov mesta Nováky.

Vývoj vekovej štruktúry obyvateľov mesta Nováky, podľa vekových skupín, tab. č. 2.4.1.3.1

Základná veková skupina	Počet obyvateľov (SOBD) v roku			Podiel vekových skupín v %		
	1991	2001	*2011	1991	2001	*2011
1	2	3	4	5	6	7
Obyvateľstvo celkom	4 341	4 402	4 269	100	100	100
Predproduktívny vek (0–14)	821	733	541	18,9	16,7	12,6
Produktívny vek (15–54, resp. 59r.)(*64r.)	2 635	2 654	3 017	60,7	60,3	70,7
Poproduktívny vek (55+, 60+)(*65+)	885	999	710	20,4	22,7	16,6

Vývoj vekovej štruktúry obyvateľov okresu Prievidza k sčítaniu SOBD 1991 až 2011 - tab.č. 2.4.1.3.2

Základná veková skupina	Podiel vekových skupín v %		
	1991	2001	*2011
1	2	3	4
Predproduktívny vek (0–14)	23,30	17,95	13,30
Produktívny vek (15–54 resp. 59r.)	60,20	63,57	72,90
Poproduktívny vek (55+, 60+)(*65+)	16,50	17,87	13,80

* pozn. k sčítaniu v roku 2011 došlo k zmene poproduktívneho veku, čo malo za následok, že údaje zo SOBD za PV a PPV nie sú štatisticky porovnateľné s predchádzajúcim obdobím.

Z uvedených údajov vyplýva, že mesto Nováky malo k sčítaniu v rokoch 1991, 2001 a 2011 vekovú štruktúru predproduktívneho ale aj poproduktívneho veku nepriaznivejšiu ako okresný priemer. Podiel poproduktívneho obyvateľstva mesta stúpol výrazne nad okresný priemer, čo je výrazným prejavom nepriaznivého demografického vývoja.

Prognóza vekovej skladby obyvateľstva

Prognóza vývoja počtu obyvateľov a vekovej štruktúry obyvateľov mesta Nováky - **prognóza reálneho vývoja**, tab. č.2.4.1.4.1 :

Základná veková skupina	Počet obyvateľov k príslušnému roku a podiel vekových skupín					
	21.05.2011*		K roku 2040		K roku 2055	
	abs.	%	abs.	%	abs.	%
predproduktívny vek	541	12,6	628	14,10	661	14,30
produktívny vek	3 017	70,7	3 168	71,20	3 285	71,10
poproduktívny vek	710	16,6	654	14,70	675	14,60
Celkom obyvateľov	4 269	100,00	4 450	100,00	4 620	100,00

* údaje zo SOBD štatistického úradu SR (www.statistic.sk)

Prognóza vývoja počtu obyvateľov a vekovej štruktúry obyvateľov mesta Nováky - **prognóza vývoja podľa návrhu koncepčného rozvoja**, tab. č.2.4.1.4.2 :

Základná veková skupina	Počet obyvateľov k príslušnému roku a podiel vekových skupín					
	21.05.2011*		K roku 2040		K roku 2055	
	abs.	%	abs.	%	abs.	%
predproduktívny vek	541	12,6	670	14,50	710	14,70
produktívny vek	3 017	70,7	3 290	71,20	3 434	71,10
poproduktívny vek	710	16,6	665	14,40	686	14,20
Celkom obyvateľov	4 269	100,00	4 620	100,00	4 830	100,00

* údaje zo SOBD štatistického úradu SR (www.statistic.sk)

Pre predpokladaný nárast bude potrebné zabezpečiť okrem funkčných plôch bývania aj dostatočné kapacitné rezervy funkčných plôch a zariadení v oblasti primeranej vybavenosti mesta

najmä v oblasti predškolských a školských zariadení, výroby a služieb pre nové pracovné príležitosti a aj kapacity pohrebísk.

Ekonomická aktivita obyvateľstva

K sčítaniu obyvateľov dňa 26.05.2001 bolo v meste Nováky 2 206 ekonomicky aktívnych obyvateľov (EAO), čo predstavovalo 50,11 % z celkového počtu obyvateľov. Oproti roku 1991, kedy bolo 2 205 EAO čo činilo 50,79 % z celkového počtu obyvateľov, bol absolútny stav v roku 1991 vyšší i keď len o necelé percento. Z celkového počtu EAO v roku 2001 bolo 1 189 mužov a 1 017 žien, čo činilo podiel 46,10 % z EAO. Z celkového počtu trvale bývajúcich obyvateľov v produktívnom veku (2 654) bolo 83,12 % EAO.

Ku dňu sčítania 21.5.2011 bolo v meste 2013 ekonomicky aktívnych obyvateľov (EAO aj s pracujúcimi dôchodcami) čo predstavovalo 47,15 % z celkového počtu obyvateľov a 66,72 % z počtu obyvateľov v produktívnom veku. Z celkového počtu ekonomicky aktívnych obyvateľov bolo 905 žien (45,0%) a 1108 mužov (55,0%).

Podiel ekonomicky aktívnych obyvateľov je v porovnaní s okresným a celoslovenským priemerom vysoký.

Rozsah a štruktúra poskytovaných pracovných príležitostí na území sídla vo vzťahu k počtu ekonomicky aktívneho obyvateľstva a jeho štruktúre, je determinujúcim faktorom pohybu za prácou. Odchádzka a dochádzka za prácou mimo trvalého bydliska je jedným z faktorov vyrovnávajúcich bilanciu zdrojov a potrieb pracovných síl.

Hospodárska základňa samotného sídla v rámci riešeného územia je orientovaná prevažne na oblasť výroby priemyselnej a obchodu a služieb, čiastočne aj stavebníctva. Hospodárska základňa podružného regionálneho centra sídla Nováky je založená na banskom priemysle - uhoľnom, energetickom a chemickom. Banský a energetický priemysel poskytuje cca 2 500 pracovných príležitostí. Ďalšou významnejšou základňou je stavebníctvo, gumársky, v Dolných Vestenicích a výroba komponentov pre automobilový priemysel v Prievidzi.

Štruktúra ekonomicky aktívnych obyvateľov mesta k SOBD 2011, tab. č. A 2.4.1.5.1.:

Ekonomicky aktívne osoby			
muži	ženy	spolu	z toho dochádza do zamestnania
1 108	905	2 013	1 695

Ekonomicky aktívne obyvateľstvo mesta k SOBD 2011, tab. č. A 2.4.1.5.2. :

Pohlavie		Postavenie v zamestnaní						Ekonomicky aktívni spolu
		zamestnan ci	podnikatelia		členovia družstiev	vypomáhajú ci (neplatení) členovia domácností v rodinných podnikoch	ostatní a nezistení	
			so zamestn ancami	bez zamestnan cov				
	muži	821	33	95	1	1	157	1 108
	ženy	711	15	52	0	0	127	905
	spolu	1 532	48	147	1	1	284	2 013
%		76,1	2,4	7,3	0,0	0,0	14,1	100,0

Vývoj zamestnanosti :

Zamestnanosť priamo súvisí s ekonomickým a politickým vývojom a zmenami štruktúry hospodárstva. Vývoj zamestnanosti je možné priaznivo ovplyvniť riešením nových pracovných príležitostí pre ktoré je potrebné vytvárať strategické rozvojové podmienky ekonomické, územno-technické ale aj politické.

Pracovné príležitosti

Rozvoj pracovných príležitostí, rozvoj hospodárskej sféry mesta bude závislý od ekonomického vývoja, politickej klímy ale najmä podmienok vytvorených štátom a EU, najmä v legislatívnej oblasti a najmä očakávaní dynamickejšieho vývoja v prvých rokoch po vstupe do EÚ a od vývoja a liberalizácie trhu.

Predpokladaná stabilizácia hospodárskej situácie v Slovenskej republike, príprava konkrétnych krokov, vytvorenie územno-technických podmienok pre rozvoj vlastnej hospodárskej základne vznik nových podnikateľských aktivít, prevádzok, zariadení a to najmä oblastí alternatívneho energetického priemyslu, ľahkého a spotrebného priemyslu, výrobných služieb a obchodu ale i turistického priemyslu, rekreácie a športu v súlade so stratégiou rozvoja mesta, podpory vývoja najmä malého a stredného podnikania.

Mieru pokrytia ekonomicky aktívneho obyvateľstva pracovnými príležitosťami v meste vyjadruje podiel počtu pracovných príležitostí na 100 ekonomicky aktívnych osôb, to znamená, že intenzita pracovných príležitostí dosahuje v súčasnosti hodnotu takmer 204 p.p./100 EAO. Tento ukazovateľ vyjadruje závislosť záujmového územia od hospodárskej základne tohto subregionálneho centra.

Na základe výsledkov sčítania k 25.5.2001 dochádzalo za prácou na územie mesta Nováky viac ako 2 300 ekonomicky aktívnych obyvateľov, čo činí viac ako 50 % z celkového počtu EAO mesta. Toto je vážny argument aby problematikou znižovania počtu pracovných príležitostí v rámci riešeného územia najmä v banskom a energetickom sektore je potrebné vytvoriť priaznivé podmienky a nové rozvojové predpoklady pre vznik nových výrobných programov, podnikateľských aktivít stredných a malých podnikateľov najmä v terciárnej sfére a teda aj nových pracovných príležitostí aj v rámci riešeného územia sídla.

V koncepcii riešenia sa počíta v návrhovom období v rámci rozvojových lokalít - výrobných území s predpokladaným počtom cca 1700 pracovných príležitostí, pre pokrytie, transformáciu a kompenzáciu predpokladaných úbytkov v banskom a palivovo energetickom a prípadne aj chemickom priemysle. Vo výhľadovom období s ďalšími cca 175 až 220 pracovných príležitostí.

Podporením týchto predpokladov, bude možné v rámci sekundárnej ale i terciárnej sféry, rozvojom základnej a vyššej občianskej vybavenosti sociálnej infraštruktúry, ale najmä v oblasti turizmu, rekreácie a služieb, ako aj v podnikateľskej výrobnéj zóne a komerčnej vybavenosti vytvoriť predpoklady pre vznik nových pracovných príležitostí v období rokov 2022 až 2040 ďalších pracovných príležitostí vo výhľadovom období.

Bilancia predpokladaného vývoja pracovných príležitostí vo vzťahu k procesu aktivity obyvateľstva a podmienkam vzniku nových pracovných príležitostí - tab. A 2.4.1.5.3 :

Rok	Celkový počet obyvateľov	EAO	Podiel z obyv. v produktívnom veku
2011	4 200	2 013	66,3 %
2040	4 450 až 4 650	2 150 až 2 350	

Predpokladaným vývojom možností bývania vo vzťahu k zdrojom pracovných síl a pracovných príležitostí v navrhovanom období by malo dôjsť k miernemu zvýšeniu pokrytia vlastnými zdrojmi a zníženiu salda pohybu za prácou zo sídiel záujmového územia sídla.

Prehľad o počte uchádzačov o zamestnanie v meste Nováky, tab. A 2.4.1.5.4

Rok	Počet UoZ	z toho ženy
2013	271	153
2014	255	144
2015	201	119
2016	191	104
2017	149	77
2018	121	59
2019	112	58
2020	145	93

Zdroj : MPaSV SR

Rozvoj pracovných príležitostí, rozvoj hospodárstva obce je závislá od budúcej stratégie rozvoja mesta a od hospodárskej situácie v regióne, Slovenskej republike a EU, od podmienok vytvorených pre ďalší rozvoj hospodárskej základne. Týka sa to najmä smerovania stratégie rozvoja mesta a v podpore podnikateľských aktivít.

Z dôvodov transformácie hospodárskej základne v súvislosti s ukončením ťažby uhlia bude potrebné riešiť aj transformáciu a rekvalifikáciu pracovných príležitostí najmä v palivovo-energetickom sektore a pre dosiahnutie vyššej miery sebestačnosti je potrebné vytvoriť priaznivé podmienky a nové rozvojové predpoklady pre vznik nových výrobných programov, podnikateľských aktivít a teda aj nových pracovných príležitostí.

Podporením týchto predpokladov, bude možné v rámci sekundárnej, terciárnej sféry i kvartérnej sféry, rozvojom alternatívneho energetického priemyslu, základnej občianskej vybavenosti, služieb v oblasti turizmu a rekreácie, sociálnej infraštruktúry a vo výrobnnej sfére vytvoriť predpoklady pre vznik nových pracovných príležitostí.

Priemysel

Výrobný komplex v rámci regiónu hornej Nitry v Novákoch a Zemianskych Kostol'anoch je jedným z najväčších a najvýznamnejších priemyselných centier energetického a chemického priemyslu v rámci Slovenska.

V súvislosti s transformáciou hospodárstva, ktorá v súčasnosti prebieha, mení sa aj charakter výrobných území. V minulosti prevládali najmä výrobné areály, menej boli zastúpené areály skladov, technickej infraštruktúry a dopravných zariadení. Viaceré z areálov stratili úplne výrobný charakter. Funkčné využitie priemyselných areálov a stavebníctva sa postupne mení v prospech nevýrobných aktivít.

Dňa 11. decembra 2019 Európska komisia prijala oznámenie k Európskej zelenej dohode (Green Deal2), ktorým stanovila plán novej politiky rastu pre Európu. V súlade s klimatickými cieľmi EÚ dosiahnuť do roku 2030 čisté domáce zníženie emisií skleníkových plynov v porovnaní s rokom 1990 aspoň o 55 % a účinného a spravodlivého dosiahnutia klimatickej neutrality EÚ do roku 2050 sa v rámci Európskej zelenej dohody navrhlo Mechanizmus spravodlivej transformácie (Just Transition Mechanism). Zameriava sa na tie regióny a odvetvia, ktoré sú transformáciou najviac postihnuté vzhľadom na ich závislosť od fosílnych palív vrátane uhlia, rašeliny a roponosnej bridlice alebo od priemyselných postupov spojených s vysokými emisiami skleníkových plynov. Mechanizmus spravodlivej transformácie pozostáva z troch pilierov: Prvým pilierom je hospodárska diverzifikácia území a rekvalifikácia a aktívne začleňovanie ich pracovníkov a uchádzačov o zamestnanie.

Na Slovensku bude región hornej Nitry, po roku 2023 najviac zasiahnutý pozastavením banskej ťažby a výroby elektriny a tepla z uhlia.

Vo viacerých výrobných areáloch v súčasnosti prenájmajú nevyužitú plochu subdodávateľom podnikateľským subjektom malých a stredných podnikateľov, a skladové priestory pre veľkoobchodné zariadenia..

Z výsledkov prieskumov vyplýva, že až na malé výnimky najväčšie subjekty neuvažujú o rozšírení svojich aktivít mimo hraníc svojich areálov a tak potreba riešenia nových plôch pre výrobné priemyselné zóny sa predpokladá pre nové aktivity. V existujúcich areáloch vo výrobných zónach bude potrebné skôr zefektívniť využitie a usporiadanie funkčných plôch, kde je ešte dostatok priestoru pre lokalizáciu ďalších výrobných aktivít.

Výrobné aktivity v meste sú sústredené do priemyselných zón. Za priemyselnú zónu sa považujú zástavbou i funkčne vymedziteľné kompaktné územia výroby zoskupujúce prevádzky vo všetkých formách vlastníctva, t.j. štátne, komunálne, družstevné, súkromné, akciové a pod., v ktorých prevažujú miestne odlúčené prevádzky výroby.

Zoskupovanie viacerých podnikov do priemyselných zón má niekoľko výhod. Medzi hlavné možno považovať využívanie spoločných dopravných, komunálnych, infraštruktúrnych a informačných zariadení. V týchto priemyselných zónach je sústredená väčšina podnikov II. sektoru (priemysel, stavebná výroba), ktoré majú rozhodujúci vplyv na zamestnanosť v meste ako aj objem priemyselnej výroby a stavebnej činnosti.

Rozmiestnenie výrobných zariadení v meste Nováky je výsledkom pôsobenia viacerých činiteľov, za najdôležitejšie kritériá možno považovať :

- potenciál zásob a dostupnosti surovinných zdrojov,
- optimálne podmienky lokalizácie z urbanizačného hľadiska a polohy miesta vo vzťahu k charakteru činnosti
- optimálne podmienky napojenia na dopravnú a technickú vybavenosť a logistiku,
- dostatok a dostupnosť pracovných kapacít,
- lokalizáciu vzhľadom na komplexné zhodnotenie prírodných a ekologických podmienok .

V meste Nováky je vytvorených niekoľko zón výroby, v ktorých je sústredených viac firiem. Zväčša ide o areály bývalých podnikov. Vo všetkých prípadoch sa nejedná o typické priemyselné zóny, nakoľko v areáloch sídlia aj firmy nevýrobného charakteru a pod.

Návrh rozvoja :

V najbližšom období sa predpokladá, že dôjde k transformácii výrobných areálov HBP a.s. a v rámci ponuky pre výrobné priemyselné subjekty na území vytvorenie nových rozvojových území,

ktoré sa navrhujú v územiach nadväzujúcich na existujúce výrobné územia – zóny mimo obytných území s optimálnou väzbou na dopravnú a technickú vybavenosť.

Navrhujú sa rozvojové územia pre priemyselnú výrobu :

- v ÚPC 1 a ÚPC 7 v kontakte a nadväznosti na výrobné územie HBP a.s.,
- v ÚPC 8 a ÚPC 9 v nadväznosti na výrobné územie Fortischem a.s.,
- v ÚPC 10 v nadväznosti na výrobné územie Carcoustics Slovakia Nováky s.r.o.,
- v ÚPC 11 v nadväznosti na výrobné územie HBP a.s. BME o.z.

Navrhujú sa rozvojové územia pre poľnohospodársku výrobu :

- v ÚPC 10 v nadväznosti na výrobné územie HBP a.s., GRO GTV o.z.

Dlhodobý vývoj priemyselnej výroby a stavebníctva v meste Nováky k postupnému vytvoreniu značného potenciálu tohoto odvetvia. V súčasnosti opäť bude dochádzať k procesom transformácie hospodárstva a dochádza k určitému útlmu tak priemyselnej ako aj stavebnej činnosti vplyvom dopadov súčasného geopolitického vývoja (rok 2022) a jeho dopadu na hospodársku sféru, možno v budúcnosti predpokladať ich ďalší rozvoj. Vzhľadom na podmienky a rozhodnutia EU na znížovanie uhlíkovej stopy sa rozbieha proces transformácie hornonitrianskeho regiónu najmä v útlmom a ukončení ťažby uhlia ako aj procesu hľadania a riešenia a zabezpečenia ekologických alternatívnych zdrojov energií.

Výrobová politika vychádza zo skutočnosti, že vplyv výrobku na životné prostredie je determinovaný jeho projektovými parametrami a zložením, technológiami použitými na jeho výrobu, spôsobom použitia výrobku, jeho životnosťou a spôsobom likvidácie. Prijímané opatrenia musia teda zabezpečiť, aby každý trhovú subjekt, ktorý vstupuje do životného cyklu výrobku, znášal primeranú zodpovednosť a bol zainteresovaný na redukcii vplyvu výrobku na ŽP.

Environmentálne systémy riadenia spolu s časťou nástrojov vo výrobovej oblasti sú programy, ktoré majú charakter vyšších environmentálnych nárokov na riadenie. a samozrejme sú do značnej miery vynucované trhom – vnášajú do vzťahu podnik – ŽP novú kvalitu, ktorá má predpoklady pozitívne ovplyvniť environmentálne správanie sa výrobcov. Súčasne vyžadujú posun v myslení a konaní vedenia podnikov tak, aby zabezpečovalo neustále skvalitňovanie riadenia a sústavné znižovanie environmentálnej záťaže z hospodárskych činností.

Vzťah priemyslu ako určujúcej hospodárskej veličiny k tvorbe a ochrane životného prostredia prešiel v posledných obdobiach búrlivým vývojom. Zmena prístupu vychádza z posilňovania preventívnych ochranných funkcií systémov riadenia podniku s dôrazom na uplatnenie samoregulačných mechanizmov a komplexné integrálne pôsobenie v priebehu výrobného procesu.

V nových ekonomických podmienkach vystupuje do popredia v danom území odvetvie cestovného ruchu ako jedno z mála reálnych a efektívnych

Rozhodujúci vplyv na rozvoj možno predpokladať v nasledovných oblastiach a činnostiach :

- ekonomickej stabilizácii súčasných nosných podnikov hlavných priemyselných odvetví v meste (strojárskom, textilný, potravinárskom, drevospracujúcom)
- rozvoji výrobných a stavebných firiem s menším počtom pracovníkov, ktoré sú adaptabilnejšie v podmienkach trhového hospodárstva,
- rozvoji priemyselných odvetví nenáročných na energetické vstupy a suroviny (napr. elektrotechnický priemysel)
- dostatku kvalifikovaných pracovných síl v meste ako aj v jeho spádovom území v tradičných priemyselných odvetviach
- v znížení pomerne vysokej nezamestnanosti (v meste, ale i bližšom okolí v budúcnosti,
- rozvoji nevýrobných činností napr. v oblasti obchodu a služieb v spojení s rozvojom skladového hospodárstva a logistiky

Priemyselná výroba sa navrhuje prevažne v rozsahu ľahkého priemyslu, bez negatívnych vplyvov na životné prostredie a hygienu okolitého prostredia prevažne s uzatvorenými technologickými cyklami, s nenáročnými, primeranými nárokmi na energie a dopravné zaťaženie a s ohľadom na citlivé a nenásilné urbanistické a architektonické začlenenie do prostredia a na prioritnú funkciu turizmu a rekreácie v obci.

Ďalším zo strategických cieľov je dosiahnutie vyššej sebestačnosti zdrojov pracovných príležitostí ktorá sa navrhuje aj orientáciou na rozvoj terciárnej a kvartérnej sféry a to sféru rozvoja turizmu a cestovného ruchu, tzv. „turistický priemysel“ a na vedu a výskum.

Návrh ekonomickej aktivity a vývoj pracovných príležitostí je predmetom kapitoly A 2.4.1.5.

Predpokladaným vývojom v návrhovom období (k roku 2040) sa predpokladá na území mesta možnosť v rámci rozvojových lokalít vytvorenie celkom cca 1 700 pracovných príležitostí v oblasti priemyselnej výroby.

Poľnohospodárstvo

V rámci riešeného územia je jeden areál poľnohospodárskej výroby, areál skleníkového hospodárstva vo vlastníctve HBP a.s. ktorú prevádzkujú prostredníctvom AGRO GTV o.z.

Na riešenom území poľnohospodársku pôdu na produkčné účely využívajú subjekty sídliace mimo riešeného územia

Lesné hospodárstvo

Lesné ekosystémy prevládajú v západnej, a juhovýchodnej časti katastrálneho územia. Lesný pôdny fond z celkovej výmery katastrálneho územia zaberá 5,89 km², t.j. 30,57 %. Z toho 577,43 ha je zariadených ako lesné porasty. Ostatné plochy predstavujú lesné cesty, odvozné miesta, políčka pre zver a elektrovedy.

S ohľadom na podiel a kvalitu lesov v riešenom území možno skonštatovať, že sa jedná o významný prvok ekosystému riešeného územia a jednu zo základných zložiek životného prostredia poskytujúcu okrem trvalého zdroja drevnej suroviny aj tzv. celospoločenské funkcie lesa. Sem je možné zaradiť rekreačnú, zdravotnú, pôdoochrannú, vodoochrannú a v k.ú. Nováky aj veľmi významnú protiimisnú funkciu lesov.

Lesné porasty patria do LZ Partizánske a LHC Vestenice. Pestovateľská, ťažobná, obnovná a ostatná činnosť sa vykonáva v súlade a na základe Lesných hospodárskych plánov (LHP).

Lesné porasty zaradené ako lesy osobitného určenia predstavujú celkovú plochu 393,37 ha. V tomto prípade ako lesy pod vplyvom imisii, pri obhospodarovaní ktorých je zohľadňovaná skutočnosť, že bezprostredná blízkosť Elektrárne Nováky v Zemianskych Kostolnoch a chemických závodov (FORTISCHEM a.s.) spôsobuje vysoké imisné zaťaženie týchto porastov, a z toho vyplývajúcu potrebu udržania lesných ekosystémov ako stabilizujúceho prvku v krajine. Pri obhospodarovaní týchto lesov ustupuje do úzadia zameranie sa na získavanie drevnej hmoty a všeobecne sa pri hospodárení do popredia dostáva snaha o udržanie pôdneho vegetačného krytu. Vo väčšej miere sa uplatňuje znížená rubná doba, zmenené druhové zloženie porastov pri obnove s uprednostňovaním imisne odolnejších druhov drevín, zníženie intenzity výchovných zásahov, príp. hnojenie mladých lesných kultúr.

V oblasti lesného hospodárstva je potrebné vykonať opatrenia spojené s ochranou LP - smerovať k zachovaniu a využívaniu lesa ako prírodného prostredia. Základnou zásadou ochrany lesov a využitia lesných pozemkov je uplatnenie koncepčných opatrení v koncepcii riešenia a využívania územia mesta v súlade s platnou legislatívou a dodržiavanie zásad cv procese uplatňovania, implementácie a realizácie.

Služby

Zdravotníctvo

Zdravotná starostlivosť je v meste Nováky zabezpečovaná v nasledovných zariadeniach :

- poliklinika na ulici Matice Slovenskej 960/3,
- zdravotné stredisko Bane Nováky na ulici Lehotskej 640/68,
- zdravotné stredisko na ulici M. R. Štefánika 32 (všeobecný lekár, zubná technika)
- 2 pracoviská všeobecného lekára – FORTISCHEM a. s. (M. R. Štefánika 1)

Poliklinika na ulici Matice Slovenskej 960/3 je od roku 2004 vo vlastníctve mesta a zdravotná starostlivosť je poskytovaná jednotlivými ambulanciami v nájomnom vzťahu s mestom. V objekte polikliniky bola do 10/2020 poskytovaná zdravotná starostlivosť pre obyvateľov mesta Nováky, ako aj pre obyvateľov 25 spádových obcí tromi všeobecnými lekármi pre dospelých, od 11/2020 už len dvomi všeobecnými lekármi pre dospelých. Pediatrom bola poskytovaná zdravotná starostlivosť celý rok 2020.

Aktuálne fungujúce odborné ambulancie v budove Polikliniky:

- všeobecný lekár pre dospelých (2),
- gynekológia (1)

- všeobecný lekár pre deti a dorast (1)
- otorinolaryngológia (1),
- stomatológia (1),
- klinická psychológia (1),
- dermatovenerológia (1),
- ambulancia fyziatrie, balneológie a liečebnej rehabilitácie (1),
- urológia (1),
- neurológia (1),

Po navrhovanej modernizácii Polikliniky plánujú pôsobiť ďalšie nasledovné odborné ambulancie:

- všeobecný lekár pre dospelých (1),
- vnútorné lekárstvo (1),
- chirurgia (1),
- rádiodiagnostika (1)

Na území mesta sa nachádza päť lekární:

- pri poliklinike na ul. Matici Slovenskej,
- na ul. A. Hlinku,
- na Nám. SNP,
- v zdravotnom stredisku Bane Nováky na ulici Lehotskej,
- v zdravotnom stredisku na ulici M. R. Štefánika.

Zdravotné služby niektorých špecializovaných odborných ambulancií sú dostupné iba mimo územia mesta. Obec spadá do spádového záujmového územia Prievidze do rajónu Nemocnice s poliklinikou v Bojniciach, ktorá je v súlade s rajonizáciou nemocníc zaradená medzi nemocnice I. typu. Nemocničné výkony sú poskytované aj v Nemocnici s poliklinikou v Handlovej, nemocnici III. typu.

Voľba zdravotníckych služieb v súčasnosti je v právomoci rozhodovania občana. Lekárske služby okrem polikliniky v Novákoch, v rámci záujmového územia poskytuje Nemocnica s poliklinikou v Bojniciach, Uniklinika v Prievidzi a tiež Výdaj liekov a liečiv pre obyvateľov poskytujú okrem lekární v Novákoch lekáre v Prievidzi.

Medzi zdravotnícke zariadenia patria aj detské jasle. Na území sídla neboli zriadené v minulosti, nie sú ani v súčasnosti a neuvažuje sa s ich zriadením ani v návrhovom a výhľadovom období.

Potreba poskytovania zdravotníckej starostlivosti pre ťažko, alebo dlhodobo chorých sa realizuje mimo riešené územie v rámci zariadení sídiel záujmového územia.

Vo sfére základnej zdravotníckej starostlivosti sa hľadajú nové prístupy optimálneho zabezpečenia služieb ošetrojúceho lekára a zdravotníckych zariadení, uvažuje sa i o možnosti zriadenia súkromných ordinácií, resp. rodinných lekárov. Vytvorenie kvalitnejšej zdravotníckej starostlivosti je podmienené zvýšením úrovne a kapacity zdravotníckych zariadení, všetkých druhov zdravotníckych služieb, kvality a úrovne zdravotníckej techniky a personálneho obsadenia obslužných činností.

Na základe potrieb zvýšenia štandardu poskytovanej zdravotnej starostlivosti pre obyvateľov ako aj pokrytia a zníženia počtu obyvateľov na jedného obvodného lekára aj vzhľadom na predpokladaný nárast počtu obyvateľov mesta bude potrebné riešenie aj rozvoja podmienok základnej zdravotnej starostlivosti a riešiť aj pokrytie niektorých špecializovaných zdravotníckych ambulancií.

V návrhovom období a vo výhľade je potrebné stanoviť a rešpektovať pre naplnenie uvažovaných cieľov nasledovné všeobecné zásady :

Zásady riešenia funkcie vybavenosti zdravotníctva :

- a) preferovať a podporovať ďalší rozvoj súkromných zariadení prvého kontaktu v sídle,
- b) riešiť možnosť zmluvného zabezpečenia zdravotníckeho zariadenia v meste a vytvoriť priestorové podmienky pre zariadenie.

Sociálna starostlivosť

Komunitné plánovanie sociálnych služieb je jednou zo základných metód riadenia rozvojových procesov mesta. Jedná sa o otvorený proces zisťovania potrieb občanov a sumarizácie ľudských a materiálnych zdrojov a zdrojov mesta. Hlavným cieľom je prispôbienie sociálnych služieb miestnym špecifikám a potrebám občanov.

Komunitný plán sociálnych služieb mesta Nováky spracovala firma Gemini Group s.r.o. na obdobie rokov 2016 – 2021.

Mesto Nováky poskytuje sociálnu službu - sociálny taxík pre občanov s trvalým pobytom v meste Nováky. Cieľovou skupinou sú dôchodcovia nad 65. rokov, alebo invalidný dôchodca s mierou funkčnej poruchy nad 70%, alebo držiteľ preukazu ŤZP/S. Túto sociálnu službu zabezpečuje na základe zmluvy taxislužba Excellent, ktorá prevádzkuje svoje služby v meste Nováky. V roku 2020 z dôvodu Covid-19 taxík pre dôchodcov nejazdil, nebol vydaný žiaden preukaz.

Schodolez zakúpený v roku 2018 pre ŤZP, bol v roku 2020 využívaný pre ŤZP dieťa v základnej škole.

V meste Nováky nie sú vybudované ústavné zariadenia sociálnej starostlivosti. Iné sociálne služby sú dostupné mimo územia mesta najbližšie v obci Zemianske Kostoľany a v rámci okresu sú dostupné najbližšie v meste Prievidza.

Na základe požiadaviek a potrieb občanov vedenie mesta uvažuje v návrhovom období riešiť služby sociálnej starostlivosti formou neústavných zariadení (DSS - domov sociálnych služieb, prípadne domov dôchodcov): dennej opatrovateľskej služby (denný stacionár), opatrovateľskej služby v byte občana, rehabilitačných služieb (s pravidelnou dochádzkou odborníka - maséra), príp. fitness centra, spoločenského kontaktu a služieb, najmä stravovacích. Pre spomínané účely sa navrhuje využiť priestory existujúcich objektov vo vlastníctve obce, príp. riešiť výstavbu takéhoto zariadenia v rámci navrhovaných obytných a zmiešaných území. V prípade riešenia sociálneho zariadenia v meste sa odporúča jeho umiestnenie v rámci navrhovaných obytných území - formou domova dôchodcov alebo privátneho penziónu pre dôchodcov. V koncepcii rozvoja sa počíta s lokalizáciou takýchto zariadení v pôsobnosti mesta aj v rámci verejnoprospešných stavieb (viď záväznú časť – VPS)

V rámci záujmového územia sociálne služby zabezpečuje Centrum sociálnych služieb Nitrianskom Pravne - Bôriku, Zariadenie pre Seniorov Nitrianske Rudno, Detský domov v Prievidzi, Domov dôchodcov a detský domov v Prievidzi, Domov sociálnych služieb pre mentálne postihnuté deti a mládež v Prievidzi a resocializačné stredisko v Bystriciach.

Zásady riešenia sociálnej vybavenosti :

- vytvárať podmienky pre zriadenie zariadenia pre spoločenské a stretávanie seniorov, detské stacionáre, prípadne zariadenia pre sociálne odkázaných a seniorov,
- podporovať vznik zariadení sociálnych služieb v meste využitím vhodných existujúcich objektov a výstavbu menších, prevádzkovo nenáročných zariadení.

Materské školy a výchova rodičov

Výchovu a vzdelávanie pre najmenšie deti v mesta zabezpečuje Materská škola Nováky.

V šesťtriednej MŠ s kapacitou 102 detí, bola v školskom roku 2021/2022 poskytovaná celodenná i poldenná starostlivosť pre 106 detí vo veku 3 až 6 rokov.

Výchovno-vzdelávací proces v MŠ realizujú kvalifikované pedagogické pracovníčky (13 učiteliek). Prevádzku škôlky zabezpečuje celkovo jedenásť (22) pracovníkov personálu.

Retrospektívny prehľad vývoja počtu detí a pedagogického personálu MŠ Nováky tab. č. 2.7.2.2.1 :

	12/13	13/14	14/15	15/16	16/17	17/18	18/19	19/20	20/21	21/22
Počet detí	121	120	118	121	109	109	116	116	114	106
Triedy	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6
Pedagog.	5	4	6	7	8	8	7	8	8	8

Zdroj: MŠ Bc. L. Hartmannová

Na základe navrhovanej prognózy vývoja počtu obyvateľov a predpokladaného podielu vekových skupín (viď kap. A.2.4.1.3) sa predpokladá, že cca 90 až 98 % z obyvateľstva v predproduktívnom veku bude navštevovať predškolské zariadenia, čo činí cca 75 až 85 detí v NO a 80 až 90 detí vo VO. Predpokladá sa, že zariadenie aj z dôvodu, že v susedných obciach sú ZŠ len pre I. stupeň výuky, záujem aj pri umiestňovaní detí z týchto obcí.

Z uvedenej prognózy vyplýva, že v návrhovom a výhľadovom období môže dôjsť vplyvom priaznivého vývoja indexu vitality k výraznému nárastu počtu detí v predškolskom veku a bude potrebné počítať v prípade naplnenia prognózy vývoja **s rozšírením kapacity zariadení MŠ o jednu až dve triedy v NO. Navrhuje sa vzhľadom na dochádzkovú vzdialenosť riešenie dvoch samostatných zariadení**

Alternatívnou možnosťou riešenia pokrytia kapacít je zriadenie súkromných predškolských zariadení s menším počtom detí. Toto proporcionálnejšie a zo zdravotného hľadiska výhodnejšie riešenie sa bude prekrývať s podmienkami riešenia zamestnávania opatrovateliek detí do domu.

Školstvo

Základné školy

V rámci mesta je v prevádzke základná škola Pribinova ul. 123/9, Nováky pre I. a II. stupeň výučby. Kapacita školy :

Pribinova ul.	13 tried, 400 žiakov. Vybavenosť: telocvičňa, školská jedáleň, multifunkčné ihrisko
Hronského	13 tried, 350 žiakov. Vybavenosť: telocvičňa, školská jedáleň – výdajňa, 4 oddelenia ŠKD

Celkový počet zamestnancov 57 pedagogických pracovníkov.

Centrum voľného v Novákoch sídli v prenajatých priestoroch Základnej školy na Ul. J.C.Hronského 356/2, Nováky s celkovou prenajatou plochou 354 m². Počet zamestnancov CVČ je 6, záujmových krúžkov je 23 v ktorých pôsobí 292 záujemcov.

Aktuálny stav počtu žiakov v rámci jednotlivých ročníkov, tab. A.2.7.2.2.3

Škol.rok 2021/22	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.	5. roč.	6. roč.	7. roč.	8 roč.	9. roč.	Spolu
Počet žiakov	31	26	39	28	62	58	51	51	51	397
Počet tried	2	2	2	2	3	2	2	2	2	19

Zdroj : riaditeľka ZŠ, Mgr. V. Pechová, 10.2021

Z prehľadu je zrejmé, že v posledných štyroch rokoch výrazne poklesol počet žiakov z 51 na 31, čo činí cca 61 %.

Na základe uvedených štatistických údajov je možné sledovať mierne klesajúci vývoj počtu žiakov, ale vzhľadom na kapacitu nie je sledovateľný údaj o počte umiestňovaných žiakov do iných škôl. Pre posúdenie však nie sú k dispozícii štatistické údaje o počte detí navštevujúcich iné zariadenia, na základe čoho nie je možné jednoznačne analyzovať vývoj, čo môže byť príčinou umiestňovanie detí do škôl v mieste pracoviska rodiča. Hlavnou príčinou bude pravdepodobne zaznamenaný nepriaznivý vývoj počtu obyvateľov v predproduktívnom veku. Cieľom pre budúci vývoj bude spomalenie, prípadne zastavenie a v optimálnom prípade až očakávaný mierny nárast indexu vitality a teda aj nárast počtu školopovinných detí. Vzhľadom k migračným prírastkom v posledných rokoch sa očakáva zvýšenie počtu detí v predškolskom veku.

Návrh rozvoja :

Na základe stavu a prognózy vývoja počtu obyvateľov výpočtom podielu jednotlivých vekových skupín sa predpokladá vývoj počtu obyvateľov v predproduktívnom veku (OPPV) a následne vývoj počtu detí školského veku od 6 do 14 rokov a z toho školského veku I. stupňa ZŠ t.j. od 6 do 10 rokov.

Predpokladaný vývoj OPPV na základe prognózy demografického vývoja, tab. 2.7.2.2.4 :

Základná veková skupina	Predpokladaný počet obyvateľov v predproduktívnom veku (OPPV) a podiel z celkového počtu obyvateľov					
	k roku 2011		k roku 2040		k roku 2055	
	abs.	%	abs.	%	abs.	%
predproduktívny vek	541	12,6	628 - 670	14,1 - 14,5	661 - 710	14,3 - 14,7
Spolu 6-14 r.	180	7,98	404 - 430	9,07 - 9,30	424 - 456	9,18 - 9,44
z toho vo veku 6-10 r.	80	3,58	225 - 240	5,06 - 5,19	236 - 253	5,10 - 5,23
z toho vo veku 11-14 r.	100	4,48	180 - 192	4,05 - 4,15	188 - 203	4,06 - 4,20

Na základe navrhovanej prognózy vývoja počtu obyvateľov a podielu vekových skupín sa počíta, že 95 až 100 % obyvateľstva v predproduktívnom veku bude navštevovať školské zariadenie v meste, z čoho vyplýva predpokladaná potreba kapacitného zabezpečenia pri prognóze vývoja cca 628 až 670 obyvateľov v predproduktívnom veku :

- cca 404 až 430 detí v školskom veku a z toho 225 až 240 detí prvého stupňa v NO,
- cca 424 až 456 detí v školskom veku a z toho 236 až 253 detí prvého stupňa vo VO.

Z uvedených údajov vyplýva, že pri odporúčaných počtoch žiakov na triedu v rámci I. stupňa, t.j. 12 až 24 žiakov na triedu v prípade naplnenia prognózneho vývoja existujúca budova ZŠ bude kapacitne postačovať.

Základná umelecká škola v Novákoch, Chemikov 956/34, 972 71 Nováky

základná činnosť : umelecké vzdelanie v hudobnom, výtvarnom, tanečnom a literárno-dramatickom odbore

Celkový počet zamestnancov 24, z toho učiteľov 21

Počet tried 21,16; počet žiakov 382 (školský rok 2021/22)

Počet žiakov v jednotlivých odboroch – hudobný: 265, výtvarný: 86, tanečný: 31 (školský rok 2021/22)

Stredné školy

Stredná odborná škola v Novákoch, Rastislavova ul. 332, 972 71 Nováky

základná činnosť: stredné odborné vzdelanie

Študijné odbory – technik pre chemický a farmaceutický priemysel, technik spracovania plastov, mechanik – mechatronik, mechanik hasičskej techniky, mechanik počítačových sietí, biotechnológia a farmakológia, poradenstvo vo výžive

Celkový počet zamestnancov (z toho učiteľov): 43 z toho 31 pedagogických zamestnancov

Kapacita školy 20 tried, 440 žiakov

Počet žiakov celkom 276, denné štúdium 265 žiakov nadstavbové štúdium 11 žiakov

I. ročník 80 žiakov, II. ročník 53 žiakov, III. ročník 64 žiakov, IV. ročník 68 žiakov

V meste sa nenachádza žiadne ďalšie stredoškolské zariadenie. Najbližšie stredné školy sa nachádzajú v rámci okresu v okresnom meste Prievidza a v spádovom meste Handlová, prípadne odborných škôl aj mimo regiónu.

Návrh zásad pre riešenie funkcie vybavenosti školstva :

- a) riešiť lokalizáciu a kapacitné potreby zariadení pre základné školstvo podľa skutočného demografického vývoja s cieľom pokrytia potrieb v rámci sídla, t.j. vybudovania potrebných kapacitných zariadení ZŠ s vyšším štandardom vrátane prevádzkového zázemia (viacúčelové ihrisko, telocvičňa, úprava zelene a.i.)
- b) vytvárať podmienky pre integráciu a racionalizáciu školských zariadení s kultúrno-športovými, športovými funkciami, prípadne postgraduálnymi a jazykovými formami výučby so záujmovými a klubovými činnosťami.

Kultúra

Kultúra v súčasnej recesii spoločnosti prežíva v skromných podmienkach z dôvodov nutnosti prvoradého riešenia základných sociálnych potrieb obyvateľov a minimalizácii výdavkov na kultúru. Markantne sa táto situácia prejavuje v podmienkach vidieka, kde sa programové voľby obmedzujú len na miestne ľudové a ochotnícke predstavenia a často iba na príležitostné spoločenské podujatia (svadby, hostiny, kary, a pod.).

Návštevnosť zariadenia kultúry závisí od viacerých faktorov. Prioritnými sú :

- prostredie, t.j. kapacita a kvalitatívna úroveň disponibilného zariadenia z architektonického, estetického a technického hľadiska,
- zabezpečenie činnosti po kvalitatívnej a kvantitatívnej stránke a aktivita podujatí,
- demografické podmienky (spádovosť) a podmienky územnotechnické (prístup, parkoviská a pod.)

Najmä na programovú atraktivnosť a podmienky vstupu prevádzkovateľa musia reagovať pružne, operatívne a racionálne. Reakcia sa prejavuje v orientácii sa zariadení na také formy kultúrnych činností a podujatí, ktoré sú atraktívne a žiadané čo najširším spektrom populácie ale najmä mladou generáciou, ale i staršími. Je to náročný problém v súčasnej dobe elektronických médií, kedy komerčná kinematografia našla cestu až do súkromia spotrebiteľa formou videoprodukcie a videotechniky, digitálnej techniky domáceho kina.

Mesto Nováky zabezpečuje organizovanie kultúrnych podujatí pre občanov v budove Domu kultúry a mimo neho – Nám. SNP, Mestský futbalový štadión. Dom kultúry Nováky má k dispozícii veľkú sálu (kapacita 300 miest), bábkovú sálu (kapacita 80 miest), reprezentačnú miestnosť (kapacita 40 miest).

Dom kultúry zabezpečuje vysielanie videotextu, videonovín a záznamov z rokovania MsZ, reklamné a propagačné služby, knižnično-vzdelávacie služby. Úlohou je zabezpečovať ponuku priamych programových formátov pre klientov, vytvárať podmienky pre umelecký rozvoj miestnej záujmovej a umeleckej činnosti, tvoriť programové ponuky a zabezpečovať ich realizáciu, poskytovať služby kultúrno-spoločenského charakteru, realizovať obchodné služby (predpredaj vstupeniek, prenájom priestorov).

Dom kultúry mal k 31. 12. 2020 celkom 5 zamestnancov.

Kultúrne zariadenia mesta :

Dom kultúry - kultúrno spoločenská sála – kapacita 300 miest
- bábková sála - kapacita 80 miest,
- reprezentačná miestnosť – kapacita 40 miest

Mestská knižnica – kapacita cca zväzkov,

Kostol rímsko-katolícky (sv. Mikuláša) – kapacita cca 300 osôb

Návrh rozvoja :

Súčasný kultúrne zariadenie (kultúrny dom) je z hľadiska koncepčného priestorového riešenia, funkčného využitia a technickej úrovne vybavenia zastaralé, neprogresívne. Z hľadiska kvantity a kvality priestorov kapacitou a riešením univerzálneho polyfunkčného kultúrno-spoločenského zariadenia navrhuje sa vybudovanie komplexného viacúčelového kultúrno-spoločenského a zábavného zariadenia spoločne s verejnou administratívou v rámci FPB 3.1.2 – vo oboch variantoch - variant I a variant II.

Rozvoj ďalších zariadení kultúrnej vybavenosti sa navrhuje v rámci existujúcich zariadení riešením ich atraktivizácie a flexibility zariadení využitím pre rôzne klubové formy a malé divadelné a zábavné a herné formy, športové aktivity a pod.

Zásady kultúrnej vybavenosti :

- a) prehodnotiť a riešiť podmienky pre ďalší rozvoj kultúrnych zariadení, v prípade naplnenia demografického prognózovania riešenie nového polyfunkčného kultúrno-spoločenského zariadenia a doplnením nových i existujúcich zariadení atraktívnymi funkciami pre kultúrnu vybavenosť, viacúčelového kultúrno-spoločenského zariadenia, klubových činností, knižnice a pod., (S,D,T)
- b) vo funkčne a spoločensky optimálnych a atraktívnych polohách integrovať kultúrno-spoločenské funkcie s funkciami verejnej administratívy, obchodu, cestovného ruchu, rekreácie, športu, telovýchovy a školstva, (K,S,D)
- c) podporovať lokalizáciu vybavenosti malých klubových foriem zariadení kultúry,
- d) podporovať rozvoj a kultúrnych aktivít verejnosti,
- e) vytvárať podmienky pre využitie kultúrnych objektov pre účely kultúrnych a osvetových činností a akcií, (T),
- f) využiť stavebno-historický potenciál na realizáciu doplnkových zariadení kultúrnej vybavenosti (obecné múzeum ľudových tradícií) (S),
- g) vytvárať podmienky pre vznik drobných kultúrnych aktivít a zariadení na celom území obce s orientáciou na prednostné funkčné využitie jestvujúcich objektov a podporu cestovného ruchu (T).
- h) podporovať rozvoj a transformáciu vybraných kultúrnych aktivít na komerčnej báze. (T)

Verejná administratíva

Mestský úrad Nováky - 1 štatutár, 24 admin. zamestnancov, 1 hospodárka budovy

Dom kultúry - 3 admin. zamestnanci, 1 údržbár, 1 hospodárka budovy

Spoločný obecný úrad: Spoločný stavebný úrad 5 admin. zamestnancov

Sociálny úrad 2 admin. zamestnanci,

Školský úrad 2 admin. zamestnanci

Mestská polícia - 5 zamestnancov (mestský policajti a 4, náčelník mestskej polície 1)

Cez projekt "Podpora zamestnatelnosti v regióne horná Nitra" - 6 admin. zamestnancov
Zamestnanci cez ÚPSVaR "podpora zamestnanosti" 3 zamestnanci (robotníci) na 9 mesiacov

Návrh rozvoja :

Súčasná verejná správna a administratíva vybavenosť je reprezentovaná mestským úradom v centrálnej polohe mesta v adaptovanej historickej budove mestského domu Budova si vyžaduje stavebnotechnické úpravy pre čiastočnú obnovu a splnenie kritérií na zabezpečenie bezbariérového prístupu do budovy a optimálnejšie funkčno-prevádzkové využitie. Pre účely verejnej administratívy a požiadavky kladené na dispozično-prevádzkové priestory ako aj kvalitu a funkčnosť dispozično-prevádzkového riešenia je budova pre budúce využitie z dlhodobého pohľadu nevyhovujúca pre mestský úrad. Navrhne sa riešenie novostavby komplexnej budovy s integrovaným zariadením polyfunkčného charakteru v navrhovanej novej rozvojovej lokalite 3.1.1 v rámci ÚPB 3.1 s formovaním nového centrálného priestoru s námestím ako nového centa mesta v návrhovom období.

Veda a výskum

Existencia vedecko-výskumnej základne v meste nie je zastúpená najmä z dôvodu významu a postavenia obce v štruktúre osídlenia, jeho veľkosti a vo vzťahu k potrebám výrobnno-ekonomickej základne.

V rámci reštrukturalizácie národného hospodárstva, zmenách v prístupe k problematike ekológie a ŽP, sa otvárajú možnosti vytvorenia budúceho "centra" nadstavbovej, kvartérnej sféry. Tento cieľ si vyžaduje cieľavedomý a permanentný prístup k riešeniu s podporou a vytvorením základných podmienok a postupných krokov pre jeho dosiahnutie. Predpokladom je napr. vytváranie adekvátnych priestorových a vybavenostných podmienok, otázka vzdelanostnej úrovne a možnosti získania vedomostí, ale najmä hľadanie reálnych oblastí uplatnenia vedy a výskumu.

Šport a telovýchova

Mesto má relatívne dobre zastúpené podmienky v rozsahu a vybavenosti zariadení pre každodenné športové vyžitie. Priamo v meste je pomerne dostatočne vybudovaná športová infraštruktúra. Pre uspokojovanie potrieb telovýchovných a športových aktivít obyvateľstva, t.j. pre neorganizovanú telesnú výchovu obyvateľstvu v súčasnosti slúži športový areál mesta s účelovým multifunkčným ihriskom, ihriskom pre deti a futbalový štadión, ktorý slúži pre organizované klubové športové aktivity s tréningovým ihriskom s relatívne vyhovujúcim vybavenostným zázemím.

Národné centrum vodného póla - BoGo bus s.r.o.

300 ľudí kapacita, 2 podlažia, 10 zamestnancov

Klub rýchlostnej kanoistiky Nováky

objekt sklad lodí - hangár kapacita..... cca 60 lodí

objekt lodenica kapacitacca 50 osôb

objekt chata kapacita 7 osôb

zamestnanci v trvalom pracovnom pomere nie sú, 4 osoby na dohodu + 3 osoby SZČO

Mestský klub v elektronických šípkach Nováky

Priestory sú v prenajme, podlahová plocha 65 m², spoločné WC a chodba, počet miest na sedenie 28, kapacita hráčov cca 40.

Mestský futbalový areál - klub Iskra Nováky

Súťažné ihrisko - prírodný trávnik, tréningové ihrisko - umelý trávnik a malé multifunkčné ihrisko

Tribúna s ubytovacími, sociálnymi (šatne a hygien. zariad.), prevádzkovými priestormi

Kapacita miest na sedenie na tribúne750 miest

Kapacita miest na sedenie v celom areáli2 500 miest

Počet zamestnancov: 13 zamestnancov (tréneri, upratovačka, hospodár ...)

Karate klub Nováky

(občianske združenie) nemajú svoje športovisko (športovú činnosť uskutočňujú v prenajatých priestoroch), tréneri nie sú zamestnanci.

Ďalšie kluby:

- Tenisový klub NCHZ (prenajatý tenisový areál so šatňami pri Národnom centre vodného póla)

- Kickbox klub

Športové aktivity mimo uvedených klubov zabezpečované v rámci školských zariadení a Centra voľného času.

V areáloch škôl sa nachádzajú tri školské telocvične, ktoré by mohli byť využívané širokou verejnosťou.

Rozvoj telovýchovných zariadení spadá do pôsobnosti mesta a je potrebné stanoviť základné princípy rozvoja športových aktivít na úrovni miestnej, regionálnej, celoštátneho až medzinárodného významu. Zo špecifického charakteru športových plôch a zariadení vyplýva aj ich situovanie v štruktúre osídlenia.

Prvú skupinu tvoria zariadenia, ktoré sa viažu priamo na osídlenie, pričom sa predpokladá ich polyfunkčné využívanie napríklad aj na kultúrno-spoločenské účely. Z tejto skutočnosti vyplýva tiež predpoklad združovania viacerých potenciálnych investorov a tým aj možnosti ich vzájomnej spolupráce pri získavaní investičných prostriedkov na rozvoj športových aktivít a potrebných zariadení. Ide predovšetkým o rôzne druhy polyfunkčne využívaných regionálnych, celoštátnych, až medzinárodných zariadení, ktoré bezprostredne oživia a obohatia aj vybavenostnú štruktúru miest a vytvoria bezprostredný kontakt s diváckou základňou.

Druhá skupina športových zariadení a plôch je funkčne i priestorovo viazaná na vhodné terény a špecifické prírodné zázemie. V tomto prípade ide prevažne o rôzne druhy zimných športov situovaných priamo v prírodnom prostredí, väčšinou v dostupnej vzdialenosti od centra osídlenia. Spoločenská transformácia prebieha nielen v oblastiach hospodárskych činností, obchodu, služieb zdravotníctva a sociálnej starostlivosti, ale aj v oblasti športu. Jeho rozvoj je závislý nielen na rozpočtovom a príspevkovom finančnom zabezpečení, ale aj na príspevkoch dobrovoľných sponzorov, ktorí sú ochotní investovať do tejto špecifickej oblasti.

Návrh rozvoja :

V koncepcii rozvoja sa počíta s rozvojovými plochami pre riešenie športovo rekreačných aktivít ako aj pre športové súťažné zariadenia a aktivity rôznych športov halových i exteriérových. Navrhuje sa lokalizácia polyfunkčnej športovej haly (V2-FPB 1.2.2 a V1-FPB 3.1.2) a ďalších plôch pre individuálne a kolektívne športy - ihriskové športy ako aj pre netradičné športy v špecifickom teréne.

Rozvoj ďalších telovýchovných a športových zariadení sa navrhuje smerovať k príprave územia pre viacúčelové komplexné zariadenie na úrovni vyššej vybavenosti ako viacúčelové zariadenie pre športové i kultúrno-rekreačné zariadenia.

V rámci rozvojových plôch sa navrhuje rozvoj športovísk v nadväznosti na vodácke športy v kontakte s rekreačno-športovým priestorom pri vodnej nádrži Lelovce (FPB 5.3.1) formou viacúčelového športového areálu s dobudovaním komplexného športovo-oddychového zariadenia s možnosťou využitia i pre cestovný ruch a rekreáciu. (V1-FPB 5.5.1, 5.5.2, 5.5.3) a lesoparku (FPB 5.3.2).

V návrhovom období, vzniknú nové možnosti na vytvorenie viacúčelového športového komplexu, kde môžu byť vybudované viaceré športoviská ako napríklad: tenisové ihriská, minigolfové ihrisko, otvorená ľadová plocha, prípadne ďalšie športoviská (lezecká stena, lukostreľba a iné) a športovo-rekreačné zariadenia (relaxačné centrá, ubytovacie zariadenie a pod a pod.) (FPB 9.3.3 a V2 - FPB 1.2.2)

Zásady pre rozvoj :

- riešenie súčasných disproporcií a predpokladaný rozvoj dosiahnuť prehodnotením a realizáciou reprofiliácie a integrácie existujúcich zariadení pre ich optimálnu využiteľnosť a kritériá racionálnosti a univerzálnosti uplatňovať pri zámeroch realizácie nových športových, telovýchovných zariadení, ihrísk, plôch a priestorov, (K,S,D)
- vytváraním podmienok a podporou realizácie nových športových a športovo-rekreačných a kultúrno-športových zariadení v kooperácii s podnikateľskou sférou. (K,S,T)
- vytvárať podmienky v súlade s koncepciou rozvoja pre lokalizáciu a podporovať prípravu a realizáciu športovo-rekreačných a kultúrno-športových zariadení a objektov. (T)
- vytvoriť podmienky v súlade s koncepciou rozvoja pre výstavbu mestských zariadení, polyfunkčnej športovej haly a komplexného športového areálu ako VPS v súlad s ich lokalizáciou (S,D,T)
- realizácia integrovaných športových zariadení v areáloch škôl pre celodenné využívanie (K),
- ponuka niektorej z lokalít intenzívneho rekreačného územia pre areál netradičných športov s regionálnym prípadne i celoštátnym významom (S),
- riešiť a podporovať ďalší rozvoj cykloturistiky, ako športovej aktivity s previazaním na pripravované cyklotrasy vyššieho významu - regionálnych cyklotrás napojením na magistrály a vybudovanie etapovej vybavenosti vo väzbe na osídlenie (T).

Obchod a služby

Obchodná sieť obce neustále a permanentne prechádza výraznými transformačnými zmenami. Táto sféra vybavenosti oproti spôsobu chápania a riešenia v minulosti, bude výhradne regulovaná trhovým mechanizmom. Formovanie, preskupovanie a druhovosť vybavenosti sa bude rozvíjať na základe dopytu. V tejto sfére sa očakáva rozvoj malého a stredného podnikania, so sociálnym a ekonomickým efektom.

Pre navrhovaný nárast obyvateľstva budú optimálne podmienky existencie a prosperity obchodných zariadení a tiež pre podmienky konkurenčného prostredia. Lokalizácia a druhovosť zariadení sa riadia trhovým mechanizmom, nie sú definované špecifické potreby pre tieto zariadenia.

Verejné ubytovanie a verejné stravovanie

V súčasnosti sú v meste Nováky prevádzkované nasledovné ubytovacie zariadenia :

- Národné centrum vodného póla (ubytováva spravidla skupiny športovcov)
- Ubytovňa Queen steel – Nám. SNP 195
- ubytovanie na súkromí - Šimonovská 559
- 2 ubytovacie zariadenia, (ubytovávajú spravidla robotníkov) – Ubytovňa REAL PROJECT s.r.o. a BYDOS Prievidza, spol s r.o.

Rozvoj a vznik nových ubytovacích zariadení bude závislý od charakteru ďalšieho štrukturálneho a funkčného rozvoja sídla. Pre perspektívy potrieb sa predpokladá rozvoj atraktívnych zariadení penziónového typu, malokapacitných hotelových zariadení, napr. formou motelového typu. Prevažne tieto zariadenia budú formované ako polyfunkčné objekty s kumulovanými funkciami, napr. službami motoristom, verejným stravovaním, obchodnou funkciou, službami, agroturistikou a pod.

Návrh rozvoja :

V rámci návrhu územného plánu sú vytvorené podmienky pre lokalizáciu občianskej vybavenosti v oblasti maloobchodu a služieb vo všetkých FPB s funkčným vymedzením pre bývanie, vybavenosť, zmiešané územie prevažne pre obytné budovy, zmiešané územie prevažne s mestskou štruktúrou a rekreáciu primerane, ako aj intenzifikáciou využitia existujúcich zariadení a funkčných území stabilizovaných - stav.

Zásady pre obchodnú vybavenosť a služby :

- a) podporovať rozvoj zariadení obchodu a služieb pre zvýšenie a skvalitnenie podmienok pre rozvoj mesta a rozvoj najmä v oblasti cestovného ruchu a turizmu,
- b) podporovať rozvoj zariadení obchodu v navrhovanom obnovenom ťažiskovom, centrálnom priestore mesta a v rámci navrhovaného nového centra

Vymedzenie potrieb verejných služieb (kapacity pohrebísk)

Medzi vybavenosť služieb patria aj pohrebiská a pohrebné služby. Vzhľadom k príprave a zabezpečeniu dostatočných kapacitných rezervných plôch pre pochovávanie a životnosť cintorínov sa predpokladá kapacitná rezerva minimálne na obdobie min. 30 až 45 rokov už v návrhovom období. Toto obdobie sa považuje za návrhové, pre výpočet potrebných kapacitných rezervných plôch.

Pre predpokladaný vývoj a teda aj prognózovanie kapacitných potrieb cintorína bude ako je už vyššie spomenuté smerodajný predpokladaný spomalený proces – stagnácia vo vývoji počtu obyvateľstva a jeho pokračujúca tendencia starnutia v NO do roku 2040 a VO do r. 2055. Pre tieto obdobia sa v prognostických údajoch počíta s potrebou územnej rezervy t.j. pokrytia potrieb pre obe etapy t.j. NO, VO, najmä z dôvodu vytvorenia dostatočnej kapacitnej rezervy cintorína už v predstihu vzhľadom na časovú náročnosť prípravy a majetkovoprávneho usporiadania územia.

Celkom za sledované obdobie od 2011 až 2020 zomrelo 464 osôb, ročná priemerná úmrtnosť činí 46,4 osôb/rok. Na základe priemernej potrebnej plochy na jedno hrobové miesto, predpokladaného vývoja počtu úmrtí a spôsobu pochovávania je možné prognózovať potrebné plochy pre NO a VO.

Predpokladaná priemerná úmrtnosť 46,4 - 48,0 až 48,5 (v NO)
Predpokladaná priemerná úmrtnosť 47,0 – 48,2 až 49,2 (vo VO)

Pohrebisko na ul. A. Hlinku

- celková plocha: 4 297 m²,
počet hrobov: 380, urny: 35, cca 7,8947 m²/h

obsadená plocha: 3 000 m²,
 voľná plocha 1297 m² cca 164 hm

Pohrebisko na ul. Lelovskej

- celková plocha: 11 150 m², počet hrobov: 381, urny: 105, 9,650 m²/h
- obsadená plocha: 4 690 m²,
- voľná plocha: 4 610 m² cca 370 hrobov, (477)
- plocha domu smútku: 600 m²,

Pohrebisko na ul. Kollárovej

- celková plocha: 6 500 m², počet hrobov: 649,cca 8,121 m²/h
- obsadená plocha: 5 270 m²,
- plocha domu smútku: 95 m²,
- voľná plocha: 1 230 m² cca 151 hrobov,

Tlecia doba na pohrebiskách je 20 rokov v zmysle VZN č. 1/2020.

Prevádzkovateľom pohrebísk je VEPOS, spol. s r. o., (spoločnosť nevedela poskytnúť žiadne bližšie údaje okrem uvedených ohľadom pochovávaní. Iba v súčasnosti zvýšený trend pochovávaní v urnách)

Celková plocha pohrebísk	21 947 m ²
Z toho	
obsadená plocha hrobmi (4/5)	12 960 m ²
počet hrobov	1410 + urny 140
priemerná plocha pre 1 hrobové miesto	9,5 m ² / hrobové miesto
voľná plocha na pochovávanie	7 135 m ²
počet voľných hrobových miest	751 miest

Predpokladaný vývoj úmrtnosti a minimálna plošná potreba, tab. č. 2.4.2.1.2:

Obdobie - NO / VO	Predpokladaný počet obyvateľov	Potreba hrobových miest	Plošná potreba v m ² *
1	2	4	3
NO - 2 022 – 2 040	4 450 až 4 620	882 - 922	8 379 – 8 759
VO - 2 040 – 2 055	4 520 až 4 830	705 - 738	6 698 – 7 011
spolu		1 587 – 1 660	15 077 – 15 770

* Na základe predpokladaných plošných nárokov na jedno hrobové miesto pochovaním 10,8 m².

Na základe celkovej plošnej potreby k roku 2040 a za predpokladu priemerného ukazovateľa plošnej potreby a odhadovaného podielu pochovávaní (bez kalkulácie opätovného využitia hrobového miesta po skončení tlecej doby a bez kalkulácie spopolňovania a tzv. poschodového pochovávaní) je potrebné vytvoriť a zabezpečiť celkove rezervné územie pohrebiska o ploche :

Voľná kapacita a plocha (k 31.12. 2021)..... 751 miest / 7 135 m²

Min. potreba na obdobie 2022 - 2040 882 miest / 8 379 m²
 2040 - 2055 705 miest / 6 698 m²

nepokrytá potreba územia 2022 - 2040cca 131 miest / 1 245 m²

nepokrytá potreba územia 2040 - 2055cca 705 miest / 6 698 m²

Predpokladaná životnosť cintorína na základe bilančných údajov bude..... cca 18 až 20 rokov

Na základe uvedených výpočtov bude potrebné počítať so zriadením plôch pre pohrebisko pre NO o výmere min. **0,1245 ha** pre hrobové miesta.

Na základe uvedených výpočtov bude potrebné počítať s rozšírením cintorína pre VO o výmere min. **0,6698 ha** pre hrobové miesta.

Rekreácia a cestovný ruch

Súčasný potenciál vybavenia mesta v rámci riešeného územia z hľadiska podmienok pre rekreáciu a turizmus t.j. verejného vybavenia cestovného ruchu, turizmu, rekreácie a športu je nedostatočný.

V rámci mesta nie je žiadne fyzické „kamenné“ verejné informačné stredisko, prevádzkové vybavenie ani komplexná a informačná webstránka cestovného ruchu a možnostiam na území mesta. K dispozícii nie sú možnosti prehľadu a sprístupnenia sakrálnych stavieb, stavieb a pamiatok osídlení

a ľudskej činnosti od staroveku o súčasnosť, banská činnosť a pod. ako svedectvo minulosti a drobné atrakcie z rekvizít histórie obce umiestnené v exponovaných priestoroch, chýba súbor občianskej vybavenosti, športovísk, stravovacích zariadení a ponuka ubytovania.

V súlade s Konceptie rozvoja v zmysle ÚPN VÚC TK, možno aplikovať nasledujúce zásady rozvoja .

- a) Proces cestovného ruchu v regióne sledovať s cieľom zapojenia do systému európskeho cestovného ruchu.
- b) Perspektívne (nosné) formy (aktivity) rozvoja v rámci regiónu budú poznávací, kúpeľný a horský cestovný ruch, cestovný ruch zameraný na letný pobyt pri vode, turistický tranzit a vidiecky turizmus, z ktorých sa navrhuje uplatnenie viacerých aj v rámci obce,
- c) Cestovný ruch a rekreáciu riešiť ako funkčno-priestorový systém vo väzbe na rozvoj osídlenia a dopravy, zároveň sledovať súčasne obe stránky, tak rozvoj ako jedného z odvetví národného hospodárstva, indikujúceho sociálno-ekonomický rozvoj obce a regiónu, ako aj prostriedku pre zabezpečenie nárokov domáceho obyvateľstva.
- d) Pri rozvoji sa zamerať prednostne na dobudovanie a skvalitnenie vybavenosti jestvujúcich rekreačných útvarov. V prípade novej výstavby treba uprednostniť lokalizáciu do vhodných lokalít sídla. Do voľnej krajiny lokalizovať len tie funkcie, ktoré sú nevyhnutne viazané na terén a služby zabezpečujúce cestovný ruch a rekreáciu pobytovú lokalizovať do východiskových častí obce.

Riešenie podmienok pre krátkodobú rekreáciu, vychádza zo stanovenia výhľadových nárokov obyvateľov mesta.

Nároky obyvateľov mesta na každodennú rekreáciu sa predpokladajú stále rastúcim podielom z celkového počtu obyvateľov aj vzhľadom na charakter vidieckeho mesta, kde prevažne pretrvávajú tendencie vyžitia sa v rámci pozemku bydliska s realizáciou sa v rámci záhradiek vo vidieckom prírodnom prostredí. K tomuto vedie obyvateľov štýl života, tradície ale i ekonomická situácia a sila zvyklostí. V súčasnosti sa mení životný štýl a mládež má záujem a tendenciu zmeniť životný štýl a svoje záujmy smerovať k športovým aktivitám a rôznym formám aktívnej spoločenskej zábavy v prírodnom prostredí.

Predpokladá sa, že cca v objeme 10 až 30 %, obyvateľov k roku 2040 sa budú realizovať v telovýchovných a športovo-rekreačných zariadeniach priamo na území mesta a spádového mesta v športovo-rekreačnom areáli. K uspokojeniu potrieb a nárokov obyvateľov na realizáciu každodennej rekreácie na území mesta je potrebné vybudovať komplexný areál športu a oddychu koncepciou vybudovania športovo - rekreačnej vybavenosti.

Mesto je napojená na sieť značkových turistických chodníkov regiónu. Cez riešené územie vedie Hornonitrianska cyklomagistrála navrhovaná regionálna cyklotrasa (DUR - Zlepšenie .cyklistickej .infraštruktúry na Hornej Nitre).

Podmienky pre víkendovú a dlhodobú rekreáciu v navrhovanom období je potrebné riešiť v objeme pre cca 20 až 30 % obyvateľov. V závislosti od rekreačného potenciálu sa realizujú v optimálnej dostupnosti 30 až 60 km.

V rámci k.ú. mesta sú rekreačným zázemím, mestský park v centre, kúpalisko pri národnom vodnopólovom centre a rekreačný priestor vodnej nádrže Nováky a záhradkárске osady s individuálnymi záhradnými chatkami :

SAD 1 – pri vodnej nádrži v Lelovciach na Trenčianskej ulici v Novákoch - počet 37

SAD 2 – na nivách pri rieke Nitre na Šoltésovej ulici v Novákoch - počet: 25

SAD 3 – na Brezine nad vodnou nádržou v Lelovciach na Nábřežnej ulici - počet: 24

SAD 4 – pri Poliklinike v Novákoch na ulici Matice slovenskej - počet: 36.

Návrh rozvoja :

V súlade s koncepciou ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja sa navrhuje priestor obce pre extenzívnu formu agroturizmu, rozvoj rekreačných, športovo rekreačných a oddychových a relaxačných zariadení pre účely každodennej rekreácie pre obyvateľov mesta formou verejných parkov a športovo relaxačných areálov sa navrhuje smerovať k príprave územia pre viacúčelové komplexné zariadenie na úrovni základnej ale aj vyššej vybavenosti, ako viacúčelové zariadenie pre športové i kultúrno-rekreačné zariadenia.

V rámci rozvoja cestovného ruchu a turizmu sa navrhuje využitie kultúrohistorického potenciálu mesta a navrhujú sa aj rozvojové plochy pre účelové zariadenia cestovného ruchu a rekreácie formou vidieckeho turizmu.

Variant I.

- v rámci ÚPC 3, polyfunkčné športovo-kultúrne zariadenie, formou mestskej športovej multifunkčnej haly aj pre kultúrne aktivity s komplexným zázemím pre šport a kultúru s integráciou ak pre zariadenia vybavenosti a služieb v rámci nového mestského centra (FPB 3.1.2)
- v rámci ÚPC 5, viacúčelový športovo rekreačný areál v nadväznosti na vodnú nádrž rozvojom zariadení v priestore pri vodnej nádrži, (FPB 5.3.1) riešením objektov – polyfunkčných budov pre zázemie sociálnych zariadení a vybavenosti pre šport a rekreáciu vrátane halových športovísk (FPB 5.5.1) a plochy pre exteriérové športoviská na ploche pôvodného odkaliska (FPB 5.5.2), extenzívnych rekreačno-športových aktivít v prírodnom prostredí (FPB 5.5.3) a lesoparku (FPB 5.3.2),
- v rámci ÚPC 9 priestory pre rekreačné a poznávacie aktivity o baníctve využitím priestoru a zariadení bývalej „Jamy F“ (FPB 9.3.2) a športovo-rekreačné aktivity na území bývalej bane I. – „Baňa Rudolf“ (FPB 9.3.3)
- v ÚPC 9, extenzívne rekreačné priestory v súlade s ÚPN VÚC TK navrhované v rámci rekreačných priestorov povrchovej bane v Lehote pod Vtáčnikom siahajúce do lesného masívu riešeného územia Nováky,
- v ÚPC 10, extenzívne rekreačné priestory (FPB 10.2.3) v súlade s ÚPN VÚC TK navrhované v rámci rekreačných priestorov agroparku v poddolovanom území Nováky - Koš - Prievidza.

Variant II.

- v rámci ÚPC 1, komplexné celomestské športovo-kultúrne zázemie s polyfunkčnými športovo-kultúrnymi zariadeniami, mestskou športovou multifunkčnou halou aj pre kultúrne aktivity s komplexným zázemím pre šport a kultúru s integráciou ak pre zariadenia vybavenosti a služieb a rekreácie v rámci FPB 1.2.2,
- v rámci ÚPC 5, viacúčelový športovo rekreačný areál v nadväznosti na vodnú nádrž rozvojom zariadení v priestore pri vodnej nádrži, (FPB 5.3.1) riešením objektov – polyfunkčných budov pre zázemie sociálnych zariadení a vybavenosti pre šport a rekreáciu vrátane halových športovísk (FPB 5.5.1), extenzívnych rekreačno-športových aktivít v prírodnom prostredí (FPB 5.5.3) a lesoparku (FPB 5.3.2),
- v rámci ÚPC 9 priestory pre rekreačné a poznávacie aktivity o baníctve využitím priestoru a zariadení bývalej „Jamy F“ (FPB 9.3.2) a športovo-rekreačné aktivity na území bývalej bane I. – „Baňa Rudolf“ (FPB 9.3.3)
- v ÚPC 9, extenzívne rekreačné priestory v súlade s ÚPN VÚC TK navrhované v rámci rekreačných priestorov povrchovej bane v Lehote pod Vtáčnikom siahajúce do lesného masívu riešeného územia Nováky,
- v ÚPC 10, extenzívne rekreačné priestory (FPB 10.2.3) v súlade s ÚPN VÚC TK navrhované v rámci rekreačných priestorov agroparku v poddolovanom území Nováky - Koš - Prievidza.

V návrhovom období vzniknú nové možnosti na vytvorenie viacúčelového športového komplexu, so športoviskami (napr. tenisové, basketbalové, volejbalové, minifutbalové a iné ihriská, golfové ihrisko, otvorená ľadová plocha,) a ďalšie športoviská pre netradičné športy (lezecká stena, lukostreľba, cyklotrial a iné) a športovo-rekreačné a zábavné zariadenia, relaxačné centrá a areály agroturizmu)

Navrhujú sa aj miestne cyklotrasy formou cyklookruhov, kde môžu byť zapojené všetky atraktivity mesta a jeho okolia.

Potenciálne možnosti rozvoja :

- a) riešenie možností adaptácie obytných budov na ubytovacie zariadenia pre turizmus,
- b) vytvorenie podmienok a podpora rozvoja komplexných stredísk športovo rekreačného areálu a strediska rekreácie a cestovného ruchu v komplexe s funkčným územím využitím potenciálu priestoru, a adaptáciou a dobudovaním existujúcich objektov a výstavbou nových zariadení a športovísk, vytváranie viacúčelových a polyfunkčných zariadení napr. formou integrácie a adaptácie zariadení priestorov kultúrnych, zábavných a športových zariadení a cestovného ruchu
- c) vytvorenie podmienok a podpora rozvoja cestovného ruchu v jadre mesta komplexe využitím kultúrno-historického potenciálu pamiatkovo chránených objektov, nedávnej histórie baníctva a pod (K,S,T)
- d) vytvárať podmienky pre náučný turizmus turistickým chodníkom do oblasti Vtáčnika a riešením trasy náučného chodníka v rámci katastrálneho územia mesta, v kontexte aj s riešením miestnej rekreačnej cyklotrasy a kultúrnych aktivít (S,D,T)
- a) vytvárať podmienky pre propagáciu cestovného ruchu a turizmu, (K,T),

- b) riešiť rozvoj cyklotrás v súlade s regionálnou koncepciou, s využitím prírodného prostredia v riešenom t.j. k.ú. mesta, v území striedania sa agrocenóz, TTP, lúk, poľných lesíkov, kríkových ekotónov a lesov. (S,D,T)

Zásady rozvoja rekreácie a cestovného ruchu :

- Vytvárať optimálne podmienky pre rozvoj mesta a rozvoj cestovného ruchu a rekreácie ako strategického cieľa rozvoja a jej budúcej orientácie, (K,S,D,T)
- aktivity usmerňovať do vytypovaných rozvojových rekreačných území mesta a nových navrhovaných lokalít (FPB) v záujme rozšírenia ponuky a spektra aktivít, skvalitnenia a doplnenia vybavenosti, ako aj vytvorenia atraktívneho rekreačného prostredia, (K,S,D,T)
- vytvárať podmienky pre systematickosť a koncepcnosť prípravy s cieľom podriadiť všetky aspekty funkcií a života mesta strategickému cieľu rozvoja cestovného ruchu, (K,S,D,T)
- usmerňovať rozvoj mesta ako sídla vhodného pre vidiecky turizmus a agroturistiku v nadväznosti na vzniknuté jazerá po exploatacii územia banskou činnosťou,
- podporovať rozvoj malých foriem ubytovania penziónového typu a ubytovania v súkromí, (K,S,D,T)
- rozvíjať podmienky pre turizmus a cykloturistiku vybudovaním atraktívnych trás s možnosťou ich napojenia na cyklomagistrálu a na sieť regionálnych a celoslovenských a medzinárodných cyklotrás. (K,S,D,T)

Nadradená dopravná sieť a širšie dopravné vzťahy

Nadradenú dopravnú sieť na riešenom území, t.j. katastrálnom území mesta tvorí tranzitná cestná a železničná dopravná infraštruktúra :

- cesta prvej triedy I/9 v trase - Bánovce nad Bebravou - Nováky - Prievidza;
- cesta prvej triedy I/64 v trase - Partizánske - Nováky - Prievidza;
- cesta tretej triedy III/1791 v trase - križ. s I/9 Nováky - Lehota pod Vtáčnikom;
- cesta tretej triedy III/1794 v trase - križ. s I/64 Nováky - žel. st. Nováky,
- železničná trať č.122 spájajúca uzlové stanice Prievidza a Lužianky

Dopravné väzby mesta Nováky v regionálnych a nadregionálnych súvislostiach sú riešené cestnou a železničnou dopravou regiónu a okresu Prievidza. Zastavaným územím, jadrom mesta v smere severojužnom vedie trasa cesty I/64, ktorá je súčasťou regionálnej cestnej siete. Okrajom zastavaného územia mesta cez zastavané územie miestnej časti Lelovce v smere východo-západnom vedie trasa cesty I/9, ktorá je súčasťou regionálnej a medzinárodnej cestnej siete. Cez riešené územie vedie trasa železničnej trate č. 122 spájajúcej uzlové stanice Prievidza a Lužianky - Nové Zámky. so železničnou stanicou.

Cesta I/9 je trasou tranzitnej dopravy v smere východo-západnom celoštátneho až medzinárodného významu, v úseku Trenčín - Bánovce - Prievidza - Handlová - Žiar nad Hronom. Tento úsek cesty I/9 je súčasťou európskej siete E-572. Tvorí spojnici ciest D-1 (E-50) a I/65 (E-571) a trasu strednej východo-západnej urbanizačnej osi Slovenska.

Severojužný tranzitný dopravný koridor tvorí trasa cesty I/64 nadregionálneho až celoštátneho významu, prechádzajúca Slovenskom v smere juh - sever Komárno - Nitra - Partizánske - Nováky - Prievidza - Nitrianske Pravno - Rajec - Žilina (D-1). Časť ťahu I/64 je súčasťou vedľajšej urbanizačnej osi Slovenska - Topoľčany - Partizánske a Prievidza - Martin.

Základ komunikačnej siete v katastrálnom území mesta Nováky tvoria priedahy týchto ciest I. triedy č. 9 a č. 64. V intraviláne obce plnia funkciu zberných komunikácií.

Priedah cesty I/9 v smerovo nerozdelenom profile vedie zo západu riešeným územím v dĺžke cca 29 km po križovatku s cestou I/64, od križovatky vedie v smerovo rozdelenom profile v dĺžke cca 2,5 km v peáži s cestou I/9 v smere do Prievidze po hranicu k.ú. Trasa cesty I/9 v súčasnej polohe a kategórii nevyhovuje výhľadovým potrebám intenzity dopravy a preto v zmysle KURS-u 2011 a ÚPN VÚC Trenčiansky kraj je navrhnutá jej rekonštrukcia, ktorá vychádza z potreby rýchleho spojenia okresných sídiel - Bánovce nad Bebravou, Partizánske a Prievidza s krajským sídlom v Trenčíne.

Priedah cesty I/9 vedie zo západu územím miestnej časti Horné Lelovce. Je časťou dôležitého cestného ťahu E-50 v smere západ-východ. Od západu po mimoúrovňovú križovatku s cestou I/64 je zaradený do kategórie S 7,5/60 v extraviláne a MS 9/50 v intraviláne. Od tejto križovatky je komunikácia budovaná v kategórii MS 16,5/70 v intraviláne a S 22,5/80 v extraviláne. V niektorých úsekoch je v súčasnej dobe komunikácia kapacitne vyťažená a podiel tranzitnej dopravy tu predstavuje 60 až 78 %

V rámci koncepcie územného rozvoja Slovenska ako aj ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja v dopravnej koncepcii cestnej automobilovej komunikačnej siete sa počíta s riešením východo-západnej strednej komunikačnej osi s vybudovaním rýchlostnej komunikácie kategórie R2, na ktorú je vydané právoplatné územné rozhodnutie v trase Dolné Vestenice – Nováky po križovatku ciest I/9 a I/64. Od tejto križovatky je trasa cesty R2 v smere do Prievidze vo výhľadovom období.

Koncepcie vyplýva zároveň potreba riešenia paralelnej komunikácie bez obmedzenia prístupu, ktorú bude tvoriť pravdepodobne prevažne bývalá trasa cesty I/50 v smere na obec Koš v súčasnosti miestna komunikácia ktorej trasa vedie poddolovaným územím a navrhuje sa ako zberná a zberno-obslužná, ktorá by mala prebrať funkciu paralelnej nespoplatnenej cesty až po križovanie s navrhovanou cestou I/64 v trase od križovatky s cestou R2 v smere do Opatoviec nad Nitrou a Bojníc.

Križovania na rýchlostnej ceste R2 sa navrhujú tri (3), (križovanie v Nitrickej doline s cestou I/9, križovanie pri súčasnej križovatke ciest I/9 a I/64 a prestavbou mimoúrovňovej križovatky na Lehotu pod Vtáčnikom s cestou I/64), ktoré budú zároveň slúžiť pre napojenie mesta na rýchlostnú komunikáciu využitím ciest I/9 a I/64.

Rýchlostná cesta kategórie R 2 bude smerovo rozdelená 4-pruhová komunikácia. V extraviláne v kategórii S22,5/80, po vylúčení pomalej dopravy bude spĺňať parametre rýchlostnej komunikácie R 22,5/80. V intraviláne ako mestská komunikácia funkčnej triedy A2 v kategórii MR 24,5/80 ale snahou riešenia je túto alternatívu vylúčiť a viesť trasu výlučne mimo zastavaného územia.

Prieťah cesty I/64 tvorí hlavnú komunikačnú os v zastavanom území mesta Nováky v smere sever-juh, ktorá sa napája na cestu I/50 mimoúrovňovou križovatkou. Cesta je v súčasnej dobe v zastavanom území v kategórii MZ 11,5/50. Dopravnú kostru obce určuje prieťah cesty I/64 cez riešené územie v dĺžke cca 3,1 km od juhu po križovanie s cestou I/9. Od križovania vedie v peáži s cestou I/9 v smere do Prievidze Centrum mesta je na 128,00 km staničenia tejto cesty, ktorá je v riešenom území zaradená do funkčnej triedy B1 a kategórie MZ 8,0/50 so šírkou pruhov 2 x 3,5 m.

Prieťahy ciest I. triedy, hlavne cesta I/64 vytvárajú cez zastavané územie mesta líniovú závalu, ktorú bude potrebné riešiť. V koncepcii ÚPN VÚC TK je navrhovaná obchvatová trasa cesty I/64 vo výhľadovom období v novej trase v úseku Partizánske - Nováky mimo zastavané územia obcí v súlade s pôvodnou koncepciou ÚPN SÚ Nováky. Terajšia trasa cesty I/64 cez mesto by sa stala mestskou komunikáciou, prípadne by sa zaradila do kategórie cestnej siete III. Triedy.

V súčasnosti prebieha realizácia stavby „Zvyšovanie pasívnej bezpečnosti na cestách I. triedy v ZA a TN kraji - I/9 Mníchova Lehota - hr. kraja BB“, ktorá je v jestvujúcej trase.

Návrh riešenia

V rámci koncepcie dopravného riešenia sa navrhuje koridor smerového vedenie trasy rýchlostnej cesty R2 v oblúku od križovatky s cestou I/64 smerom do Prievidze (v súčasnej trase cesty I/9 smerovo rozdelenom) rezervovaním územia vo výhľadovom období pre úpravu smerového vedenia trasy pre dosiahnutie normových podmienok riešenia trasy rýchlostnej cesty.

Koncepcie vyplýva zároveň potreba riešenia paralelnej komunikácie bez obmedzenia prístupu, ktorú bude tvoriť pravdepodobne prevažne bývalá trasa cesty I/50 v smere na obec Koš v súčasnosti miestna komunikácia ktorej trasa vedie poddolovaným územím a navrhuje sa ako zberná a zberno-obslužná, ktorá by mala prebrať funkciu paralelnej nespoplatnenej cesty až po križovanie s navrhovanou cestou I/64 v trase od križovatky s cestou R2 v smere do obce Opatovce nad Nitrou a mesta Bojníc.

Navrhuje sa nová zberno-obslužná komunikácia, cesta B2 od križovatky cesty I/9 s miestnou komunikáciou (Jesenského ul.) z dôvodu vymiestnenia dopravy z Duklianskej ul. Smerujúcej do zariadení MV SR a vojenského útvaru a tiež z dôvodov odľahčujúceho alternatívneho dopravného spojenia mesta s regionálnym centrom Prievidza a Bojníc trasou na úpätí podhorského pásu Strážovských vrchov. Účelom tejto cesty má byť aj perspektívne výhľadové dopravné napojenie a využitie rezervných plôch pre rozvoj (FPB 6.2.1, 6.3.2) Predmetná cesta nadväzuje na koncepčné dopravné riešenie územného plánu obce Opatovce nad Nitrou. Trasa tejto cestnej komunikácie je riešená variantne a navrhuje sa jej zaradenie do siete ciest vyššieho (regionálneho) významu.

Zásady :

- a) rešpektovať koridor plánovanej rýchlostnej cesty R2. zaradenej do súhrnnej siete TEN-T (Trans-European Transport Network, t.j. Trans-európska dopravná sieť);

- b) rešpektovať lokalizáciu existujúcej cestnej infraštruktúry ciest I. a III. Triedy a ich výhľadových trás .
- c) Zabezpečiť územnú rezervu – koridor pre cestu I/64 (celoštátneho významu) v kategórii C 11,5/80-60, v trase a úsekoch, východný obchvat obce Zemianske Kostolany a Nováky po križovatku s rýchlostnou cestou R2, (ÚPN VÚC TK bod 7.1.7)
- d) zastavanom území rezervovať koridor pre výhľadové šírkové usporiadanie ciest I. triedy vo funkčnej triede B1 v kategórii MZ 14/60, v zmysle STN 73 6110;
- e) mimo zastavaného územia rezervovať koridor pre výhľadové šírkové usporiadanie ciest I. triedy v kategórii C 11,5/80 v zmysle STN 73 6101;
- f) cestu I/64 a je križovatky s ostatnými pozemnými komunikáciami posúdiť či vyhovujú požiadavkám výhľadových intenzít v návrhovom období v zmysle platných noriem (STN 736101, 736110, 736102)
- g) nové komunikácie pre chodcov pri ceste I/64 navrhnuť v zmysle platnej normy (STN 736110)
- h) na ceste I/64 nenavrhovať špecifické prvky upokojujúceho dopravy - spomaľovacie prahy a vyvýšené plochy (v zmysle TP 15/2005),
- i) osvetlenie a stavebné úpravy na ceste I/64 v mieste nových autobusových zastávok navrhnuť v zmysle platnej legislatívy (STN 73 6101, STN 73 6110 a STN 73 6102)
- j) mimo zastavaného územia rezervovať koridor pre výhľadové šírkové usporiadanie ciest III. triedy v kategórii C 7,5/70 v zmysle platných STN a TP;
- k) v zastavanom území rešpektovať výhľadové šírkové usporiadanie ciest III. triedy v kategórii MZ 8,5/50, MZ 8,0/50, vo funkčnej triede B3, v zmysle STN 73 6110
- l) Nové pripojenia pozemných komunikácií na cestu I/64 zo susedných nehnuteľností navrhnuť v súlade s platnými predpismi a normami (STN 73 6101, 73 6110, 73 6102 a príslušných TP.)
- m) dopravné napojenia navrhovaných lokalít na cesty I. triedy riešiť na základe dopravnoinžinierskych podkladov, posúdenia dopravnej výkonnosti dotknutej cestnej siete v súlade s platnými STN a TP s dôrazom na vzájomnú vzdialenosť križovatiek, autorizovaným inžinierom pre dopravné stavby, v samostatnej projektovej dokumentácii a zaslať SSC k zaujatiu stanoviska;
- n) pri návrhu nových lokalít HBV, IBV, OV v blízkosti ciest I. triedy uvažovať s negatívnymi účinkami z dopravy a v prípade prekročenia prípustnej hladiny hluku navrhnuť opatrenia na zníženie týchto negatívnych účinkov. Voči správcovi ciest nebude možné uplatňovať požiadavky na realizáciu týchto opatrení, pretože negatívne účinky vplyvu dopravy sú v čase realizácie stavieb známe;
- o) nové podzemné vedenia v súbehu s cestou I/64 navrhnuť mimo cestný pozemok cesty I/64 v chodníkoch a priľahlých zelených pásoch. Na cestnom pozemku cesty I/64 je ich možné umiestniť v prípade ak je vylúčená možnosť iného technického riešenia,
- p) v procese návrhu rozvojových obytných území v blízkosti cesty I/64 rešpektovať pásmo hygienickej ochrany pred negatívnymi účinkami dopravy z cesty I/64 resp. zaviazat' stavebníkov na vykonanie takých opatrení na budovách, ktoré budú eliminovať tieto nežiadúce účinky, v prípade potreby posúdiť nepriaznivé vplyvy z dopravy (hluk a emisie) na ceste I/64 a navrhnuť opatrenia na ich elimináciu

Koncepcia cestnej dopravy, dopravný systém mesta

Mesto Nováky je na nadradenú cestnú sieť (R2, I/9 a I/64) napojené cestami vo funkčných triedach zberných a obslužných. Cesty vedúce do mesta sa stávajú v zastavanom území (v rámci intravilánu) mestskými komunikáciami a vzťahuje sa na STN 73 6110 - Projektovanie miestnych komunikácií. I tu je však potrebné konštatovať, že ich vedenie i šírkové usporiadanie vychádza z konfigurácie terénu a prostredia, v ktorom sa nachádzajú.

Súčasná trasa ciest I/9 a I/64 v zastavanom území mesta bude v rámci návrhu komunikačnej siete mesta plniť z väčšej časti funkciu zbernej komunikácie vo funkčnej triede B1v kategórii MZ 14/60 a spolu s cestou III/1794 k železničnej stanici vo funkčnej triede B3 v kategórii MZ 8,5/50, budú plniť funkciu základnej kostry mestského dopravného systému, na ktorý bude napojený systém obslužných komunikácií vo funkčných triedach B3, C2 a C3. Cestná komunikačná sieť bude realizovaná bez potreby smerových a sklonových úprav. Novobudované časti cestnej siete majú byť optimálne navrhnuté v súlade s normami (STN 73 6110 Projektovanie miestnych komunikácií a STN 73 61 01 Projektovanie ciest a diaľnic). V miestach križovania niektorých významných komunikácií zberných a obslužných prehodnotiť vhodnosť riešenia križovania okružnou križovatkou, čím bude zabezpečený ustálený a bezpečný tok vozidiel.

Cesta I/64 je v zastavanom území mesta vedená v intravilánovom usporiadaní s odvodnením čiastočne do dažďovej kanalizácie. V južných okrajových častiach mesta je vedená v extravilánovom usporiadaní, s odvodnením do cestnej priekopy. V miestach chodníkov do uličných vpustí resp. príslušného terénu. Komunikácia zodpovedá funkčnej triede zbernej komunikácie B1. Jednostranný chodník šírky 1,5 – 2,5 m je vybudovaný v celej dĺžke zastavaného územia v jadrovej časti mesta obojstranne. Táto cesta má v súčasnej dopravnej a sídelnej štruktúre charakter tranzitného ťahu s vysokým dopravným zaťažením a veľkým podielom nákladnej dopravy.

Cesta III. triedy sa napája na komunikáciu I. triedy v kategórii C 6,5/50, funkčnej triede B3 stykovou križovatkou, cesta je spojnicou a prístupovou komunikáciou k železničnej stanici.

Cesta I/9 v zastavanom území mesta je vedená v extravilánovom usporiadaní s odvodnením do terénu a cestnej priekopy.

Dopravnú kostru zástavby mesta dotvára prevádzková sieť miestnych komunikácií s funkciou obslužnou prístupovou vo funkčných triedach B3, C2 a C3, a účelové cesty.

Hlavnú komunikačnú sieť sídla dotvárajú miestne obslužné komunikácie - ulice Jesenského, Šimonovská, Lehotská, Svätoplukova, Pribinova, G. Košťála, A. Hlinku, M.R. Štefánika a Dukianska cesta k Vojenskému útvaru a zariadeniu MV „Sklady Trebianska“ s navrhovaným obchvatom mimo zastavané územie prepojením s obcou Opatovce nad Nitrou. Výrobné areály (BME) v severovýchodnej časti riešeného územia sprístupňuje cesta I/50 a cesta III. triedy do Lehoty pod Vtáčnikom a Podhradia. Komunikácie sú navrhnuté premenlivej šírky od 4,0 do 7,0 m. Ich kvalita je v niektorých úsekoch nevyhovujúca. Úprava obslužných komunikácií má v prevažnej miere mestskú úpravu, len v okrajových častiach sídla sú komunikácie navrhnuté bez obrubníkov.

Pre potreby územného plánu nebol vykonaný žiadny dopravný prieskum, okrem prác v teréne, pri ktorých bol zisťovaný jestvujúci stav komunikácií a dopravných zariadení, kapacity parkovísk a individuálnych garáží, preto sa pri návrhu komunikačnej siete mohli využiť len doteraz vypracované koncepcné a bilančné dokumenty.

Trasy miestnych komunikácií v okrajových polohách zástavby mesta prechádzajú do poľných ciest, ktoré sú prevažne len so štrkovou úpravou v šírke cca 3,0 až 3,5 m.

Dopravné vzťahy vo vnútri sídla a ich pridelenie na príslušnú sieť neboli snímané dopravným či iným prieskumom, na základe ktorého by bolo možné určiť veľkosť dopravnej práce, špičkové zaťaženie a ostatné dopravno-inžinierske charakteristiky súčasného stavu. Takéto údaje počas prieskumov a rozborov neboli k dispozícii. Obdobne nie je k dispozícii ani prieskum hlučnosti na hlavnom cestnom prieťahu cez mesto. Dopravno-inžinierske charakteristiky a predpokladaná hlučnosť trás je možné čiastočne popísať na základe prieskumov SSC z roku 2015 a prognózovaných koeficientov rastu intenzity automobilovej dopravy.

Návrh koncepcie riešenia

Rozvoj cestnej siete miestnych obslužných a zberných komunikácií sa navrhuje sieťou systému obslužno-prístupových komunikácií vo funkčných triedach B3, C2 a C3, ktoré sú navrhované využitím existujúcej cestnej siete a navrhovaným rozšírením cestnej siete. V reálnych možnostiach územnoplánovacieho a urbanistického riešenia sa preferuje systém zokruhovania cestnej siete, v návrhovom období sa rieši v rámci rozvoja zokruhovanie Rastislavovej ul. s Lehotskou ul. v trase vedúcou popred areál HBP a.s. Baňa Nováky s napojením na Šimonovskú ul.

V rámci koncepcie rozvoja sa navrhujú aj tri dopravné napojenia mesta na výhľadovú novú obchvatovú trasu cesty I/64. Dve základné v nových trasách ciest funkčnej triedy C2 a jedna podružná v trase existujúcej nespevnenej cesty navrhovanej vo funkčnej triede C3 k FPB 9.3.3. Obchvat cesty I/64 po vybudovaní bude v území plniť hlavne funkciu zbernej komunikácie v prenesenom význame. Na tento východný obchvat sa bude možné optimálnejšie napojenie najmä výrobných území mesta a lepšie podmienky pre potenciálne využitie a sprístupnenie rozvojových území mesta.

V riešenom území v súčasnosti prevládajú a je predpoklad, že aj vo výhľade budú prevládať koncentrické vzťahy, ktorých kvantita bude závisieť od významu sídla v štruktúre osídlenia riešeného územia. V prevažnej miere pôjde o cieľovú dopravu (za prácou, do školy a za vybavenosťou) uskutočňované najvýhodnejším dopravným systémom z hľadiska cestujúceho. Všeobecný trend uprednostňovania individuálnej automobilovej dopravy pred ostatnými druhmi dopravy nebude výnimkou ani v budúcnosti.

Cestná sieť v súčasnom zastavanom území a v rámci navrhovaných funkčných území rozvojových lokalít predstavuje cestnú sieť, ktorá bola založená čiastočne bez celkovej koncepcnej prípravy, uplatňuje sa na nich princíp zaradenia do nižších funkčných tried. Odporúča sa riešiť ich vo funkčnej triede C3 a formou obytných ulíc vo funkčnej triede D1, riešením v následnej urbanistickej a dopravnej koncepcii na nižšom, podrobnejšom stupni koncepčného riešenia. Navrhuje sa zriadenie obrátisk na zaslepených komunikáciách.

Varianty riešenia :

Porovnanie variantov v rámci spracovania konceptu riešenia územného plánu. Oba varianty sú v základnej dopravnej koncepcii prakticky rovnaké, rozdiely sú len v navrhovanej miestnej cestnej komunikačnej sieti vo funkčných triedach B3, C2 a C3 vedené v existujúcom zastavanom území v okolí jadra obce.

V oboch variantoch v zastavanom území sa navrhuje homogenizovať šírkové usporiadanie komunikácií a navrhnuť prvky upokojenia v zmysle TP15/2005 a zabezpečiť bezbariérovosť verejných priestorov v zmysle TP 10/11.

Sieť zberno-obslužných komunikácií sa navrhuje doplniť obslužno-prístupovými komunikáciami vo funkčných triedach C2. V rámci navrhovaných lokalít sa odporúča riešiť komunikácie funkčnej triedy C3 a obytné ulice navrhované vo funkčnej triede D1. Navrhuje sa zriadenie obrátisk na zaslepených komunikáciách.

Zásady :

- a) v prípade potreby posúdiť nepriaznivé vplyvy z dopravy (hluk a emisie) na ceste I/64 a navrhnuť opatrenia na ich elimináciu
- b) dopravné napojenia navrhovaných lokalít riešiť systémom obslužných komunikácií a ich následným napojením na nadradenú cestnú sieť v súlade s platnými STN a TP;
- c) dopravné napojenia navrhovaných lokalít na cesty I. triedy riešiť na základe dopravnoinžinierskych podkladov, posúdenia dopravnej výkonnosti dotknutej cestnej siete v súlade s platnými STN a TP s dôrazom na vzájomnú vzdialenosť križovatiek, autorizovaným inžinierom pre dopravné stavby, v samostatnej projektovej dokumentácii a zaslať SSC k zaujatiu stanoviska;

Funkčné členenie a kategorizácia ciest

V zastavanom území v súlade s navrhovanou koncepciou rozvoja cestnej siete rešpektovať pre výhľadové šírkové usporiadanie ciest I. triedy č. 9 a 64 v kategórii MZ 1214/60 vo funkčnej triede B1. (v zmysle STN 73 61 10)

Trasa navrhovanej cesty obchvatu Duklianskej cesty v úpätí Strážovských vrchov funkčnej triedy B2 (subregionálneho významu) v kategórii C 7,5/60 v návrhovom období (Nováky - križovatka cesty I/9 s Jesenského ul – hranica k.ú s obcou Opatovce nad Nitrou) sa napája na cestu I. triedy, vedie na sever mimo zastavané územie mesta pozdĺž vodného toku Nitra, križuje vodný tok a ďalej sa napája na Dukliansku ul. vedúcu k areálu MV SR a Vojenskému útvaru je navrhnutá zaradením do cestnej siete zberných komunikácií.

V zastavanom území obce v súlade s navrhovanou koncepciou rozvoja cestnej siete rešpektovať výhľadové šírkové usporiadanie cesty III. triedy (III/178894) vo funkčnej triede B3 v kategórii MZ 8,5(8,0)/50 (v zmysle STN 73 61 10).

Dopravnú kostru zástavby mesta dotvára prevádzková sieť miestnych komunikácií s funkciou obslužnou prístupovou vo funkčných triedach C2, C3 (D1) a účelové lesné a poľné cesty.

V rámci cestnej siete mesta sa navrhuje rekonštrukcia existujúcich ciest, rozvoj základnej kostry navrhovaných ciest (stanovených vo výkrese dopravných systémov) a rozvojových lokalít sa odporúča navrhovať obslužné komunikácie v nasledovných kategóriách :

MO 11,5/30 – obslužná obojsmerná komunikácia, šírka jazdného pruhu 3,25 m, jednostranný parkovací pruh šírky 2,50 m, návrhová rýchlosť 40 km/h,

MO 10,25/30 – obslužná obojsmerná komunikácia, šírka jazdného pruhu 3,25 m, jednostranný parkovací pruh šírky 2,00 m, návrhová rýchlosť 30 km/h,

MO 7,5/30 – obslužná obojsmerná komunikácia, šírka jazdného pruhu 2,75 m, návrhová rýchlosť 30 km/h

MO 5,5/30 – obslužná obojsmerná komunikácia, šírka jazdného pruhu 2,75 m, návrhová rýchlosť 30 km/h

MO 6,5/30 – obslužná jednosmerná komunikácia, šírka jazdného pruhu 2,75 m, jednostranný parkovací pruh šírky 2,25 m návrhová rýchlosť 30 km/h.

Hromadná doprava

Hromadná doprava osôb je v súčasnosti v Novákoch zabezpečovaná prímestskou autobusovou dopravou Slovenskou autobusovou dopravou a.s. Prievidza (SAD a.s.) a diaľkovou dopravou.

Autobusová stanica nie je vybudovaná centrálna. V rámci mesta Nováky sú navrhnuté dve autobusové zastávky – nástupište pri železničnej stanici, kde sú umiestnené odchodové státa pre prímestské aj diaľkové linky. V priestore pri NCHZ je navrhnutá zastávka s 15 odchodovými stojiskami prevažne pre prímestské linky.

Vzhľadom na plošnú rezervu areálu prevádzkarne sa navrhuje umiestnenie autobusovej stanice (AS) úpravou jestvujúcej plochy pri železničnej stanici s jej väzbou na okružný komunikačný systém mesta.

Na území mesta sú v súčasnosti umiestnené ešte ďalšie autobusové zastávky, pri ktorých bude potrebné prehodnotiť ich umiestnenie a upraviť ich v zmysle normy.

Prevažná časť mesta je pokrytá zastávkami v dochádzkovej vzdialenosti 400 m. Autobusové zastávky v meste sú v majetku SAD Prievidza, konkrétne sú to autobusové zastávky Horné Lelovce, Poliklinika, NAD (Bydos s.r.o.), železničná stanica, NCHZ, Baňa Mládeže - vrátnica, Baňa Lehota - vrátnica, Baňa Dolina, BME.

Dochádzka za prácou zo a do okolitých sídiel predstavuje značnú hybnosť obyvateľstva.

Cez mesto Nováky prechádza cca 29 prímestských autobusových liniek. Momentálny polohopisný stav autobusových zastávok SAD vyhovuje, o jeho zmene v budúcnosti neuvažuje.

V oboch variantoch konceptu je navrhnutá podpora a skvalitnenie služieb hromadnej dopravy rozmiestnením nových zastávok HD vzhľadom aj na navrhované rozvojové plochy a územia navrhuje zriadenie nových zastávok pre hustejšie a lepšie pokrytie okruhu dostupnosti v súlade s grafickou časťou (výkres dopravy)

Statická doprava, parkovanie a odstavovanie vozidiel

Jestvujúce systémovo riešené plochy pre verejnú statickú dopravu v rámci zastavaného územia obce sú centrálna časť mesta na námestí SNP, pred mestským úradom, pred kultúrnym domom a pred niektorými budovami verejnej vybavenosti a súkromných firiem, parkovacie plochy pred bytovými domami a parkoviská pred areálmi HBP a.s. a FORTISCHEM a.s. Verejné parkoviská sú vyznačené vo výkrese dopravy.

Odstavovanie motorových vozidiel sa uskutočňuje na okrajoch miestnych komunikácií a na spevnených viacúčelových plochách, najmä pred niektorými objektmi občianskej vybavenosti.

Vzhľadom na súčasný vývoj je evidentný nedostatok plôch statickej dopravy v centrálna časti mesta a pri jednotlivých zariadeniach občianskej vybavenosti, čo jednotliví prevádzkari OV riešia vyrovnaním sa provizórnym spevnením plôch pred objektmi a v zeleni pridruženého priestoru MK. Parkovacie plochy sú zatiaľ prevažne charakteru živelného, bez riadneho vymedzenia a povrchovej úpravy. Ostatné parkovacie plochy sú v rámci uličnej siete pred domami na vlastných pozemkoch, v garážach, čiastočne na širších uliciach v hlavnom dopravnom priestore. Problémom je parkovanie na úzkych obslužných prístupových komunikáciách, ktoré blokujú prejazd požiarna a záchrana techniky.

Evidenčné údaje o počtoch parkovacích miestach a garážovaných vozidlách v meste nie sú k dispozícii. Odporúča sa obytné ulice označiť a parkovanie v uličnom koridore vyznačiť vodorovným značením.

V návrhovom období, ale aj pre výhľad bude však potrebné rezervovať dostatok plôch pre realizáciu parkovacích státí v blízkosti zdroja, resp. cieľa cesty. V rámci lokalizácie funkcie občianskej vybavenosti musí byť podmienkou riešenie dostatočných odstavných plôch v nadväznosti na existujúcu i navrhovanú verejnú sieť komunikácií, predovšetkým pred zariadeniami OV a areálmi (futbalový areál, areál základnej školy, výrobo-obslužné areály, poľnohospodársky dvor, aj hotely, penzióny, úrady, obchodné a zariadenia pre voľný čas), všade tam, kde to priestorové podmienky umožňujú, v súlade s príslušnými predpismi (vyhláškami, STN).

Pre potreby odstavovania vozidiel navrhujeme v rámci plôch s individuálnou výstavbou riešenie odstavovania a garážovania na vlastných pozemkoch rodinných domov.

V zónach s hromadnou výstavbou je potrebné riešiť odstavovanie vozidiel čiastočne na teréne a čiastočne v hromadných garážach resp. podstavaných parkovacích plochách. Návrh parkovacích miest vychádza z potreby zabezpečenia dostatočného počtu stojísk vo forme záchytných parkovacích plôch po obvode centrálnej časti mesta a v jednotlivých okrskoch pre navrhnuté objekty vybavenosti.

V rámci rozvojových lokalít v koncepcnom riešení je potrebné zohľadniť a riešiť dostatočné odstavné a parkovacie plochy a miesta minimálne v súlade normou. Počet parkovacích miest je potrebné stanoviť podľa STN 73 6110. Parkovacie miesta musia byť navrhnuté na vlastnom pozemku. V navrhovaných lokalitách s prevažnou funkciou bývania sa odporúča regulovať počet parkovacích miest nasledovne : 2 až 3 parkovacie miesta musia byť na pozemku vlastníka rodinného domu a 1 parkovacie miesto pre návštevy na verejnom priestore.

Verejné odstavné plochy sa navrhujú v rámci rozvojových území bývania, výroby, verejných športových, športovo-rekreačných a rekreačných plôch, pohrebiska a železničnej stanice a ďalších zariadení riešiť v súlade s vyššie uvedenou STN – EN.

Pri návrhu statickej dopravy sa odporúča riešiť aj odstavné plochy pre bicykle a kolobežky s určeným minimálnym percentuálnym počtom miest z kapacity parkoviska pre motorové vozidlá, napr. parkovacie plochy pre bicykle s počtom miest rovnom minimálne 20 % kapacity parkoviska pre motorové vozidlá stanovenej pre príslušné zariadenie podľa STN 736110. (stanovisko MDaV SR)

Pešia doprava

Chodníky v súbehu s cestou I/64 v zastavanom území sú jednostranné (pravostranné) so šírkou 1,5 až 2,0 m. V jadre obce na námestí slobody a príľahlom území sú chodníky obojstranné. Chodníky sú upravené ako bezbariérové. V meste na niektorých úsekoch MK nie sú vybudované samostatné pešie chodníky. Chodci využívajú hlavný dopravný priestor miestnych komunikácií.

Priechody pre chodcov na ceste I. triedy nie sú dostatočné a chýba na niektorých nasvietenie asymetrickým svetidlom.

Chodníky v rámci zastavaného územia sa navrhujú pozdĺž všetkých zberných komunikácií a významných obslužných komunikácií. Cesta pre chodcov a cyklistov vedená mimo komunikácie nesmie byť užšia ako 4,25 m.

Chodníky v navrhovaných rozvojových lokalitách sa navrhujú o minimálnej voľnej šírke 1,5 m, s bezpečnostným odstupom 0,25 m od pevnej prekážky. Na zberných komunikáciách musia byť oddelené postranným deliacim pásom šírky 1-2 m, alebo musí byť zachovaný bezpečnostný odstup 0,5 m od hrany vozovky. Chodníky pozdĺž komunikácií funkčnej tried C2, C3 nemusí byť oddelený postranným deliacim pásom, ani nemusí byť zachovaný bezpečnostný odstup 0,5 m od hrany vozovky.

Cyklistická doprava

Cyklistická doprava je miestneho charakteru v rámci zástavby obce a v katastri, resp. v medzi sídlom pohybe v rámci okresu medzi najbližšími sídlami. Pohyb cyklistov je v rámci zastavaného územia len po miestnych komunikáciách. Medzi sídlami len po cestách a účelových komunikáciách.

Cez riešené územie vedú nasledovné cyklomagistrály a cyklookruhy :

Ponitrianska cyklomagistrála

- dĺžka 149 km (marker symbol cyklotrasy bicycle red), spravuje SCK, číslo trasy 019, názvy: Prameň Nitry - Nitrianske Pravno – Bojnice – Opatovce nad Nitrou – Nováky – Kamenec pod Vtáčnikom – Bystričany – Čereňany – Oslany – Malé Uherce – Partizánske – Žabokreky nad Nitrou

- prerušenie - Výčapy, Opatovce - Veľký Cetín - Nové Zámky - Komoča, (Hornonitrianska cyklomagistrála)

Bojnický cyklookruh

- dĺžka 139 km (marker symbol cyklotrasa bicycle blue), spravuje SCK, číslo trasy 2308, webstránka, názvy: Nitrianske Pravno - Handlová - Lehota pod Vtáčnikom – Oslany.

Zlepšenie cyklistickej infraštruktúry na Hornej Nitre. K aktivitám TSK pri plnení zámeru vybudovať atraktívne cyklotrasy na území Trenčianskeho kraja patrí spracovanie štúdie realizovateľnosti cyklotrasy na Hornej Nitre. Štúdia spočíva v spracovaní návrhu variantných riešení vedenia cyklotrasy, ktorá bude spájať mestá Handlová, Prievidza, Nováky, Partizánske, až po hranicu s nitrianskym samosprávnym krajom, dĺžky cca 50 km. Štúdia posudzuje smerovanie cyklotrasy z viacerých pohľadov: posúdenie navrhovaných alternatív z hľadiska územnoplánovacej dokumentácie dotknutých obcí a miest, posúdenie navrhovaných alternatív z hľadiska demografického, cieľov a zdrojov, návrh technických opatrení v posudzovaných alternatívach, posúdenie navrhovaných alternatív z hľadiska majetkovoprávných a vlastníckych vzťahov, posúdenie navrhovaných alternatív z hľadiska nárokov na financovanie. Výsledkom štúdie sú opäť viaceré varianty, z ktorých je vybraný jeden ako odporúčaný. Cyklotrasa bude mať cyklodopravný charakter, bude slúžiť nielen ako prepojenie turisticky významných lokalít s možnosťou športového vyžitia pre turistov, či rodiny s deťmi, ale i ako bezpečná alternatívna doprava do zamestnania pre obyvateľov regiónu Horná Nitra.

Navrhujú sa cyklistické chodníky miestneho charakteru v rámci zástavby obce a v katastri, resp. v medzi sídelnom pohybe medzi najbližšími sídlami. Tento systém dopravy je v rámci obce a medzi miestnymi časťami nevýrazný vzhľadom na vzdialenosti a podmienky. Pohyb cyklistov je v rámci zastavaného územia len po miestnych komunikáciách. Medzi sídlami je realizovaný len po cestách a účelových komunikáciách. Cyklistické trasy sú ako súčasť miestnych komunikácií a vedené účelovými a lesnými cestami z mesta do miestnych častí pre vzájomnú dostupnosť a do navrhovaných rozvojových rekreačných území a do voľnej krajiny Strážovských vrchov a Vtáčnika.

Počíta s uplatnením cyklistických komunikácií v rámci miestnych komunikácií, ktoré sa navrhujú systémom prepojenia miestnych častí mesta a funkčných území navzájom kde je predpoklad potreby intenzívneho pohybu za prácou a bývaním.

Navrhujú sa nasledovné samostatné cyklistické trasy miestneho významu mimo zastavaného územia spájajúce aj okolité obce :

- od zastávky autobusov v miestnej časti Horné Lelovce „SZ“ smerom na k.ú. Diviacka Nová Ves cez zastavané územie pozdĺž miestnej komunikácie a ďalej v trase poľnej cesty,
- od zastávky autobusov v miestnej časti Horné Lelovce „S“ smerom pozdĺž pobrežia a hrádze rieky Handlovka na hranicu k.ú. Opatovce nad Nitrou, kde križujú regionálnu cyklotrasu,
- od futbalového štadióna smerom „JV“ po prístupovej ceste k bani Rudolf a ďalej smerom „J“ po trase poľných ciest smerom na hranicu s k.ú. Zemianske Kostolany.

Navrhuje sa vytvorenie okruhu rekreačného a kondičného integrovaného chodníka s pešou a cyklistickou dopravou v rámci okruhu v rekreačnom území s extenzívnou rekreačnou funkciou v území s prepojením na Bystričany a Čereňany a na rekreačné priestory pod Vtáčnikom

Infraštruktúra - produktovody, telekomunikácie, odpady a nakladanie s odpadmi)

Zásobovanie vodou

V rámci rozvoja mesta Nováky podľa etapizácie výstavby sa navrhuje postupne rozširovať existujúcu vodovodnú sieť a zároveň ju zokruhovať. V rámci napojenia nových lokalít bude potrebné aktuálne posúdiť kapacitné možnosti existujúceho vodovodného systému !

Na základe uvedených prepočtov potrieb ($Q_{max} = 22,49 \text{ l.s}^{-1}$), pri navrhovanom rozvoji mesta vo výhľadovom období vyplýva, že zdroje vody skupinového vodovodu SKV Nováky, za predpokladu zachovania súčasnej minimálnej výdatnosti, budú postačujúce pre predpokladaný nárast.

Pre zásobovanie mesta Nováky z SKV Nováky sú využívané vodné zdroje z lokalít v Nitrianskom Rudne, Ješkovej Vsi, Diviackej Novej Vsi, Diviakoch nad Nitricou a v Nitrianskych Sučanoch..

Potreby vody v SKV Nováky sú pokrývané z vlastných zdrojov, ich kapacita bude v budúcnosti v dostatočnej miere pokrývať výhľadové potreby vody. Pre zabezpečenie plynulej dodávky pitnej vody je potrebné navrhnuť postupnú rekonštrukciu vodovodných prívádzačov a vodovodnej siete.

Napriek tomu, že akumulácia je pre rozvoj mesta Nováky dostatočná, bude potrebné uvažovať s doplnením akumulácie z dôvodu, že prívod vody je vodovodným privádzačom z pramennej oblasti Nitrianske Rudno a vodojem plní úlohu akumuláčného vodojemu aj pre obce Zemianske Kostolany vrátane priemyslu, Kamenec pod Vtáčnikom, Bystričany, Čereňany a Oslany.

Mesto Nováky sa navrhuje zásobovať pitnou vodou z existujúcej vodovodnej siete (aktuálny stav k roku 2022). Pitná voda je z vodojemu privádzaná do spotrebiska gravitačným spôsobom. V rámci rozvoja, podľa etapizácie výstavby, sa navrhuje postupné rozširovanie vodovodnej siete a zároveň je podľa možnosti navrhované zokruhovanie (viď. grafickú časť). Vodovod bude smerovo sledovať existujúce a navrhované komunikácie, v rámci rozvojových lokalít vnútorná štruktúra sa určí v súlade navrhovanou urbanistickou koncepciou v následnej územnoplánovacej príprave, v rámci spracovania územnoplánovacích podkladov a nadväzujúcich ďalších stupňov projektovej prípravy. Podrobný návrh riešenia, dimenzie a ďalšie technické údaje v riešenom území sa určia v rámci podrobnejších stupňov projektovej prípravy.

Potrubná sieť sa navrhuje rekonštruovať (zväčšiť dimenziu potrubia hlavných uličných rádo) a obnoviť s prednostným riešením hlavných privádzačov. Rozvody do nových lokalít zástavby vybudovať v dimenzii min. DN 110. V meste sa navrhuje dobudovať sieť vonkajších požiarňých hydrantov v zmysle platnej STN 73 0873 v navrhovaných lokalitách, s umiestnením v sieti vo vzdialenosti 80 až 120 m.

Pásma ochrany verejných vodovodov a verejných kanalizácií vymedzené zákonom č. 442/2002 Z. z. sú uvedené v kapitole A.2.9.1.

V metóde výpočtu podľa prílohy č. 1 Vyhlášky Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 684/2006 zo 14. novembra 2006 sa uvažovalo so špecifickou potrebou vody zníženou v rozsahu 13 % v zmysle ustanovení vyhlášky, vzhľadom na prevažujúce samostatné merania odberu v rodinných domoch.

V rámci rozvoja mesta Nováky podľa etapizácie výstavby sa navrhuje pri postupnom rozširovaní vodovodnej siete zároveň ju zokruhovať.

Vodovodný systém sa navrhuje trasovaním prevažne v súbehu s existujúcou a navrhovanou cestnou komunikačnou sieťou. Koncepcia riešenia vodovodného systému navrhovaných rozvojových lokalít - FPB, bude predmetom následného územno-technického riešenia v súlade s urbanistickým riešením v úrovni zóny na základe územnoplánovacích a územno-technických podkladov. Podrobný návrh riešenia, dimenzie a ďalšie technické údaje sú predmetom následných stupňov projektovej prípravy V rámci projektovej prípravy navrhovaných lokalít pred napojením bude potrebné posúdiť kapacity hlavných privádzačov a jestvujúceho vodovodného systému.

Zásady :

- a) zabezpečiť 100 % - né zásobovanie obyvateľov a domácností z vodovodného systému,
- b) riešiť rozšírenie rozvodov pitnej vody pre navrhované rozvojové funkčné územia - FPB (bývanie, vybavenosti rekreácie a priemyslu),
- c) riešiť návrh modernizácie a postupnej rekonštrukcie a obnovy vodovodnej siete so zameraním na zvýšenie prietoku vody,
- d) zabezpečiť postupnú rekonštrukciu prívodu vody Nitrianske Rudno - Nováky (ktorého súčasťou je aj výmena vodovodného potrubia DN 200 v SKV Nováky)
- e) zabezpečiť výstavbu vodojemu 2 000 m³
- f) chrániť vodné zdroje a kontrolovať dodržiavanie podmienok využívania a dodržiavanie povolených činností v ochranných pásmach vodných zdrojov,
- g) kontrolovať kvalitu dodávanej vody vo vodovodnom systéme,
- h) vymedziť manipulačný pás pre zabudovanie nového potrubia, v nezastavanom území v šírke cca 15 m, v zastavanom území cca 4 m v súlade so zákonom č. 442/2002 Z.z.
- i) navrhovaný vodovod trasovať na verejnom priestranstve vrátane pásma ochrany v súlade s príslušnou legislatívou a normami,
- j) križovania inžinierskych sietí s vodným tokom riešiť v súlade s normou (STN 736822)
- k) rešpektovať pásmo ochrany verejného vodovodu v rozsahu vymedzenom §19 zákona č.442/2002 Z.z.

Koncepcia riešenia odpadových vôd - kanalizácia

Na odvodnenie a likvidáciu splaškových odpadových vôd navrhujeme kanalizačný systém budovaný a rozširovaný podľa etapizácie rozvoja mesta. Kanalizačná sieť pre nové lokality IBV, HBV, vybavenosti a priemyslu je navrhovaná systémom delenej kanalizácie. Komunálne odpadové vody budú naďalej čistené na ČOV NCHZ Nováky. V rámci napojenia splaškovej kanalizácie z

navrhovaných rozvojových lokalít bude potrebné aktuálne posúdiť kapacitné možnosti jestvujúcej kanalizácie a zabezpečiť jej postupnú rekonštrukciu po konzultácii so StVPS a.s. Prievidza.

Z lokalít 5.3.1, 5.3.2 a 5.3.3, ktoré sa nachádzajú pri vodnej nádrži budú splaškové vody gravitačne odvedené do čerpacej stanice a následne prečerpávané do stoky „A“.

Kanalizácia z lokality 11.2.1 (priemysel) sa navrhuje napojiť na jestvujúcu ČOV BME o.z. Napojenie tejto lokality je podmienené intenzifikáciou jestvujúcej ČOV dodaním technologického zariadenia.

Kanalizácia z lokality 7.2.1 sa navrhuje napojiť na jestvujúcu ČOV HBP, a.s. Baňa Nováky, o.z. Napojenie tejto lokality je podmienené intenzifikáciou jestvujúcej ČOV. Vyčistené odpadové vody budú zaústené do recipientu Lehotský potok

Pre lokalitu 9.3.2 sa navrhuje riešiť odpadové vody zachytávaním do žump a odvozom na ČOV.

Pre lokalitu 9.3.1 sa navrhuje odpadové vody odvádzať kanalizačnou prípojkou do verejnej kanalizácie na ul. Rastislavova.

Pre lokality 2.2.1, 2.1.1, 2.1.2, 2.1.3 a 2.1.5 sa navrhuje dažďové vody odvádzať prostredníctvom vsakov a splaškové vody tlakovou kanalizáciou.

Dažďové vody z cestných telies rozvojových lokalít sa navrhuje odvádzať dažďovou kanalizáciou na konci s lapačom olejov a výustným objektom do najbližšieho toku resp. terénneho rigolu.

Záver :

Na základe uvedených bilančných množstiev splaškových vôd v NO sa predpokladá, že projektovaná kapacita ČOV NCHZ Nováky bude postačujúca pre čistenie odpadových vôd mesta Nováky v súlade s koncepciou rozvoja mesta pre NO a VO, vo Variante I. aj vo Variante II., aj pre max. denné prietoky, ktoré nie sú väčšie ako 25 l.s⁻¹.

Návrh zásad pre realizáciu zámerov odvedenia a čistenia odpadových vôd:

- rešpektovať v riešení koncepcie odvádzania a čistenia odpadových vôd z rozvojových lokalít požiadavky na čistenie vôd v zmysle platnej legislatívy (zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách a NV SR č. 269/2010, ktorým sa ustanovujú kvalitatívne ciele povrchových vôd a limitné hodnoty ukazovateľov),
- rešpektovať a uplatniť v riešení verejnej vodovodnej a kanalizačnej siete „Vodný plán Slovenska“ a „Plán rozvoja verejných vodovodov a verejných kanalizácií“,
- návrh rozšírenia verejnej kanalizácie riešiť v súlade s platnou legislatívou (vyhláškou MŽP SR 684/2006 Z.z. ktorou sa ustanovujú podrobnosti o technických požiadavkách na návrh, projektovú dokumentáciu a výstavbu verejných vodovodov a verejných kanalizácií),
- uplatniť podmienky ochrany verejných kanalizácií a rešpektovať ich v zmysle platnej legislatívy (§ 19 zákona č. 442/2002 Z.z.),
- navrhnuť opatrenia a regulatívy pre odvádzanie dažďových vôd a vôd z povrchového odtoku na zadržanie prípadného odtoku v území tak, aby odtok z územia nebol zvýšený voči stavu pred realizáciou navrhovanej zástavby (retenciou dažďovej vody a jej využitie, infiltráciou dažďových vôd a pod.),
- navrhnuť opatrenia a regulatívy pre odvádzanie dažďových vôd a vôd z povrchového odtoku, aby nebola zhoršená kvalita vody v recipiente a vody majú byť pred odvedením do recipientu zbavené ropných látok, ako aj plávajúcich a unášaných väčších častíc,
- v rámci využitia a spravovania riešeného územia obce v súvislosti s koncepčným rozvojom nesmie dôjsť k významným zásahom do režimu povrchových aj podzemných vôd, vodných tokov a technických diel na nich.
- vytvárať podmienky pre zvyšovanie podielu napojenia producentov odpadových vôd na verejnú kanalizáciu,
- pre nové kanalizačné zberače vytvoriť územné podmienky vo verejnom priestranstve (manipulačný pás v š = 10 až 15 m v nezastavanom území a cca 4 m v zastavanom území a výhľadové pásmo ochrany kanalizácie v š=1,5 m od okrajov potrubia na obe strany v súlade s platnou legislatívou (zákonom č. 442/2002 Z.z.),
- pre nové rozvojové lokality bývania, vybavenosti, rekreácie a priemyslu riešiť koncepciu odvádzania a nakladania so splaškovými a dažďovými vodami v súlade s predpismi a na základe koncepčného urbanistického riešenia územnoplánovacím podkladom (ÚPP),

- k) projekt kanalizácie riešiť aj s kanalizačnými prípojkami ukončenými revíznou šachtou umiestnenou na hranici pozemku producenta, (zdroja odpadových vôd)
- l) rešpektovať pásмо ochrany verejnej kanalizácie v zmysle platnej legislatívy (§ 19 zákona č. 442/2002 Z.z.),
- m) zabezpečiť postupnú rekonštrukciu nevyhovujúcich častí kanalizačnej siete za účelom oddeliť balastné a dažďové vody, ktoré narúšajú činnosť ČOV
- n) vybudovať kanalizačnú sieť na odvedenie dažďových vôd v navrhovaných rozvojových lokalitách
- o) v urbánnom prostredí obce je potrebné rešpektovať, zachovať a vytvárať pásмо ochrany jestvujúcich a navrhovaných vodohospodárskych zariadení (pre kanalizáciu DN do 500 mm - 1,5 m, DN nad 500 mm - 2,5 m od okrajov potrubia)
- p) odvádzanie a čistenie odpadových vôd z rozvojových lokalít musí zohľadňovať požiadavky na čistenie vôd v zmysle Zákona o vodách č.364/2004 Z.z a NV SR č.269/2010 Z.z, ktorým sa ustanovujú požiadavky na dosiahnutie dobrého stavu vôd,
- q) na území, v ktorom nebude zabezpečené odvádzanie splaškových odpadových vôd verejnou kanalizáciou, produkované splaškové odpadové vody akumulovať vo vodotesných žumpách, a ich zneškodňovanie zabezpečiť v súlade so Zákom č. 364/2004 Z. z. o vodách,
- r) s budovaním malých čistiarní odpadových vôd uvažovať len v riedko osídlenej oblasti. (§36 ods.3 vodného zákona), s budovaním malých domových čistiarní odpadových vôd v urbanizovanom území so súvislou zástavbou SVP, š.p. OZ Piešťany, nebude súhlasiť,
- s) z rozvojových plôch, v rámci všetkých plánovaných aktivít budú dažďové vody zo striech a spevnených plôch v maximálnej miere zadržané v území (zachovať retenčnú schopnosť územia) akumuláciou do zberných nádrží a následne túto vodu využívať na závlahu pozemkov a kontrolované, len v minimálnom množstve, vypúšťať do recipientu až po odznení prívalovej zrážky,
- t) odvádzanie dažďových vôd a vôd z povrchového odtoku riešiť na pozemku investora,
- u) rešpektovať a realizovať zámery, investičné aktivity podľa „Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja Mesta Nováky - Programovacie obdobie 2018 – 2024“. (Rozšírenie siete splaškovej a dažďovej kanalizácie (ul. Jesenského, ul. Duklianska dve vetvy)
- v) zabezpečiť postupnú rekonštrukciu nevyhovujúcich častí kanalizačnej siete za účelom oddeliť balastné a dažďové vody, ktoré narúšajú činnosť ČOV,
- w) vybudovať kanalizačnú sieť na odvedenie dažďových vôd v rozvojových lokalitách.

Zásobovanie elektrickou energiou

Návrh riešenia - bilancia potreby elektrickej energie

Bilancia nárastu potreby elektrickej energie je spracovaná pre návrhové obdobie (NO) a pre výhľadové obdobie (VO), údaje nižšie uvedených kapacitných nápočtov pre navrhované rozvojové zámery podľa bilancie potreby elektrickej energie pre rozvojové zámery uvedený v kapitole A.3. Doplňujúce údaje – príloha – tabuľka č. 8.

Potreba elektrickej energie pre navrhované rozvojové zámery t.j. pre občiansku vybavenosť, služby, priemysel a rekreáciu je prepočítaná pomerným príkonom na jednotlivé merné jednotky na základe navrhovanej podlahovej plochy, s prihliadnutím na druh a charakter zariadenia.

Potreba elektrickej energie pre bývanie t.j. bytovú výstavbu je navrhnutá podľa STN 33 2130. Maximálny súčasný príkon pre bytovú jednotku - Pb je určený stupňom elektrifikácie v priemere na veľkostnú skupinu bytov, alebo rodinných domov.

Návrh distribučných transformačných staníc pre zabezpečenie dodávky elektrickej energie vychádza z výpočtového zaťaženia nárastu potreby, hospodárnej jednotky priemerného výkonu jedného DTS 630 kVA a koeficientu prídavného zaťaženia. Distribučné TS sú navrhnuté o výkone transformátorov od 100 kVA až do 1000 kVA, podľa výpočtového zaťaženia v riešenom území vrátane rozvojových lokalít – funkčno-priestorových blokov (FPB), pre pokrytie nárastu potreby elektrickej energie. Pre zabezpečenie potrebného výkonu v sieti, pri výpadku časti transformátorov, sa výpočtové zaťaženie upravuje koeficientom prídavného zaťaženia $Z_p = 1,34$.

Bilancia potreby elektrickej energie pre VARIANT I. a VARIANT II. sú uvedené v kapitole č. 3 Doplňujúce údaje, v tabuľke č. 8.

Návrh trafostaníc pre VARIANT I. a VARIANT II., sa neuvádza, umiestnené sú v grafickej časti trafostanice navrhované SSD (v zmysle ich stanoviska) a posúdenie potreby zahustenia novej distribučnej trafostanice, respektíve zvyšovania transformačného výkonu existujúcich trafostaníc je výlučne na posúdení SSD, a.s. podľa skutočne požadovaného výkonu.

V koncepcii návrhu riešenia zásobovania elektrickou energiou pre funkciu občianskej vybavenosti a bývania rozvojových lokalít sa navrhuje napojenie na existujúce trafostanice, ich rekonštrukcia alebo výmena transformátorov a umiestnenie nových distribučných transformačných staníc vrátane VN a NN rozvodov.

Pre potreby doplnenia existujúcej štruktúry zástavby funkčných území, ich intenzifikácii (napr. existujúcich plôch obytného územia, vybavenosti, výroby), sa navrhuje rekonštrukcia existujúcich transformačných staníc formou výmeny transformátorov za výkonnejšie, prestavbou na kioskové, alebo murované transformačné stanice s vyšším výkonom a z nových DTS.

VN rozvody :

V návrhu sa riešia VN rozvody napojením nových kioskových (murovaných) trafostaníc káblovými prípojkami výhradne vedených v zemi z existujúcich vzdušných rozvodov a trafostaníc.

V území, kde trasa existujúcich vzdušných VN vedení vedie zastavaným územím - stav a rozvojovým územím, t.j. navrhovaným zastavaným územím sa navrhuje vzdušné vedenie nahradiť káblovými rozvodmi uloženými pod povrchom zeme. V súvislosti so zmenou vedenia bude nevyhnutné jestvujúce trafostanice rekonštruovať na kioskové s VN prívodom a jedným, dvoma vývodmi alebo nevyhovujúce zrušiť. Nové trafostanice sa navrhujú so vzájomným prepojením a zokruhovaním vo VN sieti.

V zmysle vyhlášky č. 532/2002 Z.z. je potrebné pri obnove alebo zmenách systému počítať s postupnou náhradou existujúcich vzdušných liniek a prípojk VN, uložením rozvodov pod povrch zeme, v spoločných koridoroch s ostatnými inžinierskymi sieťami. V rámci novej zástavby sa navrhuje umiestnenie vedenia výhradne pod povrch zeme.

NN rozvody :

Sekundárne (NN) rozvody v rámci rozvojových lokalít sa navrhuje riešiť systémom zjednodušenej mrežovej siete s napájaním z dvoch strán (zokruhovaním) z rozvádzačov distribučných trafostaníc. Rozvody v rámci rozvojových lokalít budú káblové, uložené v zemi, a budú napájané cez hlavné rozvodné a istiacie skrine RIS, s možnosťou prepojenia s jestvujúcimi sekundárnymi vzdušnými rozvodmi.

Napojenie odberateľov sa navrhuje samostatnými prívodmi, alebo slučkováním z rozvodných a istiacich skrií RIS. Pri rekonštrukciách nevyhovujúcich zariadení a rozvodov NN, ich rozširovaní, je potrebné postupne tieto riešiť s uplatnením vyhlášky č. 532/2002 Z.z., § 4, s ich umiestnením pod povrch zeme. Pre nové zariadenia a rozvody elektrickej energie platí § 4 vyhlášky č. 532/2002 Z.z.

Verejné osvetlenie :

Verejné osvetlenie súčasného zastavaného územia a rozvojových území sa navrhuje v rámci novostavby a rekonštrukcií úspornými LED svietidlami osadenými na osvetľovacích stožiaroch. Navrhuje sa okrem osvetlenia cestných komunikácií aj osvetlenie všetkých peších komunikácií, zhromažďovacích plôch a parkov. Rozvod verejného osvetlenia sa navrhuje káblový, uložený v zemi, napájaný z typových rozvádzačov RVO a ovládaný pomocou HDO. Preferuje sa riešenie systému VO využitím solárnej energie.

Požiadavky pre riešenie - rozvojové ciele :

- a) v procese návrhu rozvoja mesta riešiť v nadväznosti na plánovaný rozvoj všetkých funkčných území, t.j. obytných plôch, plôch občianskej vybavenosti, výrobných plôch, rekreačných plôch a iných aj spôsob ich zásobovania elektrickou energiou,
- b) riešiť koordináciu návrhu verejnej rozvodnej siete s neverejnou rozvodnou sieťou VN a NN zariadení a zosúladiť zámerov v riešenom území. Využívať ekonomicky výhodné druhotné a obnoviteľné zdroje energie na ekologickej báze pre zásobovanie elektrickou energiou,
- c) riešiť podmienky lokalizácie nových trafostaníc najmä pre zásobovanie rozvojových lokalít formou murovaných (kioskových) objektov a ich napojenie na sústavu VN riešiť káblovými rozvodmi uloženými v zemi (podľa § 4 ods.(5) vyhlášky č. 532/2002 Z. z.) s napäťovou úrovňou VN 22/0,4 kV so zhodnotením a riešením možnosti ich vzájomného prepojenia,
- d) vytvoriť podmienky pre nové sekundárne rozvodné siete a verejné osvetlenie systémom vedení pod povrchom zeme v zmysle platnej legislatívy (§ 4 ods.(5) vyhlášky č. 532/2002 Z.z.) s riešením vhodného prepojenia na jestvujúce vzdušné sekundárne rozvody.
- e) v procese uplatnenia rozvojových zámerov v riešenom území rešpektovať ochranné pásma elektrizačnej sústavy v súlade s § 36 zákona č.656/2004 Z.z. o energetike v znení neskorších predpisov.

- f) trafostanice riešiť ako kioskové do 630kVA, napojenie odberných miest je možné len z TS vo vlastníctve SSE-D,
- g) NN rozvody riešiť ako zemné káblové, dĺžka výbežkov od zdroja max. 350 m,
- h) v prípade požiadavky na prekládku elektroenergetických zariadení je potrebné tieto riešiť v zmysle § 45 zákona č. 251/2012 Z.z.

Zásobovanie plynom

Zemný plyn je dôležitou časťou palivo – energetickej základne mesta Nováky. Zásobovanie plynom v území obce je riešené využívaním vybudovaných plynárenských zariadení SPP a.s. Dodávku plynu budú zabezpečovať nasledovné vybudované a navrhované plynárenské zariadenia:

Hlavným zdrojom zemného plynu pre riešené územie bol donedávna medzištátny plynovod Bratstvo z ktorého je zásobovaný VTL distribučný plynovod Nitra – Partizánske – Nováky – Prievidza DN 300, PN 2,5 MPa

Jednotlivé odberateľské skupiny obyvateľstvo, maloodber, veľkoodber sú zásobované zemným plynom dvomi regulačnými stanicami VTL / STL

Regulačná stanica	Výkon – m ³ /h	Prevádzkový tlak – kPa
RS 1 Nováky – mesto	1200	100
RS 2 Nováky – elektrárň	3000	100

V katastrálnom území mesta Nováky sa v súčasnosti ďalej nachádza distribučná sieť prevádzkovaná SPP-D:

- VTL plynovod DN 300 PN 2,5 MPa
- VTL plynovod DN 100 PN 2,5 MPa
- VTL prípojka pre RS 1200 A. Hlinku DN 100 PN 2,5 MPa
- VTL prípojka pre RS 300 Trenčianska DN 100 PN 2,5 MPa
- STL plynovody z materiálu PE a oceľ s maximálnym prevádzkovým tlakom do 100 kPa
- NTL plynovody z materiálu PE a oceľ s maximálnym prevádzkovým tlakom do 2,1 kPa (ul. Surovova, Trenčianska 3,5,7,9,13, E.Ottu 3-24, Poľná 4)
- Stanica katódovej ochrany na p. č. 297/3 + kábel na anódu + merací kábel + anódové uzemnenie
- 24 ks FeSi anód horizontálne uložených
- Elektrické prípojky

Výpočet potreby plynu

Stanovenie orientačných max. hod. potreby plynu pre rozvojové plochy jednotlivých rozvojových lokalít - FPB sa určia z tabuliek potreby tepla uvedené v doplňujúcich údajoch v kap. A.3 v prílohe č. 8. pri predpokladanej plynifikácii rozvojových lokalít, ktoré nebudú napojené na CZT v rozsahu 80% a potreby plynu pre vykurovanie, prípravu TÚV, varenie a technologické účely.

Návrh koncepcie zásobovania plynom a nových plynárenských zariadení

Návrh koncepcie vychádza z predpokladu, že v návrhovom období bude v sústave DZT významnou palivovou základňou zemný plyn.

Efektívne využitie plynu sa navrhuje vo všetkých navrhovaných lokalitách, kde by centrálné zásobovanie bolo neefektívne a plynifikácia efektívna okrem lokalít, kde pre malý odber plynu bude potrebné počítať a riešiť alternatívne zdroje tepla.

Ako náhradu za zemný plyn sa odporúča využívať elektrickú energiu, LPG a obnoviteľné zdroje energií. Dodávka zemného plynu pre rozvojové lokality bude zabezpečovaná z existujúcej regulačnej stanice RS 1 - 1200 existujúcou a novou STL rozvodnou sieťou s pretlakom do 0,1 MPa s možným prechodom na 0,4 MPa.

Zásobovanie propánom a propán-butánom (LPG) ako perspektívnymi palivami pre výrobu tepla a technologické účely sa navrhuje využívať v lokalitách, kde nie je dostupný zemný plyn, alebo náklady na realizáciu rozvodov neefektívne.

Rozvoj plynifikácie mesta je potrebné riešiť a zabezpečovať komplexne s rozvojom CZT a elektrifikácie a využívaním obnoviteľných zdrojov palív a energií.

Orientačné potreby plynu pre rozvojové lokality (FPB), je možné odvodiť z potreby tepla uvedenej v kapitole A.3 Doplňujúce údaje - tabuľka č. 9.

Zemný plyn je dôležitou časťou palivovej a energetickej základne obce Oslany. Zásobovanie plynom v území obce je riešené využívaním vybudovaných plynárenských zariadení SPP a.s. Dodávku plynu zabezpečujú nasledovné vybudované plynárenské zariadenia:

Hlavným zdrojom zemného plynu pre riešené územie je medzisťahový plynovod Bratstvo z ktorého je zásobovaný VTL distribučný plynovod Nitra – Partizánske – Nováky – Prievidza DN 300, PN 2,5 MPa.

Dodávka zemného plynu pre odberateľov v obci Oslany je realizovaná z VTL plynovodu Nitra-Partizánske-Nováky-Prievidza-Martin DN 300, PN 2,5 MPa, VTL plynovodu DN 150 PN 2,5 MPa (Oslany, Horná Ves), VTL prípojkou DN 100, PN 2,5 MPa pre RS Oslany-Mierová, VTL prípojkou pre RS RD DN 150 PN 2,5 MPa. V k. ú Oslany je vedená VTL prípojka pre RS Horná Ves DN 50 PN 2,5 MPa.

Stanovenie orientačných max. hod. potreby plynu pre rozvojové plochy jednotlivých FPB sa určia z tabuliek A.2.11.3.3.1, pri predpokladanej plynifikácii 80% a potreby plynu pre vykurovanie, prípravu TUV, varenie a technologické účely.

Zásobovanie teplom

NÁVRH ROZVOJA SÚSTAV TEPELNÝCH ZARIADENÍ A BUDÚCEHO ZÁSOBOVANIA TEPLOM ÚZEMIA MESTA (v zmysle aktualizácie koncepcie rozvoja mesta v oblasti tepelnej energetiky. NOVACO s.r.o. 02.2021)

Prvé dva varianty ponúkajú riešenie zásobovania teplom pre mesto s diaľkovým zásobovaním tepla po ukončení ťažby a spaľovania uhlia v elektrárni. Tretí variant ponúka riešenie lokálnej výroby tepla v plynových, resp. biomasových kotolniciach na drevnú štiepku.

Variant 1

Čiastočná alebo úplná náhrada súčasného zdroja Kvet pre zásobovanie existujúcich SCZT pre mesto Prievidza (PTH, a.s., Prievidza), Nováky (BENET Nováky) a obec Zemianske Kostolany.

Po rokuje plánovaná dodávka tepla 150 100 MWh pri tepelnom výkone 60,5 MW:

Priemerná dĺžka tepelného napájacieho Cigel' - Prievidza: 2,8 km (plynová kotolňa Prievidza 0 km; OZE Cigel' 5,6 km),

Priemerná dĺžka tepelného napájacieho ENO - Prievidza: 14,5 km,

Priemerná dĺžka tepelného napájacieho ENO - Zemianske Kostolany: 2,5 km

Plánovaná je prevádzka existujúcej kotolne na drevné štiepky v areáli Bane Cigel' s jej doplnením o ďalšie efektívne zdroje OZE a Kvet. Zdrojom Kvet bude kogeneračná jednotka na zemný plyn naftový, ktorá bude slúžiť ako pohon tepelného čerpadla, ktoré bude celoročne využívať nízkopotencionálne teplo banských vôd ako zdroj OZE na dodávku tepla pre SCZT mesta Prievidza. Existujúce kotly na drevnú štiepku plnia v súčasnosti emisné limity podľa platnej legislatívy.

Časť mesta Nováky pri Fortischeme - odbočka č.2 TN ENO - Prievidza, bude zásobovaná zo zdroja Fortischeme. Prípojku novým potrubím DN 200 o dĺžke 300 m vybuduje spoločnosť BENET, s.r.o.. Podiel tepla bude predstavovať 44% z celkového tepla v SCZT pre mesto Nováky. Tepelný výkon v bode pripojenia odbočky č.4 TN ENO - Prievidza, pri KOST Futbalový štadión nahradí horúcovodný kotol na zemný plyn naftový s výkonom 3,0 MWt, ktorý bude v správe spoločnosti BENET, s.r.o.. Do uzla odbočky č.4 bude privedený tepelný výkon max. 2,0 MWt na báze OZE, Kvet z KGJ a TČ z Bane Nováky, a to potrubím DN 200 v dĺžke 800 m, ktorý vybudujú Hornonitrianske bane Prievidza, a.s.. Podiel tepla bude predstavovať 56% z celkového tepla v SCZT pre mesto Nováky.

Variant 2

Variantné riešenie Slovenských elektrární je založené na výstavbe nového zdroja diaľkového vykurovania v lokalite uhoľnej elektrárne v Novákoch. Navrhovaným riešením je inštalácia dvoch 8 MWt biomasových kotlov, troch 18 MWt kotlov na zemný plyn naftový, a kogeneračnej jednotky na kombinovanú výrobu tepla a energie s vratným plynovým motorom s kapacitou 1 MWt a 1 MWe. Investičný náklad je odhadovaný na 18,6 mil. EUR.

Variantným riešením Slovenských elektrární je plynová kotolňa s 3ks plynovými kotlami a biomasová kotolňa s 2ks biomasovými kotlami k výrobe tepla, ale taktiež kogeneračná jednotka pre vlastnú spotrebu elektriny.

Variant 3

V meste Nováky sa vybudujú samostatné plynové, prípadne biomasové okrskové kotolne, v ktorých budú umiestnené kotly k výrobe tepla, tak aby boli schopné pokryť v maximálnej miere dopyt po teple. Kotolne budú fungovať v bivalentnom režime, a to spôsobom predohrevu vody za pomoci solárnych panelov.

Potreba tepla

Orientačný tepelný príkon a ročná potreba tepla pre jednotlivé navrhované rozvojové lokality (FPB) v členení podľa navrhovaných rozvojových funkčných plôch pre bývanie, vybavenosť, rekreáciu a výrobu sú uvedené v kapitole A.3 Doplnujúce údaje tab. č. 8 pre návrhové obdobie a pre výhľadové obdobie.

Orientačné hodnoty uvedené v tab. č. 8 boli stanovené podľa platnej legislatívy v oblasti energetickej hospodárnosti budov a technických noriem pre tepelnú ochranu budov . (Zákon č.555/2005 Z.z., Zákon č. 300 / 2012 Z.z., Vyhláška MD V RR SR č.364/ 2012 Z.z., Vyhláška ÚRSO č. 328/2005 Z.z. a STN 730540-2 -2012, STN EN 15316-3-1).

V bilanciách je uvažované aj s potrebou tepla pre prípravu TÚV. V potrebe tepla pre priemyselnú výrobu sa uvažovalo aj s malou určitou spotrebou tepla pre technologické účely z dôvodu neurčitosti podrobnejšieho charakteru výrobných procesov na navrhovaných rozvojových plochách.

Súčet orientačných tepelných príkonov a ročných potrieb tepla stanovených pre jednotlivé FPB nemôže vyjadrovať celkový prírastok potrieb tepla v návrhových obdobiach, pretože navrhované funkčné plochy predstavujú maximálny možný územný rozvoj riešeného územia mesta.. Reálna hodnota celkového prírastku potrieb tepla sa stanoví korekciou realizačnými koeficientmi krb (byty),krv (vybavenosť, rekreácia) a krp (priemysel). Reálna hodnota uvedených realizačných koeficientov sa stanoví individuálne podľa známeho reálneho rozvojového programu obce. Celková orientačná hodnota realizačného koeficientu kr môže byť 0,3 až 0,5.

Sústava CZT

Navrhuje sa ako základná sústava pre zabezpečenie zásobovanie teplom v meste Nováky, ktorej rozvoj sa navrhuje realizovať na základe ekonomického a environmentálneho zdôvodnenia.

Odporúča sa udržať a inovovať už vybudované systémy CZT obyvateľstva. Kapacita tepelných napájačov ENO je vhodná pre využitie zásobovania teplom v systémovo a intenzívne využívaných rozvojových lokalitách s vyššou koncentráciou obyvateľstva a výroby.

Sústava DZT

Rozvoj sústavy DZT sa navrhuje realizovať predovšetkým rozvojom plynifikácie mesta Nováky, kde zemný plyn bude tvoriť hlavnú palivovú základňu. S DZT sa uvažuje hlavne pri navrhovanej výstavbe IBV, občianskej vybavenosti a pre objekty rekreácie s športu. Ako i niektoré navrhované plochy pre priemyselnú výrobu a ostatnú potrebu tam, kde z hľadiska dodávky a ekonomickej efektívnosti je plynifikácia lokálnych zdrojov tepla ekonomicky aj ekologicky výhodnejšia. Ako doplnkové ekologické palivá sa odporúčajú - elektrická energia, propán bután, využitie zemského tepla a obnoviteľných zdrojov energií.

Záver a odporúčania :

Zásobovanie teplom je kľúčovou otázkou energetického hospodárstva mesta Nováky na ktorom sa podieľajú všetky výrobné-zásobovacie energetické sústavy (teplo, el. energia, plyn a doprava ostatných palív). Problematika spojená s jeho riešením je investične aj technicky veľmi náročná. Zásobovanie teplom má tiež značný vplyv na životné prostredie a stupeň nečistenia prostredia.

Pri riešení problematiky rozvoja tepelnej energetiky v meste Nováky je nutné analyzovať ako výrobu tepla, jeho distribúciu, tak aj konečnú spotrebu tepla. Pre správne fungovanie tepelnej energetiky v meste, je potrebné, rešpektovať klesajúci trend spotreby (zmena klímy, realizácia racionalizačných opatrení na zariadeniach určených na spotrebu tepla, pokles odberateľov tepla, zatepľovanie a pod.) a tomu prispôbovať dimenzovanie výroby tepla a distribúcie.

Mesto Nováky aktuálne prechádza rozsiahlou rekonštrukciou rozvodov, má vysoký potenciál úspory po ich rekonštrukcií, taktiež pri výmene zariadení určených na výrobu tepla v kotolniach (či už

vo vlastnej réžii alebo po dohode so strategickým partnerom, nakoľko financovanie takejto obnovy si vyžaduje rozsiahle finančné prostriedky).

V prípade budov, ktoré nie sú zásobované prostredníctvom CZT má mesto obmedzené možnosti. Opatrenia môže vykonávať len v budovách, ktoré sú v jeho majetku alebo pôsobnosti, a to modernizáciou zariadení na výrobu tepla, prípadne racionalizačnými opatreniami (zatepľovanie obvodových múrov budov, zatepľovanie striech/podláh, výmenou pôvodných otvorových konštrukcií budov za moderné a izolované s nižšou tepelnou stratou, hydraulickým vyregulovaním tepelnej sústavy, termostatickými ventilmi, ekvitermickou reguláciou, obnovou zdravotechiky, prípadne pomerovými rozdeľovačmi (ak je v budove možnosť rozpočítať teplo medzi viacerých nájomcov).

Mesto taktiež môže odporúčať využívanie OZE v objektoch, ktoré sú zásobované individuálne a nemá na ne žiadny dosah, a to prostredníctvom dobre nastavenej komunikačnej stratégie (informovať o výzvach pre domácnosti, bytové domy, budovy verejnej a štátnej správy, podnikateľské subjekty) o možnostiach inštalácie solárnych panelov, fotovoltických článkoch, tepelných čerpadlách a pod.

Všetky opatrenia sa odporúča vykonávať na základe výsledkov odporúčaní vyplývajúceho z relevantných dokumentov, ktoré posudzujú každý objekt individuálne, napr. energetických auditov budov.

Opatrenia navrhované v koncepcii rozvoja mesta v oblasti tepelnej energetiky taktiež odporúčame primárne realizovať prostredníctvom fondov EÚ. Spracovaná koncepcia rozvoja mesta je otvorený materiál a v prípade zásadných zmien vonkajších podmienok (cena palív, elektrickej energie) je jeho modifikácia očakávaná. Navrhované opatrenia sú zvolené tak, aby sa dali vhodne kombinovať v rámci úvahy v ďalšom rozvoji mesta v oblasti tepelnej energetiky, s ich ekonomickým dopadom na vývoj ceny tepla a nákladov na zásobovanie teplom pre koncového odberateľa.

Ostatné druhy energie

Okrem hlavných druhov využívanej energie (elektrická energia, zemný plyn a tuhé palivá) je možné reálne využiť na území mesta aj ostatné netradičné druhy energie. Slnecnú energiu ako doplnkový zdroj a biomasu (drevená hmota) ako hlavný zdroj tepla. Využívanie obnoviteľných zdrojov je v súčasnosti veľmi nízke a sporadické. V súčasnosti nastáva výrazná zmena, obrát v koncepcii podpory a uplatňovania využitia alternatívnych zdrojov energie s podporou EU a národných koncepcií štátnej dotačnej politiky a tiež z dôvodov súčasnej svetovej situácie v oblasti cien energií a tiež z dôvodov zníženia uhlíkovej stopy pre trvale udržateľný vývoj.

Ako alternatívu sa pripravuje v rámci transformácie regiónu hornej Nitry využitie alternatívnych zdrojov energií ako náhradu primárnych palív zemného plynu a uhlia. Mesto môže v zmysle platnej legislatívy o tepelnej energetike (zákona č.657/2004 Z.z.) iniciovať vypracovanie projektov na získanie podporných finančných fondov (napr. z EU) na účinnejšie a efektívnejšie využívanie netradičných, obnoviteľných zdrojov energie v sústave DZT.

BIOMASA

Biomasu považujeme za obnoviteľný zdroj energie, ktorého perspektíva je veľmi priaznivá, čo sa týka suplovania fosílnych palív, ktoré sa využívajú na výrobu tepla. Biomasa je jeden z najvýznamnejších obnovujúcim sa zdrojom surovín rastlinného a živočíšneho pôvodu, ktorý je vhodný predovšetkým na priemyselné a energetické účely. Priemerný energetický obsah v 1 kg dreva je približne 4,5 kWh, čo predstavuje o 20 % vyššiu hodnotu než energia, ktorá je obsiahnutá v 1 kg hnedého uhlia. Biomasu rozlišujeme rastlinnú, dendromasu (odpad z drevospracujúceho priemyslu, drevený komunálny odpad, lesná biomasa a iné); rastlinnú, fytomasu (jednoročné rastliny); a živočíšnu, zoomasu (exkrementy hospodárskych zvierat). Často sa biomasa využíva vo forme: peliet, brikiet a kusového dreva. Biomasa aj z pohľadu jej dostupnosti a možnosti využitia technológií sa z hospodárskeho, ale aj energetického hľadiska ukazuje ako jeden z najdôležitejších a najperspektívnejších obnoviteľných zdrojov, pretože je to zdroj trvalý, ktorý sa neustále obnovuje. Na rozdiel od iných primárnych zdrojov, pri biomase nedochádza k nárastu CO₂ do ovzdušia a taktiež redukuje emisie SO₂. Biomasa taktiež prispieva k poklesu nákladov vynaložených na palivo. Nákup biomasy podporuje regionálnu udržateľnosť, nakoľko je dostupná aj na Slovensku a nie je ju potrebné dovážať zo zahraničia.

V súčasnosti je biomasa využívaná ako doplnkové palivo v tepelnom zdroji ENO, či iných podnikateľských subjektoch na území mesta.

GEOTERMÁLNA ENERGIA

Sumárny tepelno-technický potenciál geotermálnych vôd vo všetkých perspektívnych oblastiach Slovenskej republiky reprezentuje niečo cez 5 538 MW, z čoho sa v súčasnosti využíva približne 131

MW na 36 lokalitách. Využitelný tepelný potenciál geotermálneho tepla na Slovensku sa odhaduje na 1 200 MW.

VODNÁ ENERGIA

Energia z vody je získavaná za pomoci zmeny prúdenia a tlaku na vhodne určenom úseku toku. Jedná sa o dve energie, a to kinetickú a potenciálnu, pričom sa z mechanickej energie vody vytvára elektrická energia. Premenu energie zabezpečuje vodná elektrárňa, napr. prehradením vodného toku a vznikom vodnej nádrže, ktorá zadržiava dostatočné množstvo vody a prepúšťa ju prírodným kanálom k turbíne. Turbína pod náporom tlaku vody poháňa generátor, ktorý vytvára elektrickú energiu. Vodné elektrárne je možné diferencovať na elektrárne malé, a to do 10 MW, a elektrárne veľké, nad 10 MW.

V meste Nováky sa nachádzajú dve malé vodné elektrárne, na rieke Nitra, do 1 MW: Nováky I s inštalovaným výkonom 0,13 MW a ročnou výrobou elektriny 0,65 GWh, a Nováky II s inštalovaným výkonom 0,23 MW a ročnou výrobou elektriny 0,84 GWh.

VETERNÁ ENERGIA

Veterná energia je výsledkom nepriamej slnečnej energie, nakoľko vietor vzniká z dôvodu rozdielov tlaku zohrievaných oblastí vzduchu v zemskej atmosfére. Veterné elektrárne premieňajú energiu z prúdenia vzduchu na elektrinu. Vietor naráža na krídla rotora turbíny, čím dochádza ich otáčaniu.

Technické špecifikácie veterných turbín, ako napr. výkon sa pohybuje na úrovni 0,45 MW - 8 MW a viac. Využitelný potenciál na území Slovenska je okolo 1 135 GWh (ak sa uvažuje o 600 MW inštalovaného výkonu). Na Slovensku sú v prevádzke tri veterné parky s inštalovaným výkonom 5 MW, v ktorých sa vyrobí za rok približne 6 GWh elektriny.

Veterná energia predstavuje aj množstvo negatívnych vplyvov, a to zvýšenú hlučnosť, tienenie, esteticky nepriaznivé okolie, ako aj negatívny dopad na biotop v danej lokalite (úhyn vtákov, premnoženie hmyzu) (Maguláková, Technická univerzita v Košiciach, Strojnícka fakulta).

V súčasnosti sa na území mesta nevyužíva veterná energia.

SLNEČNÁ ENERGIA

Slnečné žiarenie je pomerne ľahko prístupným obnoviteľným zdrojom energie a jeho využívanie nezaťažuje životné prostredie. Problematická je v tomto prípade nižšia koncentrácia slnečného žiarenia, ktoré dopadá na zemský povrch, či nerovnomerné rozloženie intenzity žiarenia naprieč ročnými obdobiami, prípadne vplyvy počasia.

Slnečnú energiu je možné premieňať viacerými spôsobmi:

1. Solárna - termická: slúži na ohrievanie vody, prípadne na vykurovanie budov,
2. Solárna - fotovoltaická: je ju možné využiť na produkciu elektriny,
3. Solárna - biomasa: využíva stromy, olejnaté plodiny, kukuricu a iné na výrobu palív, chemikálií, ale aj stavebných materiálov.

Najväčšie množstvo slnečného žiarenia dopadá zväčša v mesiaci júl a najmenej v mesiaci december. Avšak najviac slnečného žiarenia je zaznamenaného počas celého roka v južných častiach Slovenska, rozdiel oproti severnému Slovensku môže dosahovať až 15%.

Potenciál slnečnej energie v meste Nováky, Tabuľka A.2.11.3.4.1

Identifikátor	Úhrn globálneho žiarenia	Interval ročných úhrnov globálneho žiarenia	Priemerný ročný úhrn priameho slnečného žiarenia dopadajúceho na georeliéf	Priemerný ročný úhrn odrazeného slnečného žiarenia dopadajúceho na georeliéf
	[Wh.m ⁻² .deň ⁻¹]	[kWh/m ² /rok]	[kWh/m ² /rok]	[kWh/m ² /rok]
Mesto Nováky	3 001 - 3 100	1 101 - 1 200	450 - 550	3 - 6
Hodnotenie	Relatívne stredný úhrn globálneho žiarenia na Slovensku			

Zdroj : NOVACO s.r.o

Potenciál využitia solárnych kolektorov a fotovoltaických panelov je najmä v prípade budov, ktoré nie sú napojené na CZT, a to rodinné domy, ale aj budovy verejného a podnikateľského sektora.

VYUŽITELNOSŤ OBNOVITELNÝCH ZDROJOV ENERGIE NA ÚZEMÍ MESTA

Hodnotením využiteľnosti obnoviteľných zdrojov energie sa analyzuje využiteľnosť obnoviteľných zdrojov energie na potenciálne využitie pre zabezpečenie dodávok energie na území mesta.

Posudzovanými zdrojmi energie sú nasledujúce zdroje: geotermálna energia, veterná energia, slnečná energia, vodná energia v podobe malých vodných elektrární, biopalivá a biomasa. Potenciál využitia obnoviteľných zdrojov na Slovensku je zhrnutý v nasledujúcej tabuľke.

Sumarizácia potenciálu OZE v meste Nováky a jeho okolí - tabuľka A.2.11.3.4.2

Obnoviteľný zdroj energie	Súčasný využitie	Hodnota	Relatívny potenciál
Geotermálna energia	Áno	Predohrev	Relatívne stredný potenciál
Veterná energia	Nie	$v < 2 \text{ m/s}$	Relatívne nízky potenciál
Slnečná energia	Áno, len lokálne	Úhrn glob. žiarenia 3 001 - 3 100 Wh.m-2.deň-1	Relatívne stredný potenciál
Biomasa (štiepka)	Áno	SCZT	Relatívne vysoký potenciál

Zdroj : NOVACO s.r.o

V meste Nováky má z pohľadu tepelnej energetiky najvyšší potenciál využívanie biomasy ako paliva slúžiacemu k výrobe tepla dodávaného do CZT a k výrobe elektriny technológiou kombinovanej výroby elektriny a tepla. Potenciál využívania biomasy je predovšetkým v úplnom nahradení hnedého uhlia.

Infraštruktúra - telekomunikácie

Mesto Nováky tvorí samostatný mestský telefónny obvod, je sídlom ústredne MTO Nováky. Prislúcha do primárnej oblasti Prievidza je napojený na sekundárne centrum Banská Bystrica (primárna oblasť je nižšou územnou jednotkou ako sekundárna oblasť).

Koncom deväťdesiatych rokov sa uskutočnila digitalizácia MTO, čím sa počet účastníkov /kapacita analógovej ATÚ bola 2000 účastníkov/ zdvojnásobil. Ústredňa je umiestnená v priestoroch Pošty.

Miestna telefónna sieť (mts) je vedená zemou a čiastočne vzduchom. Základ miestnej telefónnej siete tvorí metalické zemné vedenie. Vzdušný rozvod je vetvený pomocou stĺpových účastníckych rozvádzačov UR.

Podstatné pre zabezpečenie telefonizácie v zastavanom území rekonštrukcia a v nových rozvojových lokalitách – funkčno-priestorových blokoch (FPB) rozšírenie miestnej telefónnej siete (mts) a zabezpečenie dostatočnej kapacity ATÚ.

Bližšie údaje o stave telekomunikácií na území mesta neposkytol prevádzkovateľ, spoločnosť Slovak Telekom získať. Z uvedeného dôvodu nie je možné posúdiť kapacity mts.

Poskytnuté boli iba údaje o trasách mts, zemného telefónneho vedenia na území mesta. Tieto údaje sú premietnuté v grafickej časti. Trasy podzemných oznamovacích vedení ST sú v riešenom území vedené zemou.

Mestom vedie trasa diaľkového optického kábla spoločnosti Orange. Trasa tohto kábla je zakreslená v grafickej časti. (zdroj MICHLOVSKÝ, s.r.o., Letná 796/9, 921 01 Piešťany, Správca PTZ Orange, Krošlák Ľubomír tel. 0908 945 130)

Územie mesta je pokryté signálom mobilných operátorov (T-com, Orange, O2).

V území sa nachádza základná stanica mobilného operátora Slovak Telekom, preto väčšina územia obce je pokrytá kvalitným signálom siete T-mobile a O2 (ktorý využíva tiež túto stanicu). Sieť ORANGE má na území obce tiež dobrú kvalitu signálu.

Existujúce zariadenia sú chránené ochranným pásom (§ 68 zákona č. 351/2011 Z. z.) a zároveň je potrebné dodržať ustanovenie § 65 zákona č. 351/2011 Z. z. o ochrane proti rušeniu.

Križovania a súběhy navrhovaných inžinierskych sietí s PTZ je potrebné, riešiť v súlade s normou (STN 73 6005). Pri umiestňovaní zástavby alebo iných činností v blízkosti existujúcich telekomunikačných vedení a zariadení požaduje správca rešpektovať ich ochranné pásma.

V rámci koncepcie rozvoja mesta sa navrhujú pripojenia rozvojových lokalít (FPB) na verejnú elektronickú komunikačnú sieť /VEKS/, zemnými káblovými rozvodmi. Samotné body napojenia na VEKS, budú určené na požiadanie správcu, (pozn. samotné budovanie VEKS v meste bude závisieť od počtu zákazníkov, ktorí budú požadovať služby).

V koncepcii riešenia ÚPN Obce sa navrhujú rozvojové lokality – funkčno-priestorové bloky (FPB) pre funkčné územia bývania, vybavenosti, výroby a rekreácie pre návrhové obdobie (do r. 2040) a výhľadové obdobie (do r. 2055).

V rámci týchto navrhovaných FPB sú stanovené bilančné údaje v kapitole A.3 v tabuľkách č. 1 až 6 pre rozvojové zámery a kapacity. V rámci existujúcich funkčných území je možná intenzifikácia, kapacitné údaje pre ne neboli bilancované.

Kapacity FPB sú stanovené ich funkciou :

- bývanie - počet bytových jednotiek
- vybavenosť, rekreácia a priemysel: výroba, skladové hospodárstvo, obchodno-výrobné prevádzky (OVP),...) - priemerná podlažná plocha a počet pracovných miest.

Pre bytové jednotky sa počíta so stupňom telefonizácie 1,5. pri predpokladanom rozvoji dátových služieb.

Pre objekty občianskej vybavenosti, rekreácie a priemyslu (výroba, skladové hospodárstvo, obchodno-výrobné prevádzky (OVP),...) nie je známa podrobnejšia špecifikácia, nie je určený druh a počet. Počet nových telefónnych staníc vychádzal z počtov pracovných miest:

Občianska vybavenosť (OV) :	1 telef. stanica / 5 prac. Miest
Rekreácia a rekreačná vybavenosť (RV):	1 telef. stanica / 10 prac. Miest
Priemysel (PRV):	1 telef. stanica / 15 prac. Miest

V koncepcii riešenia sa počíta s napojením nových rozvodov mts na stávajúcu mts, prípadne s predĺžením mts do nových rozvojových území (FPB) s rozšírením mts v rámci jednotlivých FPB.

Obnova a modernizácia vedení a zariadení správcu siete je predmetom interných záujmov a stratégie správcu a prevádzkovateľa.

Z dôvodov vývoja a prebiehajúcich zmien v legislatíve (uvoľnenie prístupu k telekomunikačným sieťam, možnosti poskytovať dátové aj hlasové služby aj inými spoločnosťami, ...), ale najmä na prudký technický rozvoj v oblasti telekomunikácií sú zadané len hlavné zásady rozvoja pre túto oblasť.

Do grafickej časti územného plánu bude možné zapracovať koridory pre telekomunikačné siete, určiť miesta pripojenia rozvojových lokalít na mts až pri riešení podrobnejšej územno-plánovacej dokumentácie. Po podrobnejšom určení druhu a charakteru prevádzok vybavenosti, rekreácie a priemyslu bude možné presnejšie určiť počty potrebných nových telef. staníc.

Zásady :

- a) zvyšovať postupne kvalitatívnu aj kvantitatívnu úroveň telekomunikačných služieb,
- b) riešiť uloženie vzdušných rozvodov v zastavanom území mesta pod povrch zeme v zmysle §4 vyhl. č. 532/2002 Z.z., vrátane rozvojového územia t.j. navrhovaného zastavaného územia, zabezpečiť kvalitu telekomunikačnej siete vhodnú pre prenos dát – postupný presun ťažiska telekomunikačných služieb z hlasových na dátové služby

Televízne zariadenia

Televízia Nováky. V Novákoch vysiela najstaršia mestská televízia na Slovensku. Prvé vysielenie bolo 15. marca 1991. Televízia šíri signál prostredníctvom káblovej siete v meste. Držiteľom licencie a prevádzkovateľom Televízie Nováky je od 01. 09. 2019 spoločnosť KABELTELSAT s. r. o., Partizánske, ktorá zabezpečuje vysielenie a prevádzku káblovej televízie. Táto neuvádza dostupný zakres sietí od predchádzajúceho správcu.

Miestny rozhlas

Pre potreby informovanosti obyvateľov je v meste vybudovaný miestny rozhlas. Rekonštrukcia miestneho rozhlasu sa vykonala v r. 1980 podľa projektu OSP Prievdza z r. 1977.

Vlastné vysielenie zabezpečuje odd. kultúry Mestského úradu. Prevádzku MR po technickej stránke zabezpečuje spoločnosť VEPOS, s.r.o., Nováky..

Ústredňa-pult TESLA AUA 230 a výkonové stojany TESLA AUC 2101 - 4 ks, TESLA AUC 2050 – 1 ks sa nachádzajú v budove Mestského úradu.

Rozvody MR – vodič 2xAY 16 mm² - sú vedené po samostatných oceľových stĺpoch.

Z budovy MsÚ sú vyvedené 3 vývody – 3 linky, Nováky – kolónia, Nováky – mesto a Lelovce.

Vzhľadom na navrhované nové lokality, obytné a rekreačné zóny, bude potrebné pre zabezpečenie ozvučenia rozšíriť rozvod MR aj do oblastí navrhovaných zón.

Zásady :

- a) zabezpečiť spracovanie dokumentácie skutkového stavu miestneho rozhlasu (K)
- b) navrhnúť koncepciu miestneho rozhlasu s rozšírením na celé mesto (S),
- c) v rámci koncepcie rozvoja sa navrhuje zmena koncepcie na bezdrôtový systém.
- d) pre rozvojové lokality sa navrhuje riešenie miestneho rozhlasu v súlade so zvolenou koncepciou riešenia systému ozvučenia mesta.

Dátová sieť - internet

V meste nie je vybudovaná osobitná dátová sieť. Obyvatelia mesta využívajú bezdrôtový internet Wireless LAN (Wi-Fi) od spoločností Slovak Telekom, Kinet, s.r.o, DSi Data, s.r.o. a Citicom, s.r.o.

V súčasnosti pripravuje pokrytie územia mesta signálom wi-fi aj spoločnosť SWAN s.r.o.

Infraštruktúra - odpady a nakladanie s odpadmi

Za nakladanie s komunálnymi odpadmi a s drobnými stavebnými odpadmi, ktoré vznikli na území mesta, zodpovedá mesto. ak ide o zmesový odpad od pôvodcu, oddelene vyzbieraný odpad z domácnosti a s drobnými stavebnými odpadmi, ktoré vznikli na území obce a to aj v tom prípade, ak nakladanie s určitou zložkou financuje iný subjekt ako obec, ak zákon neustanovuje inak. Odpad sa nesmie uložiť a ponechať na inom mieste ako na mieste na to určenom a zneškodňujeme ho len v súlade so zákonom.

Náklady mesta pri nakladaní s komunálnymi odpadmi a drobnými stavebnými odpadmi ovplyvňuje riadne triedenie komunálneho odpadu jej obyvateľmi a tým následné znižovanie množstva zmesového komunálneho odpadu.

Každý je povinný nakladať s komunálnymi odpadmi v meste v súlade s týmto VZN a takým spôsobom, ktorý neohrozuje zdravie ľudí a nepoškodzuje životné prostredie, a to tak, aby nedochádzalo k :

- a) riziku znečistenia vody, ovzdušia, pôdy, horninového prostredia a ohrozenia rastlín a živočíchov,
- b) obťažovaniu okolia hlukom alebo zápachom,
- c) nepriaznivému vplyvu na krajinu alebo miesta osobitného významu.

Pôvodca komunálneho odpadu a drobného stavebného odpadu je povinný:

- a) zapojiť sa do systému zberu komunálneho odpadu v meste,
- b) užívať zberné nádoby zodpovedajúce systému zberu komunálneho odpadu v meste,
- c) ukladať komunálny odpad alebo ich oddelené zložky a drobný stavebný odpad na účely ich zberu na miesta určené mestom a do zberných nádob zodpovedajúcich systému zberu komunálneho odpadu v meste.

Prísne sa zakazuje iné nakladanie s komunálnym odpadom a drobným stavebným odpadom ako je určené zákonom o odpadoch a týmto VZN, a to najmä:

- a) uložiť alebo ponechať komunálny odpad a drobný stavebný odpad na inom mieste ako na mieste na to určenom v súlade s týmto VZN,
- b) zneškodniť komunálny odpad alebo zhodnotiť odpad inak ako v súlade so zákonom o odpadoch,
- c) zneškodňovať skládkovaním vytriedený biologicky rozložiteľný kuchynský a reštauračný odpad,
- d) zneškodňovať skládkovaním vytriedené zložky komunálneho odpadu,
- e) zneškodňovať skládkovaním biologicky rozložiteľný komunálny odpad zo záhrad a parkov, vrátane biologicky rozložiteľného odpadu z cintorínov, okrem nezhodnotiteľných odpadov po dotriedení,
- f) zneškodňovať spaľovaním biologicky rozložiteľný odpad s výnimkou prípadu, na ktorý bol vydaný súhlas podľa zákona o odpadoch,
- g) spaľovať komunálny odpad na voľnom priestranstve a vo vykurovacích zariadeniach v domácnostiach,
- h) ukladať do zberných nádob určených mestom na zber zmesového komunálneho odpadu iný odpad ako zmesový komunálny odpad,
- i) ukladať do zberných nádob určených na triedený zber komunálneho odpadu zložku komunálneho odpadu, pre ktorú nie je nádoba určená,
- j) ukladať oddelene vyzbierané zložky komunálneho odpadu (vytriedený biologicky rozložiteľný komunálny odpad, odpady z obalov a nebalových výrobkov, elektro-odpad z domácností,

použité batérie a akumulátory) na skládku odpadov, okrem nezhodnotiteľných odpadov po dotriedení,

- k) vykonávať zber oddelene zbieraných zložiek komunálneho odpadu (odpady z obalov a neobalových výrobkov, elektro-odpad z domácností, použité batérie a akumulátory) bez zariadenia na zber odpadov osobou, ktorá nespĺňa požiadavky podľa zákona a nemá na túto činnosť uzavretú zmluvu s mestom.

Vykonávať na území mesta zber, vrátane mobilného zberu a prepravu komunálnych odpadov, s výnimkou biologicky rozložiteľného kuchynského a reštauračného odpadu od prevádzkovateľa kuchyne, môže mesto samo alebo ten, kto má uzatvorenú zmluvu na vykonávanie tejto činnosti s mestom; to sa nevzťahuje na distribútorov vykonávajúcich spätný zber a zber prostredníctvom zberného miesta použitých prenosných batérií a akumulátorov. Ak ide o zber odpadov z obalov a odpadov z neobalových výrobkov, vykonávať ich zber na území mesta môže len ten, kto má okrem zmluvy s mestom uzatvorenú aj zmluvu s organizáciou zodpovednosti výrobcov, s ktorou mesto uzavrelo zmluvu pre prevádzkovanie systému združeného nakladania o odpadmi z obalov a s odpadmi z neobalových výrobkov.

Zmesový komunálny odpad – je netriedený komunálny odpad, ktorý obyvatelia bytových domov ukladajú do 1100 litrových kontajnerov, umiestnených v blízkosti bytových domov. Obyvatelia rodinných domov ukladajú zmesový komunálny odpad do 120 litrových plastových nádob, umiestnených na ich nehnuteľnostiach.

Drobné stavebné odpady, teda stavebné odpady z bežných udržiavacích prác, môžu občania uložiť do zberne odpadov, ktorá je prevádzkovaná firmou Vepos, s.r.o. celoročne, v čase uvedenom na pútači pred vstupom do areálu Vepos, s.r.o.

Zásady :

- Vytvárať motivačné podmienky pre zvýšenie záujmu o separáciu, triedenie a zber druhotných surovín, (K,S,D,T)
- spolupracovať so štátnou správou pri vytvorení funkčného systému nakladania s odpadmi a dôsledne dodržiavať podmienky národnej, regionálnej koncepcie nakladania s odpadmi, (T)
- Vytvárať podmienky zníženie podielu komunálneho odpadu, zvýšenie podielu separovaného odpadu a zber a separáciu druhotných surovín a ich spracovanie, (T)
- Odstrániť a zneškodniť všetky nelegálne skládky v riešenom území a spolupracovať so štátnou správou pri vytvorení funkčného systému kontrolnej a sankčnej činnosti (K),
- monitorovať vypúšťanie a vývoz tekutých odpadov - koncovky chovu hospodárskych zvierat a zabrániť jeho negatívnym vplyvom na zložky ŽP (T).

10. Kultúrne a historické pamiatky a pozoruhodnosti, archeologické náleziská.

V katastrálnom území Mesta Nováky sú v Ústrednom zozname pamiatkového fondu (ďalej* len „ÚZPF“) evidované nasledovné národné kultúrne pamiatky:

- Kostol sv. Mikuláša so sochou, rímskokatolícky, parc. č. 1, k. ú. Nováky, č. ÚZPF 853/1, klasicistický kostol z roku 1803; Postavený okolo roku 1800 na gotickom základe, pochádzajúcom z 15. storočia. Jednolodový priestor so segmentovým zakončením presbytéria, predeleného rovnou priečkou pri oltári na zadnú sakristiu, ktorá je v segmentovom priestore. Interiér zaklenutý českou plackou a pruskou klenbou. Predstavaná klasicisticky upravená veža s pásovou bosážou a termálnymi oknami v dolnej etáži má bočný vchod a je zastrešená klasicistickou prilbou. Hlavný oltár luisézny so sochou sv. Mikuláša z druhej polovice 18. storočia. Pred kostolom je umiestnený mariánsky stĺp, barokový z roku 1716, na kónickom, trojnásobne členenom obelisku stojí baroková socha Immaculaty. Na čelnej strane je nápis a laterna.
- Kláštor kanonistiek sv. Augustína de Notre Dame, parc. č. 1711/1, k. ú. Nováky, č. ÚZPF 854/0, objekt kláštora postavený v 17. storočí; bývalý kláštor (č. ÚZPF 854) postavený v 17. storočí, v druhej polovici 19. storočia rozšírený a v roku 1941 adaptovaný. Dvojpodlažná nárožná budova, ku ktorej sa pripája prízemné šesť osové krídlo. V nádvornom trakte hlavnej budovy sú na prízemí arkády zaklenuté valenou klenbou. Strechy sú sedlové. V strede strechy hlavného priečelia je murovaná vežička s laternovou kupolkou. Miestnosti sú zaklenuté križovými hrebienkovými a valenými klenbami s lunetami. Na poschodí sú rovné stropy. V budove zriadená v druhej polovici 18.storočia kaplnka sv. Jána Nepomuckého.

- Kaplnka pohrebna sv. Juliány, parc. č. 1799/2, k. ú. Nováky, č. ÚZPF 855/1, samostatne stojaci objekt v areáli cintorína. Klasicistická stavba, postavená v roku 1820. Stavba centrálneho okrúhleho pôdorysu, zaklenutá kupolou. Hladká fasáda má na vstupnej strane rizalit s dvoma kanelovanými pilastrami, na ktorých spočíva trojuholníkový tympanón. Na kupolovej streche je malá murovaná laternová vežička.
- Kúria parc. č. 52/1, k. ú. Nováky, č. ÚZPF 856/0, jednopodlažná bloková stavba s využitým podkrovím; klasicistická budova postavená koncom 18. storočia, upravená začiatkom 19. storočia. Jednopodlažná stavba obdĺžnikového pôdorysu. Fasáda členená lizénovými rámami a predstavaným stĺpovým portikom, ktorý má zdvojené stĺpy a je zakončený trojuholníkovým tympanónom. Miestnosti sú zaklenuté pruskými klenbami, strecha je manzardová.
- Socha sv. Vendelína, parc. č. 1565/2, k. ú. Nováky, č. ÚZPF 859/0, v záhrade domu č. 204, neskorobaroková z konca 18. storočia, uvádzaná z roku 1798.
- Socha Madony na stípe, parc. č. 1, k. ú. Nováky, č. ÚZPF 860/0
- Pieta Božia muka, prícestná, parc. č. 1801/5, k. ú. Nováky, č. ÚZPF 861/0, prícestná malá sakrálna architektúra. Božie muky sú spomínané v roku 1798. Malá hranolová stavba na prízemí so slepými arkádami, v užšej hornej časti otvorené arkády. V loggii horných arkád pod nízkou ihlanovou strechou sa nachádza socha Piety.
- Pamätník SNP, parc. č. 255/1, k. ú. Nováky, č. ÚZPF 3287/0, pomník padlým hrdinom v SNP.

Objekty národných kultúrnych pamiatok ako i objektov s kultúrohistorickými hodnotami (napr. popísané v Súpise pamiatok Slovenska) sú vyznačené vo výkrese č. 2 územného plánu mesta.

V bezprostrednom okolí nehnuteľnej kultúrnej pamiatky, v zmysle § 27 ods. 2 pamiatkového zákona, nemožno vykonávať stavebnú činnosť ani inú činnosť, ktorá by mohla ohroziť pamiatkové hodnoty kultúrnej pamiatky. Bezprostredné okolie nehnuteľnej kultúrnej pamiatky je priestor v okruhu desiatich metrov od nehnuteľnej pamiatky; desať metrov sa počíta od obvodového plášťa stavby, ak nehnuteľnou kultúrnou pamiatkou je stavba, alebo od hranice pozemku, ak je nehnuteľnou kultúrnou pamiatkou aj pozemok.

V územnom pláne mesta Nováky Krajský pamiatkový úrad Trenčín odporúča vyznačiť aj také objekty (staršie stavby, pamätné izby, stromy, názvy ulíc a i.), ktoré v zmysle pamiatkového zákona sa neevidujú ako národné kultúrne pamiatky, ale majú svoju historickú hodnotu. Obec ma možnosť rozhodnúť o utvorení a odbornom vedení evidencie pamätihodností obce v zmysle ustanovenia § 14 ods. 4 pamiatkového zákona. Do evidencie pamätihodností obce je možné zaradiť okrem huteľných a nehnuteľných vecí aj kombinované diela prírody a človeka, historické udalosti, názvy ulíc, zemepisné a katastrálne názvy, ktoré sa viažu k histórii a osobnostiam obce. Základom tejto evidencie by mala byť dôkladná fotodokumentácia a základný opis obsahujúci umiestnenie, lokalizáciu, rozmery, techniku, materiál, poprípade iné známe skutočnosti. Metodika evidencie Pamätihodností obce je dostupná na Krajskom pamiatkovom úrade Trenčín, Pracovisko Prievidza.

V katastrálnom území Mesta Nováky nie sú evidované archeologické lokality, ktoré by boli vyhlásené za národnú kultúrnu pamiatku. Podľa zákona č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov a úprav a Vyhlášky MK SR č. 253/2010 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov a úprav (ďalej pamiatkový zákon), sú chránené aj archeologické nálezy a náleziská odkryté aj neodkryté v pôvodných nálezových situáciách, nachádzajúce sa v zemi, na jej povrchu alebo pod vodou.

Zistilo sa tu osídlenie z obdobia doby hradištnej, popolnicové pohrebisko z lužickej kultúry, staršej doby železnej, nálezy a kostrové pohrebisko z doby veľkomoravskej a stredoveku. Prvá písomná zmienka o Novákoch je z roku 1113.

V súvislosti s archeologickými náleziskami upozorňuje KPÚ Trenčín na lokality, v ktorých sú predpokladané archeologické náleziská :

- nálezisko I. – Laskár - pravek, stredovek
- nálezisko II. – intravilán - pravek, stredovek
- nálezisko III. – extravilán - pravek, stredovek

Objekty národných kultúrnych pamiatok ako sú vyznačené vo výkrese č. 2B..

Požiadavky na riešenie (rozvojové ciele – východiská) :

- a) Rešpektovať a uplatniť podmienky pamiatkovej ochrany v zmysle platnej legislatívy (zákona č. 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov)
- b) vytvoriť podmienky pre ochranu a zachovanie kultúrnych a stavebno-technických hodnôt v území,
- c) rešpektovaním kultúrohistorických hodnôt, citlivým prístupom vytvárať podmienky reprofiliáciou, adaptáciou a dostavbou hmotného prostredia súčasným požiadavkám života pre ich plnohodnotné využitie a tým zároveň i riešenia prinavrátenia ich ducha a hmotného využitia,
- d) v spolupráci s obstarávateľom ÚPD preskúmať a riešiť problematiku určenia a výberu vhodných objektov kultúrneho dedičstva pre ich prípadné zaradenie do evidencie pamätihodností mesta.

11. Paleontologické náleziská a významné geologické lokality (napr. skalné výtvory, krasové územia a ďalšie).

V riešenom území, ktoré tvorí katastrálne územie Nováky nie sú evidované žiadne významné geologické lokality a paleontologické náleziská.

12. Iné zdroje znečistenia (hlukové pomery, vibrácie, žiarenie).

Imisie

Ovzdušie je najvýraznejšie poškodenou zložkou životného prostredia. Značné emisné zaťaženie ovzdušia najmä okolitými zdrojmi zo Slovenských elektrární, Nováckych chemických závodov, Sloveca, Hornonitrianskych baní a ďalších zapríčiňujú, že znečistené ovzdušie je potenciálnou hrozbou pre zdravie obyvateľstva.

V regióne Hornej Nitry desaťročia pôsobili a pôsobia najmä imisie a exhaláty Elektrárne Nováky (ENO) v Zemianskych Kostoľanoch. ENO bola uvedená do prevádzky v roku 1953 a od tejto doby je hlavným zdrojom znečistenia na Hornej Nitre. Emisné zložky vďaka významnému zastúpeniu síry v uhlí spaľovanom v ENO (2–3 % z Hornonitrianskych baní, 5–6 % českého hnedého uhlia) sú kyslého typu, s prevahou komponentov síry, dusíka, uhlíka, prašného a popolčkového spádu, ktorý obsahuje celý rad rizikových prvkov najmä As, F, Cr, Pb, Cd, V, Zn, Ni a ďalších. K markantnému poklesu emitovaných znečistenín do ovzdušia došlo za posledných 10–15 rokov. Čas tohto poklesu možno spájať so znižovaním množstva spáleného paliva 4,4 mil. t v roku 1980, 2,5 mil. t v roku 2004. Jednoznačne však je tento pokles podmienený ekologizáciou výroby elektriny, zavedením účinných filtrov. Ako hraničné obdobie tohto poklesu možno uviesť roky 1989–90. Pokles CO, NO_x, SO₂ bol za roky 1980–2004 približne polovičný. Enormný bol však pokles tuhých znečisťujúcich látok (TZL), resp. poľetavého prachu, ktoré sa rozptyľujú v ovzduší a pôsobia dráždivo na dýchacie cesty.

Emisie TZL v ENO poklesli z maxima 50 197 t v roku 1978 na 577 t v roku 2007. Jedná sa približne o 87 násobný pokles, resp. v roku 2007 emisie TZL predstavovali len 1,15 % z emisií vyprodukovaných v roku 1978. Aj keď v súčasnosti došlo k markantnému poklesu emitovaných znečisťujúcich látok do ovzdušia, kontaminácia sa nezastavila a, aj keď v podstate nižších koncentráciách, pokračuje do súčasnosti a ako stará environmentálna záťaž najmä v pôdach a sedimentoch pretrváva dodnes.

V roku 2005 boli SE a.s., Bratislava o.z., ENO Zem. Kostoľany v SR najvýznamnejším znečisťovateľom ovzdušia zo 46,61% podielom v oblasti emisií SO₂ a 3. miesto im patrilo v oblasti produkcie TZL s 4,41% podielom a v oblasti NO_x s 8,18% podielom v rámci SR. Novácke chemické závody, a.s. Nováky (v konkurze) v rámci produkcie TZL s podielom 1,58% boli 5. najväčším znečisťovateľom ovzdušia v rámci SR.

Vývoj množstva emisií v regióne Hornej Nitry je obdobný situácii v SR a od roku 2005 preukazuje klesajúci trend celkových emisií NO_x, NMVOC, SO₂, NH₃, PM_{2,5}.

Emisie SO₂ majú klesajúci trend najmä vďaka zmene v používaní palív. Do roku 2000 sa znižovala spotreba hnedého a čierneho uhlia, ťažkého vykurovacieho oleja. Na znížení emisií sa významne podieľala aj inštalácia odsírovacích zariadení na veľkých energetických zdrojoch, spaľovanie nízkosírných vykurovacích olejov a uhlia, ale aj samotné zníženie objemu výroby. Menší nárast emisií SO₂ v roku 2010 bol spôsobený zvýšenou spotrebou hnedého uhlia v Slovenských elektrárnach a.s. - Nováky, a miernym zvýšením obsahu síry v palive. K zníženiu emisií v roku 2012 došlo hlavne z dôvodu inštalácie novej odsírovacej jednotky v teplárni CM European Power Slovakia, s.r.o. Bratislava. Na poklese sa podieľali aj Slovenské elektrárne, a.s., Elektrárne Nováky, kde bol v prevádzke len jeden granulačný kotol. Výraznejší pokles emisií SO₂ z cestnej dopravy (v r. 2005 o 77 %), aj napriek nárastu spotreby pohonných látok, bol spôsobený zavedením opatrení týkajúcich sa obsahu síry v pohonných látkach (vyhláška MŽP SR č. 53/2004 Z. z.). Ďalšie zníženie emisií v roku

2013 bolo spôsobené nižším objemom spáleného hnedého uhlia v sektore domácností, ale aj znížením obsahu síry v spaľovanom uhlí v závode Nováky. Rekordne vysoká priemerná ročná teplota vzduchu v 2014 mala vplyv na spotrebu tuhých palív v domácnostiach. V roku 2015 sa emisie prechodne značne zvýšili v dôsledku vyššieho nasadzovania neekologizovaných blokov 3-4 Elektrárne Nováky, počas rozsiahlej rekonštrukcie blokov 1-2. V roku 2016 už boli emisie opäť nižšie, tento výrazný pokles emisií spôsobilo odstavenie 3. a 4. bloku Elektrárne Nováky.

Emisie oxidov dusíka (NO_x) majú klesajúci trend už od roku 1990. K poklesu emisií došlo v nadväznosti na zmeny v technológiách spaľovacích procesoch, čo malo vplyv aj na zmenu emisného faktora, ale aj znižovanie spotreby tuhých palív, zavádzanie technológií denitrifikácie na významných zdrojoch znečisťovania ovzdušia, ako aj zníženie spotreby zemného plynu a pokles výroby v dôsledku hospodárskej recesie (2009). K výraznejšiemu poklesu emisií NO_x došlo aj v doprave v dôsledku obnovy vozidlového parku osobných a nákladných vozidiel. Ďalší výrazný pokles nastal v roku 2012 so znížením objemu prepravovaného plynu v kompresorových staniciach Eustream, a.s.. V roku 2014 sa v spotrebe zemného plynu v domácnostiach prejavili rekordne vysoké teploty, čím sa zreteľne znížili aj ich emisie NO_x . O niečo nižšie boli emisie z lokálnych kúrenísk aj v roku 2017. Pokles emisií nastal aj v priemysle, odstavením blokov 3 a 4 Elektrárni Nováky.

V rámci Národného programu znižovania emisií SR (2020) boli navrhnuté opatrenia na znižovanie emisií znečisťujúcich látok. Jedným z opatrení na znižovanie emisií SO_2 a NO_x je transformácia Elektrárne Nováky po ukončení spaľovania domáceho uhlia vo VHZ na moderné kogeneračné zariadenie. Opatrenie nadväzuje na plán postupného útlmu ťažby uhlia a transformáciu regiónu Hornej Nitry, ktorý súvisí so skrátením všeobecného hospodárskeho záujmu (VHZ) na zabezpečenie bezpečnosti dodávok elektriny. V nadväznosti na tieto procesy bude ukončená prevádzka súčasného veľkého zdroja znečisťovania spaľujúceho domáce uhlie v Elektrárni Nováky.

Predmetom transformácie je výstavba nového nízkoemisného kogeneračného zariadenia na energetické zhodnotenie odpadov, ktoré je plne v súlade s princípmi cirkulárnej ekonomiky. Pri tomto scenári dôjde z dôvodu použitia moderných technológií ku skokovej redukcii emisií na konci roku 2023. Opatrenie je posudzované aj v rámci prípravy Nízkouhlíkovej štúdie, ktorá bude východiskom pre Stratégiu nízkouhlíkoveho rozvoja Slovenskej republiky do roku 2030 s výhľadom do roku 2050 pre vybrané sektory ekonomických činností a ktorá zahŕňa rôzne scenáre vývoja (Národný program znižovania emisií SR (2020)).

Cestná doprava sa podieľa relatívne v menšom meradle na emisiách, produkuje predovšetkým emisie NO_x , CO a prchavé organické látky.

Vzhľadom na nevyhovujúcu imisnú situáciu bol prijatý v roku 2013 Krajským úradom životného prostredia v Trenčíne „Integrovaný program na zlepšenie kvality ovzdušia v oblasti riadenia kvality ovzdušia – územie okresu Prievidze“, v ktorom sú prijaté opatrenia na zlepšenie situácie.

Zásady :

- a) U podnikov a areálov výroby s potenciálnym zdrojom hluku a prašnosti riešiť už v procese vzniku a prípravy podmienky eliminácie, estetické a hygienické opatrenia vrátane izolácie areálov v okolitej krajine výsadbou zelene so zastúpením vhodných a stanovištné pôvodných druhov drevín (K),
- b) v prípade plánovaných veľkých investícií v k.ú. dôsledne preskúmať, riešiť a stanoviť podmienky vzájomnej koexistencie s obyvateľstvom a plánom na podporu agroturistiky a rekreácie vzhľadom k podmienkam ochrany a kvality životného prostredia a podmienok hygieny (T).

Rádioaktivita a radónové riziko

Rádioaktivita patrí medzi nepriaznivé geologické faktory životného prostredia. Jej prírodné zložky sa podieľajú na celkovom radiačnom zaťažení populácie viac ako dvoma tretinami. Z hľadiska ohrozenia zdravia ľudí má zvlášť škodlivé účinky rádioaktívny plyn radón a produkty jeho rádioaktívnej premeny. Z uvedeného dôvodu je potrebné venovať dostatočnú pozornosť pri riešení územných plánov, zakladaní stavieb a pri výstavbe všeobecne. Na základe štúdie *Prírodná rádioaktivita regiónu Horná Nitra* (Smolárová, Čížek, 1995) je zaradené celé k.ú. do kategórie stredného radónového rizika.

Zdrojom radónu sú napr. tektonické zlomy, štôlne a šachty. Predstavujú predisponované kanály pre prienik radónu z horninového prostredia a častokrát aj z rudných ložísk, kde je zvýšený obsah

rádioaktívnych prvkov. V katastri obce je zaznamenané nízke a stredné radónové riziko. (zdroj: <http://mapserver.geology.sk>)

V riešenom t.j. katastrálnom území Nováky je zaznamenaný prakticky v celom území výskyt stredného radónového rizika okrem časti „JV“ cípu územia na hraniciach s k.ú. Zemianske Kostolany, kde je nízke radónové riziko. (viď obracovú prílohu č. 1)

Zosuvné územia a erózne javy

Z geodynamických javov majú v území prevahu svahové deformácie, pričom najrozšírenejším typom deformácií sú zosuvy a zemné prúdy. Sú viazané na súvrstvia ílov a ich delúviá. V prevahe sú zosuvy plošného tvaru, menej časté sú prúdové zosuvy. Vo východnej a západnej časti k.ú. boli na základe atlasu máp stability svahov ŠGÚDŠ (<http://apl.geology.sk/atlassd/>), identifikované zosuvy kategórií: aktívne, potenciálne a stabilizované. Graficky sú spracované v rámci KEP-u vo výkrese č. 2 „Environmentálne limity využitia územia“ a v koncepcii územného plánu vo výkresoch 2A a 2B.

Erózne procesy majú podstatne menšie rozšírenie, postihujú predovšetkým jemnozrnné deluviálne sedimenty v nadloží sedimentov neogénu.

Jedným z najvýraznejších geofaktorov ovplyvňujúcich životné prostredie územia sú antropogénne geodynamické procesy súvisiace s poddolovaním územia pri ťažbe hnedého uhlia. Po vyťažení priestoru uhoľného sloja dochádza k jeho postupnému zavalovaniu. Sprievodným javom tohto procesu sú deformácie povrchu územia (vertikálne poklesy).

Zásady :

- a) podporovať maloplošné obhospodarovanie, t.j. optimalizovať rozsah obrábaných poľnohospodárskych blokov a honov (T),
- b) na reliéfe potenciálnych svahových deformácií nestabilného horninového prostredia realizovať protierózne opatrenia, aby sa zamedzilo prípadným svahovým zosuvom počas intenzívnych zrážok, používaním vhodných agrotechnických postupov pri obrábaní pôdy (S),
- c) pred plánovanými investíciami vykonať v dotknutom území geologický prieskum (T).

Seizmicita

Podľa mapy makroseizmického ohrozenia (V. Schenk a kol. in Atlas SR) patrí posudzované územie do oblasti 6. stupňa stupnice makroseismickej intenzity MSK-64. Seizmické ohrozenie v hodnotách špičkového zrýchlenia na skalnom podloží je v rozmedzí 1,0 – 1,29 m.s⁻¹. (STN 73 0036 Seizmické zaťaženie stavebných konštrukcií).

Seizmická aktivita územia Slovenska bola zhodnotená na základe údajov GFÚ SAV za rok 2010. Seizmické javy registrujeme na základe mapových podkladov aj v katastri mesta. (zdroj: <http://mapserver.geology.sk>).

13. Zhodnotenie súčasných environmentálnych problémov.

Najväčšími problémami sú :

- kontaminácia pôdneho fondu imisiami vplyvom emisií z chemického energetického priemyselného komplexu a do určitej miery ešte pretrvávajúce znečistenie ovzdušia,
- riešenie transformácie energetického priemyslu v súvislosti s prijatou koncepciou EU,
- tranzitná cestná doprava vedúca zastavaným územím a jadrom mesta, ktorá je zdrojom hluku, vibrácií, exhalátov a prašnosti a problémová aj z hľadiska bezpečnosti,

Ďalším z problémov je vzhľadom k súčasnej ekonomickej situácii vidieka a cenám energií časté javy využívania nevhodných spaľovacích zariadení často s nízkou účinnosťou a nedokonalým spaľovaním a spaľovaním často nevhodného paliva vysokou koncentráciou uhlíkatých a nebezpečných látok, ktoré sa dostávajú do ovzdušia.

Problematickým v súvislosti viacerými príčinami je aj produkcia a živelné nelegálne skládkovanie a likvidácia domového odpadu, vznik divokých skládok a pod.

Čiastočne i v podmienkach riešeného územia sa prejavuje určitý negatívny vplyv poľnohospodárskej činnosti na ekosystémy systémom obhospodarovania, napr. erózne dopady, používaním problematických metód chemickej ochrany poľnohospodárskych plodín.

III. Hodnotenie predpokladaných vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie vrátane zdravia a odhad ich významnosti (predpokladané)

vplyvy priame, nepriame, sekundárne, kumulatívne, synergické, krátkodobé, dočasné, dlhodobé a trvalé) podľa stupňa územnoplánovacej dokumentácie

1. Vplyvy na obyvateľstvo počet obyvateľov dotknutých vplyvmi navrhovanej činnosti v dotknutých obciach, zdravotné riziká, sociálne a ekonomické dôsledky a súvislosti, narušenie pohody a kvality života, prijateľnosť činnosti pre dotknuté obce (napr. podľa názorových stanovísk a pripomienok dotknutých obcí, sociologického prieskumu medzi obyvateľmi dotknutých obcí), iné vplyvy.

Navrhovaná činnosť bude mať priaznivý vplyv na obyvateľov mesta t.j. na prognózovaných podľa reálneho vývoja a podľa návrhu koncepčného vývoja cca 4450 až 4620 obyvateľov v návrhovom období k roku 2040 a cca 4520 až 4830 obyvateľov vo výhľadovom období k roku 2055, vytvorením podmienok pre lepšiu organizáciu života, kvalitnejšie podmienky bývania, rozsah a kvalitu vybavenosti, podmienky pre rekreáciu a pracovné príležitosti, znížením predpokladov pre energetickú potrebu, bezodpadovými technológiami a obnoviteľnými zdrojmi získavania energií, kvalitatívnymi zmenami v dopravnom systéme a v konečnom dôsledku ekonomickou konjunktúrou zvyšovanie celkovej kultúrnej, estetickej a ekologickej úrovne prostredia budú viesť k zvyšovaniu životnej úrovne a kvality životného prostredia.

Zdravotné riziká

Stratégiou mesta uplatnením priorít vyrovnaného optimálneho rozvoja všetkých funkčných území, orientácie na zabezpečenie kvalitatívnych podmienok vyššieho štandardu pre život obyvateľov tvorbou vhodného, kvalitného životného prostredia, podmienok pre prácu, bývanie, služby a vybavenosť, rekreáciu, šport a turizmus bez negatívnych vplyvov a produktov za podmienok zachovania ekologickej stability sa očakáva, že zdravotné riziká budú stále menšie vytváraním kvalitnejšieho životného prostredia a práve uplatnením strategického dokumentu sa budú znižovať a eliminovať z pohľadu priamych rizík z pracovných činností ako aj vplyvom negatívnych dopadov činností na zdravie. Zdravotné riziká naopak môžu narastať neriešením potrebného rozvoja a podmienok pre kvalitu života obyvateľov.

Sociálne a ekonomické dôsledky dosahovaním vyššej kvality všetkých činností a funkcií vytvorením nových pracovných príležitostí a vyššej sebestačnosti v oblasti pracovných príležitostí, sociálnej sféry, zabezpečení vybavenosti obce vo všetkých oblastiach a tiež podmienok pre kvalitné bývanie sa očakáva priaznivý vývoj a dopad na kvalitu života a sociálne a ekonomické podmienky.

Nepriamo bude mať rozvoj obce priaznivý vývoj aj pre okolité susediace obce a celý región.

2. Vplyvy na horninové prostredie, nerastné suroviny, geodynamické javy a geomorfologické pomery.

V zásade navrhované činnosti nemajú priamy vplyv na horninové prostredie, nerastné suroviny, geomorfologické pomery a geodynamické javy pri dodržaní a rešpektovaní zásad využívania prostredia a činností v súlade s koncepciou riešenia stanovenou v zásadách trvale udržateľného rozvoja.

3. Vplyvy na klimatické pomery.

Rozsahom riešenia navrhovaných činností t.j. komplexným vyváženým rozvojom mesta, jeho funkčných území a zabezpečenia optimálneho urbanistického usporiadania vrátane dopravného a technického vybavenia a rešpektovania plošných limitov maximálneho podielu zastavanosti a minimálneho podielu zelene, jeho zachovania, ochrany a tvorby nedôjde k negatívnym vplyvom na klimatické pomery, ktoré by boli priamo vnímateľné alebo zaznamenateľné. Systémovým riešením rozvoja s cieľom dosiahnutia trvale udržateľných podmienok rozvoja bude potrebné vynaložiť úsilie pre dosiahnutie tohto stavu vo všetkých oblastiach činnosti človeka a života, aby nedochádzalo k vplyvom ani z globálneho hľadiska.

Riešením kvalitatívnych zmien vo vývoji, najmä technickej, technologickej a energetickej základne, kvalitatívnymi zmenami v dopravnej koncepcii, postupného znižovania energetickej náročnosti budov, šetrnejším metódam zásahov do prírodného prostredia a novšími stále kvalitnejšími technológiami výroby sa očakáva celkove pri naplnení navrhovaných predpokladov, že dôjde dokonca k postupnému znižovaniu nepriaznivých vplyvov na klimatické pomery.

4. Vplyvy na ovzdušie (napr. množstvo a koncentrácia emisií a imisií).

Aktuálnym riešením opatrení EÚ na neustále znižovanie uhlíkovej stopy, ktorá sa priamo dotýka najmä oblasť hornej Nitry, aplikáciou a uplatnením kvalitatívnych zmien vo vývoji najmä v oblasti technickej, technologickej a energetickej základne a dopravnej koncepcii. Kvalitatívnymi zmenami sa očakáva celkové znižovanie energetickej náročnosti výroby, racionálnejšie využívanie surovinových zdrojov, zvyšovanie podielu využitia obnoviteľných zdrojov energie, výrazné technologické pokrokové riešenia vo vývoji vo všetkých oblastiach činností človeka a spoločnosti v záujme dosiahnutia zníženia a pozastavenia negatívnych dopadov na klimatické podmienky a ekológiu.

Pri naplnení navrhovaných systémových predpokladov vývoja spoločnosti na národnej a medzinárodnej úrovni a rozvoja je predpokladom, že dôjde k postupnému znižovaniu nepriaznivých vplyvov na životné prostredie a ekologickú rovnováhu. Imisná situácia z pohľadu mesta je len nepriamo ovplyvniteľná navrhovanými regulačnými opatreniami a činnosťami a z pohľadu mesta nie je v kompetencii priameho riešenia tohto problému. Možnosťou je len nepriame pôsobenie, ovplyvňovanie vyvíjaním aktivít v politickej a legislatívnej sfére.

Podmienky pre rozvoj sú stanovené všeobecne a až v procese prípravy využitia rozvojových území bude potrebné už konkrétne zámery a navrhované činnosti posúdiť v súlad s platnou legislatívou.

5. Vplyvy na vodné pomery (napr. kvalitu, režimy, odtokové pomery, zásoby).

Navrhované činnosti budú mať priaznivý vplyv na kvalitu vôd riešením kanalizačného systému s čistením odpadových vôd v ČOV, čím sa očakáva aj zníženie množstva v súčasnosti priamo vypúšťaných odpadových vôd do vodných tokov alebo do podlažia a spodných vôd.

Dažďové vody sa navrhujú vsakovaním a vybudovaním dažďovej kanalizačnej siete, čím sa predpokladá, že nedôjde k podstatným zmenám v režime a odtokových pomeroch. V zásade sa zachováva pôvodný charakter vodných tokov, podporuje sa ich ekologický význam v ekosystéme a navrhuje sa aj vytvorenie nových vodných plôch.

6. Vplyvy na pôdu (napr. spôsob využívania, kontaminácia, pôdna erózia).

Za nepriamy vplyv na pôdu možno považovať navrhovaný záber poľnohospodárskej pôdy na nepoľnohospodárske účely (bližšie popísané v kapitole. V rámci koncepcie riešenia rozvoja sa v etape spracovania konceptu ÚPN mesta sa vymedzujú nové rozvojové plochy pre výstavbu obytných, rekreačných a výrobných objektov. Na väčšine z nich dôjde k záberom poľnohospodárskej pôdy (ornej pôdy, záhrad a trvalých trávnych porastov). Plochy navrhnuté na zábery poľnohospodárskej pôdy nadväzujú na zastavané územie mesta.

Jedným z najviac degradujúci elementov pôsobiacich na pôdu, sa v riešenom území považuje vodná erózia často najmä vplyvom nevhodných rozhodnutí a činnosti človeka. Spôsobuje celkovú degradáciu pôdy, ktorá sa prejavuje zmenšovaním pôdneho profilu, zhoršovaním textúry a štruktúry pôdy, vodného režimu, stratou jemnozeme a živín, pričom sa znižuje prirodzená úrodnosť. Jej účinky sa priamo úmerne zvyšujú od rastu sklonu. Odlesnené plochy a plochy s nedostatočným vegetačným krytom podliehajú erózii ešte rýchlejšie v dôsledku odnosu pôdnych častíc. Najviac ohrozené vodnou eróziou sú územia v okolí vodných tokov.

Ďalším faktorom je kontaminácia pôdy, ktorá v oblasti hornej Nitry je jedným z najzasiahnutejších území Slovenska a strednej Európy. Navrhovanými činnosťami a zásadami, reguláciou v ÚPN M v súlade s platnou legislatívou a podmienkami EÚ dôjde k postupnému znižovaniu emisií produkovaných v riešenom území a teda aj imisií.

7. Vplyvy na faunu, flóru a ich biotopy (napr. chránené, vzácne, ohrozené druhy a ich biotopy, migračné koridory živočíchov, zdravotný stav vegetácie a živočíšstva atď.).

Nepredpokladá sa, že by došlo k významnejším negatívnym vplyvom na faunu a flóru. Pri realizácii činností a stavieb podľa ÚPN mesta, ktorými by boli zasiahnuté biotopy európskeho alebo národného významu, budú tieto zásahy do identifikovaných biotopov regulované rozhodnutím orgánu ochrany prírody (§ 6 zákona č.543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny) - v prípade situovania návrhu nových stavieb do územia biotopov európskeho a národného významu, je možné každý zásah, ktorý môže poškodiť alebo zničiť tieto biotopy vykonať len na základe vyžiadaného súhlasu od orgánu ochrany prírody a krajiny. V súhlase na vykonanie zásahu je orgán ochrany prírody povinný uložiť žiadateľovi vykonanie revitalizačných opatrení alebo uloženie finančnej náhrady za poškodenie alebo zničenie biotopu. V prípade, že biotopy európskeho alebo národného významu nebudú vykreslené z dôvodu, že odborná organizácia neposkytla ich presnú lokalizáciu, budú orgánom ochrany prírody a krajiny identifikované v etape konania stavebného úradu o územnom rozhodnutí /stavebnom povolení/ a na výskyt týchto biotopov upozorní orgán ochrany prírody vo svojom vyjadrení vydanom pred vydaním územného rozhodnutia (stavebného povolenia) podľa § 9 ods. 1 písm. b/ alebo c/ zákona o ochrane prírody a krajiny.

8. Vplyvy na krajinu štruktúru a využívanie krajiny, scenériu krajiny.

Na krajinnú štruktúru uplatňovanie navrhovaných koncepčných riešení a zásad optimálneho a vhodného využívania a udržiavania územia systémovým prístupom sa bude priaznivo vplyvať. Snahou je zachovanie pôvodnej scenérie a štruktúry bez významnejších zásahov vo využívaní krajiny a k zmenám vo výmere plôch dôjde len v rámci sídelnej štruktúry. Stabilita krajiny sa realizáciou jednotlivých činností nezmení, rešpektovaním zásad ochrany nebudú ovplyvnené prvky územného systému ekologickej stability.

Krajinný ráz a scenéria sa zmenia najmä líniovými stavbami ciest vyššieho významu a v rozvojových územiach výstavbou pre bývanie, občiansku vybavenosť, rekreáciu a výrobu, ktoré sa prevažne navrhujú v nadväznosti na už existujúce zastavané územie alebo kompaktne so súčasnou štruktúrou katastrálneho územia.

9. Vplyvy na chránené územia a ochranné pásma [napr. navrhované chránené vtáčie územia, územia európskeho významu, súvislá európska sústava chránených území (Natura 2000), národné parky, chránené krajinné oblasti, chránené vodohospodárske oblasti], na územný systém ekologickej stability.

Riešené územie nie je súčasťou osobitne chránených území ani územia európskeho významu. Na území platí prvý stupeň ochrany podľa zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov. Nepredpokladá sa vplyv strategického dokumentu na územia sústavy NATURA 2000.

Prvky ÚSES-u

V rámci regulatívov a zásad stanovených v dokumentácii sú prvky ÚSES koncepčne akceptované a zásah do nich sa očakáva len vo výnimočných nevyhnutných prípadoch. Navrhované prvky ÚSES sú akceptované ako územia s ekostabilizačnou funkciou a navrhujú sa opatrenia - regulatívy, aby novými aktivitami nebola narušená ich ekostabilizačná funkcia a predmet ich ochrany.

Definovanie navrhovaného MÚSES-u v riešenom území a jeho rešpektovanie navrhnutých opatrení – regulatívov sa kvalitatívne zlepši ich ochrana.

Ochranné lesy

Ochranné lesy sa vyhlasujú rozhodnutím orgánu štátnej správy lesného hospodárstva podľa zákona o lesoch, v súčasnosti zákon č. 326/2005 Z.z. v znení neskorších predpisov, na základe návrhu vyhotovovateľa plánu na dobu platnosti programu starostlivosti o les (v predchádzajúcom období lesného hospodárskeho plánu (LHP)).

Lesné ekosystémy prevládajú v západnej, a juhovýchodnej časti katastrálneho územia. Lesný pôdny fond z celkovej výmery katastrálneho územia zaberá 5,89 km², t.j. 30,57 %. Z toho 577,43 ha je zariadených ako lesné porasty. Ostatné plochy predstavujú lesné cesty, odvozné miesta, políčka pre zver a elektrovedy.

S ohľadom na podiel a kvalitu lesov v riešenom území možno skonštatovať, že sa jedná o významný prvok ekosystému riešeného územia a jednu zo základných zložiek životného prostredia poskytujúcu okrem trvalého zdroja drevnej suroviny aj tzv. celospoločenské funkcie lesa. Sem je možné zaradiť rekreačnú, zdravotnú, pôdoochrannú, vodoochrannú a v k.ú. Nováky aj veľmi významnú protiimísnu funkciu lesov.

Lesné porasty patria do LZ Partizánske a LHC Vestenice. Pestovateľská, ťažobná, obnovná a ostatná činnosť sa vykonáva v súlade a na základe Lesných hospodárskych plánov (LHP).

Lesné porasty zaradené ako lesy osobitného určenia predstavujú celkovú plochu 393,37 ha. V tomto prípade ako lesy pod vplyvom imisii, pri obhospodarovaní ktorých je zohľadňovaná skutočnosť, že bezprostredná blízkosť Elektrárne Zemianske Kostolany a Nováckych chemických závodov spôsobuje vysoké imisné zaťaženie týchto porastov, a z toho vyplývajúcu potrebu udržania lesných ekosystémov ako stabilizujúceho prvku v krajine. Pri obhospodarovaní týchto lesov ustupuje do úzadia zameranie sa na získavanie drevnej hmoty a všeobecne sa pri hospodárení do popredia dostáva snaha o udržanie pôdneho vegetačného krytu. Vo väčšej miere sa uplatňuje znížená rubná doba, zmenené druhové zloženie porastov pri obnove s uprednostňovaním imisne odolnejších druhov drevín, zníženie intenzity výchovných zásahov, príp. hnojenie mladých lesných kultúr.

V oblasti lesného hospodárstva je potrebné vykonať opatrenia spojené s ochranou LP - smerovať k zachovaniu a využívaniu lesa ako prírodného prostredia. Základnou zásadou ochrany lesov a využitia lesných pozemkov je uplatnenie koncepčných opatrení v koncepcii riešenia a využívania územia obce v súlade s platnou legislatívou a dodržiavanie zásad cv procese uplatňovania, implementácie a realizácie.

10. Vplyvy na kultúrne a historické pamiatky, vplyvy na archeologické náleziská.

Predpokladá sa priaznivý vplyv na kultúrnohistorické pamiatky, rešpektovaním ich ochrany, skvalitnením okolitého prostredia a podmienok ich ochrany. Známe archeologické náleziská nie sú v riešenom území, v prípade ich výskytu ak budú dotknuté navrhovanými činnosťami je potrebné postupovať v súlade podmienkami KPÚ TN.

11. Vplyvy na paleontologické náleziská a významné geologické lokality.

Nepredpokladá sa, v riešenom území sa nenachádzajú.

12. Iné vplyvy.

Nepredpokladajú sa.

13. Komplexné posúdenie očakávaných vplyvov z hľadiska ich významnosti a ich porovnanie s platnými právnymi predpismi.

Z komplexného posúdenia koncepcie riešenia „Konceptu Územného plánu mesta“ vyplýva, že v zásade snahou koncepcie je optimalizácia podmienok urbanistického a dopravnotechnického riešenia rozvoja mesta a nevytvárajú sa žiadne podstatné negatívne vplyvy na životné prostredie a zdravie obyvateľov obce, ale naopak navrhovanými opatreniami a regulatívmi sa stanovujú podmienky pre zlepšenie, s pozitívnym vplyvom a ktoré sa stanú záväznými po ich schválení. V územnom pláne mesta sa v návrhu riešenia určuje využitie potenciálu územia na zabezpečenie rozvoja vo všetkých jeho funkčných sférach s ohľadom na vytvorenie predpokladov pre harmonický rozvoj bývania a vybavenosti, výroby, rekreácie, športu a cestovného ruchu (bývanie, občianska vybavenosť, výroba rekreácia, šport, zeleň, technická vybavenosť), rieši jej environmentálne problémy koncepčným riešením rozvoja verejnej dopravnej a technickej vybavenosti, vzájomného vzťahu funkčných území (vrátane navrhovaných rozvojových lokalít, zásobovanie energiami, dopravného usporiadania a vylepšenia organizácie dopravy).

Navrhovaným obchvatom trasy tranzitnej komunikácie cesty I/64 mimo zastavané územie obce vo výhľadovom období v rámci oboch alternatív sa vytvárajú podmienky na zlepšenie ŽP pre významnú časť obyvateľstva mesta nakoľko trasa tranzitnej komunikácie cez zastavané územia a jadro mesta sa stáva z hľadiska intenzity dopravy a negatívnych vplyvov z dopravy ako aj z urbanistického hľadiska problematická. Otvárajú sa tým nové možnosti rozvoja a intenzifikácie územia pozdĺž dnešnej cesty I. triedy. Navrhovaným obchvatom sa zníži v obci hluk, vibrácie a exhaláty.

V koncepcii riešenia územnoplánovacej dokumentácie sa rieši optimalizácia verejnej dopravnej a technickej vybavenosti (siete technickej infraštruktúry, najmä v oblasti vodného hospodárstva, kanalizačného systému a energetiky) a stanovujú sa optimálne podmienky pre rozvoj a lokalizáciu funkčných území.

Koncepčným riešením sa stanovujú predpoklady a podmienky rozvoja územia exploatovaného banskou činnosťou pre obnovu a revitalizáciu krajinného prostredia.

Komplexným a optimálnym harmonickým rozvojom všetkých funkcií mesta založenom na koncepcii riešenia na vysokej kvalitatívnej úrovni, môže mesto dosiahnuť podstatné zlepšenie a zvýšenie kvalitatívnych podmienok životného prostredia a tým aj atraktivitu pre život v meste. Zabezpečením pracovných príležitostí, bývania, širokého spektra kvalitnej občianskej vybavenosti, rekreácie a športu rozšírením atraktivít pre rekreáciu a cestovný ruch, zatriaktívni a stúpne záujem o trvalé bývanie ako aj záujem o podnikanie aj v oblasti cestovného ruchu. Vytvoria sa vhodné podmienky pre rozvoj v oblasti ekonomickej, čo môže podmieniť aj vzostup v oblasti sociálnej sféry.

Prehľad relevantných kľúčových právnych predpisov, ktoré sme zohľadnili pri hodnotení vplyvov :

- Zákon NR SR č. 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov;
- Vyhláška MZ SR č. 549/2007 Z.z. o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií – platné od 1.12. 2007;
- Zákon NR SR č. 364/2004 Z.z. o vodách a o zmene a doplnení niektorých zákonov (vodný zákon) v znení neskorších predpisov;
- Vyhláška MŽP SR č. 29/2005 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o určovaní ochranných pásiem vodárenských zdrojov a o opatreniach na ochranu vôd,
- Zákon NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov;

- Cestný zákon, 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách v znení neskorších predpisov a vykonávacej vyhlášky č. 35/1984 Zb. v znení neskorších predpisov,
- Zákon NR SR č. 230/2022 Z.z. o odpadoch ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
- Vyhláška MŽP SR č. 365/2001 Z.z., ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov v platnom znení,
- Zákon NR SR č. 137/2002 Z.z. o ovzduší platnom v znení;
- Zákon NR SR č. 50/1976 Z.z. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení zmien a doplnkov zákona a prislúchajúcimi vykonávacími vyhláškami.
- Vyhláška č. 55/2001 Z.z. o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii,
- Zákon č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov
- Zákon 543/2002 o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov
- Zákon č. 326/2005 Z. z. o lesoch v znení neskorších predpisov,
- Zákon č. 220/2004 Z.z.. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č. 245/2003 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov
- zákonom č. 251/2012 Z.z. o energetike v znení neskorších predpisov,
- zákona č. 131/2010 Z.z. o pohrebníctve v znení neskorších predpisov a ďalšie predpisy.....

IV. Navrhované opatrenia na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov na životné prostredie a zdravie

Opatrenia na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov činností a stavieb sú súčasťou záväzných regulatívov Územného plánu mesta Nováky, vrátane vymedzenia verejnoprospešných stavieb. Z pohľadu posúdenia vplyvov územného plánu mesta na životné prostredie je možné tieto opatrenia považovať za dostatočné.

Prehľad navrhovaných opatrení, relevantných z hľadiska životného prostredia a zdravia obyvateľstva:

Opatrenia na zabezpečenie ďalšieho obhospodarovania LPF

Vo všeobecnosti je potrebné smerovať obhospodarovanie lesov v súlade s biologickými možnosťami lesných porastov, klimatickými a pôdnymi pomermi. Pri obhospodarovaní v maximálnej miere uprednostňovať prírode blízke formy hospodárskych spôsobov, s uplatnením zásad podrastovej formy hospodárskeho spôsobu, prípadne s prechodom až k výberkovému hospodárskemu spôsobu. Zvyšovaním dôrazu na zakladanie a pestovanie zmiešaných porastov dosiahnuť ich viacvrstvovú vertikálnu výstavbu. Takouto výstavbou je možné dosiahnuť maximálnu možnú stabilitu voči biotickým aj abiotickým škodlivým činiteľom.

V oblasti lesných pozemkov a lesných porastov na nich je potrebné :

- a) pri akýchkoľvek zásahoch do lesných porastov postupovať v súlade s platnou legislatívou (zákonom č. 326/2005 Z. z. o lesoch v znení neskorších predpisov a vykonávacími vyhláškami a zákonom č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny a vykonávacími vyhláškami) (T)
- b) rešpektovať pri územnoplánovacej činnosti pri vyňatí lesných pozemkov a obmedzení z plnenia funkcií lesov a povinnosť navrhnúť a zdôvodniť riešenie, ktoré je z hľadiska ochrany LP, lesných porastov, ako aj ostatných spoločenských záujmov najvhodnejšie v súlade s platnou legislatívou (vyhlášku č. 12/2009 Z.z. o ochrane lesných pozemkov v platnom znení)
- c) rešpektovať platné dokumenty zabezpečujúce ochranu a manažment chránených území a druhov a biotopov národného a európskeho významu, nachádzajúcich sa v. k.ú. (T)
- d) rešpektovať ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja s osobitným dôrazom na zabezpečenie funkcií prvkov ÚSES ich ochranou a pri zhoršení ich funkcie aj revitalizáciou (úpravu drevinového zloženia v prospech pôvodných druhov, diferenciáciu priestorovej a vekovej štruktúry porastov, postupnú elimináciu nepôvodných druhov - prioritne invázne sa prejavujúcich druhov), elimináciu zásahov zhoršujúcich funkcie prvkov ÚSES (T)
- e) v ochranných porastoch s predpísaným hospodárskym opatrením rešpektovať podmienky stanovišťa, prirodzené zakmenenie porastov a udržateľnosť podmienok pre prirodzenú obnovu porastov,

- f) rešpektovať retenčné a akumulčné vlastnosti porastov z hľadiska udržania vody v živej a odumretej biomase a v pôdnom profile,
- g) rešpektovať platný program starostlivosti o les (LHP) a osobitný režim hospodárenia v ochranných lesoch.

Ochrana prvkov ÚSES

- a) Zachovať existujúce prvky ÚSES.
- b) Zabezpečiť zmenu druhového zloženia v prospech pôvodných druhov drevín.
- c) Dobudovať jednotlivé navrhované prvky ÚSES.
- d) Dobudovať interakčné prvky. Ide prevažne o plochy lebo línie porastené nelesnou drevinou vegetáciou, ovocný sad, záhrady s ovocnými stromami v okolí usadlostí a kratšie líniové prepojenia niektorých navrhovaných prvkov so zvyškom navrhovanej siete prvkov MÚSES

Opatrenia na zabezpečenie ekologickej stability a biodiverzity

- a) lúčne porasty kosiť a obhospodarovať tak, aby nedochádzalo k zarastaniu krovínami,
- b) na haldách zabezpečiť revitalizáciu poškodených porastov, pre zvýšenie biodiverzity vytvárať predpoklady pre rast stanovištné vhodných drevín a postupne vytvárať diferenciáciu,
- c) zabrániť ukladaniu komunálneho a stavebného odpadu v blízkosti hald hlušiny v okolí Bane Mládeže,
- d) zneškodniť všetky nepovolené skládky odpadu (jedná sa hlavne o lokalitu Laskár, kde vzniká nekontrolované značne veľké smetisko),
- e) zachovať alebo doplniť vegetáciu brehov vodných tokov výsadbou drevín,
- f) zachovať či dosiahnuť optimálny stav, zabezpečujúci genofond rastlinných a živočíšnych druhov vyskytujúcich sa v danom priestore,
- g) zabezpečiť monitoring plôch a následný manažment opatrení proti vysušovaniu a degradácií týchto spoločenstiev,
- h) zabezpečiť ochranu prípadných pramenísk, terénnych depresí a iných vlhkých lokalít vyskytujúcich sa na území,
- i) cielene odstraňovať nepôvodné, predovšetkým invázne druhy,
- j) výsadbou drevín.
- k) vylúčiť akýkoľvek plošný výrub drevín, vrátane krovín, ak sa nejedná o výrub drevín nevyhnutný z hľadiska ochrany zdravia alebo majetku, udržiavania ochranných pásiem produktovodov a energovodov alebo odstraňovanie inváznych druhov (T),
- l) prípadnú obnovu porastu realizovať iba prostredníctvom citlivého účelového výrubu jednotlivých stromov až skupiniek stromov tak, aby nebola prerušená kontinuita brehového porastu, a aby sa v ňom nepretržite vyskytoval dostatok starých stromov (T),
- m) potláčať invázne druhy, prioritne mechanickými alebo fyzikálnymi spôsobmi – chemické metódy použiť iba v prípade dlhodobo neúspešnej aplikácie iných spôsobov a zároveň výrazného šírenia invázneho druhu do okolia (T),

Opatrenia na ochranu prírodných zdrojov

Vodné toky a plochy

- a) zamedziť vypúšťaniu odpadových vôd z poľnohospodárskej výroby do vodných tokov (K),
- b) preferovať biologické spôsoby hnojenia, čím sa zníži negatívny dopad na kvalitu povrchových a podzemných vôd (T),
- c) zamedziť priesakom z polí (hnoj, močovka) (T),
- d) odstrániť z brehov vodných tokov všetky divoké skládky (K),
- e) udržiavať resp. zväčšovať plochu ale aj vekovú skladbu brehových porastov v okolí rieky Nitra a jej prítokov (T),
- f) zachovávať, resp. obnovovať brehové porasty na všetkých vodných tokoch a ich prítokoch (T).

Ochrana vôd

- a) v príprave každej plánovanej investície, ktorá môže byť potenciálne nositeľom kontaminácie, ten, kto zaobchádza s nebezpečnými látkami, je povinný dodržiavať osobitné predpisy, (§ 39 zák. č. 364/2004 Z.z. a vyhl. 100/2005 Z.z.)
- b) všetky zdroje znečistenia musia dodržiavať povolené limity znečistenia v zmysle zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách v znení neskorších predpisov,

- c) všetky subjekty, ktoré nakladajú s nebezpečnými látkami musia spĺňať požiadavky zákona 364/2004 Z.z. o vodách a vyhlášky 100/2005 v znení neskorších predpisov,
- d) jednorázovo a následne podľa potreby i priebežne monitorovať ovplyvnenie recipientov v blízkosti hald, odkalísk a skládok KO, ako aj z výrobných areálov. Na základe výsledkov realizovať opatrenia na ochranu povrchových vôd,
- e) zrealizovať výstavbu kanalizácie
- f) hľadiska funkcií biokoridorov vodných tokov je dôležité zachovať brehové porasty (resp. zabezpečiť výsadbu nových porastov), vylúčiť vyhrňanie a bagrovanie dna a obmedziť aplikáciu chemických hnojív a ochranných postrekov v okolitých agroecénózach.
- g) v období predprojektovej prípravy každej plánovanej investície (bývanie, rekreácia a pod.) v lokalite, ktorá môže byť potenciálne nositeľom kontaminácie, musí investor spracovať „Havarijný plán preventívnych opatrení“ a tento dať na schválenie príslušnému inšpektorátu ochrany vôd, (T)
- h) všetky zdroje znečistenia musia dodržiavať povolené limity znečistenia v zmysle zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách v znení neskorších predpisov, (T)
- i) všetky subjekty, ktoré nakladajú s nebezpečnými látkami musia spĺňať požiadavky zákona 364/2004 Z.z. o vodách a vyhlášky 100/2005 v znení neskorších predpisov, (T)
- j) jednorázovo a následne podľa potreby i priebežne monitorovať ovplyvnenie recipientov v blízkosti hald, odkalísk a skládok KO, ako aj z priemyselných areálov. Na základe výsledkov monitoringu realizovať opatrenia na ochranu podzemných a povrchových vôd, (T)
- k) vybudovať kompletný kanalizačný systém mesta (T)

Nelesná drevinová vegetácia (NDV)

- a) lokalizovať NDV na hranách terás a plošín a okolo antropogénnych prvkov,
- b) NDV umiestňovať po vrstevniciach vo viacerých pásoch a na úpäti proti zanášaniam zeminou,
- c) NDV umiestniť vencovito, najmä v hornej časti svahov a na úpäti,
- d) NDV umiestniť aj po vrstevniciach a v odtokových lúčoch,
- e) ozelenenie úpätia, prípadne údolnice,
- f) lokalizácia NDV je potrebné na brehové línie, prípadne údolnice,
- g) lokalizovať NDV do produkčne nevyužívaných plôch (napr. okraje ciest, brehy vodných tokov).

Pôdny fond

- a) hospodárne využívanie potenciálu poľnohospodárskej pôdy, disponibilných výrobných a ľudských zdrojov na výrobu potravín a nepotravinárskych surovín, pri rešpektovaní ekologických požiadaviek a potrieb ochrany krajiny (T),
- b) zveľadenie a ochrana poľnohospodárskej pôdy, ekologické hospodárenie v krajine, zamedzenie vstupu cudzorodých látok do potravinového reťazca (T),
- c) zachovanie poľnohospodárstva v nekonkurenčných, najmä horských oblastiach ako základnej podmienky rozvoja krajinotvorných, ekologických a sociálnych funkcií (T),
- d) eliminovanie negatívnych vplyvov poľnohospodárskej veľkovýroby na životné prostredie (K),
- e) zachovať plochy a formy využívania odvodnených plôch PPF (T),
- f) realizovať protierózne opatrenia na poľnohospodárskej pôde (PP), vytvoriť mozaikové štruktúry obhospodarovania, so striedaním TTP, nelesnej drevinovej vegetácie s maloblokovou ornou pôdou (T),
- g) zabrániť zarastaniu lúk NDV (T)
- h) v predprojektovej príprave každej z väčších plánovaných investícií (bývanie, rekreácia a pod.) dodržiavať ustanovenia zákona č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a zabezpečiť ochranu najkvalitnejších pôd v riešenom území.

Opatrenia na zachovanie vegetácie v urbanizovanom prostredí

- a) Vytvárať optimálne podmienky pre rozvoj funkcie verejnej a neverejnej zelene v meste uplatnením stanovených zásad funkčného využívania územia,
- b) v rámci riešeného územia mesta a v navrhovaných lokalitách dôsledne uplatniť navrhovaný podiel zelene v záujme vytvorenia kvalitného a zdravého životného prostredia, skvalitnenia a zatraktívnenia všetkých funkčných území, najmä obytného a rekreačného prostredia,
- c) vytvárať podmienky pre rozvoj cestovného ruchu a rekreácie ako jedného zo strategických cieľov rozvoja mesta podporou koncepcnej tvorby a udržiavania verejnej zelene, najmä parkovej zelene,

- d) pri výbere rastlinných druhov rešpektovať pôvodnú druhovosť, uplatniť miestne vhodné dobre rastúce druhy, nevnašať do prostredia „invázne“ druhy, a tiež nepodporovať prílišnú rozmanitosť druhov.
- e) okrasné záhrady a parky zachovať v pôvodnej podobe,
- f) nenahrádzať zeleň úžitkových záhrad okrasnou, pre dané prostredie neprirodzenou (namiesto ovocných záhrad zatravnené plochy s výsadbou ihličnatých drevín),
- g) vypracovať evidenciu verejnej zelene a následne koncepciu zelene.

Ochrana pred povodňami

- a) zabezpečovať ochranu pred povodňami v súlade s koncepciou povodňovej ochrany stanovenej platnou legislatívou (zákonom č. 7/2010 Z.z.), (T)
- b) uplatňovať zásady koncepcie protipovodňovej ochrany mesta (T),
- c) postupovať pri posudzovaní umiestňovania stavieb, využívaní územia a dodržiavaní záujmov mesta a príslušných orgánov pri územnom a stavebnom konaní v zmysle platnej legislatívy (zákona NR SR č. 7/2010 Z.z.) . (S,D,T),
- d) v záujme zabezpečenia ochrany územia pred povodňami musia byť rozvojové aktivity v súlade s platnou legislatívou (Zákonom č. 7/2010 Z.z. o ochrane pred povodňami).
- e) v prípade akýchkoľvek stavebných zámerov v blízkosti vodných tokov s nedostatočnou kapacitou koryta na odvedenie prietoku Q100 - ročne veľkej vody sa požaduje rešpektovať ich inundačné územie, zamedziť v nich výstavbu a iné nevhodné činnosti v zmysle platnej legislatívy (zákona č. 7/2010 Z.z. o ochrane pred povodňami).(T)
- f) zabezpečiť ochranu inundačného územia a vytvárať podmienky pre, prirodzené meandrovanie vodných tokov, spomaľovanie odtoku povrchových vôd, budovanie potrebných protipovodňových opatrení s dôrazom na ochranu zastavaného územia mesta (T)
- g) stavby protipovodňovej ochrany zaradiť v územnoplánovacej dokumentácii medzi verejnoprospešné stavby (T)
- h) rešpektovať podmienky správcu toku vo vymedzenom inundačnom území vodného toku Nitra, u ostatných vodných tokov v k.ú. Nováky na základe máp povodňového ohrozenia (určuje orgán štátnej vodnej správy na návrh správcu toku). Ak inundačné územie nie je určené, vychádza sa z dostupných podkladov o pravdepodobnej hranici územia ohrozeného povodňami v zmysle platnej legislatívy (§ 46 ods. 3 zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách) (T)
- i) protipovodňová ochrana nesmie negatívne ovplyvniť odtokové pomery nižšie položených úsekov vodných tokov (T)
- j) podľa vyhotovených máp povodňového ohrozenia a máp povodňového rizika sa navrhované lokality návrhového obdobia FPB 5.5.1 a FPB 6.3.1, nachádzajú v inundačnom území rieky Nitry, ktoré sú záplavovým územím a funkčné využitie týchto území je podmienené riešením protipovodňovej ochrany (T)
- k) Protipovodňová ochrana nesmie negatívne ovplyvniť odtokové pomery nižšie položených úsekov vodných tokov (T)

Opatrenia na zlepšenie pôsobenia štruktúry vnímania krajiny

- a) zachovať gradient: sídlo – kultúrna krajina – prvky s vyššou biodiverzitou v krajine (napr. mokrade NDV) (T),
- b) znížiť monotónne pôsobenie štruktúry poľnohospodárskej krajiny vysadením solitérov, remízok, vetrolamov (S),
- c) podporovať maloplošné obhospodarovanie, zakladanie sádov atď. (S),
- h) zvýšiť výmeru trvalých trávnych porastov v území, t.j. realizovať zatravnenie niektorých pozemkov ornej pôdy s dôrazom na okolie mokradí (K),
- i) znížiť výmeru neobhospodarovateľných plôch vo vysídlenej časti v strede obce, zabezpečiť ich premenu na mozaiku extenzívnych trávnych porastov so skupinovú NDV (K).
- j) zachovať harmonický vonkajší a vnútorný obraz sídla, skladajúci sa z kompaktnej zástavby a postupne sa rozvíjajúcej sa zástavby IBV osídlenia, prelínajúceho sa zelenou záhrad a ústiaceho do prírodného rámca.

Opatrenia na ochranu ovzdušia

- a) zabezpečiť a kontrolovať stav malých a stredných zdrojov znečistenia, pravidelne zasielať hlásenia v zmysle zákona 478/2002 Z.z. o ochrane ovzdušia v znení neskorších predpisov (T)
- b) vytvárať urbanistické, stavebnotechnické, technologické a konštrukčné podmienky pre elimináciu a stále znižovanie produkcie exhalátov, (T)

- c) zdroje znečistenia ovzdušia postupne eliminovať a potenciálne zdroje umiestňovať mimo obytných, rekreačných a intenzívne urbanizovaných zón (T)
- d) vytvárať podmienky a zamedziť vzniku prašnosti prevádzkou vo funkčných územiach (T)

Opatrenia proti hluku a vibráciám

- a) vytvárať urbanistické, stavebnotechnické, technologické a konštrukčné podmienky pre elimináciu a stále znižovanie produkcie hluku, (T)
- b) vytvárať podmienky a zamedziť vzniku hluku prevádzkou vo funkčných územiach (T)
- c) realizovať monitoring hluku na vybraných lokalitách,
- d) vyšpecifikovať protihlukové opatrenia pre vybrané oblasti,
- e) podmieniť koncepčné riešenie zámerov s bodovým a líniovým zdrojom hluku vyhodnotením účinkov hluku a včasným riešením opatrení pre elimináciu hluku (protihlukovými bariérami, clonami a inými opatreniami) už v štádiu investičnej prípravy v procese zisťovacieho a povoľovacieho konania vrátane stanovenia kontrolnej činnosti – monitoringu po realizácii zámeru (T)
- f) po realizácii zámerov ako potenciálneho zdroja hluku, stanoviť monitoring a v prípade potreby zaviazat' investora na vykonanie ďalších opatrení elimináciu nadmerného hluku.

Opatrenia na rozvoj a skvalitnenie sociálnej infraštruktúry a sociálnych služieb

- a) návrh rozvoja sféry sociálnej pomoci riešiť v spolupráci s okresným úradom a krajským úradom,
- b) riešiť lokalizáciu a zriadenie domu sociálnych služieb – penzión pre dôchodcov (K,S,T)
- c) pri riešení optimálnych kapacít jednotlivých druhov zariadení vychádzať z predpokladov demografického vývoja, vo vzťahu k vekovej štruktúre obyvateľstva, najmä očakávaného rastu populácie v poproduktívnom veku a vytváraní územnej rezervy pre lokalizáciu takéhoto zariadenia (D),
- d) podporovať rozvoj netradičných a nových druhov sociálnych služieb a zariadení (azylové centrum, prechodné ubytovne, domovy pre matky s deťmi, osobitné zariadenia pre výkon pestúnskej starostlivosti) (S),
- e) preferovať realizáciu zariadení pre pobyt, rehabilitáciu a doliečenie poproduktívnej zložky obyvateľstva - geriatrické centrum, kluby, jedálne a stanice opatrovateľskej služby (S),
- f) vytvárať podmienky pre aktívnu politiku zamestnanosti pre sociálne ohrozené skupiny populácie (K),
- g) vytvárať chránené pracovné miesta pre občanov so zníženou pracovnou schopnosťou (T),
- h) vytvárať krízové strediská pre maloletých a mladistvých (T),
- i) podporovať vznik menších zariadení sociálnych služieb v sídle, vo vhodných objektoch a výstavbu menších, prevádzkovo nenáročných objektov (T),
- j) vytvárať podmienky pre zriadenie zariadenia pre spoločenské a stretávanie seniorov, detské stacionáre, prípadne zariadenia pre sociálne odkázaných a seniorov, (K,S,T)
- k) podporovať vznik zariadení sociálnych služieb využitím vhodných existujúcich objektov a výstavbu menších, prevádzkovo nenáročných zariadení. (K,T)

Opatrenia na rozvoj a skvalitnenie rekreácie a cestovného ruchu

- a) Vytvárať optimálne podmienky pre rozvoj mesta a rozvoj cestovného ruchu a rekreácie ako strategického cieľa rozvoja mesta a jej budúcej orientácie, (K,S,D,T)
- b) aktivity usmerňovať do výtýpovaných rozvojových rekreačných území mesta a nových navrhovaných lokalít (FPB) v záujme rozšírenia ponuky a spektra aktivít, skvalitnenia a doplnenia vybavenosti, ako aj zatraktívnenia rekreačného prostredia, (K,S,D,T)
- c) vytvárať podmienky pre systematickosť a koncepčnosť prípravy s cieľom podriadiť všetky aspekty funkcií a života mesta strategickému cieľu rozvoja cestovného ruchu, (K,S,D,T)
- d) usmerňovať rozvoj mesta ako sídla vhodného pre vidiecky turizmus a agroturistiku v nadväznosti na existujúce a navrhované jazerá a podporovať rozvoj ubytovania v súkromí, (K,S,D,T)
- e) podporovať rozvoj malých foriem ubytovania penziónového typu a ubytovania v súkromí, (K,S,D,T)
- f) rozvíjať podmienky pre turizmus a cykloturistiku vybudovaním atraktívnych trás s možnosťou ich napojenia na cyklomagistrálu a na sieť regionálnych a celoslovenských a medzinárodných cyklotrás. (K,S,D,T)
- g) riešiť možnosti adaptácie a transformácie nevyužívaných budov zariadení a areálov vybavenosti a výroby na zariadenia cestovného ruchu na ubytovacie zariadenia pre turizmus a CR,

- h) vytvorenie podmienok a podpora rozvoja komplexného strediska cestovného ruchu v komplexe s funkčným územím uvoľnenom po výrobe pre účely cestovného ruchu, športu a rekreačných zámerov (prehodnotením a adaptáciou existujúcich objektov a výstavbou nových zariadení a športovísk), vytváranie viacúčelových a polyfunkčných zariadení napr. formou integrácie a adaptácie zariadení priestorov kultúrnych, zábavných a športových zariadení a cestovného ruchu
- i) vytvorenie podmienok a podpora rozvoja cestovného ruchu v jadre mesta komplexe využitím kultúrohistorického potenciálu pamiatkovo chránených objektov – kúrie, kostola a mestského parku, (K,S,T)
- j) vytvárať podmienky pre náučný turizmus turistickým chodníkom do oblasti Strážovských vrchov a Vtáčnika a riešením trasy náučného chodníka v rámci katastrálneho územia mesta, v kontexte aj s riešením regionálnej a miestnej rekreačnej cyklotrasy (S,D,T)
- k) vytvárať podmienky pre lepšiu propagáciu cestovného ruchu a turizmu, (K,T),
- l) riešiť rozvoj cyklotrás v súlade s regionálnou koncepciou, s využitím prírodného prostredia v riešenom t.j. k.ú. mesta, v území striedania sa agrocenóz, TTP, lúk, poľných lesíkov, kríkových ekotónov a lesov. (S,D,T)
- m) rozvíjať služby pre uspokojovanie špecifických záľub návštevníkov, vytvárať podmienky pre moderné atraktívne športy (golf, jazdecko, tenis...) (S),
- n) podstatne lepšie využívať špecifické danosti územia pre tematické zájazdy záujemcov o historické baníctvo, mineralógiu, dendrológiu, etnografiu a ďalšie (T).

Opatrenia na rozvoj bývania

- a) stimulovať podmienky a podporovať obnovu, modernizáciu a regeneráciu, súčasného bytového fondu, s cieľom skvalitnenia podmienok bývania a zníženia energetickej náročnosti bytov
- b) znížiť rozsah úbytku bytového fondu (K)
- c) preskúmať možnosti využitia časti v súčasnosti neobývaných bytov po potrebnej rekonštrukcii pre účely trvalého bývania (K)
- d) využiť netradičné formy získavania bytov (prestavby, nadstavby, podkrovné byty a pod.) (K)
- e) zabezpečiť a podporovať prípravu nových rozvojových lokalít bývania v súlade s koncepciou rozvoja mesta (K,S,D)
- f) riešiť lokalizáciu, prípravu a výstavbu mestských nájomných bytov v rámci hromadnej bytovej výstavby (K,S)
- g) v zastavanom území riešiť podmienky pre využitie prieluk pre výstavbu bytov (K,S, D)
- h) riešiť a podieľať sa na humanizácii obytného prostredia (T)
- i) riešiť modernizáciu a obnovu detských ihrísk v rámci obytných území a výstavbu nových detských ihrísk,
- j) v rámci koncepcie tvorby rozvojových obytných území zabezpečiť v obytnom prostredí primerané podmienky vhodného optimálneho a kvalitného životného prostredia (T)
- k) podporovať nové progresívne technológie výstavby, ktoré zabezpečujú vyšší štandard bývania a väčšiu variabilitu, a úsporu energií,
- l) zvýrazniť špecifiká jednotlivých obytných súborov existujúcich a pripravovaných,
- m) riešiť problematiku sociálnych bytov pre sociálne slabšie skupiny obyvateľstva, podmienky pre zabezpečenie adaptácie existujúcich objektov, alebo výstavbu nových objektov pre sociálne bývanie (K,S)
- n) vytvárať kvalitatívne podmienky v procese rozvoja jednotlivých sfér celého mesta v súvislosti potenciálnou s prípravou lokalít pre bývanie pre väčší záujem a lepšie fungovanie trhu s bytmi a podporu pre stimuláciu podnikateľskej sféry vo výstavbe bytov,
- o) podporovať výstavbu bytov z dôvodu získania nových obyvateľov pre rozvoj mesta a oživenia ekonomiky,
- p) z pozície mesta vytvárať stimulačné podmienky a zabezpečovať rozvoj verejnej technickej a dopravnej infraštruktúry mesta s cieľom napomáhať rozvoju územno-technickej pripravenosti podmienok pre výstavbu bytov.

Opatrenia na rozvoj priemyselnej výroby

- a) vytvárať podmienky pre realizáciu navrhovaných zámerov, prípravu území a ponuky pre záujemcov a tým aj vplyv na vyššiu dynamiku rastu pracovných príležitostí, (T)
- b) vytvárať predpoklady pre získanie a lokalizáciu štruktúr odvetví priemyslu charakteru progresívnych a perspektívnych foriem ako napr. automobilový, elektrotechnický, elektronický priemysel, odvetvia nadstavbového priemyslu robotizácie a pod. najmä nenáročné na

- surovinovú základňu, prepravné kapacity a vôbec technologické procesy s uzavretým cyklom, ktoré nezaťažujú životné prostredie. (T)
- c) podporovať rozvoj stavebníctva a priemyselnú výrobu s využitím a spracovaním produktov a surovín zázemia záujmového územia okresu (napr. potravinársky, drevospracujúci priemysel a ďalšie) (T)
 - d) vytvárať podmienky pre znižovanie negatívnych vplyvov na ŽP a zároveň spolupracovať so štátnou správou pri vytvorení funkčného systému kontrolnej a sankčnej činnosti, (K,T)
 - e) zvýhodniť výstavbu takých nových výrobných aktivít, ktoré nemajú negatívny vplyv na životné prostredie a ekológiu (K,T)
 - f) podporovať vytváranie malých a stredných podnikov, (K,T)
 - g) pri riešení kontaktu funkčných území priemyslu s inými druhmi funkčných území najmä rozvojových území bývania a rekreácie dôsledne preskúmať, riešiť a stanoviť podmienky vzájomnej koexistencie vzhľadom k podmienkam ochrany a kvality životného prostredia a hygienických podmienok.
 - h) riešiť možnosti a podmienky priestorovej intenzifikácie existujúcich areálov a technologickej modernizácie výroby (T),
 - i) získanie a uvoľnenie plôch reštrukturalizáciou areálov, zmenou funkčného využitia (K)(D),
 - j) riešiť prípravu a využitie navrhovaných nových rozvojových lokalít pre priemysel (K,S,D)
 - k) v rámci koncepčného riešenia modernizácie, prestavby a reštrukturalizácie výrobných areálov venovať osobitnú pozornosť a riešiť kritériá minimálneho podielu zelene najmä vzhľadom na funkciu ako zelene izolačnej, relaxačnej a vizuálnej zároveň s funkciou estetickú vo vzťahu aj k okolitému mestskému prostrediu,
 - l) zabezpečiť v procese vzniku a existencie výrobných areálov už v procese koncepčných riešení prípravy výstavby alebo prestavby a modernizácií dostatočnú ochranu okolitého najmä obytného prostredia, riešenie izolačnej zóny zelene v kontakte priemyslu s funkciou bývania a rekreácie s určeným funkčným využitím kontaktných plôch (K),
 - m) dôsledne preverovanie a hodnotenie splnenia podmienok a limitujúcich faktorov pre lokalizáciu priemyselnej výroby a to urbanistické, ako aj kritériá ochrany životného prostredia, a vplyv činnosti na ekológiu a životné prostredie (T)
 - n) pred lokalizáciou výroby preskúmať podmienky a možnosti daného územia vzhľadom na charakter výroby z hľadiska nárokov na dopravnú a technickú vybavenosť, recykláciu, čistenie, produkciu a elimináciu exhalátov a odpadových látok, nadmerného hluku a prašnosti, zohľadňujúci hygienu prostredia koncepciu systému dopravy a intenzity dopravy a zaťaženia verejnej komunikačnej siete, riešenia celej logistiky výroby vrátane surovínového a produktového zabezpečenia zohľadňujúci možnosti technickej infraštruktúry) (T).

Opatrenia na rozvoj poľnohospodárstva a lesného hospodárstva

- a) vytvárať podmienky pre realizáciu navrhovaných zámerov, inováciu a tým aj vplyv na vyššiu dynamiku rastu produkcie, kvality a pracovných príležitostí, (T)
- b) vytvárať podmienky pre znižovanie negatívnych vplyvov na ŽP a zároveň spolupracovať so štátnou správou pri vytvorení funkčného systému kontrolnej a sankčnej činnosti, (K,T)
- c) podporovať a zvýhodniť nové moderné výrobné procesy, technológie a obhospodarovanie, ktoré nemajú negatívny vplyv na životné prostredie, (K,T)
- d) podporovať vytváranie malých a stredných podnikov, (K,T)
- e) pri riešení kontaktu funkčných území výroby poľno a leso hospodárskej s inými druhmi funkčných území najmä rozvojových území bývania a rekreácie dôsledne preskúmať, riešiť a stanoviť podmienky vzájomnej koexistencie vzhľadom k podmienkam ochrany a kvality životného prostredia a podmienok hygieny, (T)
- f) chov HZ v riešenom území nie je zastúpený ani navrhovaný, v prípade záujmu je podmienené riešením zmeny územného plánu mesta a na chov sa vzťahujú podmienky stanovené limitnými kapacitami chovu hospodárskych zvierat, ktoré podliehajú preskúmaniu a ich uplatneniu v súlade s platnou legislatívou na základe "Zásad chovu hospodárskych zvierat v intraviláne a extraviláne obcí Slovenskej republiky" (Ministerstvo pôdohospodárstva SR, Bratislava, október 1992) alebo individuálnemu odbornému posúdeniu zdravotných a veterinárnych rizík. (T)
- g) hospodárne využívanie potenciálu poľnohospodárskej a lesnej pôdy, disponibilných výrobných a ľudských zdrojov na výrobu potravín a nepotravinárskych surovín, pri rešpektovaní ekologických požiadaviek a potrieb ochrany prírody a krajiny (T)
- h) zveľaďovať a chrániť poľnohospodársku a lesnú pôdu ekologickým hospodárením v krajine, zamedzenie vstupu cudzorodých látok do potravinového reťazca (T),

- i) zachovanie poľnohospodárstva v nekonkurenčných, najmä horských oblastiach ako základnej podmienky rozvoja krajinotvorných, ekologických a sociálnych funkcií a zachovanie vidieckeho osídlenia (T),
- j) eliminovanie negatívnych vplyvov poľnohospodárskej veľkovýroby na životné prostredie (K,T).

Mnohé z uvedených opatrení majú vyslovene charakter odporúčaní. O konečnom využití a užívaní územia rozhoduje samosprávny orgán obce za podpory verejnosti a samotní aktéri a vlastníci, resp. užívatelia. Pre čo najširšie uplatnenie uvedených opatrení je potrebné rešpektovať platnú legislatívu pre jednotlivé zložky krajiny.

V. Porovnanie variantov (vrátane porovnania s nulovým variantom)

1. Tvorba súboru kritérií a určenie ich dôležitosti na výber optimálneho variantu.

Územnoplánovacia dokumentácia, t.j. územný plán mesta je základným nástrojom územného rozvoja a starostlivosti o životné prostredie riešeného územia. Jeho najdôležitejším výstupom je záväzná časť, v ktorej sa schvaľujú zásady a regulatívy priestorového usporiadania a funkčného využitia územia. Stanovujú sa opatrenia v území, podmienky využívania územia a umiestňovania stavieb.

Zadávacím dokumentom pre spracovanie územného plánu mesta je „Zadanie pre vypracovanie Územného plánu mesta“ (schválené zastupiteľstvom mesta).

Zadanie stanovuje rozsah, obsah a spôsob spracovania územnoplánovacej dokumentácie.

Zadanie bolo vypracované na základe Prieskumov a rozborov pre Územný plán mesta a Krajinnoekologického plánu vrátane podkladov a informácií získaných počas prípravných prác.

V zadaní boli definované požiadavky, ktoré predstavujú hodnotiace kritériá :

- Dôvody spracovanie územného plánu
- Hlavné ciele rozvoja územia
- Vymedzenie riešeného územia
- Požiadavky vyplývajúce z návrhu územného plánu regiónu
- Zhodnotenie významu obce v štruktúre osídlenia
- Požiadavky na riešenie záujmového územia obce,
- Základné demografické údaje a prognózy,
- Osobitné požiadavky na urbanistickú kompozíciu obce,
- Osobitné požiadavky na obnovu, prestavbu a asanáciu obce,
- Požiadavky na riešenie rozvoja dopravy a koncepcie technického vybavenia
- Požiadavky na ochranu prírody a tvorbu krajiny, kultúrneho dedičstva, na ochranu prírodných zdrojov, ložísk nerastných surovín a všetkých ďalších chránených území a ich ochranných pásiem vrátane požiadaviek na zabezpečenie ekologickej stability územia,
- Požiadavky z hľadiska ochrany trás nadradených systémov dopravného a technického vybavenia územia,
- Požiadavky vyplývajúce najmä zo záujmov štátu, požiarnej ochrany, ochrany pred povodňami, civilnej ochrany obyvateľstva,
- Požiadavky na riešenie priestorového usporiadania a funkčného využitia územia obce s prihliadnutím na historické, kultúrne, urbanistické a prírodné podmienky územia,
- Požiadavky na riešenie bývania, občianskeho vybavenia, sociálnej infraštruktúry a výroby,
- Požiadavky na riešenie rekreácie a CR,
- Požiadavky z hľadiska životného prostredia,
- Osobitné požiadavky z hľadiska poľnohospodárskej pôdy a lesného pôdneho fondu,
- Požiadavky na riešenie vymedzených častí územia obce, ktoré je potrebné riešiť v podrobnosti územného plánu zóny,
- Požiadavky na určenie regulatívov priestorového usporiadania a funkčného využitia územia,
- Požiadavky na vymedzenie plôch pre verejnoprospešné stavby,
- Požiadavky na rozsah a úpravu dokumentácie územného plánu

Na základe uvedených požiadaviek na obsahovú náplň konceptu boli spracované dva varianty pre výber optimálneho variantu, v súlade s vyhláškou č. 55/2001 Z.z. o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii ako aj metodických usmernení ministerstva životného prostredia pre spracovanie územnoplánovacej dokumentácie obce a krajinnoekologického plánu a stanovené podmienky regulácie územia.

2. Porovnanie variantov.

Nultý variant v prípade nerealizovania rozvojových zámerov by bol ustrnutím mesta a jeho následným zánikom, nakoľko by došlo k starnutiu obyvateľstva, bez možnosti rozvoja by mesto nedokázalo držať krok s vývojom spoločnosti.

Navrhované varianty I. a II. predstavujú v princípe podobné riešenia, ktoré sú modifikované len v zastavanom území mesta, resp. rozvojových ploch v nadväznosti na zastavané územie mesta, a to v riešení variantného funkčného využitia územia, ploch bývania, polyfunkčných, občianskej vybavenosti, športu, rekreácie, zelene, výroby priemyselnej a poľnohospodárskej, skladov a dopravnotechnického zázemia mesta.

Dopravné a technické vybavenie vychádza z navrhnutého riešenia variantov. V zásade možno konštatovať, že v oboch variantoch je riešenie porovnateľné, výrazné rozdiely sú len v riešených funkčných plochách a záberoch pôdneho fondu.

Navrhované varianty sú z hľadiska kvality urbanistického riešenia a vplyvov na životné prostredie a ekológiu úplne rovnocenné s výrazne pozitívnym prínosom, rozdiely sú vo variantných funkčných využitíach niektorých rozvojových lokalít a v kvantitatívnych podmienkach rozvoja, kde vo variante I. je plošný záber - priestor pre rozvoj mesta so záberom PPF menší cca o 2,2 ha oproti variantu II.

Koncept riešenia je podľa vyhlášky MŽP SR č. 55/2001 Z.z. § 9 odst. 1 spracovaný v dvoch variantoch a podľa § 9 odst. 2 obsahuje aj vyhodnotenie spracovaných variantov riešenia.

VI. Metódy použité v procese hodnotenia vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie a zdravie a spôsob a zdroje získavania údajov o súčasnom stave životného prostredia a zdravia

Koncept riešenia Územného plánu mesta vychádza z odborných poznatkov a analýz, ktoré boli vypracované podľa ustanovení zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov a vyhlášky č. 55/2001 Z.z. o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii ako aj metodických usmernení ministerstva životného prostredia pre spracovanie územnoplánovacej dokumentácie obce a krajinnoekologického plánu

Riešenie územného plánu vychádza z komplexných prieskumov a rozborov a špecifického krajinnoekologického plánu pre riešenie územnoplánovacej dokumentácie, ktorý analyzuje stav životného prostredia, problematiku ochrany prírody a tvorby krajiny a doplna územný systém ekologickej stability regionálneho významu o miestne prvky, ktoré sú prevzaté do riešenia územného plánu. Úlohou tejto správy nie je hodnotiť vplyvy územného plánu na životné prostredie, ale poskytnúť podklady a východiská pre hodnotenie prípadných dopadov realizácie riešenia rozvoja navrhnutého územným plánom.

V správe je nižšie v úvode kapitoly VII. uvedené, že koncepcia riešenia územného plánu mesta nemá priamy vplyv na životné prostredie, ale vytvára predpoklady na cieľavedomý rozvoj, ktorý je založený na princípe udržania a skvalitňovania životného prostredia a stanovuje podmienky, zásady a regulatívy pre všetky oblasti rozvoja vrátane ochrany a tvorby životného prostredia a ekológie.

Z odborného urbanistického pohľadu možno konštatovať, že realizáciou riešenia územného plánu mesta a stanovením navrhnutých regulatívov dôjde k podstatnému zlepšeniu stavu životného prostredia a ekologickej stability riešeného územia.

VII. Nedostatky a neurčitosti v poznatkoch, ktoré sa vyskytli pri vypracúvaní správy o hodnotení

V rámci vypracovania predmetnej správy je deklarované zdôvodňovanie možných vplyvov „navrhovanej koncepcie územného plánu mesta“ na životné prostredie.

Predmetný územný plán mesta nemá priamy vplyv na životné prostredie, avšak má významný podiel ako základný strategický rozvojový dokument mesta ako koncepčný územnoplánovací dokument nakoľko jeho riešením sa stanovujú podmienky rozvoja, ktoré vychádzajú z princípov trvalo udržateľného rozvoja mesta na základe podrobnej špecifickej analýzy územia a javov v rámci prieskumov a rozborov (P+R) a KEP v súlade s metodikou ministerstva životného prostredia pre spracovanie ÚPD obce a KEP, ktorá bola vypracovaná ako analytický a rozborový podklad pre spracovanie koncepcie rozvoja s ochranou a tvorbou životného prostredia riešením územnoplánovacej, dopravnotechnickej a ekologickej koncepcie konceptu územného plánu.

Územným plánom sa práve sledujú ciele optimalizácie podmienok rozvoja, skvalitnenie podmienok životného prostredia a regulatívy pre trvalo udržateľný rozvoj bez negatívnych vplyvov na ekológiu a kvalitu životného prostredia.

Je možné konštatovať, že sa nevyskytli žiadne nedostatky ani neurčitosti podstatného, alebo významného charakteru pri spracovaní správy o hodnotení.

VIII. Všeobecne záverečné zhrnutie

Koncept riešenia Územného plánu mesta vychádza z odborných poznatkov a analýz, ktoré boli vypracované podľa ustanovení zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov a vyhlášky č. 55/2001 Z.z. o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii ako aj metodických usmernení ministerstva životného prostredia pre spracovanie územnoplánovacej dokumentácie obce a krajinnoekologického plánu.

V rámci spracovania územného plánu boli rešpektované záväzné časti Konceptie územného rozvoja Slovenska 2001 (KÚRS 2001) schválená nariadením vlády SR zo dňa 14.8.2002, ktoré vyšlo v zbierke zákonov pod číslom 528/2002 Z.z. v znení KURS 2011, a ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja, vrátane jeho zmien a doplnkov č. 1 až 3.

Dokumentácia bola spracovaná na základe schváleného ZADANIA pre spracovanie územného plánu mesta, ktoré bolo dohodnuté s dotknutými orgánmi a pripomienkované verejnosťou v súlade s ustanoveniami stavebného zákona.

V koncepte ÚPN mesta sú akceptované požiadavky dotknutých orgánov štátnej správy a správcov dopravnej a technickej infraštruktúry a verejnosti.

Záverom je možné konštatovať, že koncept riešenia územného plánu predstavuje vhodný, optimálny rozvojový dokument pre mesto v dlhodobom horizonte, umožňuje primeraný rozvoj mesta vo všetkých sférach rozvoja, najmä v oblasti bývania, občianskej vybavenosti, rekreácie a rozvoja zamestnanosti s príslušnou dopravnou a technickou vybavenosťou. Neprináša žiadne návrhy, ktoré by zhoršovali životné prostredie, poškodzovali prírodu a krajinu. Práve naopak, riešenie prináša územné predpoklady pre výrazné skvalitnenie životného prostredia, revitalizáciu prírodného prostredia najmä po exploatacii banskou činnosťou a tvarovanie krajiny so zvýšením ekologickej stability.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti sa odporúča ukončiť proces zisťovacím konaním a po prerokovaní konceptu územného plánu obce podľa § 21 stavebného zákona, vyhodnotení pripomienkového konania a spracovaní súborného stanoviska pokračovať v spracovaní návrhu územného plánu.

IX. Zoznam riešiteľov a organizácií, ktoré sa na vypracovaní správy o hodnotení podieľali, ich podpis (pečiatka)

AGS ATELIÉR s.r.o., Štefana Baniča 777/2, 971 01 Prievidza

Ing. arch. Gabriel Szalay

Ing. Igor Kmeť

X. Zoznam doplňujúcich analytických správ a štúdií, ktoré sú k dispozícii u navrhovateľa a ktoré boli podkladom na vypracovanie správy o hodnotení

- Akčný plán transformácie uhoľného regiónu horná Nitra (ďalej len "AP HN") vrátane aktualizácie, ktorý sa uskutočňuje na základe úlohy B. 1 z uznesenia vlády SR č. 336 zo dňa 3. júla 2019, ktorou vláda Slovenskej republiky ukladá relevantným členom vlády Slovenskej republiky zabezpečiť realizáciu a vypracovať každoročne aktualizáciu
- Akčného plánu transformácie uhoľného regiónu horná Nitra vrátane indikatívneho zoznamu projektových zámerov,
- Podporný dokument k určeniu rozsahu podpory z Fondu na spravodlivú transformáciu, verzia 1, 9. február 2021, MIRRa SR, Sekcia inovácií, strategických investícií a analýz (HUB), MIRRI SR, kontaktná osoba: Ing. Stanislav Voskár, stanislav.voskar@vicepremier.gov.sk
- Aktualizácia koncepcie rozvoja mesta v oblasti tepelnej energetiky, 02.2021 spracovateľ NOVACO s.r.o.
- Nízkouhlíková stratégia mesta Nováky, 01.2021, spracovateľ NOVACO s.r.o.

- g) Integrovaný plán rozvoja mesta Nováky na roky 2016 - 2036 (IPRM) 06.2016, (strategický rozvojový dokument) spracovateľ JA-BL-KO ct., s.r.o.
- h) Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja mesta Nováky na roky 2018 – 2024, (aktualizácia) 02.2018, spracovateľ JA-BL-KO ct., s.r.o.
- i) Mapa katastra nehnuteľností katastrálneho územia obce v digitálnom vyhotovení z 10.2021, dodaná GKÚ Bratislava,
- j) Základná báza údajov geografického informačného systému (ZBGIS) vo vrstvách dodaná GKÚ Bratislava z 10.2021.
- k) Výsledky zo celoštátneho sčítania obyvateľov, domov a bytov z roku 2001 a 2011, použité v plnom rozsahu a štatistické údaje obce o obyvateľstve k 31.12. za roky 2010 až 2020, Slovenský štatistický úrad
- l) Podklady správcov sietí – stav zariadení a rozvodov jestvujúcej technickej vybavenosti v rámci k.ú. mesta k roku 2021 (inžinierskych sietí - SPP a.s., SEZ a.s., StVPS a.s. Prievidza, Slovak Telekom, SSD, SEPS)

XI. Dátum a potvrdenie správnosti a úplnosti údajov podpisom (pečiatkou) oprávneného zástupcu navrhovateľa

V Novákoch dňa 10.03.2023

Ing. Branislav Adamec v.r.
primátor mesta Nováky